

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Sprawozdanie roczne z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013

PROGRAM OPERACYJNY	Cel KONWERGENCJA
	Kwalifikowany obszar POLSKA/WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE (NUTS 2)
	Okres programowania 2007-2013
	Numer programu (CCI) 2007PL161PO012
	Nazwa programu REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO NA LATA 2007- 2013
SPRAWOZDANIE ROCZNE Z WDRAŻANIA PROGRAMU	Rok sprawozdawczy 2009
	Data zaakceptowania sprawozdania przez komitet monitorujący Nr uchwały i dzień

SPIS TREŚCI:

	Spis tabel, wykresów, map i schematów	4
	Wykaz skrótów	7
1.	Informacje wstępne	9
2.	Przegląd realizacji programu operacyjnego w okresie objętym sprawozdaniem	9
2.1	Realizacja i analiza postępów	9
2.1.1	Informacje na temat postępów fizycznych programu operacyjnego	9
2.1.2	Informacje finansowe	10
2.1.3	Informacja nt. podziału wykorzystania funduszy wg kategorii interwencji	11
2.1.4	Pomoc w podziale na grupy docelowe	13
2.1.5	Pomoc ponownie wypłacona lub wykorzystana	15
2.1.6	Analiza jakościowa	16
2.1.7	Realizacja założeń Strategii Lizbońskiej w ramach RPO WO 2007-2013	44
2.2	Informacja na temat zgodności z przepisami wspólnotowymi	47
2.3	Napotkane znaczące problemy oraz podjęte środki zaradcze	50
2.4	Zmiany w kontekście realizacji programu operacyjnego	51
2.5	Zasadnicze modyfikacje w rozumieniu art. 57 rozporządzenia nr 1083/2006	53
2.6	Komplementarność pomocy z innymi instrumentami wsparcia	53
2.7	Uzgodnienia dotyczące systemu monitorowania	62
2.8	Krajowa rezerwa wykonania pomocy	66
3.	Postęp wdrażania programu wg Osi priorytetowych	67
3.1	Oś priorytetowa 1 <i>Wzmocnienie atrakcyjności gospodarczej regionu</i>	67
3.2	Oś priorytetowa 2 <i>Społeczeństwo informacyjne</i>	83
3.3	Oś priorytetowa 3 <i>Transport</i>	87
3.4	Oś priorytetowa 4 <i>Ochrona środowiska</i>	96
3.5	Oś priorytetowa 5 <i>Infrastruktura społeczna i szkolnictwo wyższe</i>	104
3.6	Oś priorytetowa 6 <i>Aktywizacja obszarów miejskich i zdegradowanych</i>	114
3.7	Oś priorytetowa 7 <i>Pomoc techniczna</i>	122
4.	Programy współfinansowane z EFS – spójność i koncentracja wsparcia	126
5.	EFRR/FS – Duże projekty	126
6.	Pomoc techniczna	126
7.	Promocja i informacja	128

Spis tabel, wykresów, map i schematów

<i>Tabela 1.</i>	Postęp fizyczny programu operacyjnego (<i>Załącznik nr I</i>)
<i>Tabela 2.</i>	Osie priorytetowe w podziale na źródło finansowania (w Euro) – w danym roku oraz narastająco (<i>Załącznik II</i>)
<i>Tabela 3.</i>	Podział kumulatywny przyznanego wkładu wspólnotowego wg kategorii (<i>Załącznik III</i>)
<i>Tabela 4.</i>	Grupy docelowe w ramach RPO WO 2007-2013
<i>Tabela 5.</i>	Nabory wniosków w procedurze konkursowej i pozakonkursowej przeprowadzone w ramach RPO WO 2007-2013 w okresie sprawozdawczym i od uruchomienia Programu.
<i>Tabela 6.</i>	Zestawienie naborów planowanych oraz przeprowadzonych w ramach procedury konkursowej w okresie sprawozdawczym
<i>Tabela 7.</i>	Zestawienie naborów planowanych oraz przeprowadzonych w ramach procedury pozakonkursowej w okresie sprawozdawczym
<i>Tabela 8.</i>	Indywidualne projekty kluczowe złożone w ramach RPO WO 2007-2013 od uruchomienia Programu
<i>Tabela 9.</i>	Zestawienie badań ewaluacyjnych planowanych do realizacji w 2010 r.
<i>Tabela 10.</i>	Aktualizacja <i>Szczegółowego opisu osi priorytetowych RPO WO 2007-2013</i> w okresie sprawozdawczym
<i>Tabela 11.</i>	Aktualizacja <i>Listy indywidualnych projektów kluczowych w ramach RPO WO 2007-2013</i> w okresie sprawozdawczym
<i>Tabela 12.</i>	Aktualizacja <i>Instrukcji Wykonawczej Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Opolskiego na lata 2007-2013</i> w okresie sprawozdawczym
<i>Tabela 13.</i>	Aktualizacja <i>Instrukcji Wykonawczej Instytucji Pośredniczącej II stopnia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013</i> w okresie sprawozdawczym
<i>Tabela 14.</i>	Aktualizacja <i>Opisu Systemu Zarządzania i Kontroli Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013</i> w okresie sprawozdawczym
<i>Tabela 15.</i>	Aktualizacja <i>Porozumienia w sprawie przekazania zadań z zakresu realizacji Osi priorytetowej 1 Wzmocnienie atrakcyjności gospodarczej regionu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 (RPO WO 2007-2013), z wyłączeniem Poddziałów 1.1.1, 1.3.1 i 1.4.2 RPO WO 2007-2013</i> w okresie sprawozdawczym
<i>Tabela 16.</i>	Aktualizacja <i>Vademecum dla beneficjentów RPO WO 2007-2013</i> w okresie sprawozdawczym
<i>Tabela 17.</i>	Realizacja celów Strategii Lizbońskiej w ramach RPO WO 2007-2013 od uruchomienia Programu
<i>Tabela 18.</i>	Realizacja celów Strategii Lizbońskiej w ramach kategorii wydatków RPO WO 2007-2013 od uruchomienia Programu.
<i>Tabela 19.</i>	Spójność RPO WO 2007-2013 z priorytetami <i>Krajowego Programu Reform na lata 2008-2011 na rzecz realizacji Strategii Lizbońskiej</i>
<i>Tabela 20.</i>	Wskaźniki monitorowania oddziaływania Osi priorytetowych RPO WO 2007-2013 na środowisko
<i>Tabela 21.</i>	Zestawienie projektów rozporządzeń dotyczących pomocy publicznej w okresie sprawozdawczym
<i>Tabela 22.</i>	Harmonogram spotkań <i>Zespołu Strategicznego RPO WO 2007-2013</i> w okresie sprawozdawczym
<i>Tabela 23.</i>	Harmonogram posiedzeń KM RPO WO 2007-2013 w okresie sprawozdawczym
<i>Tabela 24.</i>	Zmiany w kryteriach wyboru projektów
<i>Tabela 25.</i>	Stan wdrażania Osi priorytetowej 1 w okresie sprawozdawczym
<i>Tabela 26.</i>	Wartość wydatków we wnioskach o płatność w ramach Osi priorytetowej 1 w okresie sprawozdawczym
<i>Tabela 27.</i>	Planowane nabory wniosków w ramach Osi priorytetowej 1 w 2010 r.
<i>Tabela 28.</i>	Stan wdrażania Osi priorytetowej 3 w okresie sprawozdawczym
<i>Tabela 29.</i>	Planowane nabory wniosków w ramach Osi priorytetowej 3 w 2010 r.
<i>Tabela 30.</i>	Stan wdrażania Osi priorytetowej 4 w okresie sprawozdawczym
<i>Tabela 31.</i>	Planowane nabory wniosków w ramach Osi priorytetowej 4 w 2010 r.
<i>Tabela 32.</i>	Stan wdrażania Osi priorytetowej 5 w okresie sprawozdawczym
<i>Tabela 33.</i>	Wartość wydatków we wnioskach o płatność w ramach Osi priorytetowej 5 w okresie sprawozdawczym
<i>Tabela 34.</i>	Planowane nabory wniosków w ramach Osi priorytetowej 5 w 2010 r.
<i>Tabela 35.</i>	Stan wdrażania Osi priorytetowej 6 w okresie sprawozdawczym
<i>Tabela 36.</i>	Planowane nabory wniosków w ramach Osi priorytetowej 6 w 2010 r.

- Tabela 37.* Wartość wszystkich wydatków kwalifikowalnych, ujętych we wnioskach o płatność złożonych w okresie sprawozdawczym, dokonanych w ramach Programu według głównych kategorii zgodnie z danymi z KSI
- Tabela 38.* Wartość wszystkich wydatków kwalifikowalnych, zrealizowanych od uruchomienia Programu według głównych kategorii
- Tabela 39.* Projekty zatwierdzone do realizacji w ramach Pomocy Technicznej RPO WO 2007-2013 w okresie sprawozdawczym
- Wykres 1.* Wydatki poniesione przez beneficjentów w części odpowiadającej środkom EFRR i BP w podziale na Osi priorytetowe
- Wykres 2.* Zakontraktowanie środków z EFRR w podziale na obszary wsparcia
- Wykres 3.* Procentowy udział poszczególnych typów beneficjentów w środkach zakontraktowanych z EFRR
- Wykres 4.* Wartość dofinansowania z EFRR, liczba projektów oraz średnia wartość wparcia na 1 mieszkańca w ramach podpisanych umów w podziale na powiaty (wg siedziby beneficjenta)
- Wykres 5.* Wartość dofinansowania z EFRR, liczba projektów oraz średnia wartość wparcia na 1 mieszkańca w ramach wniosków zatwierdzonych do realizacji przez ZWO w podziale na powiaty (wg siedziby beneficjenta)
- Wykres 6.* Poziom certyfikacji do KE w podziale na poszczególne regionalne programy operacyjne
- Wykres 7.* Alokacja (EFRR + BP) przeznaczona na nabory w ramach RPO WO 2007-2013 w podziale na lata
- Wykres 8.* Ilość wniosków złożonych, zatwierdzonych do realizacji oraz podpisanych umów w ramach RPO WO 2007-2013 w okresie od 01.01.2009 do 31.12.2009
- Wykres 9.* Wartość dofinansowania z EFRR wniosków złożonych, zatwierdzonych do realizacji oraz podpisanych umów w ramach RPO WO 2007-2013 w okresie od 01.01.2009 do 31.12.2009
- Wykres 10.* Poziom wykorzystania alokacji (EFRR) w ramach podpisanych umów o dofinansowanie oraz wydatków wykazanych przez beneficjentów w ramach RPO WO 2007-2013
- Wykres 11.* Poziom realizacji celów Strategii Lizbońskiej w układzie kwartalnym (01.01.2009 – 31.12.2009)
- Wykres 12.* Liczba wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 1 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów
- Wykres 13.* Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 1 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów
- Wykres 14.* Wsparcie z EFRR w podziale na branże na podstawie podpisanych umów w ramach poddziałania 1.1.2
- Wykres 15.* Wsparcie z EFRR w podziale na branże na podstawie podpisanych umów w ramach poddziałania 1.3.2
- Wykres 16.* Liczba projektów dotyczących bezpośredniego wsparcia inwestycyjnego z zakresu przedsiębiorczości oraz turystyki, rekreacji, sportu od uruchomienia Programu
- Wykres 17.* Liczba projektów z zakresu B+R od uruchomienia Programu
- Wykres 18.* Poziom realizacji wskaźników Osi priorytetowej 1 planowanych do realizacji na podstawie podpisanych umów od uruchomienia Programu
- Wykres 19.* Poziom realizacji wskaźników Osi priorytetowej 1 planowanych do realizacji na podstawie podpisanych umów od uruchomienia Programu, c.d.
- Wykres 20.* Liczba wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 2 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów
- Wykres 21.* Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 2 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów
- Wykres 22.* Liczba wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 3 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów
- Wykres 23.* Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 3 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów
- Wykres 24.* Poziom realizacji wskaźników Osi priorytetowej 3 od uruchomienia Programu
- Wykres 25.* Liczba wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 4 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów
- Wykres 26.* Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 4 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów
- Wykres 27.* Poziom realizacji wskaźników Osi priorytetowej 4 od uruchomienia Programu
- Wykres 28.* Liczba wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 5 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów
- Wykres 29.* Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 5 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów

- Wykres 30.* Poziom realizacji wskaźników Osi priorytetowej 5 od uruchomienia Programu
- Wykres 31.* Poziom realizacji wskaźników Osi priorytetowej 5 od uruchomienia Programu, c.d.
- Wykres 32.* Poziom realizacji wskaźników Osi priorytetowej 5 planowanych do realizacji na podstawie podpisanych umów od uruchomienia Programu
- Wykres 33.* Liczba wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 6 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów
- Wykres 34.* Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 6 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów
- Wykres 35.* Poziom realizacji wskaźników Osi priorytetowej 6 od uruchomienia Programu
- Wykres 36.* Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 7 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów
- Wykres 37.* Poziom realizacji wskaźników Osi priorytetowej 7 od uruchomienia Programu
- Wykres 38.* Poziom realizacji wskaźników Osi priorytetowej 7 od uruchomienia Programu, c.d.
- Mapa 1.* Zestawienie wartości podpisanych umów (dofinansowanie z EFRR) w podziale na gminy województwa opolskiego wg siedziby beneficjenta - od uruchomienia Programu
- Mapa 2.* Inwestycje drogowe w zakresie dróg regionalnych w województwie opolskim
- Mapa 3.* Miasta, których LPR zostały zatwierdzone do realizacji w ramach RPO WO 2007-2013

Schemat 1. Zestawienie dokumentów IZ RPO WO 2007-2013.

- Załącznik I** *Tabela 1.* Postęp fizyczny programu operacyjnego
- Załącznik II** *Tabela 2.* Osie priorytetowe w podziale na źródło finansowania (w Euro) – w danym roku oraz narastająco
- Załącznik III** *Tabela 3.* Podział kumulatywny przyznanego wkładu wspólnotowego wg kategorii
- Załącznik IV** Zmiany finansowe w ramach RPO WO 2007-2013 w okresie sprawozdawczym
- Załącznik V** Wpływ projektów realizowanych w ramach RPO WO 2007-2013 na Strategię UE dla Regionu Morza Bałtyckiego
- Załącznik VI** Formularz sprawozdawczy dotyczący promocji i informacji
- Załącznik VII** Materiały informacyjno-promocyjne

Wykaz skrótów

EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
GSE	Grupa Sterująca Ewaluacją
GZWP	Główny Zbiornik Wód Podziemnych/Główne Zbiorniki Wód Podziemnych
IK NSRO 2007-2013	Instytucja Koordynująca Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013
IK RPO	Instytucja Koordynująca Regionalne Programy Operacyjne
IP II stopnia	Instytucja Pośrednicząca II stopnia
IPOC	Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji
IZ RPO WO 2007-2013	Instytucja Zarządzająca RPO WO 2007-2013
JE	Jednostka Ewaluacyjna
KE	Komisja Europejska
KK NSRO 2007-2013	Komitet Koordynacyjny Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013
KM RPO WO 2007-2013	Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2007-2013
KSI (SIMIK 07-13)	Krajowy System Informatyczny (SIMIK 07-13)
LPR	Lokalny Program Rewitalizacji
LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013)	Lokalny System Informatyczny – System Elektronicznego Zarządzania i Monitoringu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013
MF-R	Jednostka organizacyjna Ministerstwa Finansów, właściwa w zakresie informowania Komisję Europejską o nieprawidłowościach w wykorzystaniu funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności
MRR	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
NSRO 2007-2013	Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013
OOS	Ocena Oddziaływania na Środowisko
PO	Program Operacyjny/Programy Operacyjne
PO IG 2007-2013	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka na lata 2007-2013
PO IiŚ 2007-2013	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013
PO KL 2007-2013	Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007-2013
PO WT RCz-RP 2007-2013	Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013
PROW 2007-2013	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
RPDzPT	Roczne Plany Działań Pomocy Technicznej
RPO	Regionalny Program Operacyjny/Regionalne Programy Operacyjne
RPO WO 2007-2013, Program	Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2007-2013
SUE RMB	Strategia Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego
UE	Unia Europejska
ZPORR 2004-2006	Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006

1. Informacje wstępne

Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 został przyjęty przez Komisję Europejską Decyzją nr CCI 2007 PL 161 PO 012 z dnia 1 października 2007 r. oraz uchwałą nr 1070/2007 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 29 października 2007 r. (z późn. zm.).

Dokument realizowany jest w ramach pomocy wspólnotowej i objęty jest Celem 1 **Konwergencja** dla województwa opolskiego w latach 2007-2013.

Celem głównym Programu jest zwiększenie konkurencyjności oraz zapewnienie spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej dla podniesienia atrakcyjności województwa opolskiego, jako miejsca do inwestowania, pracy i zamieszkania.

Na potrzeby realizacji Programu województwo opolskie w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego otrzyma **427 144 813 Euro**.

Szczegółowy opis działań IZ RPO WO 2007-2013 podejmowanych w okresie sprawozdawczym w ramach realizacji celów poszczególnych Osi priorytetowych przedstawiono w punkcie 3 sprawozdania.

2. Przegląd realizacji programu operacyjnego w okresie objętym sprawozdaniem

2.1 Realizacja i analiza postępów

2.1.1 Informacje na temat postępów fizycznych programu operacyjnego

Informacje nt. wskaźników postępu fizycznego RPO WO 2007-2013 przedstawiono w *Tabeli 1*. Postęp fizyczny programu operacyjnego, w *Załączniku I*.

Wpływ realizacji RPO WO 2007-2013 na gospodarkę województwa opolskiego w 2009 roku został określony przy użyciu modelu HERMIN.

HERMIN jest makroekonomicznym modelem służącym do analizy wpływu funduszy strukturalnych na gospodarkę. Podstawę modelu stanowią konwencjonalne mechanizmy keynesistowskie, jednak posiada on również ważne cechy neoklasyczne, związane z komponentem podaży. Regionalne modele HERMIN dla polskich województw zostały opracowane w wyniku projektu zrealizowanego w latach 2004-2005 przez Wrocławską Agencję Rozwoju Regionalnego na zlecenie Ministerstwa Gospodarki i Pracy. Opracowane modele regionalne były pierwszymi mikromodelami gospodarek polskich województw.

W zapisach RPO WO 2007-2013 dwa wskaźniki celu głównego obliczane są corocznie za pomocą modelu HERMIN. W oszacowaniu postępów fizycznych Programu IZ RPO WO 2007-2013 wykorzystano wersję modelu HERMIN z roku 2007, w której baza danych obejmuje informacje za lata 1998-2004. Wartości te dla roku 2009 zostały obliczone na podstawie płatności zrealizowanych w ramach RPO WO 2007-2013, zarejestrowanych w Krajowym Systemie Informatycznym (SIMIK 07-13), według stanu na 31 grudnia 2009 r.

Według stanu na 31 grudnia 2009 r. wartość docelowa wskaźnika pn. *Zmiany w poziomie PKB* została oszacowana na poziomie 0,88%, co oznacza, że osiągnięty w 2009 roku poziom PKB w województwie opolskim jest wyższy o 0,88% niż w założonej alternatywnej symulacji zakładającej brak realizacji RPO WO 2007-2013. Natomiast wskaźnik pn. *Liczba utworzonych miejsc pracy (ogółem netto)* został oszacowany na poziomie 1 930 osób, co należy interpretować, iż Program spowodował wzrost liczby pracujących w województwie opolskim o tą wielkość.

Wartość docelowa wskaźnika *Liczba utworzonych miejsc pracy (brutto)* jest generowana na podstawie wartości wskaźników rezultatu dotyczących utworzonych miejsc pracy określonych dla Osi priorytetowej 1. Zgodnie z przyjętym przez IZ RPO WO 2007-2013 sposobem prezentowania wskaźników rezultatu, wartość

przedmiotowego wskaźnika zostanie przedstawiona w roku 2010 r. Jednocześnie w odniesieniu do *Liczyby utworzonych miejsc pracy (brutto)* ogółem, dane pochodzą z KSI (SIMIK 07-13), gdyż ma on swój odpowiednik we wskaźnikach kluczowych. W przypadku zaprezentowania ww. wskaźnika w podziale na liczbę mężczyzn i kobiet wartości wskaźników prezentowane są na podstawie danych zawartych w Lokalnym Systemie Informatycznym – SEZaM RPO WO 2007-2013.

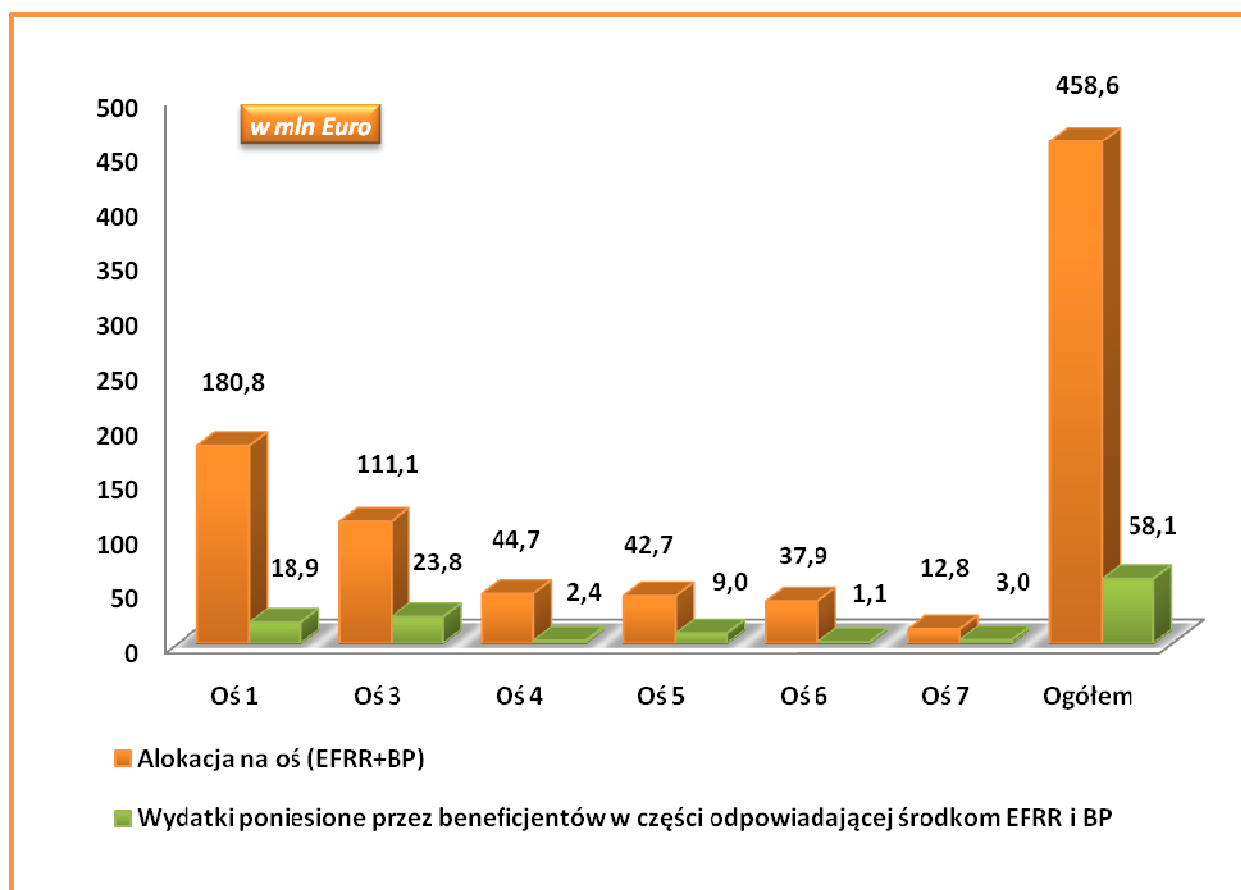
2.1.2 Informacje finansowe

W całym dokumencie, do przeliczeń zastosowano kurs Europejskiego Banku Centralnego z przedostatniego dnia roboczego roku kalendarzowego, którego dotyczy sprawozdanie, tj. 30 grudnia 2009 r. **1 Euro = 4,1249 PLN.**

Informacje o postępie finansowym w RPO WO 2007–2013 zostały zaprezentowane w *Tabeli 2*. Osie priorytetowe w podziale na źródło finansowania (w Euro) – w danym roku oraz narastająco (*Załącznik II*).

Na *Wykresie 1* przedstawiono wydatki poniesione przez beneficjentów RPO WO 2007–2013 od uruchomienia Programu do dnia 31 grudnia 2009 r., w części odpowiadającej środkom EFRR i Budżetu Państwa w podziale na Osie priorytetowe. Największe wydatki ponieśli beneficjenci Osi Priorytetowej 3 *Transport* natomiast w porównaniu do alokacji przeznaczonej na Osie priorytetowe, procentowo najlepiej prezentuje się Oś Priorytetowa 7 *Pomoc Techniczna*, gdzie wydatki poniesione przez beneficjentów stanowią prawie 24 % alokacji zapisanej na przedmiotową Oś.

Wykres 1. Wydatki poniesione przez beneficjentów w części odpowiadającej środkom EFRR i BP w podziale na Osie priorytetowe.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

2.1.3 Informacja nt. podziału wykorzystania funduszy wg kategorii interwencji

W Tabeli 3. Podział kumulatywny przyznanego wkładu wspólnotowego wg kategorii w Załączniku III, została przedstawiona wartość przyznanego dofinansowania w części odpowiadającej wkładowi wspólnotowemu, w ramach umów i decyzji o dofinansowaniu podpisanych od uruchomienia Programu.

Największe środki od uruchomienia Programu przeznaczono na kategorie interwencji¹, w ramach których realizowane są **inwestycje z zakresu innowacji i przedsiębiorczości, transportu i ochrony środowiska**. Natomiast wartość inwestycji w infrastrukturę techniczną, na którą składają się inwestycje w obszarach *transport, ochrona środowiska, infrastruktura społeczna, kultura*, przewyższa wartość inwestycji w obszarze *przedsiębiorczość i innowacje*.

Szczegółowe dane przedstawia Wykres 2². Na Mapie 1 przedstawiono zestawienie wartości podpisanych umów w podziale na gminy województwa opolskiego wg siedziby beneficjenta.

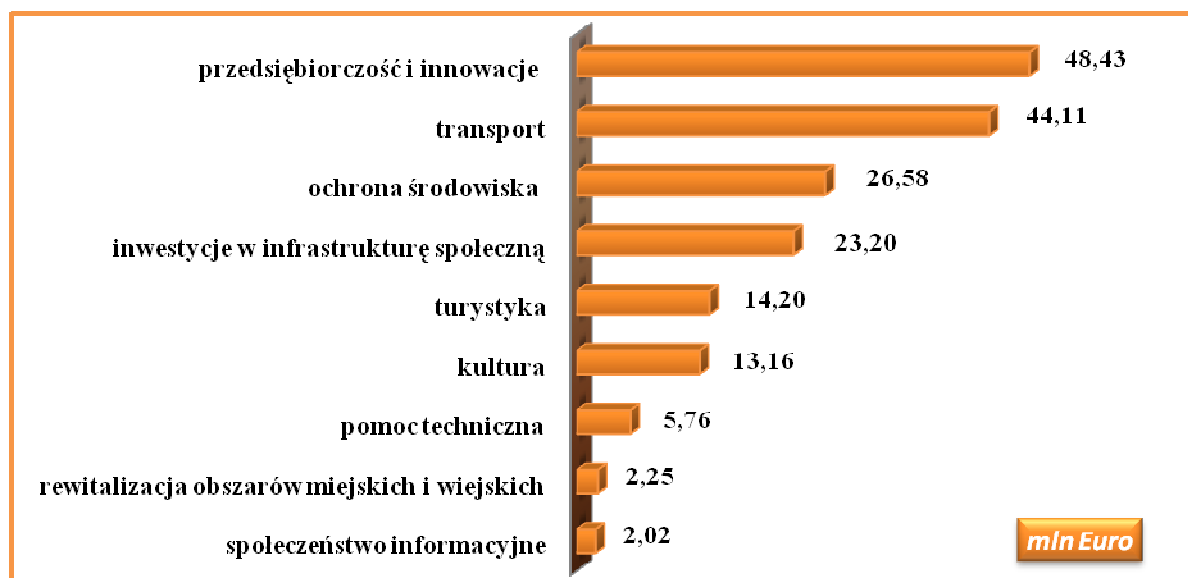
W ramach ZPORR 2004-2006 spośród beneficjentów 71 gmin województwa opolskiego:

- aktywności nie wykazali beneficjenci z 4 gmin (nie złożono żadnego wniosku o dofinansowanie)
- żadnej umowy o dofinansowanie nie podpisali beneficjenci mający siedzibę na terenie 15 gmin.

Porównując aktywność beneficjentów w latach 2004-2006 i w obecnym okresie programowania można zauważyć, iż beneficjenci z większości gmin, którzy nie korzystali ze wsparcia w ramach ZPORR 2004-2006, w obecnej perspektywie finansowej wykazuje dużą aktywność w pozyskiwaniu funduszy na inwestycje ze środków RPO WO 2007-2013. Beneficjenci mający siedzibę na terenie 13 gmin, w których nie podpisano umów w ramach ZPORR obecnie korzystają z dofinansowania RPO WO 2007-2013.

Jednocześnie można zauważyć, iż beneficjenci z niewielkiej liczby gmin na terenie województwa wykazują niską aktywność w pozyskiwaniu środków z RPO WO 2007-2013. Spośród beneficjentów 71 gmin województwa opolskiego tylko na terenie 9 nie podpisano umów w ramach RPO WO 2007-2013.

Wykres 2. Zakontraktowanie środków z EFRR w podziale na obszary wsparcia.

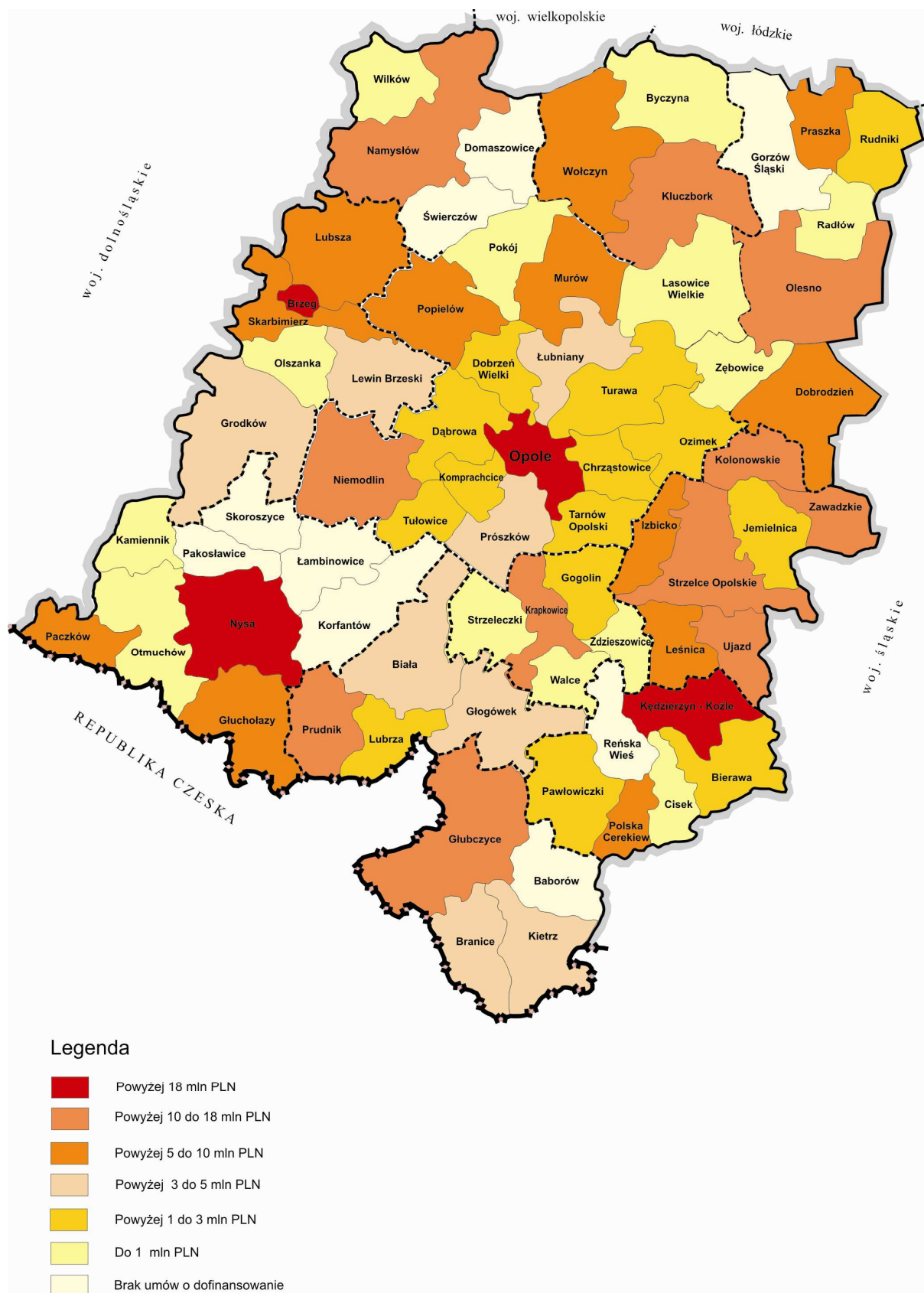

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

¹ Podziału dokonano w oparciu o kody klasyfikacji wg kryteriów priorytetowych obszarów wsparcia, na podstawie Rozporządzenia Komisji Europejskiej (WE) 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz.UE L37 z 27.12.2006). W okresie sprawozdawczym IZ RPO WO 2007-2013 kilkakrotnie dokonała zmian finansowych w ramach kategorii interwencji. Szczegółowe informacje nt. zmian finansowych w ramach RPO WO 2007-2013 zostały zaprezentowane w Załączniku IV.

² Zestawienie nie obejmuje projektów z zakresu pomocy technicznej.

Mapa 1. Zestawienie wartości podpisanych umów (dofinansowanie z EFRR) w podziale na gminy województwa opolskiego wg siedziby beneficjenta – od uruchomienia Programu.

Źródło: Opracowanie własne.

2.1.4 Pomoc w podziale na grupy docelowe

W ramach RPO WO 2007-2013 grupy docelowe, tj. odbiorców projektów, określono w ramach działań/poddziałów, które przedstawia *Tabela 4*.

Tabela 4. Grupy docelowe w ramach RPO WO 2007-2013.

Lp.	Działanie/poddziałanie	Grupa docelowa
Oś priorytetowa 1 Wzmocnienie atrakcyjności gospodarczej regionu		
1.	1.1.1 Wsparcie instytucji otoczenia biznesu	Sektor MSP
2.	1.2 Zapewnienie dostępu do finansowania przedsiębiorczości	Sektor MSP
Oś priorytetowa 3 Transport		
3.	3.2 Transport publiczny	Podmioty świadczące usługi w zakresie transportu miejskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Szczegółowego opisu Osi priorytetowych RPO WO 2007-2013.

W okresie objętym sprawozdaniem, spośród ww. działań/poddziałów zakończona została procedura naboru wniosków wyłącznie w zakresie działania 1.2 *Zapewnienie dostępu do finansowania przedsiębiorczości*. W wyniku przeprowadzonego naboru w ramach ww. działania IP II stopnia podpisała 3 umowy. Jednakże w związku z tym, iż procedura podpisywania umów zakończona została w grudniu 2009 r., na obecnym etapie brak jest informacji dotyczącej wsparcia grupy docelowej powyższego działania jakim są mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa.

Wykorzystanie środków w podziale na rodzaje beneficjentów

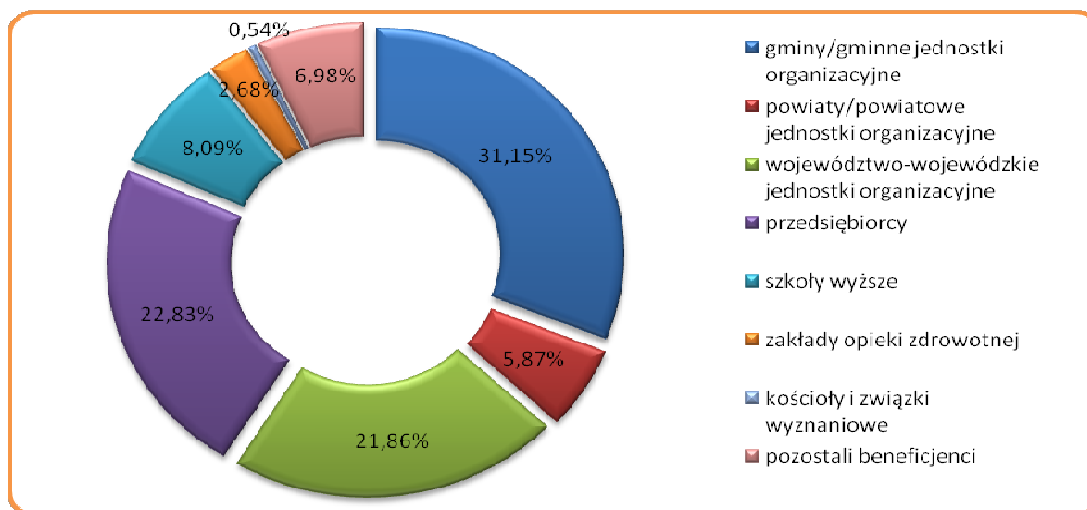
Biorąc pod uwagę wykorzystanie środków w podziale na rodzaje beneficjentów od uruchomienia Programu największe środki pozyskały **samorządy gminne i ich jednostki organizacyjne (prawie 56 mln Euro), przedsiębiorcy (41,03 mln Euro), samorząd województwa (39,28 mln Euro) oraz samorządy powiatowe (10,55 mln Euro)**.

Jednostki samorządu terytorialnego aplikowały we wszystkich dostępnych dla nich działaniach. Najwięcej środków pozyskały na: *inwestycje drogowe, budowę sieci kanalizacji sanitarnej, zakup sprzętu medycznego dla szpitali oraz przebudowę baz dydaktycznych placówek oświatowych*.

Wśród samorządów gminnych najaktywniejszymi beneficjentami były: **Opole, Ujazd, Brzeg, Olesno, Prudnik i Głubczyce**. Natomiast wśród samorządów powiatowych najwięcej środków pozyskały powiaty: **nyski, opolski, głubczycki i namysłowski**.

Procentowy udział poszczególnych typów beneficjentów w całości zakontraktowanych środków przedstawia *Wykres 3*.

Wykres 3. Procentowy udział poszczególnych typów beneficjentów w środkach zakontraktowanych z EFRR.

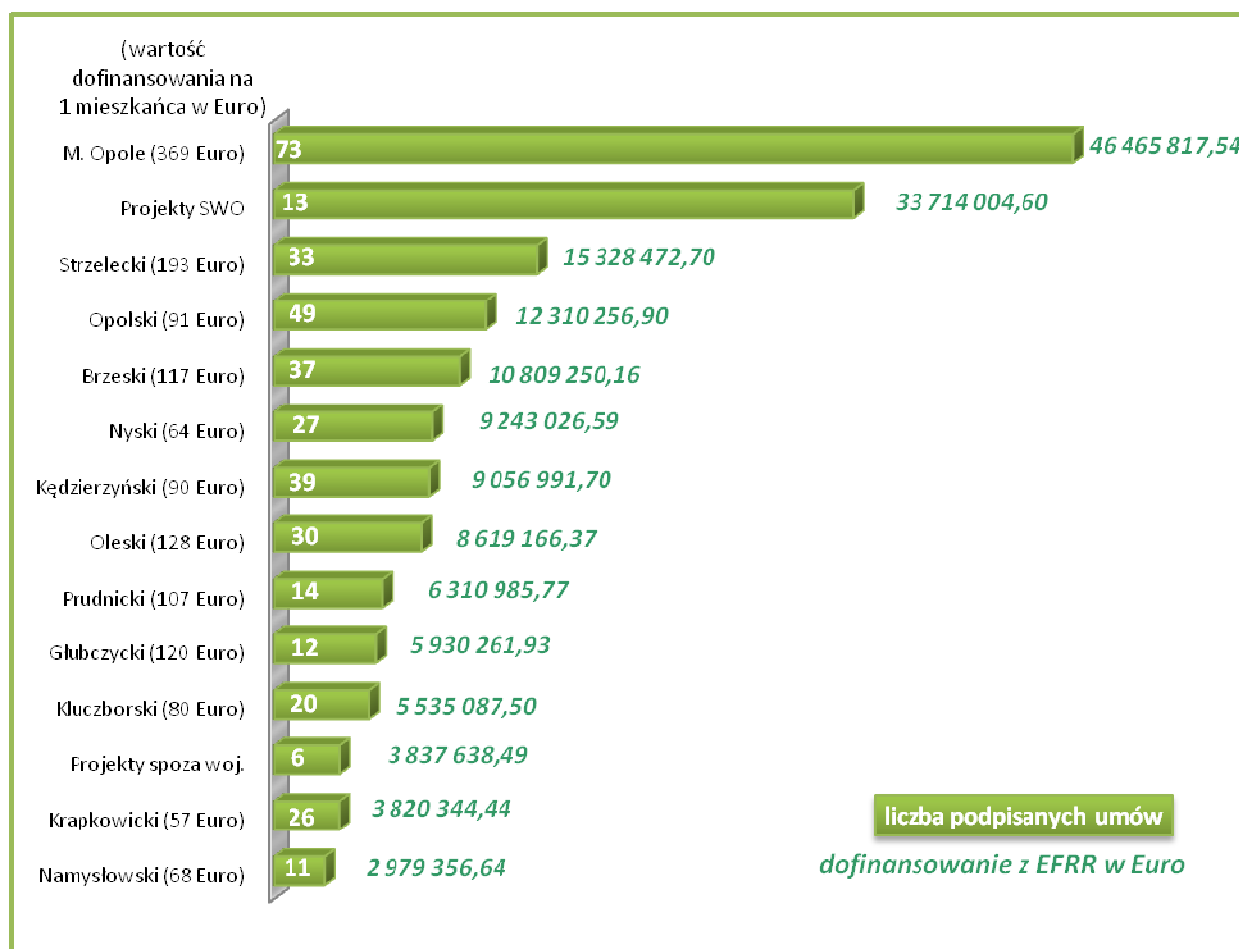

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

Średnia wartość dofinansowania z EFRR w ramach umów podpisanych od uruchomienia Programu przypadająca na 1 mieszkańca województwa opolskiego wynosi 168,58 Euro. Biorąc pod uwagę wartość dofinansowania z EFRR w danym powiecie województwa opolskiego w ramach podpisanych umów, najczęściej środków z EFRR przypada na mieszkańców powiatów: **Miasta Opole, strzelecki, oleski, głubczycki, brzeski, prudnicki**. Podobnie sytuacja wygląda analizując wsparcie EFRR na 1 mieszkańca powiatu we wnioskach zatwierdzonych do realizacji. Z kolei średnia wartość dofinansowania z EFRR we wnioskach zatwierdzonych do realizacji od uruchomienia Programu na 1 mieszkańca województwa wynosi 209 Euro.

Ilościowe informacje nt. liczby projektów i wartości dofinansowania z EFRR wraz z określeniem średniej wielkości wsparcia na 1 mieszkańca powiatu województwa opolskiego w ramach podpisanych umów oraz wniosków zatwierdzonych do realizacji prezentują Wykresy 4-5³.

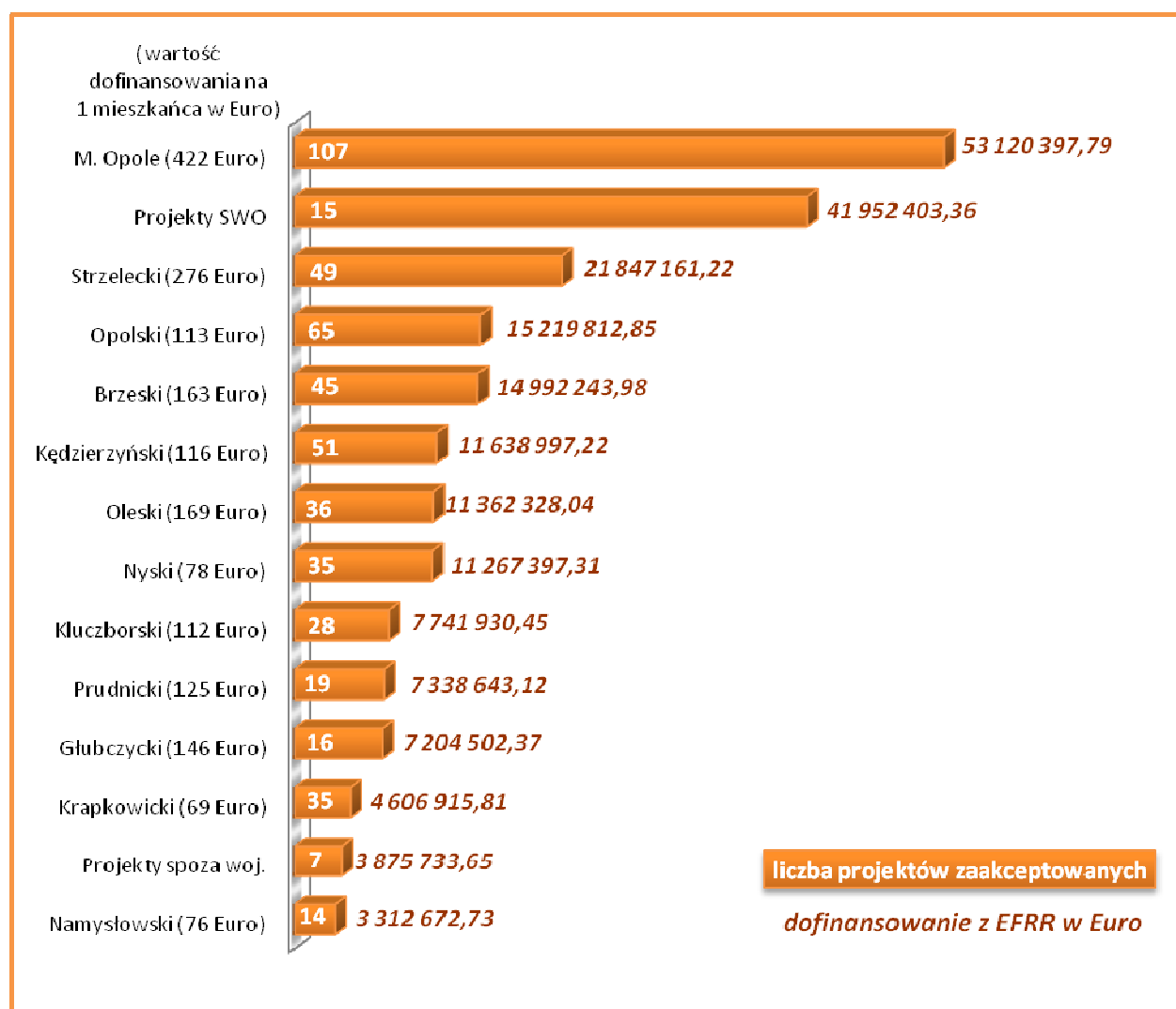
Wykres 4. Wartość dofinansowania z EFRR, liczba projektów oraz średnia wartość wsparcia na 1 mieszkańca w ramach podpisanych umów w podziale na powiaty (wg siedziby beneficjenta).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

³ Zestawienia nie obejmują projektów z zakresu pomocy technicznej.

Wykres 5. Wartość dofinansowania z EFRR, liczba projektów oraz średnia wartość wsparcia na 1 mieszkańca w ramach wniosków zatwierdzonych do realizacji przez ZWO w podziale na powiaty (wg siedziby beneficjenta).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

2.1.5 Pomoc ponownie wypłacona lub wykorzystana

Zgodnie z art. 98 (2) *rozporządzenia nr 1083/2006*, IZ RPO WO 2007-2013 w okresie sprawozdawczym stwierdziła 14 nieprawidłowości, które przekazano do MF-R i IPOC.

Przedmiotowe nieprawidłowości polegały przede wszystkim na:

- naruszeniu przepisów *ustawy z dnia 29 stycznia 2009 r. Prawo zamówień publicznych*
- przedstawieniu do dofinansowania wydatków, które faktycznie nie zostały poniesione oraz nie wykazaniu przez beneficjenta wygenerowanego dochodu
- przedstawieniu do dofinansowania wydatków niekwalifikowanych
- płatności gotówką za transakcję, której wartość przekracza 15 tys. Euro (naruszenie art. 22 *ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej*).

W okresie sprawozdawczym IZ RPO WO 2007-2013 przesłała do MF-R i IPOC:

⇒ Zestawienie kwartalne nieprawidłowości niepodlegających raportowaniu do KE za **II kwartał 2009 r.**, w którym ujęto 3 nieprawidłowości na kwoty:

- 867,24 Euro, tj. 3894,80 PLN (wg kursu 1 Euro = 4,491 PLN obowiązującego w czerwcu 2009 r., tzn. w miesiącu, w którym wydatek został zaksięgowany przez Instytucję Certyfikującą)

- 614,98 Euro, tj. 2550,00 PLN (wg kursu 1 Euro = 4,1465 PLN obowiązującego w styczniu 2009 r., tzn. w miesiącu, w którym wydatek został zaksięgowany przez Instytucję Certyfikującą)
- 53,65 Euro, tj. 222,47 PLN (wg kursu Euro = 4,1465 PLN obowiązującego w styczniu 2009 r., tzn. w miesiącu, w którym wydatek został zaksięgowany przez Instytucję Certyfikującą).

⇒ Zestawienie kwartalne nieprawidłowości niepodlegających raportowaniu do KE za **III kwartał 2009 r.**, w którym ujęto 1 nieprawidłowość na kwotę 4,25 Euro.

Podejrzenia wystąpienia nieprawidłowości za **IV kwartał 2009 r.** przekazywane są do MF-R i IPOC w I kwartale 2010 r.

IZ RPO WO 2007-2013 w celu zapobiegania wystąpieniu nieprawidłowości, w marcu 2010 r. opublikowała na stronach internetowych IZ RPO WO 2007-2013 (www.rpo.opolskie.pl) i IP II stopnia (www.ocrg.opolskie.pl) katalog najczęściej powtarzających się nieprawidłowości z zachowaniem zasad ochrony informacji, zgodnych z systemem informowania o nieprawidłowościach.

2.1.6 Analiza jakościowa

W roku 2009 województwo opolskie nadal odczuwało skutki światowego spowolnienia gospodarczego. Do negatywnych objawów spowolnienia gospodarczego zaliczyć należy:

- ⇒ spadek produkcji sprzedanej przemysłu (o 4,7%) i koniunktury na produkty branż: tekstylnej, metalowej, maszynowej, meblarskiej, chemicznej i spożywczej
- ⇒ spadek aktywności inwestycyjnej o 2,7% - w podmiotach zatrudniających powyżej 49 pracujących. Należy jednak mieć na uwadze, że to przede wszystkim podmioty branży handlowej oraz przedsiębiorstwa świadczące usługi z zakresu naprawy pojazdów samochodowych znacząco zmniejszyły wartość nakładów na inwestycje (spadek o 47,5%). W przemyśle wartość nakładów wzrosła o 1,7%, natomiast w budownictwie o ponad 35%. Ostatecznie, pod względem dynamiki nakładów inwestycyjnych (pomimo jej ujemnej wartości), opolskie uplasowało się na 3 pozycji w kraju, za województwami pomorskim i mazowieckim
- ⇒ osłabienie koniunktury w obszarze budownictwa mieszkaniowego (oddano do użytku 1 766 mieszkań, tj. o 3,5% mniej niż w roku poprzednim; odnotowano także spadek ilości wydanych pozwoleń na budowę mieszkań i rozpoczętych budów odpowiednio o 42,6% i 40,8%)
- ⇒ wzrost liczby bezrobotnych o 32% (koniec grudnia 2008 r. - 35,7 tys., koniec grudnia 2009 r. - 47,1 tys.) oraz stopy bezrobocia (koniec grudnia 2008 r. - 9,8%, koniec grudnia 2009 r. - 12,6%), spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw o 1,6% (r/r), osłabienie tempa wzrostu przeciętnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw: w 2008 r. – wzrost o 10,5% (r/r), w 2009 r. – ich wartość wzrosła o 3,3% (r/r).

Jednakże w IV kwartale 2009 r. zanotowano pozytywne zmiany w zakresie sytuacji gospodarczej regionu, niektóre z nich mają charakter trwałych tendencji (np. korzystna na tle innych województw kondycja finansowa opolskich przedsiębiorstw).

Do pozytywnych symptomów zalicza się:

- ⇒ wzrost produkcji przemysłowej: w październiku o 5,6%, w listopadzie o 19,5%, w grudniu o 22,0% (tendencja ta wykazuje trwały charakter, bowiem w styczniu i lutym 2010 r. odnotowano dalszy wzrost produkcji przemysłowej odpowiednio o 16,4 i 6,3%)
- ⇒ wzrost produkcji sprzedanej budownictwa o 16,3% (w okresie od stycznia do grudnia 2009 r.)
- ⇒ w trzecim kwartale zaobserwowano nieznaczny wzrost aktywności inwestycyjnej, natomiast w ostatnim kwartale wartość nakładów inwestycyjnych wzrosła o prawie 16% (r/r).

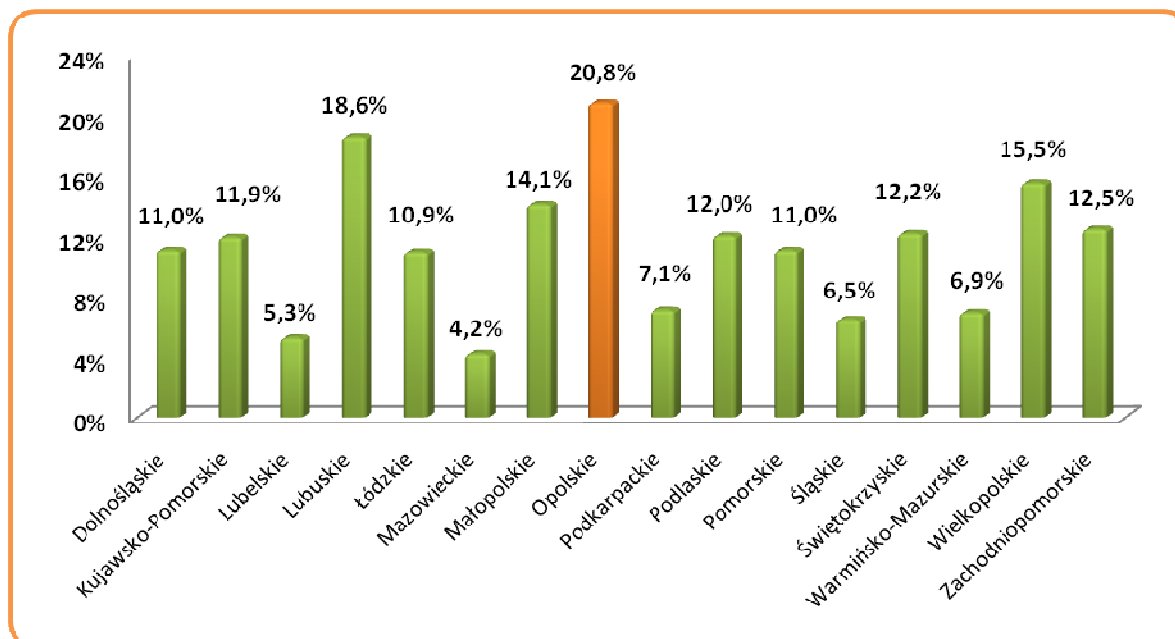
Wyniki ostatnich trzech miesięcy 2009 r., a także wstępna analiza podstawowych wielkości ekonomicznych, charakteryzujących styczeń i luty 2010 r., wskazują na poprawę sytuacji opolskiej gospodarki.

Na poprawę sytuacji w regionie duży wpływ wywarło sprawne wykorzystywanie środków z Unii Europejskiej, co z kolei przyczynia się do wysokiej jakości życia mieszkańców w województwie opolskim. Potwierdzają to wyniki *Diagnozy Społecznej 2009* przygotowanej pod kierunkiem prof. Janusza Czapińskiego, zgodnie z którymi mieszkańcy województwa opolskiego są najbardziej zadowoleni z życia

w regionie, np. mieszkańcy Kędzierzyna - Koźla deklarują większe zadowolenie z życia niż mieszkańcy Górnego Śląska, Lublina czy Częstochowy. Opolanie natomiast żyją na najwyższym poziomie cywilizacyjnym w rankingu ponad 30 polskich miast.

Na koniec 2009 województwo opolskie zajmowało 2 miejsce w kraju pod względem wartości środków przekazanych do KE. Wg stanu na dzień 31 marca 2010 r. Opolszczyzna zajmuje **1 miejsce** w kraju pod względem poziomu certyfikacji do KE, co przedstawia Wykres 6.

Wykres 6. Poziom certyfikacji do KE w podziale na poszczególne regionalne programy operacyjne.

Źródło: Opracowania własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13).

W *Analizie jakościowej* przedstawiono informację nt. wdrażania RPO WO 2007-2013 od uruchomienia Programu i w okresie sprawozdawczym. Ponadto analiza zawiera informacje nt. systemu wskaźników, finansowania krzyżowego, procesu ewaluacji, prac IZ RPO WO 2007-2013 nad dokumentami wdrożeniowymi oraz odniesienie do zaleceń i rekomendacji KE do sprawozdań rocznych z roku 2007 i 2008.

2.1.6.1 Informacje nt. wdrażania RPO WO 2007-2013

Stan wdrażania RPO WO 2007-2013 od uruchomienia Programu

Nabory wniosków

- ⇒ przeprowadzono **32 nabory wniosków**, w tym: **24 nabory wniosków w ramach procedury konkursowej** oraz **8 naborów w ramach procedury pozakonkursowej**
- ⇒ całkowita kwota alokacji przeznaczona na przeprowadzone nabory wyniosła **275,23 mln Euro** (w trybie konkursowym i pozakonkursowym), co stanowi blisko **62%** środków przeznaczonych na wszystkie nabory w latach 2007-2013

Wnioski złożone

- ⇒ złożono **1 278 wniosków** o dofinansowanie w ramach procedury konkursowej i pozakonkursowej
- ⇒ całkowita wartość złożonych wniosków wyniosła **0,81 mld Euro** [3,35 mld PLN], w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR **0,41 mld Euro** [1,67 mld PLN]
- ⇒ pozytywną ocenę formalną otrzymało **860 wniosków** o całkowitej wartości **584,26 mln Euro** [2,41 mld PLN] w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR ponad **303,46 mln Euro** [1,25 mld PLN]

Wnioski zaakceptowane

⇒ decyzją Zarządu Województwa Opolskiego zostało zaakceptowanych do realizacji **528 projektów** o całkowitej wartości **410,27 mln Euro** [1,69 mld PLN], w tym kwota dofinansowania z EFRR **221,51 mln Euro** [913,69 mln PLN]

Podpisane umowy

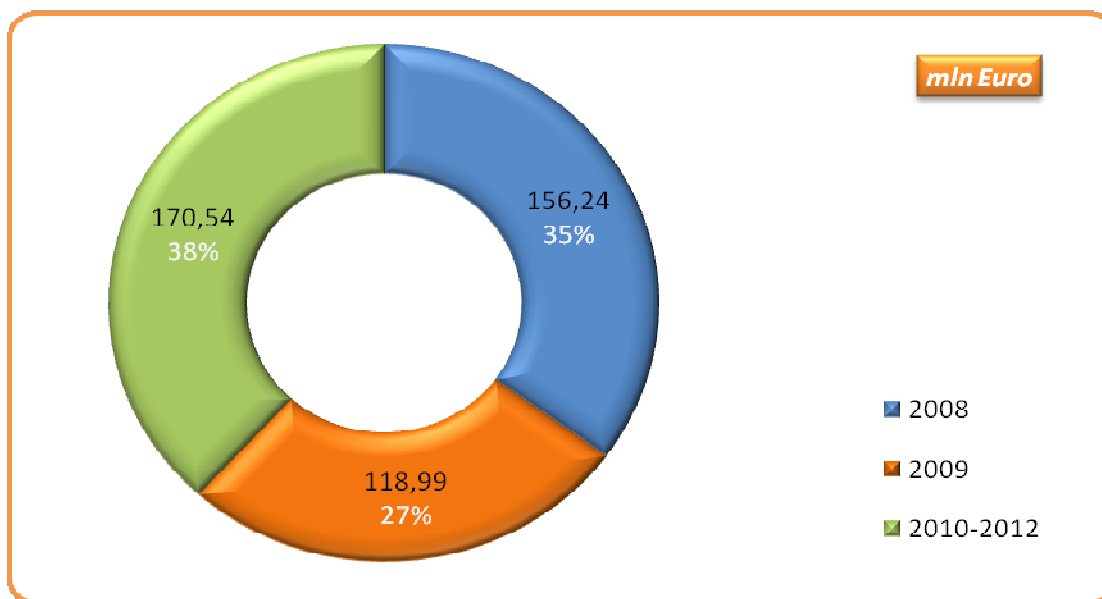
⇒ zawarto **396 umów** o całkowitej wartości **329,86 mln Euro** [1,36 mld PLN], w tym dofinansowanie z EFRR wyniosło **179,72 mln Euro** [741,32 mln PLN]
⇒ poziom kontraktacji w ramach Programu wyniósł **42%**

Wnioski o płatność

⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **68,02 mln Euro** [280,55 mln PLN], co stanowi **16%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Programu.

Podział alokacji w ramach RPO WO 2007-2013 w rozbiciu na lata przedstawia Wykres 7.

Wykres 7. Alokacja (EFRR + BP) przeznaczona na nabory w ramach RPO WO 2007-2013 w podziale na lata.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Ramowego harmonogramu naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z 22 grudnia 2009 r.

Najwyższy poziom zakontraktowania osiągnięto w ramach Osi 5 (ponad 85%), Osi 4 (blisko 52%), Osi 7 (45%) oraz Osi 1 (ponad 41%). Najwięcej wniosków o płatność beneficjenci wykazali w ramach Osi 5, Osi 7 i Osi 3, gdzie przekroczono poziom 20% realizacji zobowiązań na lata 2007-2013.

Najbardziej zaawansowaną pod względem wdrażania jest Oś priorytetowa 5, w ramach której od początku uruchomienia Programu przeprowadzono wszystkie nabory w procedurze konkursowej, a do złożenia pozostała dokumentacja projektowa dla jednego projektu kluczowego. W ramach podpisanych 66 umów, zakończyła się już realizacja ¼ projektów.

Natomiast w najmniejszym stopniu zaawansowane jest wdrażanie Osi priorytetowej 2, w ramach której od początku uruchomienia Programu przeprowadzono jeden nabór oraz podpisano 1 umowę. Opóźnienia w przeprowadzeniu pozostałych wynikają z braku Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury badawczo-rozwojowej, lecznictwa uzdrowiskowego w ramach regionalnych programów operacyjnych.

Największym zainteresowaniem beneficjentów jak dotąd cieszyły się nabory ogłaszane w ramach Osi priorytetowej 1. Spośród 11 naborów wniosków w ramach procedury konkursowej w Osi 1, w 8 naborach wnioskowane dofinansowanie przekroczyło dostępną alokację.

Z najmniejszym zainteresowaniem ze strony beneficjentów spotkał się nabór w działaniu 4.4 *Ochrona bioróżnorodności Opolszczyzny*. Z uwagi na niewykorzystaną alokację IZ RPO WO 2007-2013 planuje ogłosić dodatkowy nabór dla przedmiotowego działania w 2010 r.

Szczegółowe informacje nt. stanu wdrażania poszczególnych Osi priorytetowych przedstawiono w punkcie 3 sprawozdania. Ze względu na to, iż alokacja środków wspólnotowych na Oś priorytetową 1 *Wzmocnienie atrakcyjności gospodarczej regionu* oraz Oś priorytetową 3 *Transport* wynosi odpowiednio 37% i 26% alokacji na Program, a Oś priorytetowa 5 *Infrastruktura społeczna i szkolnictwo wyższe* jest zróżnicowana pod względem obszarów, które w jej ramach będą dofinansowane (*edukacja, zdrowie, kultura*), analiza przedmiotowych Osi została dokonana w podziale na działania.

Stan wdrażania RPO WO 2007-2013 w okresie sprawozdawczym

Nabory wniosków

- ⇒ przeprowadzono **19 naborów wniosków**, w tym: **16 naborów w ramach procedury konkursowej** oraz **3 nabory w ramach procedury pozakonkursowej**
- ⇒ całkowita kwota alokacji przeznaczona na przeprowadzone nabory wyniosła **118,99 mln Euro** (w trybie konkursowym i pozakonkursowym), co stanowi blisko **27%** środków przeznaczonych na wszystkie nabory w latach 2007-2013, w tym:
 - na nabory w ramach procedury konkursowej **111,77 mln Euro**
 - na nabory w ramach procedury pozakonkursowej **7,22 mln Euro**
- ⇒ IZ RPO WO 2007-2013 przeprowadziła **13 naborów wniosków** (w tym 3 w ramach procedury pozakonkursowej) na łączną kwotę alokacji **57,27 mln Euro**. Ponadto, w ramach Osi priorytetowej 6 przeprowadzono konkurs LPR
- ⇒ IP II stopnia ogłosiła **6 naborów wniosków**, dla których całkowita kwota alokacji wyniosła **61,72 mln Euro**

Wnioski złożone

- ⇒ złożono **706 wniosków** o dofinansowanie w ramach procedury konkursowej i pozakonkursowej
- ⇒ całkowita wartość złożonych wniosków wyniosła **411,66 mln Euro** [1 698 mln PLN], w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR **203,61 Euro** [839,88 mln PLN]
- ⇒ pozytywną ocenę formalną otrzymało **392 wniosków** o całkowitej wartości **234,37 mln Euro** [966,79 mln PLN], w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR ponad **137,65 mln Euro** [567,73 mln PLN]

Wnioski zaakceptowane

- ⇒ decyzją Zarządu Województwa Opolskiego zostało zaakceptowanych do realizacji **411 projektów** o całkowitej wartości **309,85 mln Euro** [1 278,12 mln PLN], w tym kwota dofinansowania z EFRR wyniosła **167,69 mln Euro** [691,70 mln PLN]

Podpisane umowy

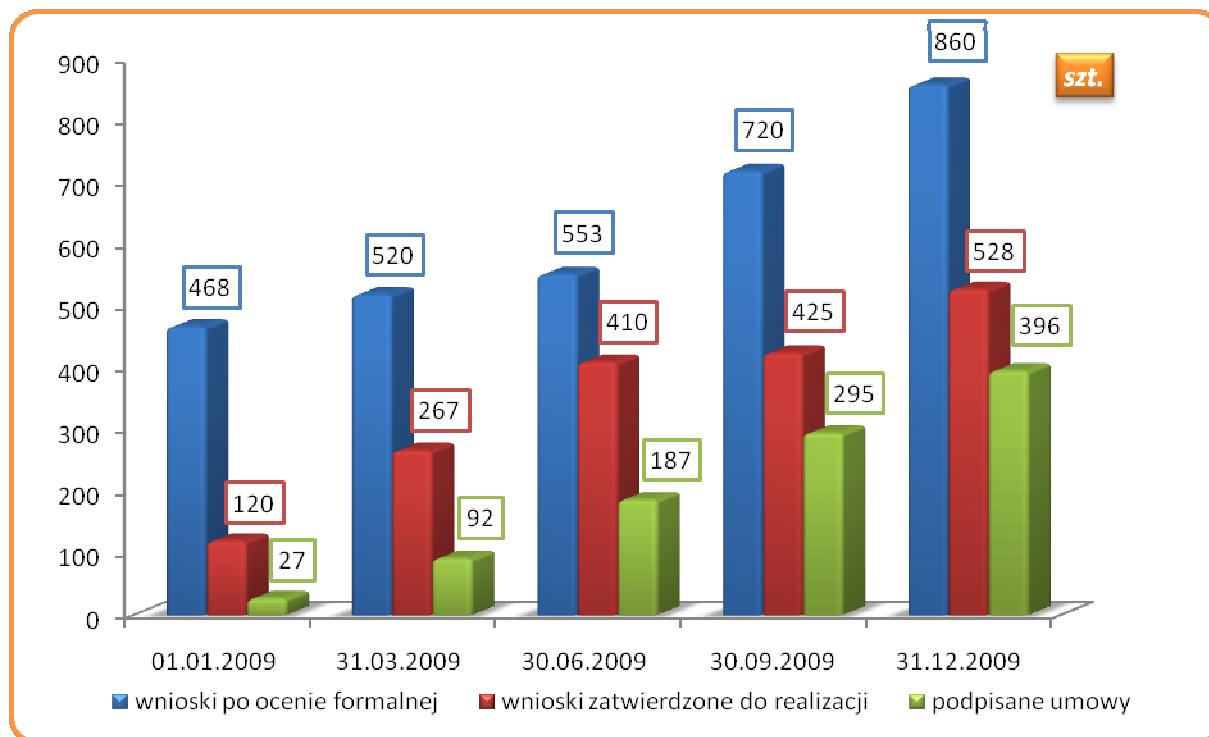
- ⇒ zawarto **369 umów** o całkowitej wartości **267,53 mln Euro** [1 103,52 mln PLN], w tym kwota dofinansowania z EFRR wyniosła **142,03 mln Euro** [585,83 mln PLN]

Wnioski o płatność

- ⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **66,35 mln Euro** [273,65 mln PLN], co stanowi około **15%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Programu.

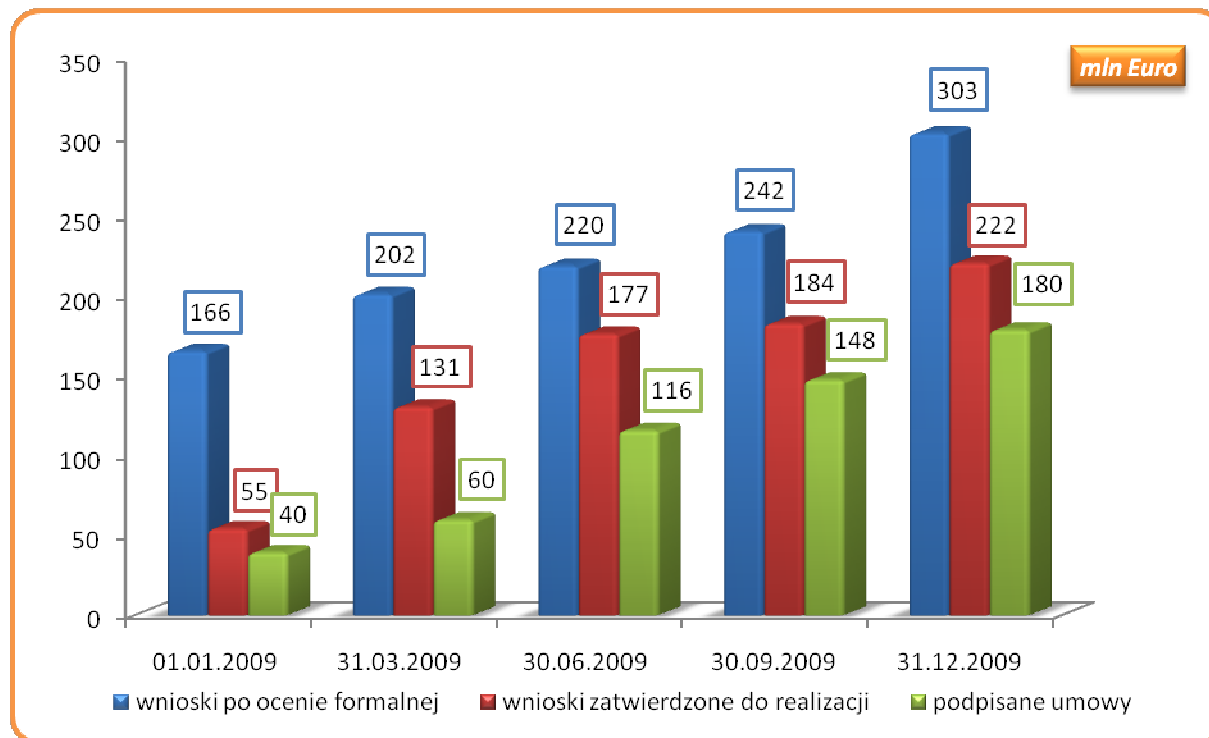
Postęp realizacji Programu w cyklu kwartalnym w okresie sprawozdawczym przedstawiono na Wykresach 8-10.

Wykres 8. Ilość wniosków złożonych, zatwierdzonych do realizacji oraz podpisanych umów w ramach RPO WO 2007-2013 w okresie od 01.01.2009 do 31.12.2009.

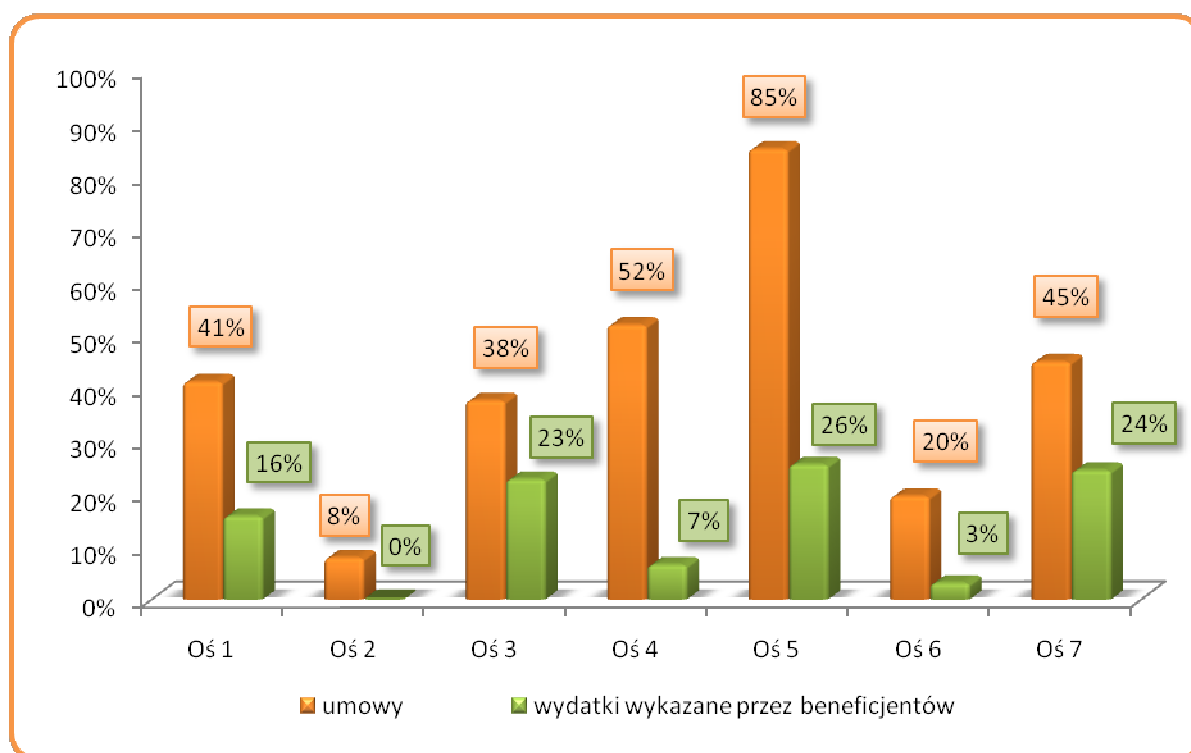
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

Wykres 9. Wartość dofinansowania z EFRR wniosków złożonych, zatwierdzonych do realizacji oraz podpisanych umów w ramach RPO WO 2007-2013 w okresie od 01.01.2009 do 31.12.2009.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

Wykres 10. Poziom wykorzystania alokacji (EFRR) w ramach podpisanych umów o dofinansowanie oraz wydatków wykazanych przez beneficjentów w ramach RPO WO 2007-2013.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

W ramach przeprowadzonych naborów w procedurze konkursowej w okresie sprawozdawczym najwięcej wniosków złożono w ramach działań/poddziałów:

- 1.3.2 *Inwestycje w innowacje w przedsiębiorstwach* (**115 wniosków na kwotę przekraczającą 5-krotnie dostępną alokację**)
- 1.4.1 *Wsparcie usług turystycznych i rekreacyjno – sportowych świadczonych przez przedsiębiorstwa* (**138 wniosków na kwotę przekraczającą 6-krotnie dostępną alokację**)
- 5.1.2 *Wsparcie lokalnej infrastruktury edukacyjnej* (**38 wniosków na kwotę przekraczającą 2-krotnie dostępną alokację**)
- 5.3 *Rozwój kultury oraz ochrona dziedzictwa kulturowego* (**36 wniosków na kwotę przekraczającą 2-krotnie dostępną alokację**).

Z niewielkim zainteresowaniem ze strony beneficjentów spotkały się nabory w ramach działań/poddziałów:

- 1.1.2 *Inwestycje w mikroprzedsiębiorstwach* – oba przeprowadzone w okresie sprawozdawczym nabory spotkały się z niewielkim zainteresowaniem (**wartość złożonych wniosków nie wyczerpała przeznaczonej na te nabory alokacji**), przy czym najniższym zainteresowaniem cieszył się nabór w ramach którego do dofinansowania dopuszczono projekty zakończone
- 4.4 *Ochrona bioróżnorodności Opolszczyzny* (**wartość złożonych wniosków nie wyczerpała przeznaczonej na ten nabór alokacji**).

Zestawienie przeprowadzonych naborów w podziale na Osi priorytetowe przedstawiono w Tabeli 5. Ponadto szczegółowe informacje zostały zawarte w opisach stanu wdrażania poszczególnych Osi priorytetowych w punkcie 3 sprawozdania.

Tabela 5. Nabory wniosków w procedurze konkursowej i pozakonkursowej przeprowadzone w ramach RPO WO 2007-2013 w okresie sprawozdawczym i od uruchomienia Programu.

mln Euro

Nr i nazwa Osi Priorytetowej	Liczba naborów		Kwota alokacji			
	w okresie sprawozdawczym	od uruchomienia Programu	w okresie sprawozdawczym		od uruchomienia Programu	
			EFRR	BP	EFRR	BP
Oś Priorytetowa 1 <i>Wzmocnienie atrakcyjności gospodarczej regionu</i>	9	14	64,41	7,95	125,07	17,63
Oś Priorytetowa 2 <i>Społeczeństwo informacyjne</i>	1	1	8,52	0,00	8,52	0,00
Oś Priorytetowa 3 <i>Transport</i>	1	4	2,87	0,00	47,32	0,00
Oś Priorytetowa 4 <i>Ochrona środowiska</i>	3	4	10,35	0,00	26,48	0,00
Oś Priorytetowa 5 <i>Infrastruktura społeczna i szkolnictwo wyższe</i>	4	7	19,06	0,00	39,56	0,00
Oś Priorytetowa 6 <i>Aktywizacja obszarów miejskich i zdegradowanych</i>	1	2	5,83	0,00	10,65	0,00
SUMA NABORÓW	19	32	111,04	7,95	257,60	17,63
SUMA ALOKACJI			118,99		275,23	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Ramowego harmonogramu naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z 22 grudnia 2009 r.

Plany na 2009 r. zakładały przeprowadzenie 21 naborów w okresie sprawozdawczym. Ostatecznie miało miejsce 19 naborów w procedurze konkursowej i pozakonkursowej. Różnice pomiędzy planowanymi i przeprowadzonymi naborami wynikają m.in. z braku rozporządzeń w zakresie pomocy publicznej (szerzej w punkcie 2.3 sprawozdania) oraz usunięcia projektu z *Listy Indywidualnych Projektów Kluczowych*. Ponadto Zarząd Województwa Opolskiego uwzględniając opinię ekspertów Inicjatywy Jaspers oraz złą koniunkturę gospodarczą kraju, podjął decyzję o przesunięciu naboru w ramach projektu kluczowego pn. *Utworzenie Lokalnego Portu Lotniczego w Kamieniu Śląskim dla działania 3.2 Transport publiczny*.

Zestawienie naborów planowanych oraz przeprowadzonych w ramach procedury konkursowej i pozakonkursowej w okresie sprawozdawczym prezentują Tabele 6-7.

Tabela 6. Zestawienie naborów planowanych oraz przeprowadzonych w ramach procedury konkursowej w okresie sprawozdawczym.

Nr i nazwa działania/poddziałania	Planowany termin naboru	Przeprowadzony nabór
Oś priorytetowa 1 Wzmocnienie atrakcyjności gospodarczej regionu		
1.1.1 Wsparcie instytucji otoczenia biznesu	15-28 września	16-27 listopada
1.1.2 Inwestycje w mikroprzedsiębiorstwach	23 marca – 3 kwietnia	20 kwietnia - 4 maja
	23 marca – 3 kwietnia	23 czerwca - 8 lipca
1.2 Zapewnienie dostępu do finansowania przedsiębiorczości	2-16 listopada	3-17 sierpnia
	-	28 października - 12 listopada
1.3.1 Wsparcie sektora B+R oraz innowacji na rzecz przedsiębiorstw	16-29 czerwca	-
1.3.2 Inwestycje w innowacje w przedsiębiorstwach	17-30 listopada	17-30 listopada
1.4.1 Wsparcie usług turystycznych i rekreacyjno-sportowych świadczonych przez przedsiębiorstwa	14-28 sierpnia	31 sierpnia - 15 września
Oś priorytetowa 2 Społeczeństwo informacyjne		
2.1 Infrastruktura dla wykorzystania narzędzi ICT	2-16 listopada	-
2.2 Moduły informacyjne, platformy e-usług i bazy danych	1-15 października	5-19 listopada
Oś priorytetowa 3 Transport		
3.1.1 Drogi regionalne	-	23 lutego – 9 marca
Oś priorytetowa 4 Ochrona środowiska		
4.1 Infrastruktura wodno-ściekowa i gospodarka odpadami	1-15 grudnia	3-17 sierpnia
4.3 Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii	16-31 marca	-
4.4 Ochrona bioróżnorodności Opolszczyzny	1-15 września	1-15 września
Oś priorytetowa 5 Infrastruktura społeczna i szkolnictwo wyższe		
5.1.1 Wsparcie regionalnej infrastruktury edukacyjnej	-	21 września - 5 października
5.1.2 Wsparcie lokalnej infrastruktury edukacyjnej	-	16-30 października
5.2.2 Ambulatoryjna opieka medyczna	01-15 czerwca	27 kwietnia -11 maja
5.3 Rozwój kultury oraz ochrona dziedzictwa kulturowego	2-16 lutego	2-16 lutego
Oś priorytetowa 6 Aktywizacja obszarów miejskich i zdegradowanych		
6.1 Rewitalizacja obszarów miejskich	1-15 października	29 października – 12 listopada
6.2 Zagospodarowanie terenów zdegradowanych	17-31 sierpnia	-
RAZEM	16	16

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Ramowego harmonogramu naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z 10 grudnia 2008 r. oraz Ramowego harmonogramu naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z 22 grudnia 2009 r.

Tabela 7. Zestawienie naborów planowanych oraz przeprowadzonych w ramach procedury pozakonkursowej w okresie sprawozdawczym.

Nr i nazwa działania /poddziałania	Planowany termin naboru	Przeprowadzony nabór	Etap realizacji
1.1.1 Wsparcie instytucji otoczenia biznesu <i>Regionalne Centrum Biznesu – Centrum Nauki i Biznesu (CeNaB)</i>	1-15 września	-	Beneficjent zrezygnował z realizacji projektu
1.4.2 Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny <i>Stworzenie regionalnej bazy turystyczno-noclegowej przedgórza „Gór Opawskich”</i>	2-13 marca	2-13 marca	Podpisano umowę
1.4.2 Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny <i>Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Miasta Opola poprzez zagospodarowanie terenów wzdłuż Odry</i>	3-17 sierpnia	3-17 sierpnia	Podpisano umowę
3.2 Transport publiczny <i>Utworzenie Lokalnego Publicznego Portu Lotniczego w Kamieniu Śląskim</i>	15-30 września	-	-
4.2 Zabezpieczenie przeciwpowodziowe <i>Budowa zbiornika retencyjnego „Kluczbork” na rzece Stobrawa</i>	5-20 stycznia	5-20 stycznia	Podpisano umowę
RAZEM	5 naborów	3 nabory	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Ramowego harmonogramu naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z 10 grudnia 2008 r. oraz Ramowego harmonogramu naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z 22 grudnia 2009 r.

Indywidualne projekty kluczowe

Zgodnie z Ramowym harmonogramem naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z 22 grudnia 2009 r. na realizację **20 projektów** umieszczonych na Liście indywidualnych projektów kluczowych w ramach RPO WO 2007-2013 przeznaczono kwotę **113,85 mln Euro**, tj. **około 25% alokacji** przeznaczonej na nabory w procedurze konkursowej i pozakonkursowej.

Od uruchomienia Programu została złożona pełna dokumentacja projektowa dla **10 indywidualnych projektów kluczowych**, w tym dla trzech w okresie sprawozdawczym: dwa w ramach poddziałania 1.4.2 oraz jednego w ramach działania 4.2, co zostało zaprezentowane w Tabeli 8.

Tabela 8. Indywidualne projekty kluczowe złożone w ramach RPO WO 2007-2013 od uruchomienia Programu.

mln Euro

Lp.	Nazwa działania/poddziałania	Tytuł projektu	Kwota EFRR podpisanej umowy
1.	1.4.2 Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny	<i>Utworzenie Regionalnego Centrum Turystycznego Dolina Małej Panwi</i>	2,36
2.		<i>Stworzenie regionalnej bazy turystyczno-noclegowej przedgórza Gór Opawskich</i>	1,2
3.		<i>Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Miasta Opola poprzez zagospodarowanie terenów wzdłuż Odry</i>	2,21

Lp.	Nazwa działania/poddziałania	Tytuł projektu	Kwota EFRR podpisanej umowy
4.	3.1.1 Drogi regionalne	Przebudowa wiaduktu i układu komunikacyjnego, remont wiaduktu żelbetowego w ciągu ul. Reymonta w Opolu	6,99
5.		Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 414 na odc. Dzików – Smolarnia	2,04
6.		Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 426 przy węźle autostradowym Olszowa	7,38
7.	3.2 Transport publiczny	Zakup pojazdów szynowych	7,57
8.	4.2 Zabezpieczenie przeciwpowodziowe	Budowa zbiornika retencyjnego Kluczbork na rzece Stobrawie	4,32
9.	5.2.1 Stacjonarna opieka medyczna	Szpital Opolskie gwarancją bezpieczeństwa zdrowotnego regionu i bazą kształcenia kadry medycznej	6,29
10.	6.2 Zagospodarowanie terenów zdegradowanych	Budowa II Kampusu PO. Zadanie 1A. Adaptacja budynku nr 9 przy ulicy Prószkowskiej na cele dydaktyczne i badawcze WWFiF	4,41
RAZEM			44,77

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Ramowego harmonogramu naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z 22 grudnia 2009 r.

Od uruchomienia Programu:

- podpisano **10 umów** na realizację projektów kluczowych. Ich całkowita wartość to ponad **76,67 mln Euro** [316,27 mln PLN], w tym **dofinansowanie z EFRR wynosi około 44,77 mln Euro** [184,67 mln PLN], co stanowi **25%** wszystkich środków zakontraktowanych w ramach Programu
- beneficjenci indywidualnych projektów kluczowych wykazali wydatki we wnioskach o płatność na kwotę dofinansowania EFRR **25,07 mln Euro** [103,40 mln PLN], co stanowi blisko **37%** wszystkich zatwierdzonych wniosków o płatność
- zakończono realizację dwóch projektów kluczowych w ramach poddziałania 3.1.1 oraz działania 3.2. Ich efekty rzeczowe zostały opisane w ramach analizy Osi priorytetowej 3 (punkt 3 sprawozdania).

W okresie sprawozdawczym podpisano **5 umów** na realizację projektów kluczowych (3 w ramach poddziałania 1.4.2, jedna w ramach działania 4.2 oraz jedna w ramach działania 6.2) o łącznej wartości **26,09 mln Euro** [107,6 mln PLN], w tym dofinansowanie z EFRR **14,51 mln Euro** [59,86 mln PLN].

2.1.6.2 System wskaźników w ramach RPO WO 2007-2013

W okresie sprawozdawczym IZ RPO WO 2007-2013 dokonała płatności końcowych, zarejestrowanych w KSI (SIMIK 07-13), w związku z tym postęp w realizacji wskaźników w ramach poszczególnych Osi priorytetowych RPO WO 2007-2013 został zaprezentowany w punkcie 3 sprawozdania.

W ramach realizacji Programu, IZ RPO WO 2007-2013 w okresie objętym sprawozdaniem kontynuowała działania podjęte w 2008 r., w tym:

- zmieniono uchwałą nr 3287/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 5 maja 2009 r. dokument pn. *Lista wskaźników produktu i rezultatu na poziomie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013*. Dokument umożliwia beneficjentom wybór właściwych wskaźników

- w I kwartale 2009 r. zakończone zostały prace nad opracowaniem definicji wskaźników produktu i rezultatu na poziomie projektu w ramach prac roboczego *Zespołu ds. definicji wskaźników*. Definicje dla wszystkich Osi priorytetowych zostały zaakceptowane przez Zarząd Województwa Opolskiego i opublikowane na stronach internetowych IZ RPO WO 2007-2013 (www.rpo.opolskie.pl) oraz IP II stopnia (www.ocrg.opolskie.pl).

Dla poprawy wdrażania Programu, kontynuuje się działania zespołu, którego pierwowzorem był *Zespół ds. definicji wskaźników*. W skład *Zespołu ds. wskaźników* wchodzi przedstawiciele obu instytucji wdrażających Program. Do zadań *Zespołu* należy:

- opiniowanie dokumentów krajowych w zakresie wskaźników
- rozwiązywanie kwestii problemowych zgłaszanych przez beneficjentów RPO WO 2007-2013 w odniesieniu do wskaźników RPO WO 2007-2013
- weryfikacja szacowanych wartości docelowych wskaźników określonych w RPO WO 2007-2013
- weryfikacja zapisów oraz aktualizacja dokumentów tj.: *Lista wskaźników produktu i rezultatu na poziomie projektu RPO WO 2007-2013*, *Definicji wskaźników produktu i rezultatu na poziomie projektu*, *Metodologia szacowania wartości docelowych wskaźników RPO WO 2007-2013* (wersja z września 2007 r.), *Metodologia szacowania wartości docelowych wskaźników na poziomie działań RPO WO 2007-2013* (wersja z marca 2008 r.)
- opiniowanie zapisów *Vademecum dla beneficjentów RPO WO 2007-2013* w zakresie instrukcji wypełniania wniosku w odniesieniu do wskaźników
- współpraca z JE w ramach przeprowadzanych badań ewaluacyjnych w zakresie wskaźników oraz wdrażanie rekomendacji wynikających z przedmiotowych badań.

Ponadto IZ RPO WO 2007-2013 mając na uwadze konieczność osiągnięcia celu głównego i celów szczegółowych Programu, prowadzi na bieżąco **monitoring realizacji wskaźników**. Przedmiotowy monitoring sporządzany jest na podstawie wniosków, dla których podpisano umowy, według stanu na koniec każdego miesiąca w oparciu o dane pozyskiwane z systemu informatycznego KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013). Monitoring prowadzony jest osobno dla każdej Osi priorytetowej. Na podstawie danych zebranych podczas monitorowania wskaźników dokonywana jest analiza postępu realizacji wskaźników, przedstawiająca ryzyko nieosiągnięcia wynegocjowanego z KE poziomu wskaźników.

W okresie od lutego do maja 2009 r. IZ RPO WO 2007-2013 zleciła **przeprowadzenie badania ewaluacyjnego** wskaźników pn. *Ocena systemu wskaźników produktu i rezultatu RPO WO 2007-2013*.

Część rekomendacji zostało wdrożonych w okresie sprawozdawczym natomiast pozostałe planuje się wdrożyć w 2010 r. Szczegółowe informacje nt. przedmiotowego badania zostały opisane w punkcie 2.1.6.3 sprawozdania.

Z uwagi na to, iż wskaźniki są jednym z podstawowych narzędzi służącym badaniu postępu rzeczowego realizacji Programu, IZ RPO WO 2007-2013 podjęła decyzję o opracowaniu **Wytocznych w zakresie wskaźników produktu i rezultatu RPO WO 2007-2013** stanowiących kompendium wiedzy w zakresie systemu wskaźników. Dokument został przyjęty *uchwałą 3852/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 15 września 2009 r.*

Wytoczne są dokumentem pomocniczym, którego celem jest dostarczenia podstaw metodologicznych dotyczących systemu wskaźników oraz wskazówek dla IZ RPO WO 2007-2013 oraz IP II stopnia w celu sprawnej realizacji Programu.

W dokumencie zaprezentowane są informacje nt. przyjętego przez IZ RPO WO 2007-2013 systemu wskaźników w trakcie procesu programowania oraz proces opracowania definicji wskaźników produktów i rezultatów na poziomie projektu w ramach RPO WO 2007-2013. Ponadto przedstawiony został kontekst monitoringu i ewaluacji wskaźników.

2.1.6.3 Ewaluacja

Jednostka Ewaluacyjna - Referat Ewaluacji, komórka Departamentu Polityki Regionalnej i Przestrzennej, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego wykonuje zadania z zakresu ewaluacji dwóch programów operacyjnych tj. RPO WO 2007-2013 i PO KL 2007-2013. Przyjęte rozwiązanie zapewnia przepływ informacji dot. realizacji obu Programów oraz gwarantuje prowadzenie w sposób zintegrowany ewaluacji obu Programów. Na poziomie regionalnym JE wspiera, wspólna dla RPO WO 2007-2013 i PO KL 2007-2013 Grupa sterująca Ewaluacją⁴ oraz Zespoły zadaniowe ds. ewaluacji tematycznych (każdorazowo powoływane na potrzeby realizowanych badań spośród członków GSE). GSE współuczestniczy w identyfikowaniu tematów badań ewaluacyjnych, definiowaniu zakresu badań, oceny raportów oraz w monitorowaniu rekomendacji sformułowanych w wyniku zakończenia badania.

Zgodnie z przyjętym systemem prowadzenia procesu ewaluacji, wyniki badań tj. raporty końcowe i wynikające z nich rekomendacje przedstawiane są KM RPO WO 2007-2013. Następnie JE w porozumieniu z adresatami rekomendacji dokonuje okresowego przeglądu ich wprowadzenia pod kątem sposobu, statusu i terminu ich wdrożenia.

Od uruchomienia Programu przeprowadzono **5 badań** ewaluacyjnych.

W okresie sprawozdawczym kontynuowano prace nad badaniami, które rozpoczęły się w poprzednim okresie sprawozdawczym tj. przyjęto raport końcowy badania pn. *Ocena działań informacyjno-promocyjnych realizowanych w ramach Funduszy strukturalnych na lata 2007-2013 w województwie opolskim* oraz wprowadzono rekomendacje z badania pn. *Ocena systemu kryteriów wyboru projektów (finansowanych operacji) zaprojektowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013*.

Główne zmiany wprowadzone w kryteriach wyboru projektów w wyniku ww. badania, przyjęte przez KM RPO WO 2007-2013 na VIII posiedzeniu 20 lutego 2009 r.:

- ⇒ w kryteriach oceny merytorycznej I stopnia (uniwersalne dla wszystkich działań/poddziałów RPO WO 2007-2013) dokonano połączenia kilku kryteriów w jedno tj. do kryterium pn. *Wykonalność projektu* włączono kryteria *Realność zakładanych wskaźników* oraz *Realność i prawidłowość przygotowywanych analiz finansowych*
- ⇒ w kryteriach oceny merytorycznej II stopnia, uszczegółowiono uzasadnienia i zapisy kryteriów, dzięki czemu wyeliminowano wątpliwości interpretacyjne np. w zakresie Osi 2 *Społeczeństwo informacyjne* kryterium *Ilość użytkowników podłączonych do sieci* zmieniono na *Liczbę mieszkańców z obszaru objętego projektem* wskazując jednoznacznie, iż ocenie podlega liczba osób podłączonych do Internetu, a nie liczba punktów (np. mieszkań czy przedsiębiorstw).

Celem upowszechniania idei i założeń procesu ewaluacji, w kwietniu 2009 r. zorganizowano pierwszą Opolską Konferencję Ewaluacji pn. *Ewaluacja Programów Operacyjnych na poziomie regionalnym*, w wyniku której wydano publikację pt. *Ewaluacja programów operacyjnych na poziomie regionalnym - teoria i praktyka*. Publikacja została przekazana m.in. do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Urzędów Marszałkowskich innych Województw, Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu, Opolskiego Centrum Rozwoju Gospodarki, bibliotek Wyższych Uczelni Regionu, a także zamieszczona na stronie internetowej IZ RPO WO 2007-2013 (www.rpo.opolskie.pl).

⁴ Uchwała nr 848/2007 z 21 sierpnia 2007 r. z późn. zm w sprawie powołania Grupy Sterującej Ewaluacją. W charakterze stałych przedstawicieli w jej pracach uczestniczą: przedstawiciele odpowiednich Departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego, przedstawiciel KM RPO WO 2007-2013, samorządów lokalnych, Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego, Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Opolu, przedstawiciele Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu oraz instytucji zaangażowanych we wdrażanie RPO WO 2007-2013. Ponadto, stałymi uczestnikami spotkań GSE są pracownicy JE. Dodatkowo, do prac zapraszane są osoby – eksperci zewnętrzni, których dobór uzależniony jest każdorazowo od przedmiotu badania.

W okresie sprawozdawczym zakończyły się 3 badania ewaluacyjne:

➤ ***Ocena działań informacyjno-promocyjnych realizowanych w ramach Funduszy strukturalnych na lata 2007-2013 w województwie opolskim***

Termin badania: sierpień 2008 r.- luty 2009 r.

W ramach badania oceniony został stopień znajomości problematyki funduszy strukturalnych przez poszczególne grupy docelowe oraz rozpoznane ich zapotrzebowania informacyjnego w obszarze RPO WO 2007-2013. Ponadto, celem badania była ilościowa oraz jakościowa ocena działań informacyjno-promocyjnych realizowanych w sposób zintegrowany w województwie opolskim w ramach RPO WO 2007-2013 i PO KL 2007-2013, jak również niezależnie dla każdego z ww. Programów. Badanie objęło także ocenę polityki komunikacyjnej w/i pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w realizację polityki informacyjno-promocyjnej w regionie oraz pomiędzy ww. instytucjami a grupami docelowymi, której efektem było wypracowanie modelu zalecanej polityki komunikacyjnej.

Najważniejsze rekomendacje przedstawione przez Ewaluatora:

- ⇒ zwiększenia przejrzystości i funkcjonalności strony internetowej RPO WO 2007-2013
- ⇒ zwiększenie źródeł informacji o procedurach aplikacji i wdrażania projektu
- ⇒ zwiększenie skuteczności spotkań informacyjnych i szkoleń oraz wprowadzenie do zakresu tematycznego szkoleń specjalistycznych i spotkań informacyjnych elementów praktycznych
- ⇒ zwiększenie ilości ulotek przeznaczonych dla przedstawicieli opinii publicznej i dopasowanie ich treści do poziomu świadomości ogółu społeczeństwa oraz dopasowanie sposobu ich rozprowadzania do potrzeb tej kategorii odbiorców
- ⇒ zwiększenie promowania punktów informacyjnych wśród beneficjentów podczas spotkań informacyjnych i na stronie internetowej.

Realizacja rekomendacji przyjętych przez KM RPO WO 2007-2013

W okresie sprawozdawczym IZ RPO WO 2007-2013/IP II stopnia podjęły działania w zakresie wdrożenia rekomendacji z przedmiotowego badania. W zakresie strony internetowej utworzono podstrony dla poszczególnych konkursów oraz zamieszczono wszystkie wersje dokumentów w zakresie realizacji Programu. Ponadto zaplanowano na rok 2010 rozbudowę strony internetowej poprzez dodanie zakładki *Monitoring i sprawozdawczość*, gdzie zostaną zamieszczone aktualne dane o wykorzystaniu środków RPO WO 2007- 2013 m.in. przez gminy i powiaty w województwie opolskim.

W celu zwiększenia źródeł informacji o procedurach aplikacji i wdrażania projektu zorganizowano w okresie sprawozdawczym cykl spotkań informacyjnych dla potencjalnych beneficjentów przed naborami wniosków oraz cykl szkoleń specjalistycznych, które w szerokim zakresie uwzględniały elementy praktyczne, studia przypadków itp. Ponadto w 2010 r. zaplanowano dodatkowo zorganizowanie cyklu szkoleń specjalistycznych oraz szkoleń warsztatowych z zakresu wypełniania wniosków o płatność.

IZ RPO WO 2007-2013 w celu zwiększenia skuteczności spotkań informacyjnych i szkoleń rozpoczęła informowanie beneficjentów oraz potencjalnych beneficjentów RPO WO 2007-2013 o terminach spotkań informacyjnych i szkoleń specjalistycznych za pomocą strony internetowej a także dodatkowo za pomocą *Systemu Informacji Elektronicznej o Funduszach Europejskich* tj. tygodniowego newslettera, newslettera specjalnego oraz Informatora Europejskiego. Materiały te są dystrybuowane za pośrednictwem poczty elektronicznej do wszystkich osób, które zadeklarowały chęć ich otrzymywania.

W okresie sprawozdawczym IZ RPO WO 2007-2013 rozpoczęła kampanię promocyjną, w ramach której zrealizowano: spoty telewizyjne, reklamy radiowe, reklamy prasowe, w tym reklamę na rewersach biletów oraz dystrybuowano ulotki. Ponadto w ramach ww. kampanii została przeprowadzona kampanię promocyjną Sieci Punktów Informacyjnych. Na sieć punktów informacyjnych składa się Główny Punkt Informacyjny w Opolu oraz 11 Lokalnych Punktów Informacyjnych w powiatach województwa opolskiego.

Szczegółowe informacje nt. działań informacyjno-promocyjnych podjętych przez IZ RPO WO 2007-2013 zaprezentowano w *Załączniku VI* do sprawozdania, natomiast przykłady działań informacyjnych i promocyjnych przedstawiono w *Załączniku VII*.

Monitoring wdrożenia rekomendacji

Monitoring stopnia wdrożenia rekomendacji sformułowanych w wyniku badania planowany jest w I kw. 2010 r. i zostanie przeprowadzony przez IZ RPO WO 2007-2013.

➤ Ocena systemu wskaźników produktu i rezultatu RPO WO 2007-2013

Termin badania: luty-maj 2009 r.

Celem badania było dokonanie oceny systemu wskaźników produktu i rezultatu RPO WO 2007-2013 pod kątem zapewnienia skutecznej i efektywnej realizacji Programu. Ocena dokonana została pod kątem racjonalizacji systemu monitoringu w taki sposób, aby służył on skutecznej i efektywnej realizacji RPO WO 2007-2013, umożliwiając odpowiednio wczesne reagowanie na pojawiające się trudności.

W wyniku badania dokonano oceny przyjętego systemu wskaźników pod kątem 4 podstawowych kryteriów ewaluacyjnych: adekwatności, skuteczności, spójności i kompletności. Poszczególne wskaźniki przeanalizowano pod kątem jakości ich definicji oraz dodatkowo w odniesieniu do ich poprawności.

Najważniejsze wnioski z przeprowadzonych analiz badania potwierdziły, iż przyjęty w ramach RPO WO 2007-2013 katalog wskaźników jest wyczerpujący pod względem ilustrowania istotnych efektów realizacji projektów, a jednocześnie nie jest nadmiernie rozbudowany. Definicje wskaźników uznano za prawidłowe, podobnie jak przyporządkowanie większości wskaźników do poziomu produktu bądź rezultatu. Jednakże wskazano konieczność wprowadzenia zmian i uzupełnień listy wskaźników w zakresie ich nazw, definicji, sposobu pomiaru, agregacji i wartości docelowych.

Najważniejsze rekomendacje przedstawione przez Ewaluatora:

- ⇒ uzupełnienie listy wskaźników RPO WO 2007–2013 o zasugerowane do dodania wskaźniki celem zapewnienia, iż wszystkie istotne produkty i rezultaty projektów realizowanych w ramach RPO WO 2007–2013 znajdują odzwierciedlenie we wskaźnikach
- ⇒ weryfikacja i ponowne wydzielenie typów projektów i przypisanych do nich zestawów wskaźników
- ⇒ weryfikacja nazw i definicji wskaźników oraz przyporządkowanie ich do odpowiedniego poziomu – produktu bądź rezultatu zgodnie z wynikami oceny eksperckiej
- ⇒ zmiana wybranych wskaźników RPO WO 2007–2013 pod kątem zapewnienia spójności z systemem wskaźników KSI (SIMIK 07-13), to jest tożsamości mierzonych efektów
- ⇒ zmiana jednostek wybranych wskaźników
- ⇒ weryfikacja założonych na etapie programowania wartości docelowych wskaźników.

Realizacja rekomendacji przyjętych przez KM RPO WO 2007-2013

IZ RPO WO 2007-2013 po zakończeniu prac Ministerstwa Rozwoju Regionalnego nad dokumentem pn. *Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w formie elektronicznej*, planowanym na I kwartał 2010 r., podjęła decyzję o wdrożeniu rekomendacji z przedmiotowego badania w przyszłym okresie sprawozdawczym. Zaplanowano m.in. aktualizację dokumentu pn. *Lista wskaźników produktów i rezultatów na poziomie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013*, doprecyzowanie definicji wskaźników produktu i rezultatu na poziomie projektu w ramach poszczególnych Osi priorytetowych i analizę oszacowanych wartości docelowych na etapie programowania.

Monitoring wdrożenia rekomendacji

Monitoring stopnia wdrożenia rekomendacji sformułowanych w wyniku badania planowany jest w I kw. 2010 r. i zostanie przeprowadzony przez IZ RPO WO 2007-2013.

➤ Ocena wdrożenia polityk horyzontalnych w ramach RPO WO 2007-2013

Termin badania: lipiec- listopad 2009 r.

Celem badania była ocena wdrożenia polityk horyzontalnych w zakresie: *ochrony środowiska, równości szans i rozwoju społeczeństwa informacyjnego* (w aspekcie instytucjonalnym i projektowym) oraz wskazanie czynników, które przyczynią się do właściwego i kompleksowego wdrożenia tych polityk w zakresie zarządzania, a w szczególności prognozowania, programowania, zarządzania oraz wdrażania RPO WO 2007-2013.

Badaniem zostali objęci przewodniczący oraz członkowie KM RPO WO 2007-2013, kadra zarządzająca oraz pracownicy IZ RPO WO 2007-2013 i IP II stopnia, członkowie Komisji Konkursowych Oceniających Wnioski oraz wnioskodawcy.

Ponadto, przeprowadzono analizę porównawczą w zakresie zgodności i spójności zapisów dotyczących polityk horyzontalnych w dokumentacji RPO WO 2007-2013 z dokumentami krajowymi i UE oraz przeanalizowano, na wylosowanej próbie, wnioski, które otrzymały dofinansowanie i które nie otrzymały dotacji.

Najważniejsze rekomendacje przedstawione przez Ewaluatora:

- ⇒ przeprowadzenie cyklu szkoleń dla osób zaangażowanych we wdrażanie RPO WO 2007-2013 oraz dla wnioskodawców podnoszących wiedzę z zakresu wdrażania polityk horyzontalnych
- ⇒ przeprowadzenie szerokiej kampanii informacyjnej podnoszącej świadomość na temat korzyści ze stosowania polityk horyzontalnych
- ⇒ zebranie i utworzenie bazy przykładów inwestycji zrealizowanych w województwie opolskim, w Polsce i UE, które kompleksowo uwzględniają zasady polityk horyzontalnych
- ⇒ rozwinięcie informacji dotyczących polityk horyzontalnych w dokumentach RPO WO 2007-2013.

W okresie sprawozdawczym IZ RPO WO 2007-2013 analizowała przedstawione przez Ewaluatora sugestie i propozycje konkretnych zapisów i decyzji w zakresie rekomendacji, natomiast w I półroczu 2010 r. wyniki badania (raport końcowy, Tabela wdrożenia rekomendacji) zostaną zaakceptowane przez IZ RPO WO 2007-2013, a następnie zostanie podjęta decyzja o wdrożeniu bądź odrzuceniu rekomendacji.

Monitoring wdrożenia rekomendacji

Monitoring stopnia wdrożenia rekomendacji sformułowanych w wyniku badania planowany jest w I-II kw. 2010 r. i zostanie przeprowadzony przez IZ RPO WO 2007-2013.

Ponadto w okresie sprawozdawczym (lipiec 2009 r.) rozpoczęła się realizacja badania pn. ***Ocena zdolności i określenie potrzeb pozyskiwania środków pomocowych UE przez jednostki samorządu terytorialnego województwa opolskiego (w kontekście RPO WO 2007-2013)***. Celem badania jest dostarczenie informacji nt. potrzeb jednostek samorządu terytorialnego oraz wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych województwa opolskiego w pozyskiwaniu środków pomocowych UE oraz informacji pozwalających zwiększyć ich skuteczność w procesie poprawnego aplikowania o środki UE w ramach RPO WO 2007-2013 przy wykorzystaniu doświadczeń z poprzedniego okresu programowania w ramach ZPORR 2004-2006.

Przeprowadzona została analiza następujących obszarów: dotychczasowe doświadczenia w pozyskiwaniu środków unijnych, struktury organizacyjne, procedury decyzyjne, bariery ograniczające możliwości pozyskiwania środków oraz możliwe formy wsparcia dla jednostek samorządu terytorialnego. Badaniu zostali poddani przedstawiciele kadry kierowniczej oraz pracownicy jednostek samorządu terytorialnego wszystkich szczebli z województwa opolskiego oraz wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych województwa opolskiego, a także przedstawiciele instytucji zaangażowanych we wdrażanie ZPORR 2004-2006 oraz RPO WO 2007-2013.

W okresie sprawozdawczym nie został zaakceptowany raport końcowy badania oraz Tabela wdrażania rekomendacji. Przyjęcie wyników z badania przez IZ RPO WO 2007-2013 planowane jest na I kw. 2010 r.

Planowane badania ewaluacyjne w 2010 r.

Zgodnie z *Okresowym Planem Ewaluacji RPO WO 2007-2013 na rok 2010*⁵, w roku 2010 realizowane będą 2 badania ewaluacyjne oraz badania ad hoc (Tabela 9).

⁵ Uchwała nr 4271/2009 z dnia 15 grudnia 2009 r. z późn. zm w sprawie przyjęcia „Okresowego planu ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 na rok 2010”. W roku 2010 r. IZ RPO WO 2007-2013 w porozumieniu z JE podjęła decyzję o aktualizacji *Okresowego planu ewaluacyjnego RPO WO 2007-2013 na rok 2010*. W wyniku modyfikacji rozszerzono zakres badania ewaluacyjnego nr 2 (tabela nr 9) o wskazanie obszarów, na które powinno zostać przeznaczone dalsze wsparcie ze środków unijnych.

Tabela 9. Zestawienie badań ewaluacyjnych planowanych do realizacji w 2010 r.

Lp.	Nazwa badania	Termin realizacji badania	Zakres badania
1.	<i>Ocena i analiza przedsięwzięć zmierzających do powstania nowych podmiotów gospodarczych w województwie opolskim</i>	IV kwartał 2010 - III kwartał 2011	<ul style="list-style-type: none"> - badanie ma na celu ocenę i analizę przedsięwzięć zmierzających do powstania nowych podmiotów gospodarczych (start-up) w województwie opolskim w stosunku do potrzeb regionalnych, z uwzględnieniem tworzenia nowych miejsc pracy - przedmiot badania - projekty w ramach 6.2 i 6.1.3 PO KL 2007-2013 oraz 1.1.2 RPO WO 2007-2013. Analiza uwzględniać będzie również projektodawców, którzy w ramach 1.1.2 RPO WO 2007-2013 założyli działalność gospodarczą do roku przed zgłoszeniem wniosku o dofinansowanie.
2.	<i>Ocena jakości projektów i ich wpływu na skuteczną i efektywną realizację celów RPO WO 2007-2013 wraz ze wskazaniem obszarów wymagających dalszego wsparcia</i>	I kwartał 2010 - IV kwartał 2010	<ul style="list-style-type: none"> - badanie ma na celu ocenę jakości wybranych do dofinansowania projektów w ramach RPO WO 2007-2013 i ich oddziaływania na osiągnięcie celów Programu. - zostanie przeprowadzona m.in. analiza potrzeb rozwojowych regionu. Badanie powinno wskazać obszary (obecnie wspierane w ramach RPO bądź nowe), na które powinna zostać skierowana interwencja w przypadku pozyskania przez województwo opolskie środków z Krajowej Rezerwy Wykonania na realizację RPO WO 2007-2013.
3.	<i>Badanie ad hoc</i>	I kwartał 2010 - IV kwartał 2010	<p>Ewaluacje prowadzone w odpowiedzi na doraźną potrzebę:</p> <ul style="list-style-type: none"> • IZ RPO WO 2007-2013; • IP II stopnia; • Krajowej Jednostki Oceny.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Okresowego Planu Ewaluacji RPO WO 2007-2013 na rok 2010.

2.1.6.4 Finansowanie krzyżowe (*cross-financing*)

W ramach RPO WO 2007-2013 zasadą *cross-financingu* objęte są zadania realizowane w ramach EFS, co oznacza, że szkolenia będące elementem lub uzupełnieniem projektu inwestycyjnego stanowią wydatek kwalifikowany.

Wysokość udziału *cross-financingu* w ramach RPO WO 2007-2013 stanowi maksymalnie 10% kosztów kwalifikowanych projektu.

Zasada *cross-financingu* została zastosowana w następujących Osiach priorytetowych RPO WO 2007-2013:

- 1) Oś priorytetowa 1 *Wzmocnienie atrakcyjności gospodarczej regionu*:
 - Poddziałanie 1.3.1 *Wsparcie sektora B+R oraz innowacji na rzecz przedsiębiorstw*
 - Poddziałanie 1.3.2 *Inwestycje w innowacje w przedsiębiorstwach*
 - Poddziałanie 1.4.2 *Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny*
- 2) Oś priorytetowa 2 *Społeczeństwo informacyjne*:
 - Działanie 2.2 *Moduły informacyjne, platformy e-usług i bazy danych*
- 3) Oś priorytetowa 4 *Ochrona środowiska*:
 - Działanie 4.3 *Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii*
- 4) Oś priorytetowa 5 *Infrastruktura społeczna i szkolnictwo wyższe*:
 - Poddziałanie 5.2.1 *Stacjonarna opieka medyczna*
 - Poddziałanie 5.2.2 *Ambulatoryjna opieka medyczna*
- 5) Oś priorytetowa 6 *Aktywizacja obszarów miejskich i zdegradowanych*:
 - Działanie 6.2 *Zagospodarowanie terenów zdegradowanych*.

IZ RPO WO 2007-2013 dofinansowuje w ramach *cross-financingu* kategorię interwencji 62 - *Rozwój systemów i strategii uczenia się przez całe życie w przedsiębiorstwach; szkolenia i usługi na rzecz zwiększenia zdolności adaptacyjnych pracowników do zmian; promowanie przedsiębiorczości i innowacji*.

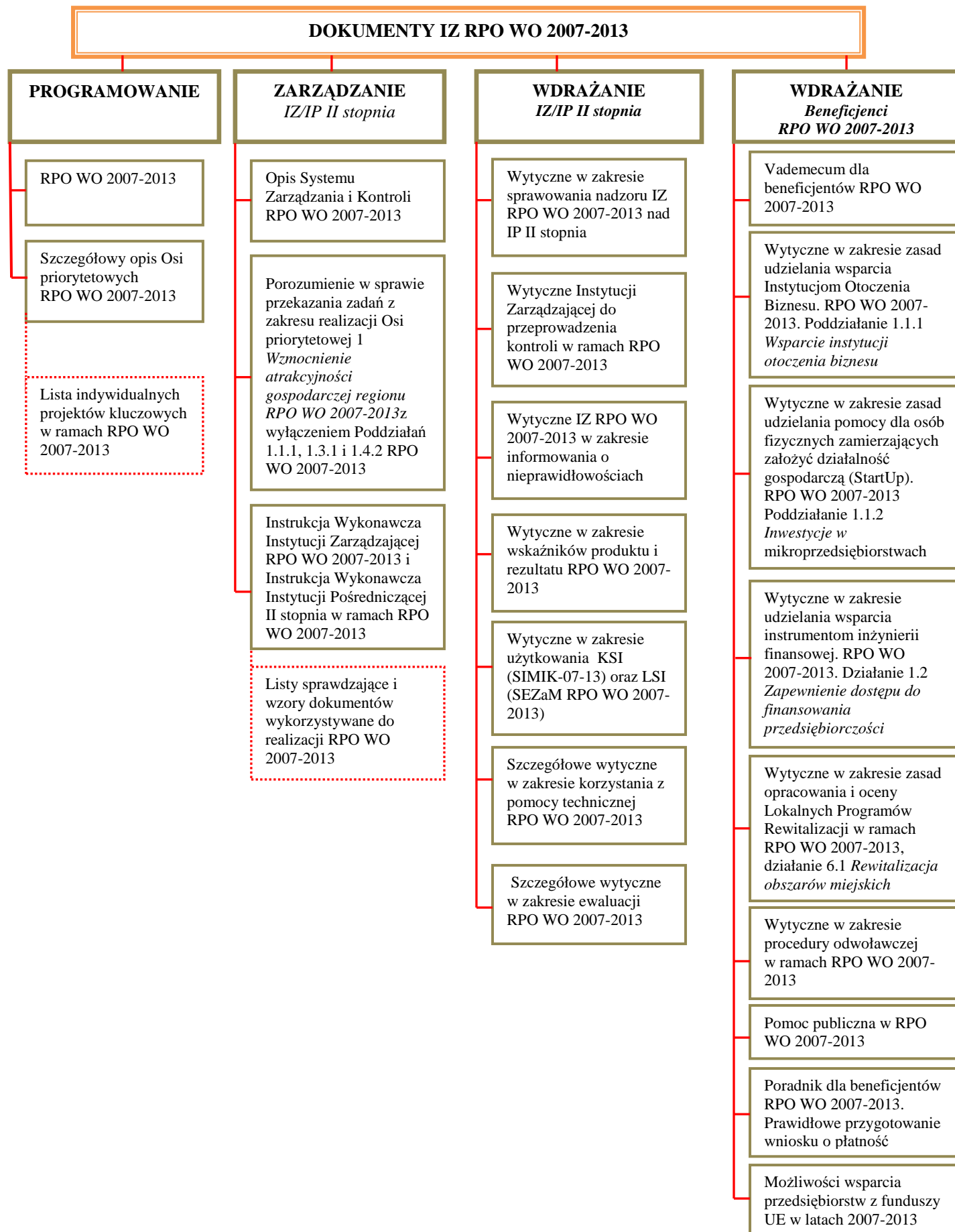
Beneficjenci RPO WO 2007-2013 na etapie przygotowania projektu deklarują, czy mają zamiar zastosować zasadę *cross-financingu*. Jeśli projekt (operacja) przewiduje zastosowanie *cross-financingu*, to wydatki z nim związane są kwalifikowalne według zasad określonych dla danego funduszu.

Na podstawie podpisanych od początku uruchomienia Programu, jeden beneficjent skorzystał ze wsparcia w ramach mechanizmu *cross-financing*, w zakresie poddziałania 5.2.1 *Stacjonarna opieka medyczna* w ramach *Osi priorytetowej 5*. Beneficjent projektu zadeklarował przeprowadzenie szkolenia w zakresie obsługi tomografu komputerowego. W wyniku szkolenia zostaną przeszkolone wszystkie osoby, które będą obsługiwały tomograf komputerowy, tj. 2 lekarzy radiologów, 4 techników, a także personel szpitala. Koszty zrealizowania szkolenia stanowią 2,48% wydatków kwalifikowanych projektu.

2.1.6.5 Dokumenty opracowane/zmienione przez IZ RPO WO 2007-2013

IZ RPO WO 2007-2013 opracowuje dokumenty o charakterze wewnętrznym oraz zewnętrznym, które mają usprawniać wdrażanie RPO WO 2007-2013 i zapewnić właściwy poziom realizacji projektów przez beneficjentów, w tym: dokumenty programowe, dokumenty systemu instytucjonalnego, dokumenty dla beneficjentów (*Schemat 1*).

Schemat 1. Zestawienie dokumentów IZ RPO WO 2007-2013.

Źródło: Opracowanie własne.

W okresie sprawozdawczym IZ RPO WO 2007-2013 realizowała zadania związane z opracowaniem/zmianą następujących dokumentów:

Dokumenty programowe IZ RPO WO 2007-2013

➤ Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2007-2013

Dokument został przyjęty przez KE Decyzją nr CCI 2007 PL 161 PO 012 z dnia 1 października 2007 r. oraz uchwałą nr 1070/2007 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 29 października 2007 r. (z późn. zm.). Dokument dostępny na stronach internetowych IZ RPO WO 2007-2013 (www.rpo.opolskie.pl) oraz IP II stopnia (www.ocrg.opolskie.pl).

W okresie sprawozdawczym dokument został zmieniony w związku z wejściem w życie 1 stycznia 2010 r. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r., nr 157, poz. 1240).

Z uwagi na to, iż sposób finansowania programów wynikający z nowelizacji ww. ustawy dotyczył wszystkich programów operacyjnych, przedmiotowe zmiany zostały opracowane i zaakceptowane przez IK NSRO 2007-2013, IK RPO oraz Instytucję ds. Koordynacji Strategicznej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego.

Wprowadzone do dokumentu zmiany zostały zatwierdzone:

- uchwałą nr 16/2009 KM RPO WO 2007-2013 z 30 listopada 2009 r.,
- na posiedzeniu KK NSRO 2007-2013 w dniu 7 grudnia 2009 r.
- uchwałą nr 4198/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z 8 grudnia 2009 r.

Zmiany wprowadzone do dokumentu miały charakter techniczny i nie spowodowały zmian w systemie przepływów finansowych pomiędzy KE a krajem członkowskim.

➤ Szczegółowy opis osi priorytetowych RPO WO 2007-2013

Dokument został przyjęty uchwałą nr 1324/2008 Zarządu Województwa Opolskiego z 3 stycznia 2008 r. Dokument dostępny na stronach internetowych IZ RPO WO 2007-2013 (www.rpo.opolskie.pl) oraz IP II stopnia (www.ocrg.opolskie.pl).

Aktualizację zapisów ww. dokumentu w okresie sprawozdawczym dokonano kolejnymi uchwałami Zarządu Województwa Opolskiego, zaprezentowanymi w Tabeli 10.

Tabela 10. Aktualizacja Szczegółowego opisu osi priorytetowych RPO WO 2007-2013 w okresie sprawozdawczym.

Podstawa aktualizacji dokumentu	Najważniejsze zmiany
Uchwała nr 2879/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 05 lutego 2009 r.	<ul style="list-style-type: none">▪ zmiany w karcie poddziałania 3.1.1 Drogi regionalne dotyczące minimalnej wartości projektu;▪ dodanie warunków szczegółowych w karcie działania 5.3 Rozwój kultury oraz ochrona dziedzictwa kulturowego.
Uchwała nr 3117/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 31 marca 2009 r.	<ul style="list-style-type: none">▪ w związku z aktualizacją Rozporządzeń Ministra Rozwoju Regionalnego dotyczących zasad udzielania pomocy publicznej oraz wejściem w życie Rozporządzenia Komisji WE) 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznające niektóre pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych), w całym dokumencie dostosowano zapisy do ww. Rozporządzeń;▪ w związku z nowelizacją ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju zaktualizowano m.in. zapisy dotyczące procedury odwoławczej w zakresie wyboru projektów w trybie konkursowym;▪ dokonano aktualizacji załącznika nr 5 Kryteria wyboru projektu (wyboru finansowanych operacji) w ramach RPO WO 2007-2013;▪ dokonano aktualizacji załącznika nr 6 Lista wydatków kwalifikowalnych w ramach działań i poddziałań RPO WO 2007-2013 – wytyczne;▪ dokonano zmian w kartach działań/poddziałań RPO WO 2007-2013 w zakresie m.in. minimalnej/maksymalnej wartości dofinansowania, warunków szczegółowych, typów

Podstawa aktualizacji dokumentu	Najważniejsze zmiany
	<p>projektów;</p> <ul style="list-style-type: none"> zaktualizowano zapisy w związku z przesunięciem środków finansowanych pomiędzy działaniami/poddziałaniami RPO WO 2007-2013.
<p><i>Uchwała nr 3441/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 5 czerwca 2009 r.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> dokonano zmiany dnia rozpoczęcia kwalifikowalności wydatków dla projektów objętych pomocą de minimis w ramach poddziałania 1.1.2 <i>Inwestycje w mikroprzedsiębiorstwach</i> oraz zaktualizowano w tym zakresie załącznik nr 6 <i>Lista wydatków kwalifikowalnych w ramach działań i poddziałań RPO WO 2007-2013 – wytyczne</i>; dokonano zmiany maksymalnej kwoty wsparcia w ramach poddziałania 1.1.2 <i>Inwestycje w mikroprzedsiębiorstwach</i> oraz poddziałania 1.3.2 <i>Inwestycje w innowacje w przedsiębiorstwach</i>; zaktualizowano zapisy dotyczące procedury odwoławczej w zakresie wyboru projektów w trybie konkursowym w wyniku opracowania przez IZ RPO WO 2007-2013 wytycznych w zakresie ww. procedury; dokonano aktualizacji załącznika nr 4 <i>Lista indywidualnych projektów kluczowych w ramach RPO WO 2007-2013</i>; w związku z wejściem w życie Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie zasad dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w ramach zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego w gospodarce odpadami dostosowano zapisy w karcie działania 4.1 <i>Infrastruktura wodno – ściekowa i gospodarka odpadami</i>; dostosowano zapisy do Rozporządzenia Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (Dz. Urz. UE L 214 z 09.08.2008).
<p><i>Uchwała nr 3634/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z 16 lipca 2009 r.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> zaktualizowano zapisy w karcie poddziałania 1.1.1 <i>Wsparcie instytucji otoczenia biznesu</i> w związku z wejściem w życie <i>Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na wzmacnianie potencjału instytucji otoczenia biznesu w ramach regionalnych programów operacyjnych</i>; zaktualizowano zapisy w karcie działania 1.2 <i>Zapewnienie dostępu do finansowania przedsiębiorczości</i> w zakresie dnia rozpoczęcia kwalifikowalności, warunków szczegółowych, formy płatności, maksymalnej kwoty wsparcia; dokonano aktualizacji załącznika nr 4 <i>Lista indywidualnych projektów kluczowych w ramach RPO WO 2007-2013</i>; dokonano aktualizacji załącznika nr 5 <i>Kryteria wyboru projektu (wyboru finansowanych operacji) w ramach RPO WO 2007-2013</i>; dokonano aktualizacji załącznika nr 6 <i>Lista wydatków kwalifikowalnych w ramach działań i poddziałań RPO WO 2007-2013 - wytyczne</i>.
<p><i>Uchwała nr 3801/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z 31 sierpnia 2009 r.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> w zakresie karty poddziałania 5.1.1 <i>Wsparcie regionalnej infrastruktury edukacyjnej</i> dokonano zmiany warunków brzegowych w zakresie minimalnej/maksymalnej kwoty wsparcia; w związku z decyzją Komisji Europejskiej w sprawie nie ujęcia lotniska w Kamieniu Śląskim w <i>Rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie portów lotniczych w ramach regionalnych programów operacyjnych</i> zmodyfikowano zapisy w karcie działania 3.2 <i>Transport publiczny</i>.
<p><i>Uchwała nr 3961/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z 9 października 2009 r.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> w zakresie działań/poddziałania 1.1.1 <i>Wsparcie instytucji otoczenia biznesu</i>, 1.2 <i>Zapewnienie dostępu do finansowania przedsiębiorczości</i>, 1.3.1 <i>Wsparcie sektora B+R oraz innowacji na rzecz przedsiębiorstw</i>, 3.1.1 <i>Drogi regionalne</i>, 3.2 <i>Transport publiczny</i> dokonano zmian finansowych ze względu na przesunięcia środków finansowych zgodnie z decyzją Zarządu Województwa Opolskiego; w karcie działania 1.2 <i>Zapewnienie dostępu do finansowania przedsiębiorczości</i> dokonano m.in. zmiany w zakresie maksymalnego udziału dofinansowania w

Podstawa aktualizacji dokumentu	Najważniejsze zmiany
	<p>wydatkach kwalifikowanych na poziomie projektu oraz minimalnego wkładu własnego beneficjenta;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w karcie działania 2.2 <i>Moduły informacyjne, platformy e-usług i bazy danych</i> dokonano zmiany w zakresie warunków szczegółowych; ▪ dokonano aktualizacji załącznika nr 5 <i>Kryteria wyboru projektów (wyboru finansowanych operacji) w ramach RPO WO 2007-2013</i>; ▪ dokonano aktualizacji załącznika nr 6 <i>Lista wydatków kwalifikowanych w ramach działań i poddziałań RPO WO 2007-2013 – wytyczne</i>.

Źródło: Opracowanie własne.

➤ **Lista indywidualnych projektów kluczowych w ramach RPO WO 2007-2013**

Dokument został przyjęty uchwałą nr 1164/2007 Zarządu Województwa Opolskiego z 26 listopada 2007 r. i stanowi Załącznik 4 *Szczegółowego opisu osi priorytetowych RPO WO 2007-2013*. Aktualizację zapisów ww. dokumentu w okresie sprawozdawczym dokonano kolejnymi uchwałami Zarządu Województwa Opolskiego, zaprezentowanymi w Tabeli 11.

Tabela 11. Aktualizacja Listy indywidualnych projektów kluczowych w ramach RPO WO 2007-2013 w okresie sprawozdawczym.

Podstawa aktualizacji dokumentu	Najważniejsze zmiany
<i>Uchwała nr 3239/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z 27 kwietnia 2009 r.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ usunięcie z listy projektu pn. <i>Regionalne Centrum Biznesu – Centrum Nauki i Biznesu (CeNaB)</i>, w związku z wycofaniem przez beneficjenta tj. Uniwersytet Opolski ww. projektu z procesu oceny i wyboru wniosków o dofinansowanie w ramach procedury pozakonkursowej RPO WO 2007-2013; ▪ zmiana nazwy projektu z <i>Budowa obwodnicy miasta Grodków w ciągu drogi wojewódzkiej nr 401 na Obwodnica m. Grodkowa w ciągu dróg wojewódzkich nr 401 i 385 w km 21+850 – 28+337,17</i>;
<i>Uchwała nr 3512/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z 23 czerwca 2009 r.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ usunięcie z listy projektu pn. <i>Budowa lewostronnego wału rzeki Odry pn. „Cisek – Dzielniczka zadanie 3,4,5</i>, w związku z wycofaniem ww. projektu z procesu oceny i wyboru wniosków o dofinansowanie w ramach procedury pozakonkursowej RPO WO 2007-2013; ▪ zmiana nazwy projektu z <i>Moszna Zamek - Regionalnym Ośrodkiem Turystyki Rekreacyjnej, Kulturowej i Zdrowotnej</i> na „<i>Moszna Zamek - Regionalnym Ośrodkiem Turystyki Rekreacyjnej i Kulturowej</i>” (Zarząd Województwa Opolskiego podjął decyzję o realizacji dwóch niezależnych projektów inwestycyjnych pawilonu leczniczego, budowanego ze środków samorządu województwa, oraz projektu kluczowego obejmującego zakres rzeczowy Zespołu Parkowo-Pałacowego z wyłączeniem usług zdrowotnych).

Źródło: Opracowanie własne.

Dokumenty systemu instytucjonalnego IZ RPO WO 2007-2013

➤ **Instrukcja Wykonawcza Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Opolskiego na lata 2007-2013**

Dokument został przyjęty uchwałą nr 1855/2008 Zarządu Województwa Opolskiego z 12 maja 2008 r. Aktualizację zapisów ww. dokumentu dokonano kolejnymi uchwałami Zarządu Województwa Opolskiego, zaprezentowanymi w Tabeli 12. Ponadto zmiany wprowadzane do dokumentu są przedstawiane do zaopiniowania przez IPOC.

Tabela 12. Aktualizacja Instrukcji Wykonawczej Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 w okresie sprawozdawczym.

Podstawa aktualizacji dokumentu	Najważniejsze zmiany
<i>Uchwała nr 2837/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 26 stycznia 2009 r.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uszczegółowienie Procesu nr 4 pn. Zarządzanie finansowe w zakresie pobierania informacji na temat obciążeń na projekcie oraz rezygnacji z Ramowego Planu Realizacji Działania; ▪ określenie w Procesie nr 5 pn. Sprawozdawczość i monitoring ramowych terminów zatwierdzania sprawozdań okresowych i rocznych przez KM RPO WO 2007-2013; ▪ usunięcie Podprocesu nr 8.3 pn. Administracja uprawnieniami w ramach bazy danych Rejestru Podmiotów Wykluczonych.
<i>Uchwała nr 2973/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 3 marca 2009 r.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uszczegółowienie Procesu nr 1 pn. Wybór projektów w zakresie powołania Zespołu ds. odwołań oraz procedury złożenia skargi kasacyjnej do NSA; ▪ określenie w Podprocesie 2.6 pn. Weryfikacja wniosków o płatność wraz z częścią dot. postępu rzeczowo - finansowego projektu/RPDzPT nowego terminu wprowadzania zatwierdzonego wniosku o płatność do KSI (SIMIK 07-13); ▪ uzupełnienie zapisów Podprocesu nr 6.2 pn. Sporządzenie i przekazywanie informacji o braku nowych nieprawidłowości podlegających i/lub niepodlegających raportowaniu do KE na podstawie art. 28 Rozporządzenia nr 1828/2006 do MF-R/IPOC w zakresie terminów przekazywania informacji o braku nieprawidłowości podlegających raportowaniu do KE.
<i>Uchwała nr 3461/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 15 czerwca 2009 r.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uaktualnienie podprocesu pn. Procedura odwoławcza dla projektów złożonych w ramach konkursowej procedury wyboru projektów w wyniku wejścia w życie Ustawy z dnia 7 listopada 2008 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrażaniem funduszy strukturalnych i Funduszy Spójności (Dz. U. 2008 Nr 216, poz. 1370) oraz na podstawie Wytycznych IZ RPO WO 2007-2013 w zakresie procedury odwoławczej w ramach RPO WO 2007-2013; ▪ zmiana zapisów podprocesu nr. 2.5 Nadzór nad prawidłową realizacją przez Beneficjenta obowiązków wynikających z umowy /decyzji o dofinansowanie projektu/RPDzPT pod kątem weryfikacji dokumentacji dotyczącej zamówień publicznych; ▪ dodanie podprocesu pn. Kontrola krzyżowa programu/horyzontalna z projektami PROW 07-13; ▪ wprowadzenie zmian pod kątem zasad przekazywania przez IZ RPO WO 2007-2013 środków z dotacji rozwojowej dla IP II stopnia na płatności dla beneficjentów.
<i>Uchwała nr 3680/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z 27 lipca 2009 r.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dodanie we wstępie dokumentu <i>Procedury dokumentowania przypadków odstępstw od procedur zawartych w Instrukcji wykonawczej IZ RPO WO 2007-2013</i>; ▪ uwzględnienie procesu przeprowadzania kontroli na zakończenie realizacji projektu (w formie kontroli na dokumentach); ▪ rozszerzenie w procesie nr 7.4 <i>Aktualizacja rejestru obciążeń na projekcie katalogu scenariuszy</i>, na podstawie których możliwe jest wprowadzenie danych do ww. rejestru; ▪ zaktualizowanie zapisów dokumentu pod kątem zmian wprowadzonych w przepisach powszechnie obowiązujących i Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego, m.in. <i>Wytycznych MRR w zakresie sprawozdawczości oraz Wytycznych MRR w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w Programach Operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013</i>.
<i>Uchwała nr 3915/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z 28 września 2009 r.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wprowadzenie w Instrukcji dla podprocesu <i>Konkursowa procedura wyboru projektów</i> zmian w zakresie podmiotu podejmującego decyzję o wydłużeniu terminu oceny wniosków (w przypadku dużej liczby wniosków) na etapie procedury konkursowej i wskazaniu Zarządu Województwa Opolskiego, a także usunięcie Dyrektora Departamentu Koordynacji Programów Operacyjnych z udziału w czynnościach związanych z procesem wyboru i oceny konkretnego

Podstawa aktualizacji dokumentu	Najważniejsze zmiany
	<p>projektu, w świetle art. 30b <i>Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju</i>;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dodanie w podprocesie pn. <i>Sporządzanie sprawozdań okresowych (półrocznych), rocznych, końcowych z realizacji RPO WO 2007-2013</i> zapisów o generowaniu danych z KSI (SIMIK 07-13) w pierwszym dniu roboczym po zakończeniu okresu sprawozdawczego, chyba że IK NSRO 2007-2013 postanowi inaczej, sporządzaniu sprawozdań na podstawie danych zgromadzonych w systemie LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013) w przypadku działania siły wyższej oraz przygotowaniu sprawozdań w oparciu o narzędzie do raportowania z KSI (SIMIK 07-13), tj. Oracle Discoverer Plus; ▪ zmiana procedur ujętych w Procesie nr 4 <i>Zarządzanie finansowe</i>, dotyczących wnioskowania i rozliczania dotacji rozwojowej pod kątem podpisanego 17 września br. Aneksu nr 2 do Kontraktu Wojewódzkiego dla Województwa Opolskiego.

Źródło: Opracowanie własne.

➤ **Instrukcja Wykonawcza Instytucji Pośredniczącej II stopnia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013**

Dokument został przyjęty uchwałą nr 1936/2008 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 3 czerwca 2008 r. Aktualizację zapisów ww. dokumentu dokonano kolejnymi uchwałami Zarządu Województwa Opolskiego, zaprezentowanymi w Tabeli 13.

Tabela 13. Aktualizacja Instrukcji Wykonawczej Instytucji Pośredniczącej II stopnia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 w okresie sprawozdawczym.

Podstawa aktualizacji dokumentu	Najważniejsze zmiany
<i>Uchwała nr 3116/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 31 marca 2009 r.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zmodyfikowano zapisy dotyczące m.in. procedury odwoławczej, terminów przeprowadzania oceny wniosków na niektórych etapach oraz zakresu wdrażania, rozliczania i zarządzania finansowego projektami; ▪ wprowadzono zmiany w zakresie zagadnień związanych ze sprawozdawczością, nieprawidłowościami oraz odzyskiwaniem kwot.
<i>Uchwała nr 3290/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 5 maja 2009 r.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dostosowanie dokumentu do treści zmian Regulaminu Organizacyjnego Opolskiego Centrum Rozwoju Gospodarki oraz wejściem w życie <i>Wytocznych Instytucji Zarządzającej w zakresie procedury odwoławczej w ramach RPO WO 2007-2013</i>.
<i>Uchwała nr 3681/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 27 lipca 2009 r.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uzupełniono podproces 3.2 w zakresie kontroli krzyżowej horyzontalnej z projektami Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013; ▪ zmodyfikowano podprocesy 4.1, 4.2 oraz 4.3 pod kątem zasad przekazywania przez IZ RPO WO 2007-2013 środków z dotacji rozwojowej dla IP II stopnia na płatności dla beneficjentów; ▪ dodano podproces 4.4 dot. zapotrzebowania na środki z dotacji rozwojowej od IP II stopnia do IZ RPO WO 2007-2013.
<i>Uchwała nr 3976/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 13 października 2009 r.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uzupełniono i ujednolicono treść dokumentu do podprocesu 1.4.1 o zapisy zgodne z <i>Vademecum dla beneficjentów Tom III</i>; ▪ zaktualizowano zapisy podprocesu 2.7 pod kątem sprawozdawczości oraz podprocesu 4.1 poprzez wprowadzenie harmonogramu wnioskowania o środki poszczególnych transz dotacji rozwojowej od IP II stopnia do IZ RPO WO 2007-2013; ▪ zmodyfikowano i uzupełniono podproces 6.2 oraz 6.3 o zapisy dot. informowania w ramach RPO WO 2007-2013 o wykrytych nieprawidłowościach.

Dokumentem uzupełniającym do *Instrukcji wykonawczych IZ RPO WO 2007-2013* oraz IP II stopnia są *Listy sprawdzające i wzory dokumentów wykorzystywane do realizacji RPO WO 2007-2013*, przyjęte przez Dyrektora Departamentu Koordynacji Programów Operacyjnych 30 listopada 2007 r.

Dokument zawiera wzory list sprawdzających oraz pism/notatek wykorzystywanych na poszczególnych poziomach realizacji procedur, tj. na etapie wyboru projektów, wdrażania i zarządzania finansowego, rozliczania i odzyskiwania kwot oraz sprawozdawczości, monitoringu i nieprawidłowości. W okresie sprawozdawczym dokument aktualizowano sześciokrotnie.

➤ **Opis Systemu Zarządzania i Kontroli Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013**

Dokument został przyjęty uchwałą nr 1854/2008 Zarządu Województwa Opolskiego z 12 maja 2008 r. z późn. zm. Aktualizację zapisów ww. dokumentu dokonano kolejnymi uchwałami Zarządu Województwa Opolskiego, zaprezentowanymi w Tabeli 14.

Tabela 14. Aktualizacja Opisu Systemu Zarządzania i Kontroli Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 w okresie sprawozdawczym.

Podstawa aktualizacji dokumentu	Najważniejsze zmiany
Uchwała nr 3819/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z 7 września 2009 r.	<ul style="list-style-type: none"> zmiany wprowadzone w dokumencie wynikały przede wszystkim z aktualizacji Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego oraz przejęcia przez Departament Koordynacji Programów Operacyjnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego od IP II stopnia wdrażania Poddziałów 1.1.1 oraz 1.3.1 RPO WO 2007-2013.
Uchwała nr 4029/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z 26 października 2009 r.	<ul style="list-style-type: none"> zmiany wprowadzone w dokumencie wynikały jedynie z uwag Instytucji Certyfikującej i polegały m.in. na: doprecyzowaniu zapisów pod kątem instrumentów inżynierii finansowej, poprzez podanie podstaw prawnych, form wdrażania oraz sposobu wyboru beneficjenta, a także na zmianie zapisów nt. informacji przekazywanych od IZ RPO WO 2007-2013 do IC w kontekście znowelizowanych Wytycznych w zakresie warunków certyfikacji.

Źródło: Opracowanie własne.

➤ **Porozumienie w sprawie przekazania zadań z zakresu realizacji Osi priorytetowej 1 Wzmocnienie atrakcyjności gospodarczej regionu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 (RPO WO 2007-2013), z wyłączeniem Poddziałów 1.1.1, 1.3.1 i 1.4.2 RPO WO 2007-2013**

Porozumienie zawarto w dniu 18 września 2007 r. pomiędzy IZ RPO WO 2007-2013 a IP II stopnia. W okresie sprawozdawczym wprowadzono zmiany do dokumentu aneksami zaprezentowanymi w Tabeli 15.

Tabela 15. Aktualizacja Porozumienia w sprawie przekazania zadań z zakresu realizacji Osi priorytetowej 1 Wzmocnienie atrakcyjności gospodarczej regionu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 (RPO WO 2007-2013), z wyłączeniem Poddziałów 1.1.1, 1.3.1 i 1.4.2 RPO WO 2007-2013 w okresie sprawozdawczym.

Podstawa aktualizacji dokumentu	Najważniejsze zmiany
Aneks nr 2 Uchwała nr 3158/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 7 kwietnia 2009 r.)	<ul style="list-style-type: none"> zmiany wprowadzone do dokumentu wynikały m.in. z dodania możliwości wydawania decyzji administracyjnych w myśl art. 211 Ustawy o finansach publicznych przez Dyrektora Opolskiego Centrum Rozwoju Gospodarki.
Aneks nr 3 Uchwała nr 3632/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 16 lipca 2009)	<p>Zmiany wprowadzone do dokumentu wynikały m.in. z:</p> <ul style="list-style-type: none"> przekazaniu do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego realizacji części zadań w ramach Osi priorytetowej 1 tj. 1.1.1 Wsparcie instytucji otoczenia biznesu oraz 1.3.1 Wsparcie sektora B+R oraz innowacji na rzecz przedsiębiorstw; zmniejszenie kwot przeznaczonych na finansowanie projektów w ramach Osi priorytetowej 1.

Podstawa aktualizacji dokumentu	Najważniejsze zmiany
Aneks nr 4 Uchwała nr 3968/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 9 października 2009 r.	Zmiany wprowadzone do dokumentu wynikały m.in. z: <ul style="list-style-type: none"> ▪ decyzji Zarządu Województwa Opolskiego z 28 września 2009 r. o przesunięciu środków w ramach <i>Osi priorytetowej 1</i>; dokonano zwiększenia kwoty EFRR z 107 156 916,93 Euro na kwotę 112 156 916,93 euro, ▪ aktualizacji dokumentu pod kątem <i>Wytycznych MRR w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym</i> z 22 stycznia 2009 r.

Źródło: Opracowanie własne.

Ponadto IZ RPO WO 2007-2013 w celu sprawnego zarządzania i wdrażania Programu opracowała i aktualizuje wewnętrzne wytyczne:

- **Szczegółowe wytyczne w zakresie korzystania z pomocy technicznej RPO WO 2007 -2013.** Dokument został przyjęty uchwałą nr 1411/2008 Zarządu Województwa Opolskiego z 25 stycznia 2008 r. późn. zm.
- **Wytyczne Instytucji Zarządzającej do przeprowadzenia kontroli w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013.** Dokument został przyjęty uchwałą nr 2576/2008 Zarządu Województwa Opolskiego z 18 listopada 2008 r. późn. zm.
- **Wytyczne w zakresie użytkowania Krajowego Systemu Informatycznego (SIMIK-07-13) oraz Systemu Elektronicznego Zarządzania i Monitoringu Regionalnego Programu operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013.** Dokument został przyjęty uchwałą nr 3714/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z 11 sierpnia 2009 r. późn. zm.
- **Wytyczne w zakresie sprawowania nadzoru IZ RPO WO 2007-2013 nad IP II stopnia.** Dokument został przyjęty uchwałą nr 3690/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z 4 sierpnia 2009 r. późn. zm.
- **Wytyczne Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 w zakresie informowania o nieprawidłowościach.** Dokument został zaakceptowany decyzją Zarządu Województwa Opolskiego 6 stycznia 2009 r. późn. zm.
- **Wytyczne w zakresie wskaźników produktu i rezultatu RPO WO 2007-2013.** Dokument został przyjęty uchwałą nr 3852/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z 15 września 2009 r.
- **Szczegółowe wytyczne w zakresie ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013.** Dokument przyjęty uchwałą nr 4151/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 24 listopada 2009 r.

Dokumenty dla beneficjentów RPO WO 2007-2013

- **Vademecum dla beneficjentów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013**

Dokument został przygotowany przez IZ RPO WO 2007-2013 dla potrzeb potencjalnych beneficjentów w celu właściwego przygotowania i realizacji projektów w ramach RPO WO 2007-2013. Dokument dostępny na stronach internetowych IZ RPO WO 2007-2013 (www.rpo.opolskie.pl) oraz IP II stopnia (www.ocrg.opolskie.pl).

Dokument składa się z trzech tomów:

- *Vademecum dla beneficjentów RPO WO 2007-2013. Tom I - Informacje ogólne RPO WO 2007-2013* – przyjęty uchwałą nr 1332/2008 Zarządu Województwa Opolskiego z 7 stycznia 2008 r.;
- *Vademecum dla beneficjentów RPO WO 2007-2013. Tom II - Przygotowanie i wybór projektów w ramach RPO WO 2007-2013* – przyjęty uchwałą nr 1333/2008 Zarządu Województwa Opolskiego z 7 stycznia 2008 r.;
- *Vademecum dla beneficjentów RPO WO 2007-2013. Tom III - Realizacja i rozliczenie projektów w ramach RPO WO 2007-2013* – przyjęty uchwałą nr 1453/2008 Zarządu Województwa Opolskiego z 12 lutego 2008 r.

Aktualizację zapisów ww. dokumentu w okresie sprawozdawczym dokonano kolejnymi uchwałami Zarządu Województwa Opolskiego, zaprezentowanymi w Tabeli 16.

Tabela 16. Aktualizacja Vademecum dla beneficjentów RPO WO 2007-2013 w okresie sprawozdawczym.

Podstawa aktualizacji dokumentu	Nr tomu	Najważniejsze zmiany
<i>Uchwała nr 2929/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 23 lutego 2009 r.</i>	III	<ul style="list-style-type: none"> doprecyzowanie zapisów punktu 1.1.2 dotyczących procedury składania zabezpieczeń prawidłowej realizacji umowy; wprowadzenie dodatkowego mechanizmu kontroli w postaci „Oświadczenia o niewykluczeniu z prawa otrzymania dofinansowania” w załączniku nr 6; doprecyzowanie zapisów dotyczących sytuacji podpisywania/podejmowania umowy/decyzji o dofinansowaniu po zakończeniu finansowym realizacji projektu; dostosowanie zapisów dokumentu do znowelizowanych Wytycznych dotyczących kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007–2013.
<i>Uchwała nr 3122/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 31 marca 2009 r.</i>	I	<ul style="list-style-type: none"> dostosowanie zapisów w wyniku wejścia w życie nowego Rozporządzenia Rady (WE) nr 1341/20; dodano zapis w punkcie 2.4 dotyczący projektów realizowanych w trybie „zaprojektuj i wybuduj” celem zapewnienia ze wzorem umowy o dofinansowanie; zaktualizowano zapisy w związku z wejściem w życie nowych podstaw prawnych w zakresie udzielania pomocy publicznej w regionalnych programach operacyjnych.
<i>Uchwała nr 3123/2009 r. Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 31 marca 2009 r.</i>	II	<ul style="list-style-type: none"> wprowadzenie zmian w działaniu 1.2 Zapewnienie dostępu do finansowania przedsiębiorczości wynikających z wejścia w życie nowych przepisów prawnych w zakresie ochrony środowiska; wprowadzenie zmian wynikających z pojawienia się projektu wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie wymogów, jakie powinny uwzględniać procedury odwoławcze ustalone dla programów operacyjnych dla konkursów ogłaszanych po 20 grudnia 2008 r.; zmiany zapisów związane z modyfikacjami wprowadzonymi do kryteriów oceny projektów;
<i>Uchwała nr 3439/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 5 czerwca 2009 r.</i>	I	<ul style="list-style-type: none"> doprecyzowanie zapisów dotyczących 1.7.1 Tworzenie i składanie wniosku o dofinansowanie projektu.
<i>Uchwała nr 3440/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 5 czerwca 2009 r.</i>	II	<ul style="list-style-type: none"> zmiana zapisów Załącznika 3 w wyniku wejścia w życie nowych wytycznych OOS oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 17 marca 2009 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy audytu energetycznego oraz części audytu remontowego, wzorów kart audytów, a także algorytmu oceny opłacalności przedsięwzięcia termomodernizacyjnego;
<i>Uchwała nr 3635/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z 16 lipca 2009 r.</i>	I	<ul style="list-style-type: none"> dodanie do podstawowych dokumentów niezbędnych do przygotowania i realizacji projektów Wytycznych Instytucji Zarządzającej w zakresie procedury odwoławczej w ramach RPO WO 2007-2013 oraz Wytycznych w zakresie zasad udzielania wsparcia instrumentom inżynierii finansowej; zmiany zapisów wynikające z przejęcia przez IZ RPO WO 2007-2013 wdrażania poddziałań 1.1.1 oraz 1.3.1 RPO WO 2007-2013 od IP II stopnia.
<i>Uchwała nr 3636/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z 16 lipca 2009 r.</i>	II	<ul style="list-style-type: none"> doprecyzowanie zapisów, m.in. w zakresie wybranych załączników do wniosku o dofinansowanie; dodano zapisy dotyczące działania 1.2 w związku z wejściem w życie Wytycznych w zakresie zasad udzielania wsparcia instrumentom inżynierii finansowej; zmiany zapisów wynikające z przejęcia przez IZ RPO WO 2007-2013 wdrażania poddziałań 1.1.1 oraz 1.3.1 RPO WO 2007-2013 od IP II stopnia.

Podstawa aktualizacji dokumentu	Nr tomu	Najważniejsze zmiany
<i>Uchwała nr 3716/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z 11 sierpnia 2009 r.</i>	III	<ul style="list-style-type: none"> dostosowanie zapisów dokumentu do znowelizowanych Wytycznych MRR w zakresie sprawozdawczości oraz Wytycznych Instytucji Zarządzającej do przeprowadzania kontroli w ramach RPO WO 2007-2013; dostosowanie zapisów do specyfiki działania 1.2; zmiany zapisów wynikające z przejęcia przez IZ RPO WO 2007-2013 wdrażania poddziałań 1.1.1 oraz 1.3.1 RPO WO 2007-2013 od IP II stopnia.
<i>Uchwała nr 3962/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z 9 października 2009 r.</i>	I	<ul style="list-style-type: none"> doprecyzowanie zapisów w zakresie udostępniania opinii publicznej informacji nt. RPO WO 2007-2013; doprecyzowanie zapisów dla projektów typu <i>zaprojektuj i wybuduj</i>.
<i>Uchwała nr 3963/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z 9 października 2009 r.</i>	II	<ul style="list-style-type: none"> doprecyzowanie zapisów w zakresie składania wniosków oraz przeprowadzania ocen projektów; doprecyzowanie zapisów <i>Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie</i>, celem wyeliminowania błędów często popełnianych przez beneficjentów; dodanie zapisu o dokumencie pomocnym przy interpretacji wskaźników <i>Definicje wskaźników produktu i rezultatu w ramach RPO WO 2007-2013</i>.
<i>Uchwała nr 4122/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z 18 listopada 2009 r.</i>	III	<ul style="list-style-type: none"> dostosowano zapisy dokumentu do wymogów dla działania 1.2 <i>Zapewnienie dostępu do finansowania przedsiębiorczości</i>, m.in. zasady składania wniosku o płatność w ramach działania; wprowadzono instrukcję wypełniania wniosku o płatność dla działania 1.2 <i>Zapewnienie dostępu do finansowania przedsiębiorczości</i>.

Źródło: Opracowanie własne.

Ponadto IZ RPO WO 2007-2013 w celu zapewnienia właściwego poziomu realizacji projektów w ramach Programu, opracowała i aktualizuje zewnętrzne wytyczne i opracowania:

- **Wytyczne w zakresie zasad opracowania i oceny Lokalnych Programów Rewitalizacji w ramach RPO WO 2007-2013, działanie 6.1 Rewitalizacja obszarów miejskich.** Dokument został przyjęty uchwałą nr 2351/2008 Zarządu Województwa Opolskiego z 16 września 2008 r. późn. zm.;
- **Wytyczne Instytucji Zarządzającej w zakresie procedury odwoławczej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013.** Dokument został przyjęty uchwałą nr 3162/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z 7 kwietnia 2009 r. późn. zm.;
- **Wytyczne w zakresie udzielania wsparcia instrumentom inżynierii finansowej. Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2007-2013. Działanie 1.2 Zapewnienie dostępu do finansowania przedsiębiorczości.** Dokument został przyjęty uchwałą nr 3637/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z 16 lipca 2009 r. późn. zm.;
- **Wytyczne w zakresie zasad udzielania pomocy dla osób fizycznych zamierzających założyć działalność gospodarczą (StartUp) Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego 2007-2013 Poddziałanie 1.1.2 Inwestycje w mikroprzedsiębiorstwach.** Dokument został przyjęty uchwałą nr 3238/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z 27 kwietnia 2009 r.;
- **Wytyczne w zakresie zasad udzielania wsparcia Instytucjom Otoczenia Biznesu. Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2007-2013. Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie instytucji otoczenia biznesu.** Dokument został przyjęty uchwałą nr 3993/2009 Zarządu Województwa Opolskiego z 20 października 2009 r.;
- **Pomoc publiczna w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Opolskiego na lata 2007-2013.** Dokument został zaakceptowany decyzją Zarządu Województwa Opolskiego 24 czerwca 2008 r. z późn. zm.;

- **Poradnik dla beneficjentów RPO WO 2007-2013. Prawidłowe przygotowanie wniosku o płatność.**
Dokument został zaakceptowany decyzją Zarządu Województwa Opolskiego z 8 grudnia 2009 r.;
- **Możliwości wsparcia przedsiębiorstw z funduszy Unii Europejskiej w latach 2007-2013.**

Dokumenty dostępne są na stronach internetowych IZ RPO WO 2007-2013 (www.rpo.opolskie.pl) oraz IP II stopnia (www.ocrg.opolskie.pl).

2.1.6.6 Realizacja zaleceń i rekomendacji KE

Zgodnie z otrzymanymi uwagami KE do sprawozdania rocznego za 2007 oraz 2008 r. z realizacji Programu, IZ RPO WO 2007-2013 w treści sprawozdania za rok 2009 odniosła się do wszystkich przedstawionych rekomendacji:

1. Wzór sprawozdania

IZ RPO WO 2007-2013 przyjęła rekomendację dotyczącą ujęcia spisu treści oraz streszczenia w języku angielskim w sprawozdaniu rocznym.

2. Rozdział dotyczący rekomendacji

IZ RPO WO 2007-2013 uwzględniła rekomendację. Szczegółowe informacje oraz wnioski w odniesieniu do poszczególnych Osi priorytetowych oraz sektorów/obszarów będących przedmiotem RPO WO 2007-2013, a także rezultaty oraz realizacja celów strategicznych Programu zostały zaprezentowane w sprawozdaniu m.in. w punkcie 3.

3. Cele/wskaźniki ilościowe

Informacje nt. wskaźników celu głównego oraz poszczególnych Osi priorytetowych zostały przedstawione w *Załączniku I* do sprawozdania. Ponadto analiza poszczególnych wskaźników na poziomie Osi priorytetowych została zaprezentowana w punkcie 3 sprawozdania w *Analizie jakościowej*.

4. Ilościowy opis realizacji

Z uwagi na duży stopień zróżnicowania Osi priorytetowej 5 *Infrastruktura społeczna i szkolnictwo wyższe* oraz na alokację środków wspólnotowych przekraczającą 20% alokacji na Program w ramach Osi priorytetowej 1 *Wzmocnienie atrakcyjności gospodarczej regionu* i Osi priorytetowej 3 *Transport*, ich opisy zostały przedstawione w podziale na działania.

IZ RPO WO 2007-2013 uwzględniła rekomendację poprzez rozszerzenie jakościowego opisu zaawansowania poszczególnych Osi priorytetowych/działań z uwzględnieniem ich wpływu na realizację celów Programu, co zostało zaprezentowane w punkcie 3 sprawozdania w postępie odpowiednich Osi priorytetowych.

5. Jakościowa ocena wkładu do Strategii Lizbońskiej

IZ RPO WO 2007-2013 uwzględniła rekomendację dotyczącą osobnego rozdziału w celu zaprezentowania wpływu Programu na realizację celów Strategii Lizbońskiej (punkt 2.1.7). Szczegółowy opis operacji realizujących cele Strategii Lizbońskiej został zaprezentowany w punkcie 3 sprawozdania w postępie odpowiednich Osi priorytetowych.

6. Zmiany warunków społeczno-gospodarczych w szczególności odpowiedź ze strony Programu na kryzys

Wpływ kryzysu gospodarczego na region został opisany w punkcie 2.4 sprawozdania.

Ponadto przedstawiono działania Zarządu Województwa Opolskiego mające na celu złagodzenie negatywnego wpływu kryzysu na region.

7. Opis komplementarności z PO KL, PROW oraz innymi PO, informacje nt. kontroli krzyżowych

IZ RPO WO 2007-2013 uwzględniła rekomendacje KE. Informacje dotyczące komplementarności wsparcia oraz kontroli krzyżowych zostały szczegółowo zaprezentowane w punkcie 2.6 sprawozdania.

8. Prezentacja szczegółowych informacji nt. *cross-financingu*

IZ RPO WO 2007-2013 uwzględniła rekomendacje KE. Informacje dotyczące finansowania krzyżowego zostały szczegółowo zaprezentowane w punkcie 2.1.6.4 oraz 3 sprawozdania przy opisie Osi priorytetowej 5.

9. Przestrzeganie przepisów wspólnotowych na wszystkich etapach wdrażania programu (m.in. zasady równości szans, partnerstwa)

IZ RPO WO 2007-2013 uwzględniła rekomendacje KE. Informacje dotyczące zgodności z prawem unijnym oraz równości szans zostały szczegółowo zaprezentowane w punkcie 2.2 sprawozdania.

Ponadto IZ RPO WO 2007-2013 przedstawiła informacje nt. wskaźników monitorowania przyjętych w Strategicznej Ocenie Oddziaływania na Środowisko.

10. Pomoc według grup docelowych

Szczegółowe informacje na temat udziału poszczególnych grup beneficjentów oraz sektorów gospodarki zostały opisane w punkcie 2.1.4 sprawozdania.

11. Prezentacja danych z zakresu informacji i promocji

Dane dotyczące promocji i informacji zostały zawarte w *Załączniku VI* do sprawozdania.

Ponadto przykłady dobrych praktyk z zakresu informacji i promocji stanowią *Załącznik VII* do sprawozdania.

2.1.7 Realizacja założeń Strategii Lizbońskiej w ramach RPO WO 2007-2013

W ramach RPO WO 2007-2013 realizację celów Strategii Lizbońskiej założono w ramach:

- Osi priorytetowej 1 *Wzmocnienie atrakcyjności gospodarczej regionu*
- Osi priorytetowej 2 *Społeczeństwo informacyjne*
- Osi priorytetowej 3 *Transport*
- Osi priorytetowej 4 *Ochrona środowiska*.

Łączna alokacja realizacji Strategii Lizbońskiej przez RPO WO 2007-2013 zapisana w Programie wynosiła 184 119 063 Euro, tj. 43% alokacji środków finansowych EFRR. We wrześniu 2009 r. za zgodą Komisji Europejskiej, IZ RPO WO 2007-2013 dokonała zmian finansowych, w wyniku których wyżej wymieniona alokacja została zmniejszona do **176 622 672 Euro**, co stanowi **41%** udziału w ogólnej alokacji środków finansowych EFRR.

Zmiany finansowe dokonane w okresie sprawozdawczym w ramach RPO WO 2007-2013 szczegółowo zostały zaprezentowane w *Załączniku IV*.

Od uruchomienia Programu cele Strategii Lizbońskiej realizowane były w ramach Osi Priorytetowej 1 *Wzmocnienie atrakcyjności gospodarczej regionu* oraz Osi priorytetowej 2 *Społeczeństwo informacyjne*, w ramach których podpisano 248 umów na blisko **50,46 mln Euro**, tj. 208 mln PLN.

Postęp osiągania celów Strategii Lizbońskiej w ramach poszczególnych działań i poddziałań RPO WO 2007-2013 oraz wyniki finansowe w ramach kategorii wydatków przedstawiono w *Tabelach 17-18*. Natomiast szczegółowe dane finansowe przedstawiono w *Załączniku III* do sprawozdania.

Tabela 17. Realizacja celów Strategii Lizbońskiej w ramach RPO WO 2007-2013 od uruchomienia Programu.

<i>Euro</i>					
Nr	Oś Priorytetowa /Działanie/ Poddziałanie	Kwota wsparcia	Liczba umów	Wartość umów (EFRR)	%
1	2	3	4	5	6=5/3
Oś 1 Wzmocnienie atrakcyjności gospodarczej regionu		136 585 929,85	247	48 434 483,68	35,46
1.1	Rozwój przedsiębiorczości	48 941 946,26	122	6 125 756,04	12,52
1.2	Zapewnienie dostępu do finansowania przedsiębiorczości	15 000 000,38	3	13 576 086,69	90,51

Nr	Oś Priorytetowa /Działanie/ Poddziałanie	Kwota wsparcia	Liczba umów	Wartość umów (EFRR)	%
1	2	3	4	5	6=5/3
1.3	Innowacje, badania, rozwój technologiczny	45 650 139,61	74	19 416 981,23	42,53
1.4.1	Wsparcie usług turystycznych świadczonych przez przedsiębiorstwa	26 993 843,60	48	9 315 659,72	34,51
Oś 2 Społeczeństwo informacyjne		25 628 688,78	1	2 021 714,43	7,89
Oś 3 Transport		4 797 294,67	0	0,00	0,00
3.2	Transport publiczny	4 797 294,67	0	0,00	0,00
Oś 4 Ochrona środowiska		9 610 758,29	0	0,00	0,00
4.3	Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii	9 610 758,29	0	0,00	0,00
RAZEM		176 622 671,59	248	50 456 198,11	28,57

Źródło: Opracowanie własne IZ RPO WO 2007-2013.

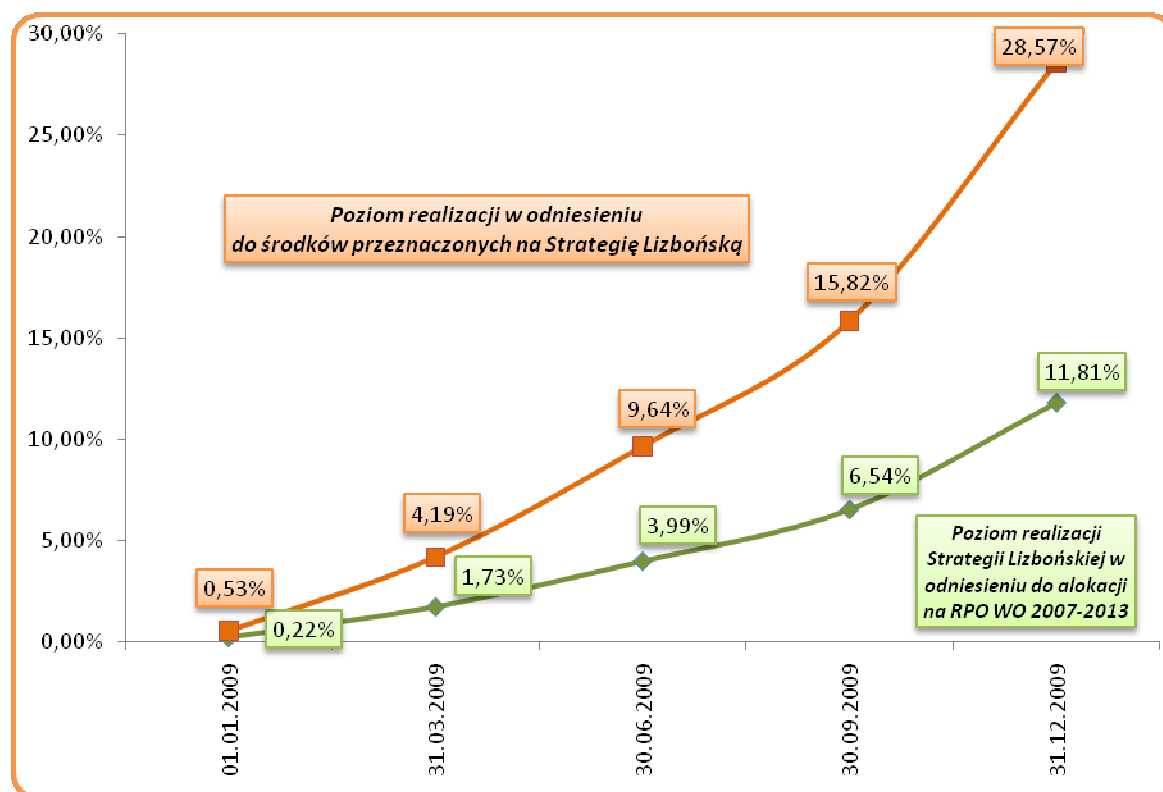
Tabela 18. Realizacja celów Strategii Lizbońskiej w ramach kategorii wydatków RPO WO 2007-2013 od uruchomienia Programu.

Kategoria wydatków		Kwota wsparcia	Realizacja od uruchomienia Programu	%
Nr	Nazwa			
04	Wsparcie na rzecz rozwoju B+RT, w szczególności w MŚP (w tym dostęp do usług związanych z B+RT w ośrodkach badawczych)	1 894 093,05	923 566,66	48,76
05	Usługi w zakresie zaawansowanego wsparcia dla przedsiębiorstw i grup przedsiębiorstw	15 000 000,38	13 576 086,69	90,51
06	Wsparcie na rzecz MŚP w zakresie promocji produktów i procesów przyjaznych dla środowiska (wdrożenie efektywnych systemów zarządzania środowiskiem, wdrożenie i stosowanie/użytkowanie technologii zapobiegania zanieczyszczeniom, wdrożenie czystych technologii do działalności produkcyjnej przedsiębiorstw)	2 394 093,05	1 324 840,35	55,34
07	Inwestycje w przedsiębiorstwa bezpośrednio związane z dziedziną badań i innowacji (innowacyjne technologie, tworzenie przedsiębiorstw przez uczelnie, istniejące ośrodki B+RT i przedsiębiorstwa itp.)	34 093 674,89	17 180 723,08	50,39
08	Inne inwestycje w przedsiębiorstwa	58 775 055,56	15 429 266,89	26,25
13	Usługi i aplikacje dla obywateli (e-zdrowie, e-administracja, e-edukacja, e-integracja itp.)	8 523 425,78	2 021 714,43	23,72
RAZEM		120 680 342,71	50 456 198,11	

Źródło: Opracowanie własne IZ RPO WO 2007-2013.

W stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego tj. 2008 r. poziom realizacji Strategii Lizbońskiej wzrósł 50-krotnie, co przedstawia Wykres 11.

Wykres 11. Poziom realizacji celów Strategii Lizbońskiej w układzie kwartalnym (01.01.2009 – 31.12.2009).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

Szczegółowy opis operacji realizujących cele Strategii Lizbońskiej został zaprezentowany w punkcie 3 sprawozdania w postępie Osi priorytetowych wymienionych w Tabeli 17.

Instrumentem służącym realizacji osiągania celów Strategii Lizbońskiej jest na poziomie krajowym dokument pn. *Krajowy Program Reform na rzecz realizacji Strategii Lizbońskiej*. Na etapie programowania dokonano analizy spójności Osi priorytetowych RPO WO 2007-2013 z priorytetami (działaniami) określonymi w obowiązującej wówczas wersji dokumentu obejmującego lata 2005-2008. Z uwagi na to, iż *Krajowy Program Reform* został zaktualizowany na lata 2008-2011, dokonano ponownej analizy jego spójności z RPO WO 2007-2013, której wyniki zaprezentowano w Tabeli 19.

Tabela 19. Spójność RPO WO 2007-2013 z priorytetami *Krajowego Programu Reform* na lata 2008-2011 na rzecz realizacji Strategii Lizbońskiej

Krajowy Program Reform na lata 2008-2011 na rzecz realizacji Strategii Lizbońskiej - priorytety -	RPO WO 2007-2013 - Osie priorytetowe -
Priorytet Aktywne społeczeństwo	Oś priorytetowa 2 Społeczeństwo informacyjne
	Oś priorytetowa 5 Infrastruktura społeczna i szkolnictwo wyższe
Priorytet Innowacyjna Gospodarka	Oś priorytetowa 1 Wzmocnienie atrakcyjności gospodarczej regionu
	Oś priorytetowa 2 Społeczeństwo informacyjne
	Oś priorytetowa 3 Transport
	Oś priorytetowa 4 Ochrona środowiska

Źródło: Opracowanie własne na podstawie RPO WO 2007-2013 oraz *Krajowego Programu Reform* na lata 2008-2011 na rzecz realizacji Strategii Lizbońskiej.

2.2 Informacja na temat zgodności z przepisami wspólnotowymi

W okresie sprawozdawczym IZ RPO WO 2007-2013 powzięła wszelkie środki zapewniające przestrzeganie polityk wspólnotowych, w szczególności w takich obszarach jak: *równość szans i niedyskryminacja, partnerstwo, społeczeństwo informacyjne, ochrona środowiska, prawo zamówień publicznych, pomoc publiczna*.

Mając na względzie informacje przedstawione w sprawozdaniu rocznym za 2008 r., w zakresie mechanizmów zapewniających zgodność realizowanych operacji z prawem wspólnotowym, beneficjenci IZ RPO WO 2007-2013 oraz IP II stopnia na poszczególnych etapach realizacji projektów zobowiązani są do przedstawienia zgodności projektu z politykami horyzontalnymi UE. W szczególności w zakresie realizacji projektu zgodnie z polityką równych szans, ochrony środowiska, społeczeństwa informacyjnego.

Poddając analizie projekty wybrane do dofinansowania w ramach Programu, na uwagę zasługują m.in. projekty realizowane w ramach podziałania 5.1.2 *Wsparcie lokalnej infrastruktury edukacyjnej*, których celem jest wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży na obszarach wiejskich, m.in. poprzez poprawę jakości kształcenia oraz dostęp do infrastruktury technicznej na potrzeby edukacyjne. Realizacja projektów edukacyjnych na obszarach wiejskich podnosi również znaczenie lokalnych szkół jako centrów nie tylko o charakterze edukacyjnym, ale także sportowym i kulturalnym.

Zaprezentowane poniżej uzgodnienia stosowane są od początku wdrażania Programu.

- etap *Programowanie*

Zmiany wprowadzone w RPO WO 2007-2013 i dokumentach uszczegóławiających zapisy Programu zostały wprowadzone w oparciu o obowiązujący system prawa wspólnotowego i krajowego.

- etap *Przyjmowanie*

Począwszy od etapu składania dokumentacji projektowej, wnioskodawca jest zobowiązany określić we wniosku o dofinansowanie wpływ projektu na stan środowiska naturalnego, ochronę obszarów Natura 2000 oraz realizację polityki zrównoważonego rozwoju, która polega na osiągnięciu przez projekt efektów gospodarczych z poszanowaniem zasad ochrony środowiska.

Ponadto należy opisać w jaki sposób, w procesie realizacji projektu i po jego ukończeniu, zostaną uwzględnione interesy grup defaworyzowanych, tj. kobiet, osób niepełnosprawnych, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej itp. Zgodnie z polityką horyzontalną w zakresie społeczeństwa informacyjnego beneficjenci zobligowani są do przedstawienia wpływu projektu na rozwój i wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych w życiu codziennym obywateli, przedsiębiorstw i administracji publicznej.

Deklaracje beneficjenta badane są na etapie oceny wniosku o dofinansowanie. Warunkiem bezwzględny w ramach kryterium merytorycznego I stopnia – uniwersalnego dla wszystkich działań i typów projektów jest „*zgodność projektu z politykami horyzontalnymi UE*”.

- etap *Wdrażanie*

Na etapie wdrażania i realizacji projektów monitorowanie przestrzegania zasad polityk wspólnotowych odbywa się poprzez weryfikację odpowiednich punktów wypełnianego przez beneficjenta *Wniosku beneficjenta o płatność*.

W części sprawozdawczej wniosku beneficjent zaznacza, czy projekt jest realizowany zgodnie ze wskazanymi politykami: *ochrony środowiska, równych szans, społeczeństwa informacyjnego, prawem zamówień publicznych*.

Na etapie wdrażania inwestycji zapisy te sprawdzane są w ramach prowadzonych przez IZ RPO WO 2007-2013 kontroli.

- etap *Monitorowanie*

Przy wyłanianiu składu KM RPO WO 2007-2013, kierowano się zgodnością z przepisami wspólnotowymi, w szczególności zasadą równości szans i partnerstwa. W skład Komitetu weszli przedstawiciele strony samorządowej, rządowej oraz partnerów społecznych i gospodarczych. Ponadto,

w pracach Komitetu uczestniczą bez prawa głosu obserwatorzy z ramienia różnych organizacji oraz przedstawiciel KE z głosem doradczym. IZ RPO WO 2007-2013 szanując zasadę partnerstwa wyraziła dodatkowo zgodę na udział w posiedzeniach Komitetu przedstawiciela Akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości⁶.

Zasada partnerstwa jest także szeroko realizowana poprzez udział przedstawicieli różnych grup społecznych w zespołach roboczych powoływanych na potrzeby efektywniejszego wdrażania programów operacyjnych realizowanych w perspektywie finansowej 2007-2013. Przykładem zasady partnerstwa jest m.in. uczestnictwo przedstawicieli IZ RPO WO 2007-2013 w pracach *Grupy roboczej ds. społeczeństwa obywatelskiego* działającej przy KK NSRO. Przedmiotową Grupę powołano na wniosek członków Komitetu z ramienia organizacji pozarządowych, a w jej skład wchodzi przedstawiciele zarówno strony rządowej jak i samorządowej.

IZ RPO WO 2007-2013 poprzez przyjęty system wskaźników monitoruje na etapie postępu rzeczowego Programu przede wszystkim zasadę równouprawnienia. W ramach powyższego znajdują się wskaźniki monitorujące realizację postępów z uwzględnieniem:

- zatrudnienia z podziałem na płeć;
- dostępem do infrastruktury osób niepełnosprawnych;
- zachowania równości szans oraz zapobiegającym wykluczeniu społecznemu przedstawicieli mniejszości narodowych oraz osób młodych.

Ponadto, za pomocą wskaźników możliwe jest monitorowanie postępu rzeczowego interwencji na obszarach wiejskich.

W Tabeli 20 przedstawiono również wskaźniki monitorowania oddziaływania Osi priorytetowych RPO WO 2007-2013 na środowisko.

Tabela 20. Wskaźniki monitorowania oddziaływania Osi priorytetowych RPO WO 2007-2013 na środowisko.

Nr	Nazwa Osi priorytetowej	Nazwa wskaźnika	Osiągnięta wartość wskaźnika	Wartość docelowa
Oś 1	<i>Wzmocnienie atrakcyjności gospodarczej regionu</i>	Wartość inwestycji przedsiębiorstw w czyste technologie	-	1,8 mln Euro
Oś 3	<i>Transport</i>	Liczba zakupionych środków transportu publicznego	5 szt.	12 szt.
Oś 4	<i>Ochrona środowiska</i>	Liczba projektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej	15 szt.	9 szt.
		Liczba projektów z zakresu gospodarki odpadami	-	3 szt.
		Liczba projektów mających na celu poprawę jakości powietrza	-	2 szt.
		Liczba projektów z zakresu energii odnawialnej	-	8 szt.
		Liczba projektów z zakresu prewencji zagrożeń	1 szt.	2 szt.
		Powierzchnia terenów zrekultywowanych (km ²) w wyniku realizacji projektów	-	0,01 km ²
		Liczba osób objętych selektywną zbiórką odpadów w wyniku realizacji projektów	-	31 000 os.
		Liczba osób zabezpieczonych przed powodzią w wyniku realizacji projektów	46 068 os.*	**
		Liczba osób przyłączonych do sieci kanalizacyjnej w wyniku realizacji projektów	20 587 os.*	14 000 os.
		Dodatkowa moc zainstalowana energii ze źródeł odnawialnych	-	4,25 MW

⁶ Szczegółowe informacje nt. działalności KM RPO WO 2007-2013 zostały przedstawione w punkcie 2.7 sprawozdania.

Nr	Nazwa Osi priorytetowej	Nazwa wskaźnika	Osiągnięta wartość wskaźnika	Wartość docelowa
Oś 6	<i>Aktywizacja obszarów miejskich i zdegradowanych</i>	Powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji i zagospodarowaniu, w tym:	0,04 km ² *	0,191 km ²
		– miejskich	0,03 km ² *	0,122 km ² *
		– zdegradowanych	0,01 km ² *	0,069 km ² *

Źródło: Opracowanie własne.

* Wartości wskaźników zostały oszacowane na podstawie podpisanych umów, a więc są **wartościami planowanymi** do osiągnięcia, gdyż projekty zakładające ich realizację nie zostały jeszcze zakończone. Zgodnie z przyjętym przez IZ RPO WO 2007-2013 sposobem prezentowania wskaźników rezultatu, informacja o ich osiągnięciu zostanie przedstawiona w roku, w którym wartość wskaźnika zostanie faktycznie osiągnięta.

** Wartość wskaźnika zostanie oszacowana równolegle z procesem wdrażania rekomendacji z badania ewaluacyjnego *Ocena systemu wskaźników produktu i rezultatu RPO WO 2007-2013*

Ocena stopnia realizacji powyższych wskaźników została zaprezentowana w *Analizie jakościowej* przy opisach poszczególnych Osi priorytetowych w punkcie 3 sprawozdania.

Ponadto warto podkreślić, iż w ramach IZ RPO WO 2007-2013 w dniu 10 czerwca 2008 r. został powołany *Zespół ds. Ochrony Środowiska*, który dodatkowo opiniuje złożone wnioski o dofinansowanie pod względem ich zgodności z Dyrektywą Rady nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. pod kątem oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko.

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciel Regionalnego Dyrektora ds. Ochrony Środowiska w Opolu oraz przedstawiciele Departamentu Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego w Opolu i Wojewódzkiej Komisji Ochrony Przyrody działającej przy Wojewodzie Opolskim.

Jednocześnie w zakresie ochrony środowiska, IZ RPO WO 2007-2013 oraz IP II stopnia współpracuje z Regionalnym Dyrektorem ds. Ochrony Środowiska w Opolu oraz prowadzi doradztwo dla firm w zakresie OOS.

IZ RPO WO 2007-2013 poddała strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko Lokalne Programy Rewitalizacji.

Ponadto w czerwcu 2009 r. zorganizowano konferencję pn. *Możliwości finansowania projektów z zakresu ochrony przyrody i krajobrazu z RPO WO 2007-2013, działanie 4.4 Ochrona bioróżnorodności Opolszczyzny*, w której uczestniczyli m.in. przedstawiciele Regionalnej Dyrekcji ds. Ochrony Środowiska, JST, nadleśnictw województwa opolskiego oraz stowarzyszeń. Tematami ww. konferencji było m.in. stan ochrony przyrody w województwie opolskim pod kątem nowych propozycji obszarów *Natura 2000* oraz korzyści dla rozwoju obszarów i społeczności lokalnych płynące z ochrony środowiska.

• etap Ewaluacji

IZ RPO WO 2007-2013 dostrzegając wagę polityk horyzontalnych, a także z uwagi na fakt, iż jednym z kryteriów bezwzględnych jest zgodność projektu z politykami horyzontalnymi, zleciła przeprowadzenie w okresie od lipca do listopada 2009 r. badania ewaluacyjnego pn. *Ocena polityk horyzontalnych w ramach RPO WO 2007-2013*.

Badanie potwierdziło, iż polityki horyzontalne (w tym polityka równych szans) zostały w pełni uwzględnione w dokumentach programowych RPO WO 2007-2013. Oceniono również, iż w pełni akceptowana na poziomie deklaratywnym jest polityka horyzontalna ochrony środowiska oraz wysoko oceniono znajomość polityki ochrony środowiska przez Kadrę Zarządzającą i pracowników IZ RPO WO 2007-2013.

W wyniku rekomendacji Ewaluatora, w I połowie 2010 r. zostaną powzięte działania mające na celu ich wdrożenie. Szczegółowe informacje o przedmiotowym badaniu ewaluacyjnym przedstawiono w punkcie 2.1.6.3 sprawozdania.

2.3 Napotkane znaczące problemy oraz podjęte środki zaradcze

➤ **Brak odpowiednich rozporządzeń Ministra Rozwoju Regionalnego określającego zasady udzielania pomocy publicznej**

Podobnie jak w poprzednim okresie sprawozdawczym, rok 2009 również przyniósł utrudnienia we wdrażaniu RPO WO 2007-2013, wynikające z braku odpowiednich rozporządzeń Ministra Rozwoju Regionalnego określających zasady udzielania pomocy publicznej.

IZ RPO WO 2007-2013 opracowując *Ramowy harmonogram naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013* brała pod uwagę stan prac nad poszczególnymi rozporządzeniami Ministra Rozwoju Regionalnego określającymi zasady udzielania pomocy publicznej w obszarach wymagających uzgodnień z KE.

W Tabeli 21 zaprezentowano rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego, których brak wpłynął na przesunięcia naborów wniosków w ramach RPO WO 2007-2013.

Tabela 21. Zestawienie projektów rozporządzeń dotyczących pomocy publicznej w okresie sprawozdawczym.

Projekt rozporządzenia	Działania/ Poddziałania, do których ma zastosowanie projekt rozporządzenia
<i>Projekt Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie pomocy na inwestycje w zakresie energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury badawczo - rozwojowej, lecznictwa uzdrowiskowego w ramach regionalnych programów operacyjnych</i> Rozporządzenie weszło w życie 31 grudnia 2009 r.	1.3.1 Wsparcie sektora B+R oraz innowacji na rzecz przedsiębiorstw 2.1 Infrastruktura dla wykorzystania narzędzi ICT 4.3 Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii 6.2 Zagospodarowanie terenów zdegradowanych
<i>Projekt Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy na rewitalizację w ramach regionalnych programów operacyjnych</i>	6.1 Rewitalizacja obszarów miejskich

Źródło: Opracowanie własne.

Ponadto w związku z dużym zainteresowaniem tematyką pomocy publicznej, w okresie sprawozdawczym podejmowano następujące działania w tym zakresie:

- trzykrotnie aktualizowano opracowany w 2008 r. przez IZ RPO WO 2007-2013 poradnik pt. *Pomoc publiczna w RPO WO 2007-2013. Informacje ogólne*. Opracowanie ma charakter wyłącznie informacyjny i stanowi materiał pomocniczy dla beneficjentów Programu. Dokument dostępny na stronach internetowych IZ RPO WO 2007-2013 (www.rpo.opolskie.pl) oraz IP II stopnia (www.ocrg.opolskie.pl);
- w IZ RPO WO 2007-2013 nadal działa Grupa robocza ds. pomocy publicznej, która w okresie sprawozdawczym spotkała się trzykrotnie. W wyniku spotkań Grupy powstał dokument pn. *Rodzaje działalności gospodarczych wykluczonych z możliwości ubiegania się o dofinansowanie oraz mogących ubiegać się o dofinansowanie w ograniczonym zakresie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013*. Dokument został zaakceptowany przez Zarząd Województwa Opolskiego w marcu 2009 r. oraz zaktualizowany w grudniu ubiegłego roku.

Ze względu na trwające prace nad ww. rozporządzeniami podjęto następujące działania:

a) dokonano przesunięć naborów wniosków w następujących działaniach/poddziałaniach:

- 1.3.1. Wsparcie sektora B+R oraz innowacji na rzecz przedsiębiorstw
- 2.1 Infrastruktura dla wykorzystania narzędzi ICT
- 4.3 Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii
- 6.2 Zagospodarowanie terenów zdegradowanych.

b) nabór wniosków w ramach działania 6.1 Rewitalizacja obszarów miejskich podzielono na dwa etapy:

- pierwszy nabór wniosków nie objętych pomocą publiczną miał miejsce na przełomie października i listopada 2009 r.
- drugi etap zaplanowany został na rok 2010 - będzie obejmował wnioski objęte pomocą publiczną.

➤ ***Trudności w podpisywaniu umów o dofinansowanie na płatności w 2009 r. w związku z przyznanym limitem wydatków na 2009 r. na realizację RPO WO 2007-2013***

W związku z limitem wydatków na rok 2009 określonym w ustawie budżetowej, niższym w porównaniu z zapotrzebowaniem określonym przez IZ RPO WO 2007-2013, na etapie podpisywania umów o dofinansowanie IZ RPO WO 2007-2013 uzgodniła z beneficjentami wysokość płatności na 2009 r. i tam gdzie było to możliwe były one przesuwane na rok 2010.

➤ ***Opóźnienia w dokonywaniu płatności dla beneficjentów realizujących projekty w ramach RPO, wynikające z opóźnień w otrzymywaniu środków z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego***

W związku z opóźnieniami w otrzymywaniu środków z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Samorząd Województwa Opolskiego prefinansował ze środków własnych budżetu województwa niektóre zobowiązania IZ RPO WO 2007-2013 wobec beneficjentów, do czasu otrzymania środków dotacji z Ministerstwa.

2.4 Zmiany w kontekście realizacji programu operacyjnego

W okresie sprawozdawczym nadal silnie odczuwalne były ujemne skutki światowego kryzysu gospodarczego. Do negatywnych objawów spowolnienia w gospodarce województwa opolskiego należały przede wszystkim:

- znaczący spadek produkcji przemysłowej (obserwowany głównie do września 2009 r.)
- widoczne osłabienie koniunktury w branżach: tekstylnej, metalowej, maszynowej, meblarskiej, materiałów budowlanych, a także chemicznej
- osłabienie aktywności inwestycyjnej, w szczególności w zakresie ruchomego zaplecza techniczno-transportowego
- spadek konsumpcji
- odwrócenie korzystnych trendów na lokalnym rynku pracy; nasilenie niekorzystnych zjawisk w większym stopniu aniżeli przeciętnie w kraju - wzrost liczby bezrobotnych, jak i stopy bezrobocia (wg danych na grudzień 2009 r. stopa wyniosła 12,6%).

Przykładem negatywnego oddziaływania kryzysu na Program mogą stanowić przypadki wycofywania się beneficjentów zakwalifikowanych do otrzymania dofinansowania z podpisywania umów (w ramach Osi priorytetowej 1 ze względu na kryzys, 12 beneficjentów, tj. 6,4% wycofało się z podpisania umów o dofinansowanie).

W związku z powyższym Zarząd Województwa Opolskiego podjął szereg działań mających na celu łagodzenie jego negatywnego wpływu na gospodarkę regionu.

Powołanie zespołów o charakterze doradczym

➤ ***Zespół ds. przeciwdziałania skutkom kryzysu gospodarczego w województwie opolskim***

W grudniu 2008 r. podjęto decyzję o powołaniu *Zespołu ds. przeciwdziałania skutkom kryzysu gospodarczego w województwie opolskim*, który działa od 7 stycznia 2009 r. Prace Zespołu dotyczyły przede wszystkim I półrocza 2009 r., w którym Zespół spotkał się czterokrotnie. Ponadto Zarząd Województwa Opolskiego spotkał się z przedstawicielami wszystkich samorządów powiatowych oraz z przedstawicielami sektora bankowego (w sumie 15 spotkań).

Do głównych zadań Zespołu należy m.in.:

- monitoring rynku pracy
- tworzenie instrumentów przeciwdziałania skutkom kryzysu gospodarczego w województwie opolskim
- przygotowywanie wspólnego stanowiska administracji rządowej i samorządowej oraz kierowanie do Rady Ministrów rekomendacji i ustaleń Zespołu.

Prace *Zespołu* zaowocowały przede wszystkim:

- zwiększeniem budżetu województwa po stronie wydatkowej o ponad 53 mln Euro na realizację Programów Operacyjnych
- umożliwieniem udzielania zaliczek przedsiębiorcom w ramach RPO WO 2007-2013, przy spełnieniu określonych warunków
- zorganizowaniem szeregu spotkań z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego, środowisk bankowych oraz z organizacjami pracodawców województwa opolskiego nt. zwalczania skutków kryzysu gospodarczego przez efektywne wsparcie gospodarki regionu
- zapewnienie przez samorząd województwa wsparcia finansowego dla samorządów lokalnych, na terenie których lokowane będą inwestycje gospodarcze powyżej 50 mln PLN
- prowadzeniem monitoringu bezrobocia w regionie.

➤ **Zespół Strategiczny ds. Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013**

Zespół został powołany *uchwałą nr 2861/2009* Zarządu Województwa Opolskiego z 5 lutego 2009 r. Jego działania mają na celu dbałość o skuteczne zarządzanie Programem oraz intensyfikację, na wszystkich etapach realizacji projektów, działań IZ RPO WO 2007-2013 dla lepszego wydatkowania środków w ramach Programu.

W okresie sprawozdawczym miało miejsce 6 spotkań. W *Tabeli 22* przedstawiono tematy i najważniejsze ustalenia podejmowane podczas posiedzeń.

Tabela 22. Harmonogram spotkań Zespołu Strategicznego RPO WO 2007-2013 w okresie sprawozdawczym.

Terminy posiedzeń	Tematy
20 marca 2009 r.	<ul style="list-style-type: none">▪ wypracowanie wspólnego stanowiska województwa opolskiego w sprawie kryteriów podziału środków w ramach krajowej rezerwy wykonania;▪ zapoznanie się z zatwierdzoną przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego <i>Metodologią podziału krajowej rezerwy wykonania</i>;▪ przedstawianie stanu wdrażania <i>RPO WO 2007-2013</i> oraz postępu realizacji prac nad projektami własnymi Samorządu Województwa Opolskiego;▪ wypracowywanie sposobów rozwiązywania problemów pojawiających się podczas wdrażania projektów;▪ omawianie postępu realizacji Strategii Lizbońskiej w ramach <i>RPO WO 2007-2013</i>;▪ przedstawienie planów IZ RPO WO 2007-2013 oraz IP II stopnia w ramach kontraktacji i płatności w ramach <i>RPO WO 2007-2013</i>.
29 maja 2009 r.	
8 lipca 2009 r.	
23 lipca 2009 r.	
5 sierpnia 2009 r.	
18 grudnia 2009 r.	

Zródło: Opracowanie własne.

W skład *Zespołu* wchodzi m.in. przedstawiciele IZ RPO WO 2007-2013 oraz IP II stopnia.

W jego ramach powołano trzy zespoły robocze:

- *Zespół ds. planowania i przygotowania projektów*, którego głównym zadaniem jest analiza i weryfikacja harmonogramu naboru wniosków oraz analiza i weryfikacja przygotowania projektów na etapie ich naboru i oceny
- *Zespół ds. finansów*, który weryfikuje plan certyfikacji wydatków. Ponadto, zajmuje się analizą oraz weryfikacją zakładanych poziomów finansowania Programu, analizą budżetu województwa pod kątem wydatkowania środków zaangażowanych w projekty składane w ramach Programu oraz monitorowanie płatności Programu
- *Zespół ds. monitorowania i realizacji projektów* na bieżąco monitoruje realizację projektów pod kątem planowanych płatności oraz prowadzi konsultacje z beneficjentami, w zakresie składania wniosków o płatność.

Inne inicjatywy podejmowane przez Zarząd Województwa Opolskiego w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom kryzysu gospodarczego

➤ Uproszczenia i usprawnienia wprowadzane przez IZ RPO WO 2007-2013

Na skutek bieżącej analizy stanu wdrażania Programu, IZ RPO WO 2007-2013 wprowadza usprawnienia ułatwiające potencjalnym beneficjentom pozyskiwanie środków z RPO WO 2007-2013.

Usprawnienia, o których mowa wyżej wynikają przede wszystkim z:

- doświadczeń IZ RPO WO 2007-2013/IP II stopnia we wdrażaniu Programu
- pism beneficjentów
- rekomendacji grup działających w ramach *Zespołu ds. uproszczeń systemu wykorzystania środków Unii Europejskiej*, tj. *Grupy ds. Przedsiębiorców* oraz *Grupy Samorządy-Infrastruktura*.

W okresie sprawozdawczym wprowadzono przede wszystkim uproszczenia polegające na:

- umożliwieniu beneficjentom uzupełnienia brakujących załączników w zakresie zabezpieczenia środków własnych w przypadku, gdy beneficjent na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie nie może ich przedstawić. Beneficjent zobowiązany jest do złożenia deklaracji, w której zobowiązuje się do udokumentowania posiadanych środków własnych w terminie nie dłuższym niż 45 dni kalendarzowych od dnia podjęcia przez Zarząd Województwa Opolskiego uchwały przyjmującej listę rankingową projektów do dofinansowania
- zwiększeniu kwoty dofinansowania dla małych i średnich przedsiębiorstw o 18 mln Euro
- prowadzeniu w okresie od sierpnia do grudnia 2009 r. doradztwa dla firm w zakresie OOS
- możliwości dostarczenia przez projektodawców jak największej części dokumentów, w tym np. pozwolenia na budowę, decyzji OOS, przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, a nie na etapie składania wniosku aplikacyjnego
- możliwości wprowadzania przez beneficjentów poprawek o charakterze nieistotnym i oczywistych omyłek w siedzibie instytucji organizującej konkurs
- umożliwieniu wszystkim typom beneficjentów realizacji projektów w oparciu o płatności zaliczkowe
- zapewnieniu możliwości wprowadzania zmian w projekcie przed podpisaniem umowy o dofinansowanie (zmiana ta wymaga wcześniejszej akceptacji Zespołu opiniującego zmiany w realizacji projektów współfinansowanych ze środków europejskich i obwarowana jest koniecznością spełnienia odpowiednich warunków).

Ponadto należy zaznaczyć, że w październiku 2009 r. zaobserwowano pierwsze pozytywne symptomy w gospodarce regionu. W październiku 2009 r. po raz pierwszy od trzynastu miesięcy wzrosła produkcja przemysłowa (o 5,6% r/r). W listopadzie produkcja wzrosła o 19,5%, w grudniu o 22%, czyli więcej niż średnio w Polsce (odpowiednio: 9,9%; 7,4%).

W III kwartale 2009 r. nastąpiło odwrócenie trendu spadkowego w zakresie wartości inwestycji – po raz pierwszy od roku, w ujęciu kwartalnym, wartość nakładów inwestycyjnych nie spadła (wzrost o 0,1%).

2.5 Zasadnicze modyfikacje w rozumieniu art. 57 rozporządzenia nr 1083/2006

W okresie objętym sprawozdaniem nie stwierdzono przypadków zasadniczych modyfikacji, o których mowa w art. 57 rozporządzenia nr 1083/2006.

2.6 Komplementarność pomocy z innymi instrumentami wsparcia

W ramach krajowych i regionalnych programów operacyjnych Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej, finansowanych z poszczególnych funduszy UE (EFRR, EFS, FS, EFRROW, EFR) występują wspólne obszary, w których interwencja poszczególnych programów operacyjnych pokrywa się, tj. *infrastruktura transportowa, społeczna, ochrona środowiska, energetyczna, sfera przedsiębiorczości, B+R, innowacji, społeczeństwa informacyjnego, rozwoju zasobów ludzkich czy też rozwoju obszarów wiejskich*.

W niniejszym punkcie przedstawiono:

- narzędzia służące zapewnieniu demarkacji i komplementarności na poziomie centralnym i regionalnym
- rekomendacje w zakresie koordynacji i komplementarności wypracowane przez *Grupę ds. koordynacji projektów i komplementarności*
- przykłady projektów komplementarnych w ramach RPO WO 2007-2013
- Strategia UE dla Regionu Morza Bałtyckiego.

2.6.1 Narzędzia służące zapewnieniu demarkacji i komplementarności na poziomie centralnym i regionalnym

➤ *Komitety/Grupy/Zespoły robocze*

Instytucją odpowiedzialną za zapewnienie koordynacji pomiędzy instrumentami finansowymi Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej polityki Rybackiej jest **KK NSRO 2007-2013**, który działa w ramach Departamentu Koordynacji Polityki Strukturalnej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego. Do jego zadań należy m.in. monitorowanie realizacji NSRO 2007-2013 i poszczególnych programów operacyjnych oraz komplementarności działań realizowanych w ramach Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej. Przewodniczącym Komitetu jest Minister Rozwoju Regionalnego. W pracach Komitetu uczestniczą przedstawiciele administracji rządowej, samorządowej oraz partnerzy społeczni i gospodarczy. W ramach KK NSRO 2007-2013 działają Komitety oraz Podkomitety Monitorujące PO/RPO, a także grupy robocze. Przedstawiciel IZ RPO WO 2007-2013 pełni funkcję członka KK NSRO 2007-2013.

W ramach KK NSRO 2007-2013 17 grudnia 2008 r. powołano *Grupę roboczą ds. koordynacji i komplementarności*. W skład *Grupy* wchodzi przedstawiciele administracji rządowej, samorządowej oraz partnerzy społeczno-gospodarczy. Przewodniczącym *Grupy* jest przedstawiciel Departamentu Koordynacji Wdrażania Funduszy Unii Europejskiej. Do głównych zadań *Grupy* należy m.in. monitorowanie komplementarności wdrażania działań poszczególnych programów operacyjnych w ramach NSRO 2007-2013, Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej, koordynacja działań realizowanych w ramach programów operacyjnych na lata 2007-2013 oraz działań finansowanych ze środków krajowych w ramach polityki rozwoju, a także analiza kwestii o charakterze horyzontalnym w ramach NSRO 2007-2013 i opracowywanie spójnych propozycji rozwiązań do zastosowania w systemie realizacji NSRO 2007-2013.

W ramach grupy zostały utworzone 4 zespoły zadaniowe, tj.

- Zespół zadaniowy ds. przedsiębiorczości
- Zespół zadaniowy ds. edukacji, szkolnictwa wyższego oraz infrastruktury edukacyjnej
- Zespół zadaniowy ds. transportu
- Zespół zadaniowy ds. koordynacji regionalnej i obszarów wiejskich.

W 2009 r. miały miejsce 4 posiedzenia *Grupy*. W każdym posiedzeniu brał udział przedstawiciel IZ RPO WO 2007-2013.

Przedstawiciele IZ RPO WO 2007-2013 poza udziałem w ww. Komitecie oraz Grupie uczestniczą w pracach n.w. Komitetów/Podkomitetów/Grup/Zespołów funkcjonujących na poziomie krajowym:

- *Grupa roboczej ds. społeczeństwa obywatelskiego, Grupy robocza ds. polityki regionalnej*
- *Komitet Monitorujący Program Operacyjny Kapitał Ludzki, w tym Grupa robocza ds. horyzontalnych przy KM PO KL*
- *Komitet Monitorujący Program Operacyjny Pomoc Techniczna*
- *Komitet Monitorujący Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko*
- *Komitet Monitorujący Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013*
- *Międzyresortowy Zespół do spraw Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności Unii Europejskiej.*

Od roku 2008 na poziomie regionalnym funkcjonuje *Zespół ds. koordynacji funduszy unijnych w województwie opolskim*⁷, który czuwa nad całością działań koordynacyjnych i zapewnieniem realizacji spójnej polityki na poziomie województwa. Spotkania *Zespołu* mają miejsce w zależności od potrzeb -

⁷ Uchwała Zarządu Województwa Opolskiego nr 1937/2008 z dnia 3 czerwca 2008 r. z późn. zm w sprawie powołania Zespołu ds. koordynacji funduszy unijnych w województwie opolskim

średnio raz na pół roku. Ponadto, w przypadku pojawienia się kwestii wymagających natychmiastowego wyjaśnienia, z członkami *Zespołu* prowadzona jest korespondencja elektroniczna w ramach forum wymiany informacji.

W skład *Zespołu* wchodzi przedstawiciele instytucji zaangażowanych we wdrażanie programów operacyjnych realizowanych w województwie opolskim, tj.: RPO WO 2007-2013, PO KL 2007-2013, PO LiŚ 2007-2013, PO IG 2007-2013, PO WT Rcz-RP 2007-2013, PROW 2007-2013. W okresie sprawozdawczym miały miejsce 2 spotkania *Zespołu*, natomiast od początku funkcjonowania *Zespołu* – 5 spotkań. Tematy spotkań *Zespołu* dotyczyły następujących kwestii:

- ⇒ zmian w *Linii demarkacyjnej pomiędzy Programami Operacyjnymi Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej*
 - ⇒ wypracowania mechanizmów wymiany informacji pomiędzy beneficjentami w celu uniknięcia podwójnego finansowania tych samych operacji (kontrole krzyżowe, rejestr podmiotów wykluczonych)
 - ⇒ omówienie postępów w realizacji projektów z województwa opolskiego składanych do programów krajowych 2007-2013
 - ⇒ omówienie i analiza pod kątem wykorzystania w poszczególnych programach operacyjnych *Propozycji rekomendacji horyzontalnych dla instytucji zaangażowanych we wdrażanie PO/RPO w ramach NSRO 2007-2013 w zakresie koordynacji i komplementarności podejmowanych działań* wypracowanych przez Grupę roboczą ds. koordynacji i komplementarności w ramach KK NSRO 2007-2013
 - ⇒ analiza Porozumienia o współpracy, umożliwiającym wymianę danych o beneficjentach pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w realizację programów w ramach NSRO 2007-2013 oraz PROW 2007-2013
 - ⇒ omówienie działań informacyjno-promocyjnych w zakresie funduszy europejskich w województwie opolskim, ze szczególnym uwzględnieniem działań informacyjnych skierowanych do przedsiębiorców
- ***Linia demarkacyjna pomiędzy Programami Operacyjnymi Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej***

Linia demarkacyjna to przyjęte przez KK NSRO 2007-2013 podstawowe narzędzie służące zapewnieniu demarkacji pomiędzy poszczególnymi programami operacyjnymi. Stanowi zestaw kryteriów wskazujących dla określonych typów projektów miejsce (program operacyjny) ich realizacji, w celu uniemożliwienia wielokrotnego finansowania ze środków różnych funduszy UE. Dokument ten jest wiążący dla instytucji zaangażowanych we wdrażanie programów operacyjnych (instytucje zarządzające, instytucje pośredniczące, instytucje pośredniczące II stopnia) i stanowi tabelaryczne zestawienie zidentyfikowanych na etapie programowania wspólnych obszarów interwencji funduszy UE. Poprzez zawarte w nim kryteria demarkacyjne, rozdziela interwencje pomiędzy programami operacyjnymi. Kryteria odnoszą się m.in. do zasięgu terytorialnego projektów, jego charakteru, wartości (kosztów kwalifikowanych), a także rodzaju beneficjenta.

W 2009 r. zmiany w *Linii demarkacyjnej*, mające na celu doprecyzowanie jej zapisów, kilkakrotnie zostały zatwierdzone przez KK NSRO 2007-2013. Modyfikacje te dotyczyły między innymi grup beneficjentów mogących realizować projekty w poszczególnych obszarach oraz wysokości progów kwotowych.

IZ RPO WO 2007-2013 w dokumencie pn. *Szczegółowy opis osi priorytetowych RPO WO 2007-2013* zawierała zapisy dotyczące demarkacji i komplementarności z innymi programami operacyjnymi w ramach NSRO 2007-2013 oraz PROW 2007-2013.

➤ ***Oświadczenia beneficjentów***

Beneficjent składając wniosek o dofinansowanie, oświadcza w nim, że wydatki kwalifikowane w ramach projektu nie były, nie są i nie będą finansowane z innych programów unijnych. Wzór takiego oświadczenia zawarty jest w *Vademecum dla beneficjentów RPO WO 2007-2013. Tom II - Przygotowanie i wybór projektów w ramach RPO WO 2007-2013*.

➤ ***Kontrole krzyżowe projektów***

Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym* za zapewnienie prowadzenia kontroli krzyżowych odpowiada zarówno IK NSRO 2007-2013 (kontrole krzyżowe horyzontalne – bez kontroli krzyżowych z projektami PROW 2007-2013 oraz

kontrole krzyżowe międzyokresowe) jak i IZ poszczególnych PO/RPO (kontrole krzyżowe programu oraz kontrole krzyżowe horyzontalne z projektami PROW 2007-2013).

Jednostką wyznaczoną przez IZ RPO WO 2007-2013 do przeprowadzania kontroli krzyżowych jest Referat Kontroli Funduszy Strukturalnych, który działa w ramach Departamentu Koordynacji Programów Operacyjnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego. Kontrole krzyżowe prowadzone są przez dwóch pracowników.

Kontrole krzyżowe programu prowadzone są na podstawie zamieszczanych w KSI (SIMIK 07-13) danych, dotyczących beneficjentów i realizowanych przez nich projektów. Weryfikacja prowadzona jest pod kątem przedkładania do sfinansowania więcej niż jeden raz tego samego dokumentu finansowo-księgowego. Raz w miesiącu kontroli poddana zostaje próba co najmniej 5% beneficjentów spośród realizujących co najmniej dwa projekty w ramach RPO WO 2007-2013. W okresie sprawozdawczym IZ RPO WO 2007-2013 przeprowadziła 5 kontroli krzyżowych. W przedłożonych przez beneficjentów wnioskach o płatność nie stwierdzono podwójnego finansowania.

Kontrole krzyżowe horyzontalne w ramach RPO WO przeprowadzane są przez IZ RPO WO 2007-2013 oraz IP II stopnia dla zapewnienia kontroli krzyżowych horyzontalnych z projektami PROW 2007-2013. W trakcie kontroli w miejscu realizacji projektu sprawdzane jest występowanie na oryginałach faktur lub dokumentów o równoważnej wartości dowodowej adnotacji o następującej treści: *Przedstawiono do refundacji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013*. W okresie sprawozdawczym IZ RPO WO 2007-2013 przeprowadziła 14 kontroli w miejscu realizacji projektu, a IP II stopnia 28. W ramach przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono wystąpienia podwójnego finansowania.

Kontrole krzyżowe horyzontalne (z wyłączeniem kontroli krzyżowych z projektami PROW 2007-2013) przeprowadzane są przez IK NSRO 2007-2013 metodą losową na próbie co najmniej 5% beneficjentów, którzy realizują/realizowali więcej niż jeden projekt w ramach różnych PO/RPO. Dodatkowo kontroli może podlegać beneficjent, co do którego zachodzi podejrzenie podwójnego finansowania wydatków. W przypadku wykrycia przez IK NSRO 2007-2013 podwójnego finansowania tego samego wydatku, instytucja kontrolująca zawiadamia niezwłocznie o tym fakcie IZ. IK NSRO 2007-2013 w ramach RPO WO 2007-2013 i PO KL 2007-2013 w okresie sprawozdawczym przeprowadziła 6 kontroli krzyżowych horyzontalnych, nie wykrywając nieprawidłowości.

➤ **Porozumienie o Współpracy**

W celu zapewnienia skutecznej i efektywnej kontroli krzyżowej wydatków rozliczanych w ramach programów NSRO 2007-2013 oraz PROW 2007-2013, pomiędzy Ministerstwem Rozwoju Regionalnego, Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, 7 lipca 2009 r. zawarto Porozumienie o Współpracy w zakresie wymiany danych na temat beneficjentów realizujących projekty/operacje/przedsięwzięcia w ww. programach. Zawarcie ww. porozumienia zapewniło IZ RPO WO 2007-2013 dostęp do danych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

➤ **Rejestr podmiotów wykluczonych**

W związku z uchynieniem 20 grudnia 2008 r. art. 34 *Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*, który stanowił podstawę prawną dla Ministra Rozwoju Regionalnego do stworzenia i prowadzenia wykazu podmiotów wyłączonych z możliwości ubiegania się o dofinansowanie Ministerstwo Rozwoju Regionalnego zaprzestało prowadzenia wykazu podmiotów wykluczonych z możliwości ubiegania się o dofinansowanie na podstawie art. 211 *Ustawy o finansach publicznych* z dnia 30 czerwca 2005 r.. Obowiązek prowadzenia rejestru został powierzony poszczególnym instytucjom zaangażowanym we wdrażanie programów operacyjnych.

Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego opracował bazę w postaci aplikacji *Rejestr Podmiotów Wykluczonych*. Przedmiotowa baza umożliwia pracownikom Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego, Opolskiego Centrum Rozwoju Gospodarki oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy, tj.: instytucjom zaangażowanym we wdrażanie RPO WO 2007-2013 oraz PO KL 2007-2013 w województwie opolskim sprawdzenie, czy dany podmiot nie jest wykluczony z możliwości ubiegania się o dofinansowanie z funduszy UE.

Od 2010 r. natomiast, w związku z wejściem w życie *Ustawy z dnia 28 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych*, obowiązek prowadzenia rejestru podmiotów wykluczonych został powierzony Ministrowi Finansów.

2.6.2 Rekomendacje w zakresie koordynacji i komplementarności

W 2009 r. trwały prace nad opracowaniem przez *Grupę roboczą ds. koordynacji i komplementarności* w ramach KK NSRO 2007-2013 *Rekomendacji horyzontalnych dla instytucji zaangażowanych we wdrażanie i koordynację PO/RPO w ramach NSRO 2007-2013 w zakresie koordynacji i komplementarności podejmowanych działań*.

Rekomendacje mają charakter zaleceń, tzw. dobrych praktyk, a ich wdrażanie powinno zostać poprzedzone oceną własnych potrzeb IZ oraz jej możliwości w zakresie zapewnienia komplementarności w perspektywie 2007-2013, a także wskazują kierunek, w jakim powinny zostać zaplanowane działania zorientowane na zapewnienie koordynacji i komplementarności wsparcia w perspektywie po roku 2013. Planuje się, iż przedmiotowe rekomendacje zostaną przyjęte przez KK NSRO 2007-2013 w roku 2010 a ich wdrażanie będzie podlegało cyklicznemu monitoringowi.

W RPO WO 2007-2013 funkcjonują niżej wymienione mechanizmy (narzędzia), o których mowa w rekomendacjach:

- ⇒ w jednym departamencie skoncentrowano zarządzanie wdrażaniem trzech Programów, tj. PO KL 2007-2013, RPO WO 2007-2013 oraz PO WT RCz-RP 2007-2013
- ⇒ powołano *Zespół ds. koordynacji funduszy unijnych w województwie opolskim*, w skład którego wchodzi przedstawiciele instytucji zaangażowanych we wdrażanie wszystkich programów operacyjnych realizowanych w województwie opolskim
- ⇒ kryteria wyboru projektów uwzględniają aspekt komplementarności tj.:
 - w działaniu 1.4 *Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjno-sportowej* w zakresie komplementarności z istniejącą ofertą turystyczną na danym obszarze oraz spójności z innymi przedsięwzięciami
 - w działaniu 3.1 *Infrastruktura drogowa* w zakresie komplementarności projektu z innymi projektami realizowanymi od 2004 r. a także połączenia z drogą wyższej kategorii
 - w Osi priorytetowej 6 *Aktywizacja obszarów miejskich i zdegradowanych* w zakresie komplementarności i ciągłości projektu z innymi działaniami przyczyniającymi się do osiągnięcia celów działań Osi 6
- ⇒ w generatorze wniosków istnieje osobny punkt dla opisu komplementarności z innymi programami.

2.6.3 Zapewnienie komplementarności oraz przykłady projektów komplementarnych w ramach RPO WO 2007-2013

Przykłady zapewnienia komplementarności

- uwzględnienie inwestycji drogowych z perspektywy finansowej 2004-2006 podczas planowania *Listy indywidualnych projektów kluczowych* w ramach RPO WO 2007-2013 - *komplementarność międzyokresowa*
- wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą udzielane jest głównie w ramach PO KL 2007-2013, jednak w ramach RPO WO 2007-2013 przewidziano również nabór dla tej grupy beneficjentów. Nabory w ramach PO KL 2007-2013 miały miejsce w 2008 oraz 2009 roku, kolejny planowany jest w 2011 r., natomiast nabór w ramach RPO WO 2007-2013 zaplanowany został na 2010 r. - *komplementarność jednookresowa*
- ogłaszanie naborów w ramach RPO WO 2007-2013 na wsparcie regionalnej infrastruktury edukacyjnej na początku okresu programowania umożliwia wybór projektów w ramach PO KL 2007-2013 uwzględniający komplementarność bezpośrednią z RPO WO 2007-2013. Ponadto możliwe jest szybsze skorzystanie przez beneficjentów corocznych konkursów ogłaszanych w ramach komponentu regionalnego PO KL 2007-2013 z infrastruktury edukacyjnej i sprzętu wspartego z RPO WO 2007-2013, przez co nastąpi lepsza jakość i efektywność kształcenia – *komplementarność międzyfunduszowa*
- prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych w oparciu o *Zintegrowany plan komunikacji Funduszy Strukturalnych w Województwie Opolskim w latach 2007-2015*, skupiający wdrażanie programów operacyjnych w województwie opolskim tj. RPO WO 2007-2013, PO KL 2007-2013, PO WT RCz-RP 2007-2013
- przedstawiciele IZ RPO WO 2007-2013 uczestniczą w pracach *Grupy roboczej ds. koordynacji i komplementarności* działającej przy KK NSRO 2007-2013 oraz *Zespole ds. koordynacji funduszy unijnych w województwie opolskim*.

Przykłady projektów komplementarnych w podziale na obszary:

Infrastruktura wodno-kanalizacyjna

Ze środków ZPORR 2004-2006 zbudowano przeciwpowodziowy zbiornik retencyjny Włodzienin na rzece Troi, natomiast ze środków RPO WO 2007-2013 realizowane są inwestycje dotyczące budowy zbiorczej kanalizacji sanitarnej. Dotyczy to budowy kanalizacji sanitarnej w gminach Branice i Głubczyce. Inwestycja ta rozwiąże problem niekontrolowanych zrzutów ścieków do rzeki Troi stanowiącej główny dopływ do zbiornika.

ZPORR 2004-2006: Budowa przeciwpowodziowego zbiornika retencyjnego Włodzienin na rzece Troi

- dofinansowanie EFRR: **3,73 mln Euro** [15,39 mln PLN]

RPO WO 2007-2013:

Budowa kanalizacji sanitarnej w gminach Branice i Głubczyce

- dofinansowanie EFRR: **2,65 mln Euro** [10,93 mln PLN]

Infrastruktura drogowa

Projekt w ramach ZPORR był pierwszym etapem programu długoterminowej rozbudowy układu komunikacyjnego sieci dróg wojewódzkich bezpośrednio łączących układ komunikacyjny województwa z autostradą A-4, w skład którego wchodzi również przebudowa drogi wojewódzkiej nr 426. Projekt w ramach RPO WO 2007-2013 jest komplementarny ze zrealizowanym projektem ZPORR 2004-2006, gdyż kontynuuje rozbudowę układu komunikacyjnego poprzez przebudowę drogi wojewódzkiej nr 426 przy węźle autostradowym „Olszowa”.

RPO WO 2007-2013: Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 426 przy węźle autostradowym Olszowa

- dofinansowanie EFRR: **7,38 mln Euro** [30,43 mln PLN]

ZPORR 2004-2006: Modernizacja drogi wojewódzkiej nr 426 na odc. Olszowa-Zalesie długości 5 km

- dofinansowanie EFRR: **3,34 mln Euro** [13,77 mln PLN]

Przebudowana ulica Chopina łączy się bezpośrednio ze wsparciem w ramach Programów: INTERREG III A Czechy-Polska 2004-2006 oraz PO WT RCz-RP 2007-2013 drogą wojewódzką nr 411, co przyczyni się do stworzenia połączenia o podwyższonym standardzie z drogą krajową nr 40, stanowiąc ważny węzeł komunikacyjny regionu, prowadzący do granicy państwa.

RPO WO 2007-2013: *Przebudowa drogi gminnej – Ulica Chopina w Głucholazach*

- dofinansowanie EFRR: **0,46 mln Euro** [1,91 mln PLN]

INTERREG IIIA: *Modernizacja drogi wojewódzkiej nr 411 od granicy państwa do miejscowości Głucholaz*

- dofinansowanie EFRR: **1,46 mln Euro** [6,03 mln PLN]

PO WT RCz-RP 2007-2013: *Zwiększenie transgranicznej dostępności Nysa - Rejwiz*

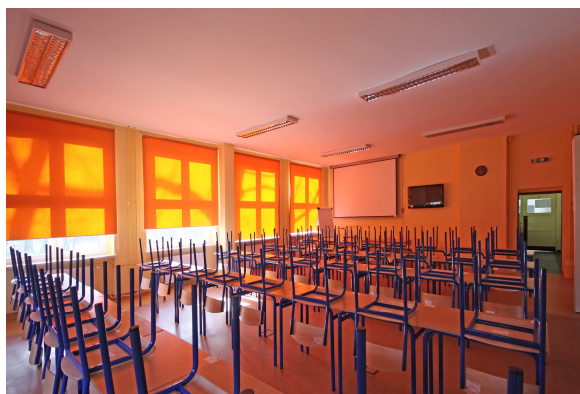
- dofinansowanie EFRR: **2,83 mln Euro**, w tym dla województwa opolskiego **1,81 mln Euro** [7,47 mln PLN]

Edukacja

Celem projektu realizowanego w ramach PO KL 2007-2013 było przygotowanie i wdrożenie programów rozwojowych dla Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego oraz wszystkich szkół uczestniczących w projekcie w Kędzierzynie –Koźlu. Działania projektu koncentrowały się na nawiązaniu stałych relacji z pracodawcami w celu wymiany informacji ze szkołami zawodowymi nt. prognozowania zmian oraz stałego modelu wzajemnej informacji. W ramach projektu prowadzone były kursy w ramach zidentyfikowanych najbardziej potrzebnych zawodów na rynku pracy.

Projekt w ramach RPO WO 2007-2013 polegał na poprawie warunków kształcenia w 3 instytucjach oświatowych o zasięgu regionalnym na poziomie ponadgimnazjalnym, co spowodowało zwiększenie poziomu wykształcenia, kwalifikacji i dostosowania umiejętności mieszkańców regionu do potrzeb rynku pracy. Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Kędzierzynie –Koźlu jest jedną z placówek, która została objęta projektem.

RPO WO 2007-2013: *Przebudowa i doposażenie placówek oświatowych Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego*

- dofinansowanie EFRR: **0,52 mln Euro** [2,14 mln PLN]

PO KL 2007-2013: *Absolwenci z Kędzierzyna-Koźla najlepsi z najlepszych*

- dofinansowanie EFS: **105,76 tys. Euro** [436,25 tys. PLN]

Społeczeństwo informacyjne

Projekt w ramach ZPORR służył zwiększeniu dostępu do usług publicznych on-line oraz zmniejszeniu dysproporcji w zakresie dostępu i wykorzystania Internetu w codziennym życiu społeczno-gospodarczym mieszkańców województwa opolskiego, a także kompleksowej obsłudze indywidualnego i instytucjonalnego klienta zewnętrznego. Realizowany był w **57 jednostkach samorządu terytorialnego** na terenie województwa opolskiego.

Projekt realizowany w ramach RPO WO 2007-2013 poprzez budowę regionalnej infrastruktury informacyjnej wykorzystującej Opolski System Informacji Przestrzennej i uruchomienie e-usług administracji, kontynuuje działania podjęte w perspektywie finansowej 2004-2006 i jest komplementarny z projektem realizowanym w ramach ZPORR 2004-2006. Projekt swoim zasięgiem będzie obejmował cały teren województwa opolskiego – **1 223 miejscowości**, także obszary wiejskie, czyli tereny gdzie dostęp do infrastruktury teleinformatycznej jest utrudniony i ograniczony.

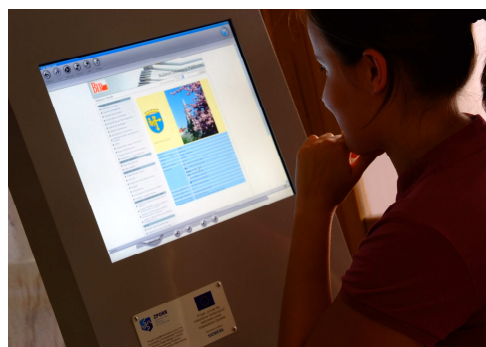

RPO WO 2007-2013: *Opolskie w Internecie – system informacji przestrzennej i portal informacyjno-promocyjny Województwa Opolskiego*

- dofinansowanie EFRR: **2,02 mln Euro** [8,34 mln PLN]

ZPORR 2004-2006: *e-Urząd dla mieszkańca Opolszczyzny*

- dofinansowanie EFRR: **2,42 mln Euro** [9,98 mln PLN]

Rewitalizacja

Udział w projekcie PO KL 2007-2013 polegał na zwiększeniu motywacji do zmiany sytuacji życiowej, a w konsekwencji podjęciu zatrudnienia przez 91 uczestników projektu, tj. bezrobotnych osób w wieku aktywności zawodowej, będących klientami Ośrodka Pomocy Społecznej.

W ramach RPO WO 2007-2013 przewidziano adaptację budynku na potrzeby ośrodka pomocy społecznej (powyżej zaprezentowano wizualizację budynku). Zakres projektu obejmuje utworzenie na bazie istniejącego obiektu Gminnego Centrum Pomocy Społecznej, w skład którego będą wchodziły: Ośrodek Pomocy Społecznej, w tym Klub Integracji Społecznej, Klub Umiejętności Społecznej, Zespoły Interdyscyplinarne, Świetlica socjalna z programem zajęć socjoterapeutycznych oraz Inkubator Organizacji Społecznych. Obiekt zostanie wyposażony w sieć komputerową, nowoczesne stanowiska komputerowe z mobilnym dostępem do Internetu. Obiekty, jak i teren wokół zostaną w pełni dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

RPO WO 2007-2013: *Adaptacja budynku przy Gimnazjum nr 2 w Nysie na potrzeby Ośrodka Pomocy Społecznej oraz inkubatora organizacji społecznych*

- dofinansowanie EFRR: **0,80 mln Euro** [3,3 mln PLN]

PO KL 2007-2013: *Aktywizacja społeczno-zawodowa klientów OPS w Nysie*

- dofinansowanie EFS: **168,15 tys. Euro** [693,62 tys. PLN]

Realizacja inwestycji infrastrukturalnych jest odpowiedzią na zapotrzebowanie środowiska akademickiego Politechniki Opolskiej i stanowi kompleksowe przedsięwzięcie, dzięki któremu ostatecznie zostanie stworzony II Kampus Politechniki Opolskiej, w którym będzie studiowało około 7000 studentów. W obiekcie zostanie umiejscowiony Rektorat i cała administracja Politechniki Opolskiej. Kampus będzie miejscem zatrudnienia około 350 – 450 osób.

Ww. projekty realizowane w ramach PO KL 2007-2013 są uzupełnieniem oferty Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości Politechniki Opolskiej, ulokowanego w II Kampusie Politechniki Opolskiej.

RPO WO 2007-2013: *Budowa II Kampusu PO. Zadanie 1A. Adaptacja budynku nr 9 przy ulicy Prószkowskiej na cele dydaktycznego i badawczego WWFiF*

- dofinansowanie EFRR: **4,41 mln Euro** [18,2 mln PLN]

ZPORR 2004-2006:

Budowa II Kampusu PO. Zadanie 1Aa. Adaptacja części budynku nr 9 przy ul. Prószkowskiej

- dofinansowanie EFRR: **0,77 mln Euro** [3,17 mln PLN]

Budowa II Kampusu PO. Zadanie 1B. Budowa hali sportowej i zaplecza dydaktycznego dla WWFiF

- dofinansowanie EFRR: **3,02 mln Euro** [12,44 mln PLN]

PO KL 2007-2013:

Dobre praktyki (o) polskiego biznesu,

- dofinansowanie EFS: **123,64 tys. Euro** [510 tys. PLN]

Wsparcie na STARCIE,

- dofinansowanie EFS: **0,48 mln Euro** [1,99 mln PLN]

Homo didicti – szkolenia „skrojone” na miarę Opolszczyzny,

- dofinansowanie EFS: **141,24 tys. Euro** [582 tys. PLN]

Przedsiębiorczy naukowiec

- dofinansowanie EFS: **132,91 tys. Euro** [548,25 tys. PLN]

2.6.4 Strategia UE dla Regionu Morza Bałtyckiego

Na przełomie sierpnia i września 2009 r. IK NSRO 2007-2013 przeprowadziła konsultacje dokumentu *European Union Strategy for the Baltic Sea Region – Governance and Implementation* (lipiec 2009 r.), w który to proces zaangażowane były Instytucje Zarządzające krajowymi i regionalnymi Programami Operacyjnymi w ramach Celu 1 oraz IZ Programem Południowy Bałtyk w ramach Celu 3 Europejska Współpraca Terytorialna.

Konsultacje te zostały przeprowadzone ponownie w grudniu 2009 r. w oparciu o dokument *Guidance Note – Practical Suggestions for Operational Programmes* przesłany listem DG REGIO 12 listopada 2009 r. Celem konsultacji było określenie możliwości IZ w zakresie powiązania i raportowania z działań prowadzonych w ramach poszczególnych PO Celu 1 i 3 na rzecz realizacji celów Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego. W ich wyniku określono ww. system dla prezentowania działań i danych za rok 2009. Przedstawiciele IZ brali także udział w spotkaniach informacyjnych nt. Strategii.

W ramach RPO WO 2007-2013 projekty wpisujące się w poszczególne obszary priorytetowe SUE RMB są realizowane w ramach następujących działań/poddziałów/Osi priorytetowych Programu:

- 1.1.1 Wsparcie instytucji otoczenia biznesu
- 1.2 Zapewnienie dostępu do finansowania przedsiębiorczości
- 1.3 Innowacje, badania, rozwój technologiczny
- 1.4 Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjno-sportowej
- 2.2 Moduły informacyjne, platformy e-usług i bazy danych
- 3 Transport
- 4.1 Infrastruktura wodno-ściekowa i gospodarka odpadami
- 4.2 Zabezpieczenie przeciwpowodziowe
- 4.3 Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii
- 5 Infrastruktura społeczna i szkolnictwo wyższe
- 6.2 Zagospodarowanie terenów zdegradowanych.

Załącznik V prezentuje informacje na temat projektów w ramach RPO WO 2007-2013 mających wpływ na realizację SUE RMB. W zestawieniu została przedstawiona ilość i wartość projektów adekwatnych dla SUE RMB w układzie 15 Obszarów Priorytetowych, które zostały zidentyfikowane na podstawie kategorii interwencji wpisujących się w SUE RMB.

2.7 Uzgodnienia dotyczące systemu monitorowania

W ramach opisu systemu monitorowania zostały przedstawione następujące kwestie:

- Działania podejmowane przez IZ RPO WO 2007-2013 w ramach monitorowania Programu
- KM RPO WO 2007-2013
- Ewaluacja RPO WO 2007-2013.

2.7.1 Działania podejmowane przez IZ RPO WO 2007-2013 w ramach monitorowania Programu

IZ RPO WO 2007-2013 prowadzi monitorowanie Programu zgodnie z zapisami art. 66 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006 r.) oraz zgodnie z Wytycznymi w zakresie sprawozdawczości wydanymi przez Ministra Rozwoju Regionalnego w dniu 9 czerwca 2009 r.

Działania wynikające z przepisów prawnych

Komórką odpowiedzialną za monitoring i sprawozdawczość jest Departament Koordynacji Programów Operacyjnych Urzędu Marszałkowskiego w Opolu. Zgodnie z procedurami IZ RPO WO 2007-2013 przedkłada (łącznie z danymi przekazanymi odpowiednio wcześniej przez IP II stopnia) w określonych terminach do IK RPO:

- informacje miesięczne
- sprawozdania okresowe
- sprawozdania roczne.

Ponadto przy pomocy narzędzi informatycznych – KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013), IZ RPO WO 2007-2013 prowadzi na bieżąco monitoring postępu finansowego i rzeczowego Programu.

IZ RPO WO 2007-2013 prowadzi także monitoring wykorzystania środków z RPO WO 2007-2013 przez poszczególne gminy i powiaty województwa opolskiego (co obrazuje *Mapa 1*), a także przez wybrane kategorie beneficjentów, np. jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwa, zakłady opieki zdrowotnej, uczelnie wyższe. Ponadto IZ RPO WO 2007-2013 na stronie internetowej (www.rpo.opolskie.pl) zamierza publikować informacje nt. wykorzystania środków Programu przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego w województwie opolskim, co wynika również z rekomendacji badania ewaluacyjnego pn. *Ocena działań informacyjno-promocyjnych realizowanych w ramach Funduszy strukturalnych na lata 2007-2013 w województwie opolskim*.

W ramach systemu monitorowania IZ RPO WO 2007-2013 podejmuje także inne działania w tym zakresie, wśród których m.in. należy wymienić:

- ***Spotkania nt. stanu wdrażania oraz postępu finansowego programów operacyjnych w województwie opolskim***

Informacje nt. bieżącego monitoringu postępu finansowego programów operacyjnych, we wdrażanie których zaangażowany jest Samorząd Województwa Opolskiego (w tym przede wszystkim postępu RPO WO 2007-2013 w obecnym okresie programowania) przekazywane są na spotkaniach, w których uczestniczą przedstawiciele IZ RPO WO 2007-2013, IP II stopnia, IP oraz IP II stopnia w ramach PO KL, IP ZPORR, IW SPO RZL.

Spotkania te są kontynuacją spotkań nt. ZPORR 2004-2006, Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006. Od lipca 2008 r. omawiane są tam kwestie dotyczące wdrażania RPO WO 2007-2013 oraz komponentu regionalnego PO KL.

W okresie sprawozdawczym miały miejsce 4 spotkania. Każdorazowo omawiany był aktualny stan realizacji programów w odniesieniu do bieżących danych finansowych monitoringowych oraz omawiane są występujące problemy we wdrażaniu. Obecność podczas spotkań przedstawicieli Zarządu Województwa oraz Skarbnika pozwala na kompleksowe podejście do niwelowania problemów, w tym szybkie i skuteczne podejmowanie działań naprawczych.

- ***Spotkania Zespołu Strategiczny ds. RPO WO 2007-2013***

Prace Zespołu w okresie sprawozdawczym oraz jego funkcjonowanie zostały opisane w punkcie 2.4 sprawozdania.

- ***Monitoring wskaźników RPO WO 2007-2013***

Mając na uwadze konieczność osiągnięcia celów założonych w Programie, IZ RPO WO 2007-2013 prowadzi na bieżąco **monitoring realizacji wskaźników produktu i rezultatu**. Działania podejmowane w tym zakresie zostały szczegółowo opisane w punkcie 2.1.6.2 sprawozdania.

2.7.2 KM RPO WO 2007-2013

W system monitorowania zaangażowany jest KM RPO WO 2007-2013. Zgodnie z *Regulaminem pracy Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2007-2013* KM RPO WO 2007-2013 zbiera się nie rzadziej niż raz na pół roku. W skład Komitetu wchodzi 43 osoby, w tym 32 z prawem głosu.

Od początku uruchomienia Programu miało miejsce 13 posiedzeń KM RPO WO 2007-2013 oraz podjęto 1 uchwałę w trybie obiegowym. W okresie sprawozdawczym miało miejsce **6 posiedzeń KM RPO WO 2007-2013**, na których przyjmowano uchwałami m.in. zmiany w kryteriach wyboru projektów i sprawozdania z realizacji Programu (Tabela 23).

Od początku uruchomienia Programu zauważa się dużą aktywność członków Komitetu. W posiedzeniach średnio uczestniczy 30 osób. Członkowie Komitetu aktywnie uczestniczą w procesie wprowadzania zmian w systemie wdrażania Programu.

Członkowie KM RPO WO 2007-2013 włączeni są również w proces ewaluacji Programu poprzez m.in. zapoznanie się z wynikami ewaluacji. Ponadto członkowie Komitetu brali również udział w badaniu ewaluacyjnym pn. *Ocena polityk horyzontalnych w ramach RPO WO 2007-2013*, o którym mowa w punkcie 2.1.6.3 sprawozdania.

W kolejnym okresie sprawozdawczym IZ RPO WO 2007-2013 planuje zorganizować cykl szkoleń specjalistycznych dla członków KM RPO WO 2007-2013 na podstawie ankiet pn. *Badanie potrzeb szkoleniowych członków Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2007-2013* wypełnionych przez członków Komitetu.

Tabela 23. Harmonogram posiedzeń KM RPO WO 2007-2013 w okresie sprawozdawczym.

Nr/termin posiedzenia	Tematy
VIII posiedzenie 20 lutego 2009 r.	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentowanie wyników badania ewaluacyjnego pn. <i>Ocena systemu kryteriów wyboru projektów (finansowanych operacji) zaprojektowanych w ramach RPO WO na lata 2007-2013</i> zatwierdzenie zmian wybranych kryteriów wyboru projektów w ramach RPO WO 2007-2013: <ul style="list-style-type: none"> kryteriów formalnych, kryteriów merytorycznych I stopnia, wspólnych dla wszystkich działań i poddziałań RPO WO 2007-2013 kryteriów merytorycznych w zakresie Osi priorytetowej 1 <i>Wzmocnienie atrakcyjności gospodarczej regionu</i>, Osi priorytetowej 2 <i>Spółeczeństwo informacyjne</i>, Osi priorytetowej 3 <i>Transport</i>, Osi priorytetowej 4 <i>Ochrona środowiska</i>, Osi priorytetowej 5 <i>Infrastruktura społeczna i szkolnictwo wyższe</i>, Osi priorytetowej 6 <i>Aktywizacja obszarów miejskich i zdegradowanych</i>.
IX posiedzenie 11 marca 2009 r.	<ul style="list-style-type: none"> zatwierdzenie <i>Sprawozdania okresowego z realizacji RPO WO 2007-2013 (za II półrocze 2008 r.)</i> przedstawienie informacji nt. zmian finansowych w RPO WO 2007-2013 przedstawienie <i>Okresowego Planu Ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 na rok 2009</i>.
X posiedzenie 5 czerwca 2009 r.	<ul style="list-style-type: none"> zatwierdzenie <i>Sprawozdania rocznego z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 (za rok 2008)</i> przedstawienie informacji nt. zmian finansowych w ramach RPO WO 2007-2013 przedstawienie informacji na temat audytu zgodności RPO WO 2007-2013 przedstawienie informacji dot. wyników badania ewaluacyjnego pn. <i>Ocena działań informacyjno - promocyjnych w ramach Funduszy Strukturalnych na lata 2007-2013 w województwie opolskim</i>.

Nr/termin posiedzenia	Tematy
<i>XI posiedzenie</i> 10 lipca 2009 r.	<ul style="list-style-type: none"> zatwierdzenie zmian wybranych kryteriów wyboru projektów w ramach RPO WO 2007-2013 dla działań/poddziałów: <ul style="list-style-type: none"> 1.2 <i>Zapewnienie dostępu do finansowania przedsiębiorczości</i>; 1.4.2 <i>Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny</i> 3.1.1 <i>Drogi regionalne</i> (w zakresie projektów dot. zakupu sprzętu i środków transportu na rzecz ochrony szlaków komunikacyjnych przed zagrożeniem i skutkami katastrof drogowych) 5.1.1 <i>Wsparcie regionalnej infrastruktury edukacyjnej</i> 5.1.2 <i>Wsparcie lokalnej infrastruktury edukacyjnej</i>.
<i>XII posiedzenie</i> 2 września 2009 r.	<ul style="list-style-type: none"> zatwierdzenie <i>Sprawozdania okresowego z realizacji RPO WO 2007-2013 (za I półrocze 2009 r.)</i> zatwierdzenie zmian wybranych kryteriów wyboru projektów w ramach RPO WO 2007-2013 dla działania 2.1 <i>Infrastruktura dla wykorzystania narzędzi ICT</i> przedstawienie raportu końcowego z badania ewaluacyjnego <i>Ocena systemu wskaźników produktu i rezultatu RPO WO 2007-2013</i>.
<i>XIII posiedzenie</i> 9 października 2009 r.	<ul style="list-style-type: none"> przedstawienie informacji nt. zmian finansowych w ramach RPO WO 2007-2013 zatwierdzenie zmian wybranych kryteriów wyboru projektów w ramach RPO WO 2007-2013 dla działań: <ul style="list-style-type: none"> 4.3 <i>Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii</i> Osi 6 <i>Aktywizacja obszarów miejskich i zdegradowanych</i>.
<i>Tryb obiegowy</i> 30 listopada 2009 r.	<ul style="list-style-type: none"> zatwierdzenie zmian w RPO WO 2007-2013 wynikających z aktualizacji <i>ustawy z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych</i>, która wprowadziła Bank Gospodarstwa Krajowego do systemu rozliczeń finansowych funduszy unijnych.

Źródło: Opracowanie własne.

W okresie sprawozdawczym na czterech posiedzeniach KM RPO WO 2007-2013 zatwierdzano zmiany w kryteriach wyboru projektów. W Tabeli 24 przedstawiono szczegółowy opis przyczyn dokonanych zmian kryteriów wyboru projektów.

Tabela 24. Zmiany w kryteriach wyboru projektów.

Nr/termin posiedzenia	Uzasadnienie zmian
<i>VIII posiedzenie</i> 20 lutego 2009 r.	Wprowadzone zmiany wynikały z rekomendacji z badania ewaluacyjnego pn. <i>Ocena systemu kryteriów wyboru projektów (finansowanych operacji) zaprojektowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013</i> . Modyfikacji zostały poddane kryteria formalne, merytoryczne I stopnia oraz merytoryczne II stopnia w większości działań i poddziałów RPO WO 2007-2013.
<i>XI posiedzenie</i> 10 lipca 2009 r.	<p>Wprowadzone zmiany wynikały z:</p> <ul style="list-style-type: none"> postulatu Komisji Europejskiej w sprawie usunięcia z kryteriów wyboru projektów w ramach działania 1.2 <i>Zapewnienie dostępu do finansowania przedsiębiorczości</i> zapisu dotyczącego udziału środków jednostek samorządu terytorialnego w kapitale funduszu; dostosowania zapisów warunków szczegółowych <i>Szczegółowego opisu osi priorytetowych RPO WO 2007-2013</i> z zapisami kryteriów. W związku z tym dodano kryterium merytoryczne I stopnia w poddziale 5.1.2 <i>Wsparcie lokalnej infrastruktury edukacyjnej</i>. <p>Ponadto wprowadzono techniczne zmiany kryteriów w poddziałach:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.4.2 <i>Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny</i>; 3.1.1 <i>Drogi regionalne</i>; 5.1.1 <i>Wsparcie regionalnej infrastruktury edukacyjnej</i>.

Nr/termin posiedzenia	Uzasadnienie zmian
<i>XII posiedzenie</i> 2 września 2009 r.	Wprowadzone zmiany wynikały z pisma MRR zawierającego informację o konieczności dodania do oceny i wyboru projektów kryteriów, gwarantujących spełnienie zasad będących efektem uzgodnień z Komisją Europejską przeprowadzonych w trakcie procedury notyfikacyjnej <i>Programu pomocy regionalnej na inwestycje w zakresie energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury sfery badawczo-rozwojowej i lecznictwa uzdrowiskowego</i> (N 405/200).
<i>XIII posiedzenie</i> 9 października 2009 r.	Wprowadzone zmiany wynikały: <ul style="list-style-type: none"> ▪ z uwag zgłaszanych przez potencjalnych beneficjentów, w związku z tym doprecyzowano zapisy kryteriów wyboru projektów w działaniu 4.3 <i>Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii</i>; ▪ z aktualizacji załączników do kryteriów wyboru projektów dla Osi priorytetowej 6 <i>Aktywizacja obszarów miejskich i zdegradowanych</i>.

Źródło: Opracowanie własne.

2.7.3 Ewaluacja RPO WO 2007-2013

W ramach IZ RPO WO 2007-2013 funkcję JE pełni Referat Ewaluacji w Departamencie Polityki Regionalnej i Przestrzennej.

Działania podejmowane przez JE w okresie sprawozdawczym oraz wyniki przeprowadzonych badań ewaluacyjnych zostały szczegółowo opisane w punkcie 2.1.6.3 sprawozdania.

2.8 Krajowa rezerwa wykonania pomocy

Punkt nie ma zastosowania w sprawozdaniu z wdrażania RPO WO 2007-2013 za rok 2009.

3. Postęp wdrażania programu wg Osi priorytetowych

3.1 OŚ PRIORYTETOWA 1 *Wzmocnienie atrakcyjności gospodarczej regionu*

- **125,07 mln Euro** z EFRR - kwota przeznaczona na nabory, co stanowi **79%** alokacji EFRR na Oś,
- **65 mln Euro** z EFRR - kwota podpisanych umów, co stanowi ponad **41%** alokacji EFRR na Oś,
- **24,89 mln Euro** z EFRR - kwota wykazana przez beneficjentów w zaakceptowanych wnioskach o płatność, co stanowi **16%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi
- **94%** realizowanych projektów wpisuje się w cele Strategii Lizbońskiej
- **najwięcej środków** przeznaczono na wsparcie branż: *budownictwo, stolarstwo, meblarstwo, obróbka drewna, usługi medyczne, turystyka*
- **najwięcej projektów** jest realizowanych przez mikroprzedsiębiorstwa
- spośród 15 wskaźników produktu założonych na poziomie Osi realizowanych jest 11

3.1.1 Postęp w realizacji celów Osi priorytetowej wraz z analizą postępów

Celami Osi Priorytetowej 1 *Wzmocnienie atrakcyjności gospodarczej regionu* są:

- tworzenie warunków do inicjowania i rozwoju przedsiębiorczości w regionie, rozwoju innowacji i gospodarki opartej na wiedzy
- rozwój regionalnego sektora B+R na rzecz wzrostu przedsiębiorczości
- wzrost znaczenia turystyki, rekreacji i sportu jako czynników wpływających na rozwój społeczno-gospodarczy regionu, szczególnie rynku pracy.

We wdrażanie Osi priorytetowej 1 zaangażowana jest IZ RPO WO 2007-2013 oraz IP II stopnia. Od początku uruchomienia Programu IP II stopnia wdrażała Oś priorytetową 1, z wyłączeniem poddziałania 1.4.2. *Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny*. W lipcu 2009 r.⁸ wdrażanie dwóch poddziałań tj. 1.1.1 *Wsparcie instytucji otoczenia biznesu* oraz 1.3.1 *Wsparcie sektora B+R oraz innowacji na rzecz przedsiębiorstw* zostało przekazane z IP II stopnia do Departamentu Koordynacji Programów Operacyjnych.

Na realizację Osi priorytetowej 1 przeznaczono **158 043 581 Euro** w ramach EFRR, co stanowi **37%** alokacji na Program z EFRR. W ramach Osi priorytetowej 1 realizowane są m.in. projekty inwestycyjne (budowa, przebudowa, zakup środków trwałych oraz wyposażenie) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą (w tym turystyczną i rekreacyjno-sportową), działalność okołobiznesową oraz podmioty sektora B+R. Pomoc w ramach Osi priorytetowej 1 kierowana jest głównie do przedsiębiorców sektora MŚP, instytucji otoczenia biznesu, szkół wyższych oraz jednostek naukowych.

⁸ zgodnie z zapisami Aneksu nr 3 do Porozumienia w sprawie przekazania zadań z zakresu realizacji Osi priorytetowej 1 *Wzmocnienie atrakcyjności gospodarczej regionu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013*, z wyłączeniem poddziałania 1.4.2 *Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny*, IP II stopnia wdraża Oś priorytetową 1, z wyłączeniem poddziałań 1.1.1, 1.3.1, 1.4.2.

- **Informacja nt. fizycznych i finansowych postępów priorytetu**

Postęp fizyczny

Informacje nt. wskaźników postępu fizycznego Osi priorytetowej 1 przedstawiono w *Tabeli 1a. Postęp fizyczny Osi priorytetowej 1 Wzmocnienie atrakcyjności gospodarczej regionu* oraz w *Tabeli 1b. Postęp fizyczny na poziomie działań/poddziałów dla Osi priorytetowej 1 Wzmocnienie atrakcyjności gospodarczej regionu*, w Załączniku I.

Szczegółowe informacje nt. postępu realizacji wskaźników na poziomie Osi priorytetowej zostały zaprezentowane w *Analizie jakościowej*.

Stan wdrażania Osi priorytetowej 1 od uruchomienia Programu

Nabory wniosków

- ⇒ przeprowadzono **11 naborów wniosków w procedurze konkursowej** oraz złożono pełną dokumentację projektową dla **3 projektów kluczowych** w ramach poddziałania 1.4.2 *Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny*
- ⇒ całkowita kwota alokacji z EFRR przeznaczona na przeprowadzone nabory wyniosła **125,07 mln Euro** [515,9 mln PLN], w tym: na nabory w ramach procedury konkursowej **119,70 mln Euro** [493,76 mln PLN], na nabory w ramach procedury pozakonkursowej **5,37 mln Euro** [22,14 mln PLN]

Wnioski złożone

- ⇒ złożono **1049 wniosków** o dofinansowanie w ramach procedury konkursowej i pozakonkursowej
- ⇒ całkowita wartość złożonych wniosków wyniosła **535,52 mln Euro** [2 208,96 mln PLN], w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR **221,32 mln Euro** [912,94 mln PLN]
- ⇒ pozytywną ocenę formalną otrzymało **676 wniosków** o całkowitej wartości **329,96 mln Euro** [1 361,06 mln PLN], w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR **136,05 mln Euro** [561,18 mln PLN]

Wnioski zaakceptowane

- ⇒ decyzją Zarządu Województwa Opolskiego zostało zaakceptowanych do realizacji **377 projektów** o całkowitej wartości **191,28 mln Euro** [789 mln PLN], w tym kwota dofinansowania z EFRR wyniosła **78,01 mln Euro** [321,78 mln PLN]

Podpisane umowy

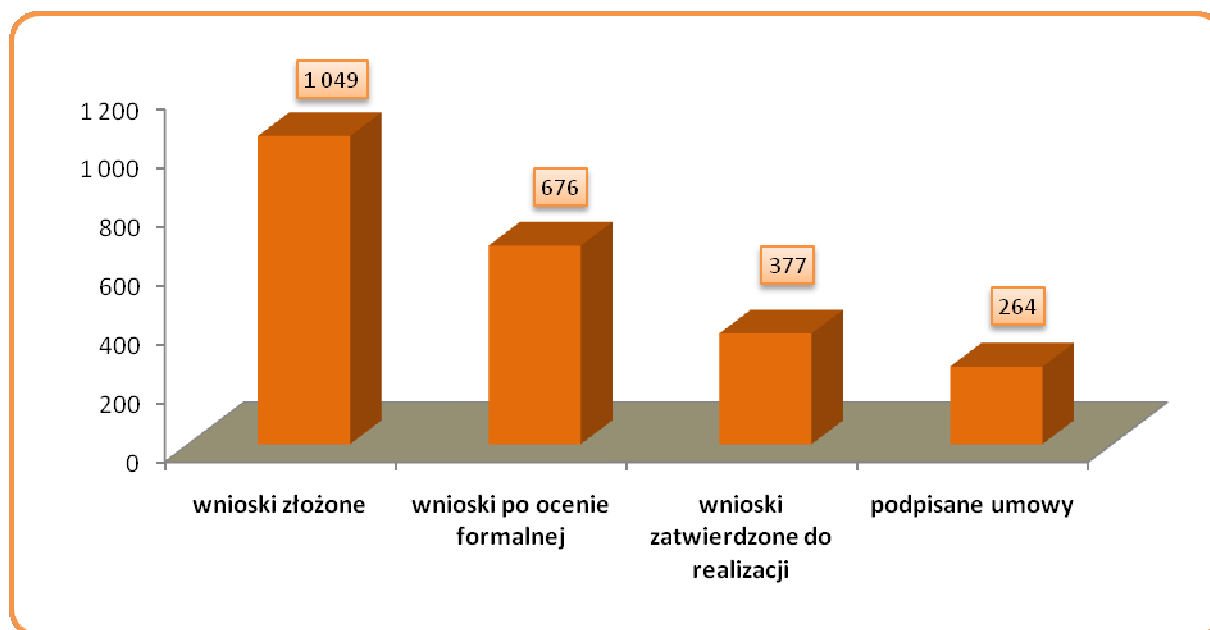
- ⇒ zawarto **264 umowy** o całkowitej wartości **156,09 mln Euro** [643,85 mln PLN], w tym dofinansowanie z EFRR **65 mln Euro** [268,11 mln PLN]
- ⇒ poziom kontraktacji w ramach Osi priorytetowej przekroczył **41%**

Wnioski o płatność

- ⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **24,89 mln Euro** [102,65 mln PLN], co stanowi prawie **16%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 1.

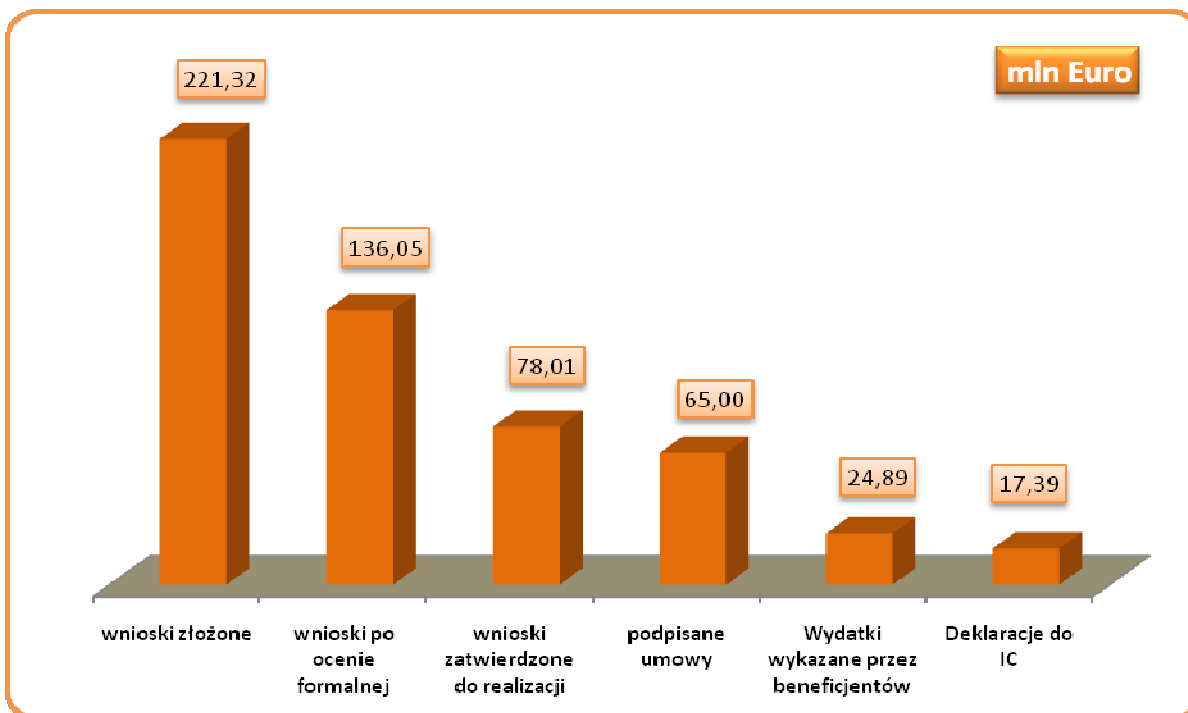
Informacje ogólne nt. stanu wdrażania Osi od uruchomienia Programu przedstawiono na *Wykresach 12-13*.

Wykres 12. Liczba wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 1 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM).

Wykres 13. Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 1 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM).

Stan wdrażania Osi priorytetowej 1 w okresie sprawozdawczym

Nabory wniosków

- ⇒ zostało przeprowadzonych **7 naborów** wniosków oraz złożono **2 projekty kluczowe** w ramach poddziałania 1.4.2 *Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny*

Wnioski złożone

- ⇒ złożono **561 wniosków** o dofinansowanie projektów w ramach procedury konkursowej i pozakonkursowej
- ⇒ całkowita wartość złożonych wniosków wyniosła **305,6 mln Euro** [1 260,56 mln PLN], w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR **131,35 mln Euro** [541,82 mln PLN]
- ⇒ pozytywną ocenę formalną otrzymało **259 wniosków** o całkowitej wartości **116,69 mln Euro** [481,33 mln PLN], w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR **55,92 mln Euro** [230,65 mln PLN]

Wnioski zaakceptowane

- ⇒ decyzją Zarządu Województwa Opolskiego zostało zaakceptowanych do realizacji **281 projektów** o całkowitej wartości **153,88 mln Euro** [634,74 mln PLN], w tym kwota dofinansowania z EFRR wyniosła **64,91 mln Euro** [267,76 mln PLN]

Podpisane umowy

- ⇒ zawarto **258 umów** o całkowitej wartości **153,71 mln Euro** [634,04 mln PLN], w tym kwota dofinansowania z EFRR wyniosła **64,07 mln Euro** [264,26 mln PLN]

Wnioski o płatność

- ⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **24,89 mln Euro** [102,65 mln PLN], co stanowi prawie **16%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 1.

Informacje nt. stanu wdrażania Osi w okresie sprawozdawczym przedstawiono w *Tabelach 25-26*.

Tabela 25. Stan wdrażania Osi priorytetowej 1 w okresie sprawozdawczym.

mln Euro

Nr i termin naboru	Złożone		Zaakceptowane		Podpisane umowy	
	Liczba	Dofinansowanie EFRR	Liczba	Dofinansowanie EFRR	Liczba	Dofinansowanie EFRR
1.1.1 Wsparcie instytucji otoczenia biznesu						
I nabór (16.11-27.11. 2009)	9	6,51	nie zaakceptowano i nie podpisano umów			
1.1.2 Inwestycje w innowacje w przedsiębiorstwach						
I nabór (29.02-14.03. 2008)	nie złożono wniosków		89	3,21	118	5,75
II nabór (20.04-04.05. 2009)	151	8,11	74	4,61	nie podpisano umów	
III nabór (23.06-08.07. 2009)	141	4,77	nie zaakceptowano i nie podpisano umów			
Razem 1.1	301	19,39	163	7,82	118	5,75
1.2 Zapewnienie dostępu do finansowania przedsiębiorczości						
I nabór (03.08-17.08. 2009)	1	7,57	nabór unieważniono, beneficjent wycofał się na etapie oceny formalnej			
II nabór (28.10-12.11. 2009)	4	19,15	3	13,58	3	13,58
Razem 1.2	5	26,72	3	13,58	3	13,58
1.3.2 Inwestycje w innowacje przedsiębiorstwach						
I nabór (01.09-15.09. 2008)	nie złożono wniosków		93	25,23	74	19,42
II nabór (17.11-30.11. 2009)	115	43,15	nie zaakceptowano i nie podpisano umów			
Razem 1.3	115	43,15	93	25,23	74	19,42
1.4.1 Wsparcie usług turystycznych i rekreacyjno-sportowych świadczonych przez przedsiębiorstwa						
I nabór (01.04-15.04. 2008)	nie złożono wniosków		5	0,56	46	8,76
II nabór (31.08-15.09. 2009)	138	38,65	nie zaakceptowano i nie podpisano umów			
1.4.2 Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny						
I nabór (25.08-08.09. 2008)	nie złożono wniosków		14	11,93	14	10,79
IPI (01.12-12.12.2008)	nie złożono wniosków		1	2,36	1	2,36
IPI (02.03-13.03.2009)	1	1,23	1	1,22	1	1,2
IPI (03.08-17.08.2009)	1	2,21	1	2,21	1	2,21
Razem 1.4	140	42,09	22	18,28	63	25,32
OGÓŁEM	561	131,35	281	64,91	258	64,07

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM).

Tabela 25. Wartość wydatków we wnioskach o płatność w ramach Osi priorytetowej 1 w okresie sprawozdawczym.

mln Euro

Nr i nazwa działania/ poddziałania	Dofinansowanie EFRR	stopień realizacji zobowiązań w ramach działania/ poddziałania	stopień realizacji zobowiązań w ramach Osi priorytetowej
1.1.2 Inwestycje w innowacje w przedsiębiorstwach	2,76	8,56 %	1,75 %
1.2 Zapewnienie dostępu do finansowania przedsiębiorczości	13,28	88,55 %	8,40 %
1.3.2 Inwestycje w innowacje przedsiębiorstwach	3,14	8,29 %	1,99 %
1.4.1 Wsparcie usług turystycznych i rekreacyjno-sportowych świadczonych przez przedsiębiorstwa	3,31	12,26 %	2,09 %
1.4.2 Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny	2,40	11,13 %	1,51 %
OGÓŁEM	24,89	-	15,75 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13).

Planowane nabory

W 2010 r. zgodnie z Ramowym harmonogramem naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z 22 grudnia 2009 r. w ramach Osi priorytetowej 1 zaplanowano **4 nabory** wniosków w trybie konkursowym oraz złożenie dokumentacji **2 projektów kluczowych**, tj.: Regionalne Centrum Biznesu – Budowa Opolskiego Centrum Wystawienniczo-Kongresowego w Opolu oraz Moszna Zamek – Regionalnym Ośrodkiem Turystyki Rekreacyjnej i Kulturowej (Tabela 27).

Tabela 27. Planowane nabory wniosków w ramach Osi priorytetowej 1 w 2010 r.

mln Euro

Nr i nazwa działania/poddziałania	Termin i nr naboru	Alokacja na nabór	
		EFRR	BP
1.1.1 Wsparcie instytucji otoczenia biznesu	styczeń (IPI - Regionalne Centrum Biznesu – Budowa Opolskiego Centrum Wystawienniczo-Kongresowego w Opolu)	3,88	0,49
1.1.2 Inwestycje w mikroprzedsiębiorstwach	marzec (IV nabór)	Kwota będzie pochodziła z oszczędności w ramach poddziałania	
1.1.2 Inwestycje w mikroprzedsiębiorstwach	maj (V nabór)	0,50	0,09
1.3.1 Wsparcie sektora B+R oraz innowacji na rzecz przedsiębiorstw	marzec (I nabór)	5,66	1,00
1.3.2 Inwestycje w innowacje w przedsiębiorstwach	czerwiec (III nabór)	4,26	0,75
1.4.2 Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny	czerwiec (IPI - Moszna Zamek – Regionalnym Ośrodkiem Turystyki Rekreacyjnej i Kulturowej)	4,85	0,67
SUMA:		19,15	3,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Ramowego harmonogramu naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z 22 grudnia 2009 r.

- **Analiza jakościowa**

Postęp rzeczowy

W ramach Osi priorytetowej 1 realizowane są **264 projekty**, w tym w okresie sprawozdawczym realizacja **60 już się zakończyła**.

Wśród realizowanych projektów:

- **244 projekty** dotyczą **bezpośredniego wsparcia inwestycyjnego przedsiębiorstw**, w tym: 162 dla mikroprzedsiębiorstw, 53 dla małych oraz 29 dla średnich przedsiębiorstw
- **65 projektów** jest z zakresu *turystyki, rekreacji i sportu*
- **66 projektów** realizuje kategorię interwencji dotyczącą *innowacji*
- **4 projekty** realizują kategorię interwencji dotyczącą *B+R*
- **5 przedsięwzięć** realizuje kategorię interwencji związaną z *ochroną środowiska środowiskiem*
- **49 projektów** jest realizowanych przez **nowe przedsiębiorstwa**, tj. funkcjonujące nie dłużej niż 2 lata od powstania
- **3 projekty** dotyczą *inżynierii finansowej*.

Dzięki interwencji EFRR w ramach dofinansowanych projektów powstanie::

- **w przedsiębiorstwach: 205** miejsc pracy w wyniku już zrealizowanych projektów
- **1 150** miejsc pracy po realizacji projektów, dla których podpisano umowy
- **w turystyce: 35** miejsc pracy w wyniku już zrealizowanych projektów
- **266** miejsc pracy po realizacji projektów, dla których podpisano umowy
- **w zakresie B+R: 3** miejsca pracy po realizacji projektów, dla których podpisano umowy.

Projekty, które otrzymały dofinansowanie w ramach Osi priorytetowej 1 przyczyniają się do wzrostu konkurencyjności gospodarczej regionu i podniesienia jego atrakcyjności. Cel ten jest realizowany poprzez dofinansowanie mikroprzedsiębiorstw w ramach działania 1.1 *Rozwój przedsiębiorczości*, a także inwestycji w innowacyjne przedsięwzięcia realizowane w ramach działania 1.3 *Innowacje, badania, rozwój technologiczny*. Na wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw regionu wpłynie także realizacja projektów w ramach działania 1.2. *Zapewnienie dostępu do finansowania przedsiębiorczości*, które poprawią dostęp do pozabankowych źródeł finansowania inwestycji przedsiębiorstw.

Ponadto wsparcie otrzymały projekty podnoszące jakość oferowanych usług turystycznych w ramach działania 1.4 *Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjno-sportowej*.

Strategia Lizbońska realizowana jest niemal w ramach całej Osi priorytetowej 1 (z wyłączeniem poddziałania 1.4.2 *Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny*). Zatem od początku uruchomienia Programu w ramach Strategii Lizbońskiej realizowanych jest **247 projektów**.

Projekty realizowane w ramach Osi priorytetowej wpisują się w *Krajowy Program Reform na lata 2008-2011*, w Priorytet *Innowacyjna Gospodarka*.

Poniżej przedstawiona została analiza jakościowa w podziale na działania Osi priorytetowej 1.

➤ Działanie 1.1

Od uruchomienia Programu w ramach poddziałania **1.1.1 Wsparcie instytucji otoczenia biznesu** został przeprowadzony nabór wniosków. Wnioskowana kwota dofinansowania wyniosła **101,7%** alokacji przeznaczonej na nabór, do końca 2009 r. trwała ocena formalna złożonych wniosków. W ramach poddziałania nie podpisano umów, natomiast z realizacji projektu kluczowego pn. *Regionalne Centrum Biznesu – Centrum Nauki i Biznesu* wycofał się beneficjent (Uniwersytet Opolski).

W poddziałaniu 1.1.2 Inwestycje w mikroprzedsiębiorstwach do końca okresu sprawozdawczego zrealizowanych zostało **39 projektów**, a w realizacji pozostają **83 projekty**. W ramach zakończonych projektów zostanie utworzonych 131 miejsc pracy, natomiast na podstawie podpisanych umów przewiduje się, iż zostaną utworzone 334 miejsca pracy, w tym 60 dla kobiet oraz 274 dla mężczyzn.

Dofinansowane w ramach poddziałania mikroprzedsiębiorstwa poprawią jakość oferowanych usług budowlanych np. poprzez zakup nowoczesnych dźwigów, wozideł przegubowych, koparko-ładowarek,

podnośników koszowych, ładowarek teleskopowych, samochodów ciężarowych. Projekty dotyczące rozwoju sfery usług związanej z budownictwem stanowią ponad **20%** wszystkich realizowanych projektów, a dofinansowanie EFRR stanowi **23,5%** dotychczas podpisanych umów.

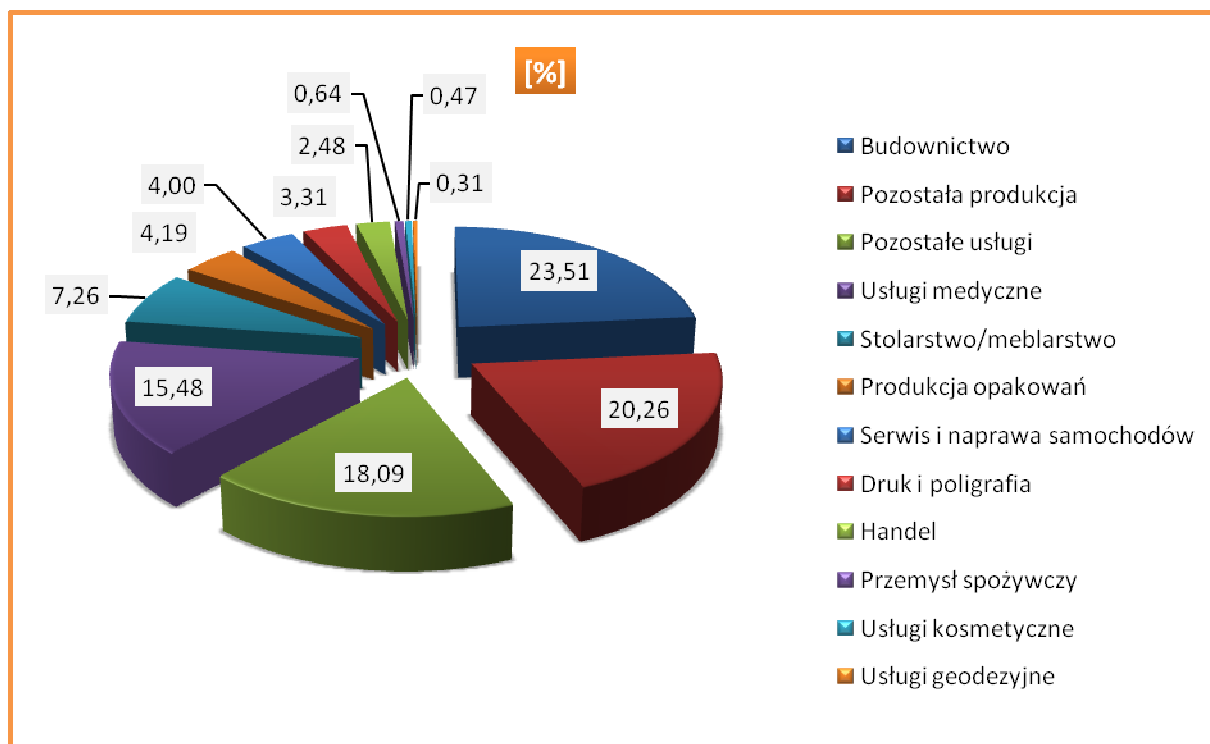
Kolejną wspieraną branżą w ramach działań skierowanych do mikroprzedsiębiorstw są szeroko rozumiane usługi medyczne, które są przedmiotem **18%** realizowanych projektów. Wsparcie niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej, aptek i zakładów stomatologicznych przyczyni się do poprawy jakości oferowanych usług medycznych. Dofinansowanie z EFRR tej branży stanowi nieco ponad **15%** wartości wszystkich dotychczas podpisanych umów.

Poprzez zakup innowacyjnych technologii i nowego sprzętu przedsiębiorstwa rozszerzą zakres oferowanych usług brukarskich, komputerowych, wodno-kanalizacyjnych, elewacyjnych, i geodezyjnych. Realizowane projekty dotyczą także wzmocnienia pozycji konkurencyjnej przedsiębiorców prowadzących warsztaty samochodowe i stacje diagnostyczne, firm z branży poligraficznej. Przedsięwzięcia firm usługowych stanowią ok. **32%** wszystkich realizowanych w ramach poddziałania projektów, a ich dofinansowanie z EFRR **16%** podpisanych umów.

Przedsiębiorstwa produkcyjne stanowią nieco ponad ¼ beneficjentów, z którymi podpisano umowy o dofinansowanie w ramach poddziałania. Wyróżnić można przedsiębiorców z branży stolarskiej, producentów opakowań, a także przemysł spożywczy. W ramach dotychczas podpisanych umów środki z EFRR przekazane do sektora produkcji stanowią ponad **32%**.

Na Wykresie 14 przedstawiono procentowy podział alokacji w podpisanych umowach na poszczególne branże w ramach poddziałania dot. mikroprzedsiębiorstw.

Wykres 14. Wsparcie z EFRR w podziale na branże na podstawie podpisanych umów w ramach poddziałania 1.1.2.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie LSI (SEZaM).

➤ Działanie 1.2

Z uwagi na specyfikę działań skierowanych na wsparcie instrumentów inżynierii finansowej, IZ RPO WO 2007-2013 podjęła decyzję o opracowaniu *Wytycznych w zakresie zasad udzielania wsparcia instrumentom inżynierii finansowej*, określających zasady składania wniosków oraz realizacji i rozliczania projektów, a także o opracowaniu odrębnego wzoru umowy o dofinansowanie. W ramach pierwszego naboru wniosków w **działaniu 1.2 Zapewnienie dostępu do finansowania przedsiębiorczości** został złożony jeden projekt, jednakże na etapie oceny formalnej projekt został wycofany przez beneficjenta, co skutkowało koniecznością

unieważnienia naboru. W kolejnym naborze wniosków zostały złożone 4 projekty, z czego do dofinansowania wybrano i podpisano umowę z 3 beneficjentami.

Dwa z realizowanych projektów polegają na utworzeniu funduszu pożyczkowego dla sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, a trzeci projekt dotyczy wsparcia regionalnego funduszu poręczeniowego.

W wyniku realizacji projektów zostanie rozszerzona oferta finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych w przedsiębiorstwach. Działania podejmowane przez beneficjentów RPO WO 2007-2013 stanowiąc będą uzupełnienie oferty sektora bankowego i w znaczny sposób ułatwią dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji tym przedsiębiorcom, którzy nie spełniają rygorystycznych zasad kredytowania określonych przez komercyjne banki.

Z uwagi na to, iż proces podpisywania umów z beneficjentami działania 1.2 zakończył się w grudniu 2009 r., nie można dokonać oceny działalności funduszy, gdyż nie rozpoczęły one realizacji projektów.

➤ Działanie 1.3

Poddziałanie **1.3.1 Wsparcie sektora B+R oraz innowacji na rzecz przedsiębiorstw** nie zostało uruchomione ze względu na brak *Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury badawczo-rozwojowej, lecznictwa uzdrowiskowego w ramach regionalnych programów operacyjnych.*

W ramach poddziałania **1.3.2 Inwestycje w innowacje w przedsiębiorstwach** w okresie sprawozdawczym zrealizowanych zostało **10 projektów**, natomiast w trakcie realizacji pozostają 64 projekty.

W ramach zrealizowanych projektów zakupiono nowoczesne centrum obróbcze do produkcji okien i drzwi, specjalistyczne maszyny do świadczenia usług drogowych, nową technologię obróbki wykończeniowej mebli tapicerowanych, elementów ze stali, nowoczesną linię technologiczną do druku offsetowego. W ramach dwóch projektów zakupiono nowoczesne oprogramowanie, a siedem projektów wdraża innowacyjne rozwiązania opracowane przez jednostki B+R.

W ramach zakończonych projektów **powstanie 39 miejsc pracy** co wpłynie pozytywnie na rozwój firm, a tym samym rozwój gospodarczy regionu. Ponadto w wyniku realizacji projektów, dla których podpisano umowy przewiduje się, iż zostanie utworzonych **555 miejsc pracy**, w tym **95 dla kobiet i 460 dla mężczyzn**.

W ramach 74 projektów dofinansowanych w ramach poddziałania 1.3.2, 71 przedsiębiorstw realizuje cele *Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Opolskiego na lata 2004-2013*. Realizowane przedsięwzięcia wpisują się w Priorytet III *Wzmocnienie konkurencyjności firm regionu*, a także w Priorytet I *Efektywny regionalny system wsparcia innowacyjności*. Ponadto 75% wspartych przedsiębiorstw prowadzi działalność w branżach wskazanych za kluczowe w *Regionalnym Foresight Województwa Opolskiego*, tj. budownictwo, sektor transportu, branża chemiczna, spożywcza, meblarska i wyrobów z metali.

Ponad **53%** środków dofinansowania z EFRR w ramach podpisanych umów od początku uruchomienia Programu zostało przeznaczonych na wsparcie przedsiębiorstw produkcyjnych, które realizują **45%** wszystkich projektów w ramach poddziałania. Ze sfery produkcyjnej najwięcej dofinansowania zostało skierowanego do przemysłu metalowego (ponad **16 %**) oraz branży stolarstwo/meblarstwo (ok. **10 %** dofinansowania EFRR wszystkich umów).

W sektorze usług największe dofinansowanie otrzymał sektor budownictwa (**14,8 %**) w ramach którego realizowanych jest ponad **18 %** projektów, a także usługi poligraficzne oraz transportowe (obie branże po ponad **6 %**). Szczegółowe informacje nt. podziału EFRR na poszczególne branże zostały zaprezentowane na *Wykresie 15*.

Wszystkie realizowane projekty są przedsięwzięciami innowacyjnymi, czyli inwestycjami w nowoczesne technologie, które przyczynią się do poprawy konkurencyjności przedsiębiorstw regionu. Ponad połowa realizowanych projektów dotyczy innowacji procesowej (51%), innowację produktową wdraża 19% realizowanych projektów, natomiast w pozostałych 30% realizowanych przedsięwzięć wspierane są obydwa ww. rodzaje innowacji.

Przedsiębiorstwa wzmacniają swoją konkurencyjność poprzez zakup innowacyjnych produktów i usług, np. zakup innowacyjnych maszyn inżynierskich, drukarskich, drogowych, zakup innowacyjnej łatwoprzestawnej wytwórni betonu, innowacyjnej informatycznej technologii zarządzania ICT, innowacyjnej linii technologicznej do obróbki blach. Ze środków z UE firmy na terenie województwa opolskiego wdrażają innowacyjne technologie produkcji okien łukowych, zbrojeń do prefabrykatów żelbetowych dla

budownictwa, innowacyjnej technologii druku, spawania konstrukcji stalowych, produkcji wyrobów z kamienia i liter reklamowych. *Regionalna Strategia Innowacji Województwa Opolskiego na lata 2004-2013* zakłada także wzmocnienie konkurencyjności firm regionu poprzez wzmocnienie i rozwój bazy materialnej i technicznej MŚP. Za otrzymane środki z UE przedsiębiorca rozpoczął budowę nowoczesnej hali magazynowej, którą następnie zamierza wyposażyć w urządzenia najnowszej generacji, utrzymujące warunki wilgotności, temperatury i mikroklimatu konieczne do przechowywania większej ilości półproduktów firmy.

W ramach **4 przedsięwzięć powiązanych ze środowiskiem**, projekty wykorzystują odnawialne źródła energii oraz uwzględniają aspekt efektywności energetycznej, tym samym realizując cele *II Polityki Ekologicznej Państwa*. W ramach jednego z przedsięwzięć powiązanych ze środowiskiem beneficjent zainstaluje ogniwa solarowe, które poza sezonem grzewczym będą służyły do ogrzewania ciepłej wody użytkowej. Takie innowacyjne rozwiązanie technologiczne wykorzystujące odnawialne źródła energii będzie służyło mniejszej emisji gazów cieplarnianych. Na rozwój energetyki odnawialnej na terenie województwa opolskiego w znaczący sposób wpływ ma projekt budowy pierwszej w kraju instalacji do produkcji peletu z odpadów drzewnych i leśnych. Produkt, stanowiący efekt realizacji inwestycji przedsiębiorcy zaliczany jest do grupy czystych ekologicznie paliw z biomasy. Odpady drewniane i leśne poddawane są recyklingowi, czyli powtórnemu przetworzeniu i wykorzystaniu na cele energetyczne a poprzez wyeliminowanie emisji szkodliwych substancji do atmosfery, produkcja ekologicznego źródła energii w istotny sposób wpłynie na ochronę środowiska naturalnego. Na szczególną uwagę zasługuje projekt budowy elektrowni wiatrowej. Wykorzystanie turbiny wiatrowej do produkcji energii elektrycznej poprawi stan środowiska oraz przyczyni się do wzrostu zużycia prądu wytworzonego ze źródeł odnawialnych. W wyniku zastosowania bezprzekładniowej turbiny nie będą produkowane szkodliwe dla środowiska odpady gazowe, ciekłe i stałe. Ponadto jest to technologia nie stosowana do tej pory w Polsce, a jej sukces przyczyni się do jej rozprzestrzenienia w regionie i kraju.

Wsparcie otrzymało także **18 przedsiębiorstw** realizujących inne przedsięwzięcia *prośrodowiskowe i ekoinnowacyjne* odpowiadające celom systemowym *II Polityki Ekologicznej Państwa*. Są to firmy prowadzące prace drogowe w zakresie odwodnienia dróg i budowy przepustów oraz w zakresie unieszkodliwiania odpadów drogowych (poprzez zakup instalacji igłofiltrowych służących do obniżania poziomu wód gruntowych oraz recykling odpadów innych niż niebezpieczne). Na kształtowanie proekologicznych zachowań w społeczeństwie wpłynie projekt przedsiębiorstwa, które otrzymane środki z UE przeznaczy na zakup innowacyjnej technologii produkcji opakowań z papieru, tym samym wprowadzi na rynek ekologiczne torby na zakupy. Pozytywny wpływ na poprawę środowiska naturalnego mają inwestycje optymalizujące emisje gazów cieplarnianych, tym samym przyczyniające się do zmniejszenia emisji dwutlenku węgla.

Z zakresu B+R wsparcie otrzymały **4 przedsiębiorstwa**, w ramach których wdrażane są innowacyjne rozwiązania budowy i remontu dróg, tj. powierzchniowe utrwalanie dróg, budowa ścieżek rowerowych, odwodnienie dróg i budowa przepustów. Zakupiono wyspecjalizowane urządzenia pomiarowe oraz nowoczesne maszyny obróbcze sterowane numerycznie, dzięki czemu firma będzie produkować nowoczesne technologicznie wyroby motoryzacyjne i wyroby z branży elektronicznej.

Ponadto inni beneficjenci, którzy inwestują w innowacyjne przedsięwzięcia, także stosują nowoczesne technologie wypracowane wspólnie z instytucjami B+R z regionu. Zarówno w ramach projektów realizowanych, jak i tych, których realizacja zakończyła się w 2009 r., beneficjenci **43** projektów podjęli współpracę z *sektorem B+R*, co stanowi 58% wszystkich projektów. Pięciu przedsiębiorców wdraża innowacje powstałe w drodze współpracy z Uniwersytetem Opolskim (Katedrą Inżynierii Procesowej na Wydziale Przyrodniczo – Technicznym oraz Instytutem Matematyki i Informatyki). Dodatkowo podczas współpracy rozpoczętej z tym ośrodkiem jeden z beneficjentów zawarł porozumienie w sprawie organizacji praktyk zawodowych dla studentów Uniwersytetu Opolskiego. Praktyki te mają mieć na celu podniesienie praktycznej wiedzy studentów w ramach innowacyjnych procesów technologicznych.

Interesującym przykładem współpracy z Uniwersytetem Opolskim jest projekt realizowany przez zakład stolarski. Przedsiębiorca posiada długofalową umowę współpracy z Katedrą Inżynierii Procesowej na Uniwersytecie Opolskim, dzięki czemu realizuje projekt pod nadzorem jednostki B+R. Katedra Inżynierii Procesowej czuwa nad prawidłowym wdrożeniem nowoczesnej technologii produkcji okien z wykorzystaniem cyfrowej obrabiarki Weinig oraz zastosowaniem układu odsysania odpadów z nowoczesną kotłownią, gdzie będą spalane odpady.

We współpracy z naukowcami Politechniki Opolskiej realizowane są 23 projekty (przede wszystkim we współpracy z Centrum Trwałości i Niezawodności Materiałów i Konstrukcji Wydziału Mechanicznego Katedry Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn oraz Instytutem Budownictwa). Nawiązana współpraca zaowocowała opracowaniem nowych rozwiązań technicznych. Ponadto kilku przedsiębiorców zawarło z uczelnią umowę współpracy zakładającą pilotowanie realizacji założeń unowocześniania i udoskonalania procesu technologicznego.

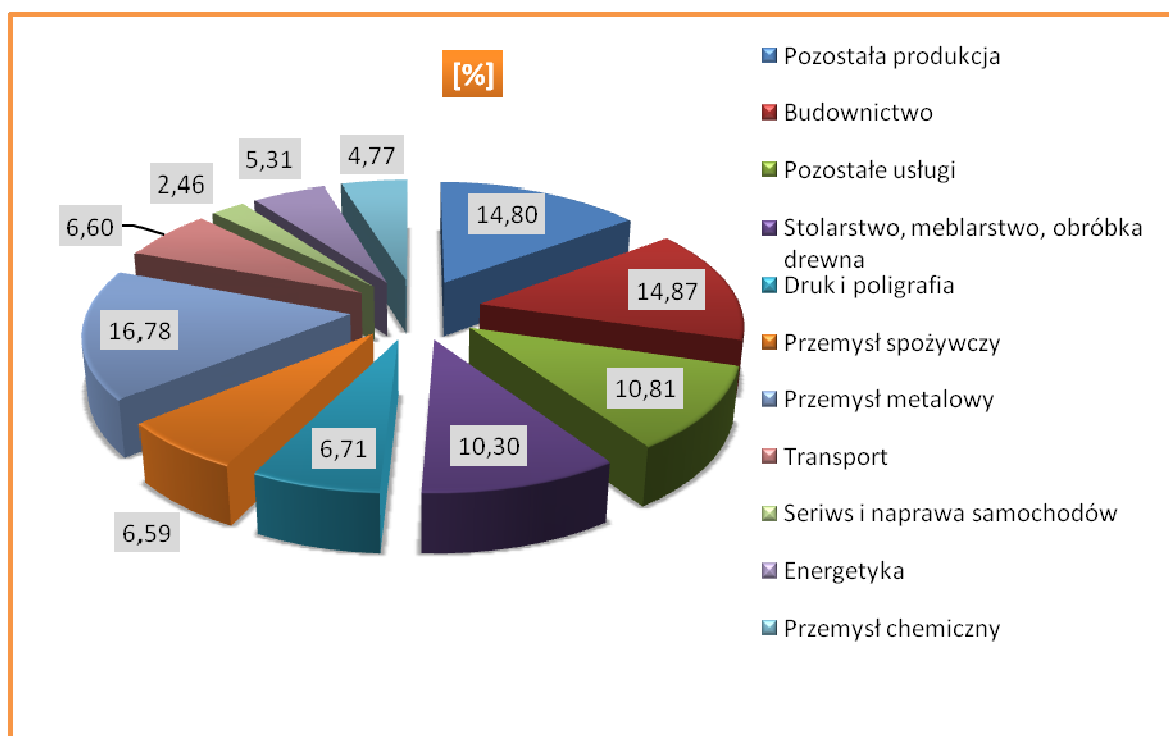
Przykładem takiej współpracy jest projekt polegający na zakupie najbardziej zaawansowanych rozwiązań informatycznych, dzięki czemu beneficjent pod nadzorem naukowców z Politechniki Opolskiej rozpocznie wytwarzanie nowych w skali kraju i regionu produktów. Rezultatem projektu będzie wzmocnienie i rozwój bazy technicznej przedsiębiorstwa.

Beneficjenci współpracują także z innymi uczelniami technicznymi, takimi jak Politechnika Śląska, Politechnika Świętokrzyska w Kielcach, Politechnika Łódzka (Instytut Chemicznej Technologii Żywności), Politechnika Warszawska (Instytut Mechaniki i Poligrafii), Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie. Beneficjenci współpracują ponadto z jednostkami sektora B+R ukierunkowanymi w zakresie ich działalności, np. z Instytutem Odlewnictwa z Krakowa, Instytutem Techniki Budowlanej, Instytutem Spawalnictwa z Gliwic, Instytutem Ciężkiej Syntezy Organicznej "Blachownia" z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu, Instytutem Materiałów Wiązujących w Opolu i Instytutem Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa w Warszawie, Państwową Medyczną Wyższą Szkołą Zawodową w Opolu.

Projekty kilku beneficjentów wdrażają innowacyjne rozwiązania wypracowane przez własną jednostkę B+R. Jeden z beneficjentów otrzymane wsparcie unijne przeznaczy na zakup urządzeń do własnego przykładowego laboratorium badawczo-rozwojowego.

Wykres 15 przedstawia procentowe zestawienie dofinansowanych branż w ramach poddziałania 1.3.2.

Wykres 15. Wsparcie z EFRR w podziale na branże na podstawie podpisanych umów w ramach poddziałania 1.3.2.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie LSI (SEZaM).

➤ Działanie 1.4

Od uruchomienia Programu dofinansowanie z EFRR otrzymało **65** projektów z zakresu *turystyki, rekreacji i sportu*, w tym **11 projektów zostało zakończonych**. Zrealizowane projekty generują zatrudnienie dla **35 osób**, tym samym w sposób wyraźny wpływają na wzrost gospodarki regionu. Ponadto w wyniku podpisanych umów przewiduje się, iż zostanie utworzonych 366 miejsc pracy, w tym 136 dla kobiet i 230 dla mężczyzn. Projekty realizowane w ramach działania 1.4 *Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjno-sportowej* w pełni realizują cele strategiczne i cele kierunkowe *Strategii Rozwoju Turystyki w Województwie Opolskim na lata 2007-2013*, co zostało zapewnione poprzez kryteria wyboru projektów. Zgodność projektu ze *Strategią Rozwoju Turystyki w Województwie Opolskim na lata 2007-2013* jest warunkiem bezwzględny uzyskania dofinansowania w poddziałaniu skierowanym do przedsiębiorców.

Turystyka - przedsiębiorstwa

W ramach poddziałania 1.4.1 *Wsparcie usług turystycznych i rekreacyjno-sportowych świadczonych przez przedsiębiorstwa* wsparcie skierowano do **48** przedsiębiorstw. Są to projekty, polegające w szczególności na budowie nowych oraz modernizacji istniejących obiektów działalności turystycznej, hotelarskiej i gastronomicznej. Projekty realizowane w ramach poddziałania 1.4.1 przyczyniają się do ulepszenia zaplecza gastronomicznego i bazy noclegowej na terenach turystycznych województwa opolskiego. Celem rozszerzenia oferty turystycznej beneficjenci przeznaczili otrzymane wsparcie na budowę kompleksów hotelowych posiadających kryte baseny, kręgielnie, centra odnowy biologicznej.

Zgodnie z *Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego* rejon Góry Świętej Anny należy do obszarów o największej atrakcyjności turystycznej w regionie. Oprócz walorów przyrodniczych jest to miejsce kultu religijnego o znaczeniu międzynarodowym. Dofinansowanie otrzymały dwa projekty przedsiębiorców, które wzmocnią ofertę turystyczno-rekreacyjną tego obszaru. We wsi Raszowa na restaurację został zaadaptowany spichlerz zbożowy z XVI w. należący do klasztoru Cystersów w Jemielnicy. Na Górze Św. Anny zostanie uruchomiony hotel z restauracją i całorocznym torem bobslejowym Alpine-Coaster.

Coraz częściej mieszkańcy Opolszczyzny, a także turyści z zagranicy na miejsce aktywnego wypoczynku wybierają Jeziora Turawskie, bowiem wzdłuż jezior położone są trasy rowerowe, piesze szlaki turystyczne, a na jeziorze można uprawiać sporty wodne. Aby stworzyć ofertę o wysokim standardzie, wsparciem objęto dwa ośrodki wypoczynkowe zlokalizowane przy Jeziorach Turawskich.

Najpopularniejszym turystycznie regionem województwa opolskiego i zarazem jedynym pasmem górskim Opolszczyzny są Góry Opawskie. Wsparciem objęto ośrodek rehabilitacyjno – wypoczynkowy w miejscowości Jarnołtówek, położonej u podnóża Gór Opawskich, w Dolinie Złotego Potoku, przy szlaku prowadzącym na Biskupią Kopę. Dzięki środkom z EFRR przedsiębiorstwo rozszerzyło zakres usług turystyczno-rekreacyjnych o całoroczny ogólnodostępny basen wraz z centrum odnowy biologicznej. Poprzez rozbudowę budynku zwiększono ilość miejsc noclegowych do 96. Ponadto w malowniczej miejscowości Pokrzywna, która również stanowi centrum turystyczne Gór Opawskich, dofinansowano budowę nowoczesnego obiektu hotelowego z restauracją, profesjonalną salą konferencyjną i centrum SPA. Niewątpliwie wysoki standard nowych obiektów przyciągnie turystów spoza regionu, a w szczególności wzrośnie liczba odwiedzających z Republiki Czeskiej. IZ RPO WO 2007-2013 określiła w kryteriach wyboru projektów zasady komplementarności. Przykładem realizacji tej zasady jest wsparcie ww. projektów, które są komplementarne z projektem kluczowym pn. *Stworzenie regionalnej bazy turystyczno-noclegowej przedgórza "Gór Opawskich"*, który został opisany w części dot. turystyki sektora publicznego.

Bogactwo zasobów krajobrazowych i przyrodniczych Doliny Małej Panwi przyciąga amatorów wycieczek rowerowych i kajakarzy tworząc możliwości rozwoju turystyki gmin Zawadzkie, Kolonowskie i Ozimek. Dodatkowy potencjał stanowi sąsiedztwo Dinoparku ze szczątkami gadów i płazów sprzed 230 milionów lat. W miejscowościach Kolonowskie i Staniszcze Małe przedsiębiorcy za otrzymane środki z EFRR rozbudowali istniejącą bazę noclegową, salę konferencyjno-bankietową i zaplecze gastronomiczne, otworzyli hotel na 24 miejsca noclegowe, zakupili rowery i kajaki. Nowa oferta przyciąga turystów i przyczynia się do wydłużenia okresu turystycznego. Powyższe projekty są komplementarne z projektem kluczowym pn. *Utworzenie Regionalnego Centrum Turystycznego "Dolina Małej Panwi"*, który został opisany w części dot. turystyki sektora publicznego.

Turystyka – sektor publiczny

W ramach poddziałania 1.4.2 *Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny* od uruchomienia Programu zostały podpisane **3 umowy** w ramach procedury pozakonkursowej. Dofinansowanie otrzymały projekty:

- *Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Miasta Opola poprzez zagospodarowanie terenów wzdłuż Odry*, który przyczyni się do realizacji celu głównego poddziałania 1.4.2 poprzez poprawę stanu infrastruktury związanej z turystyką, rekreacją i sportem. Projekt zakłada zagospodarowanie wyrobiska Bolko poprzez m.in. budowę rekreacyjnych miejsc plażowych, a także rewaloryzację Parku Nadodrzańskiego, budowę bulwarów spacerowych nad kanałem Młynówka i rzeką Odrą oraz remont Stawu Zamkowego
- *Stworzenie regionalnej bazy turystyczno-noclegowej przedgórza "Gór Opawskich"*, który zaspokoi potrzeby turystów poprzez stworzenie wielofunkcyjnej infrastruktury turystycznej, obejmującej dwa w pełni wyposażone całoroczne obiekty hotelowe, sieć wielofunkcyjnych ścieżek pieszych, rowerowych i konnych o długości **36,5 km** a także dwie ogólnodostępne wieże widokowe w Parku Krajobrazowym „Góry Opawskie”
- *Utworzenie Regionalnego Centrum Turystycznego "Dolina Małej Panwi"*, który znacząco wpłynie na ożywienie gospodarcze regionu m. in. poprzez stworzenie nowych przystani kajakowych, wytyczenie nowych tras rowerowych. Projekt zakłada połączenie komunikacyjne z Dinoparkiem oraz utworzenie Centrum Informacji Turystycznej.

W ramach procedury konkursowej od uruchomienia Programu zostało podpisanych **14 umów**. Projekty realizowane przez podmioty publiczne w ramach procedury konkursowej polegają na unowocześnieniu bazy rekreacyjno-sportowej. Dzięki dofinansowaniu na terenie województwa opolskiego powstają 4 kryte pływalnie wraz z nowoczesnym zapleczem technicznym i kompleksami rekreacyjnymi, takimi jak zespoły odnowy biologicznej, zespoły hydroterapii (Kietrz, Namysłów, Olesno, Strzelce Opolskie), 3 hale sportowe (Lubsza, Niemodlin, Tarnów Opolski), a także zmodernizowana została hala sportowa w Kluczborku. Ponadto przebudowywane są stadiony miejskie w miejscowościach Kluczbork i Brzeg oraz 2 boiska treningowe w Brzegu. Na terenie województwa opolskiego powstaje lodowisko (Krapkowice) oraz wielofunkcyjny ośrodek do rekreacji konnej, uprawiania sportów konnych, w szczególności ujeżdżania (Zakrzów). W Kędzierzynie-Koźlu powstaje skatepark, skwer do stretballa oraz mini siłownia, adresowane w szczególności do ludzi młodych. Wszystkie ww. projekty zwiększą dostęp mieszkańców gmin do infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i poprawią standard życia mieszkańców Opolszczyzny. Dla promocji i pełnego wykorzystania zasobów turystycznych województwa wsparciem objęto utworzenie i wyposażenie Opolskiego Centrum Informacji Turystycznej w Opolu. W ramach projektu powstanie strona internetowa mająca na celu promocję turystyczną regionu.

Analiza wskaźników

Analiza została sporządzona na podstawie wskaźników programowych tj. na poziomie Osi priorytetowej.

W związku z tym iż niektóre wskaźniki mają charakter złożony (dzielą się na podwskaźniki), przyjęto zasadę, iż do obliczenia ogólnej liczby wskaźników realizowanych na poziomie Osi priorytetowej, sumowane są zarówno wskaźniki główne oraz ich elementy składowe.

Wartości wskaźników produktu zostały przedstawione w oparciu o zatwierdzone wnioski o płatność końcową, za wyjątkiem wskaźników dotyczących „liczby projektów ...”, których wartości odpowiadają liczbie podpisanych umów.

W ramach Osi priorytetowej 1 założono realizację 15 wskaźników produktu. Obecnie realizowanych jest 11 wskaźników.

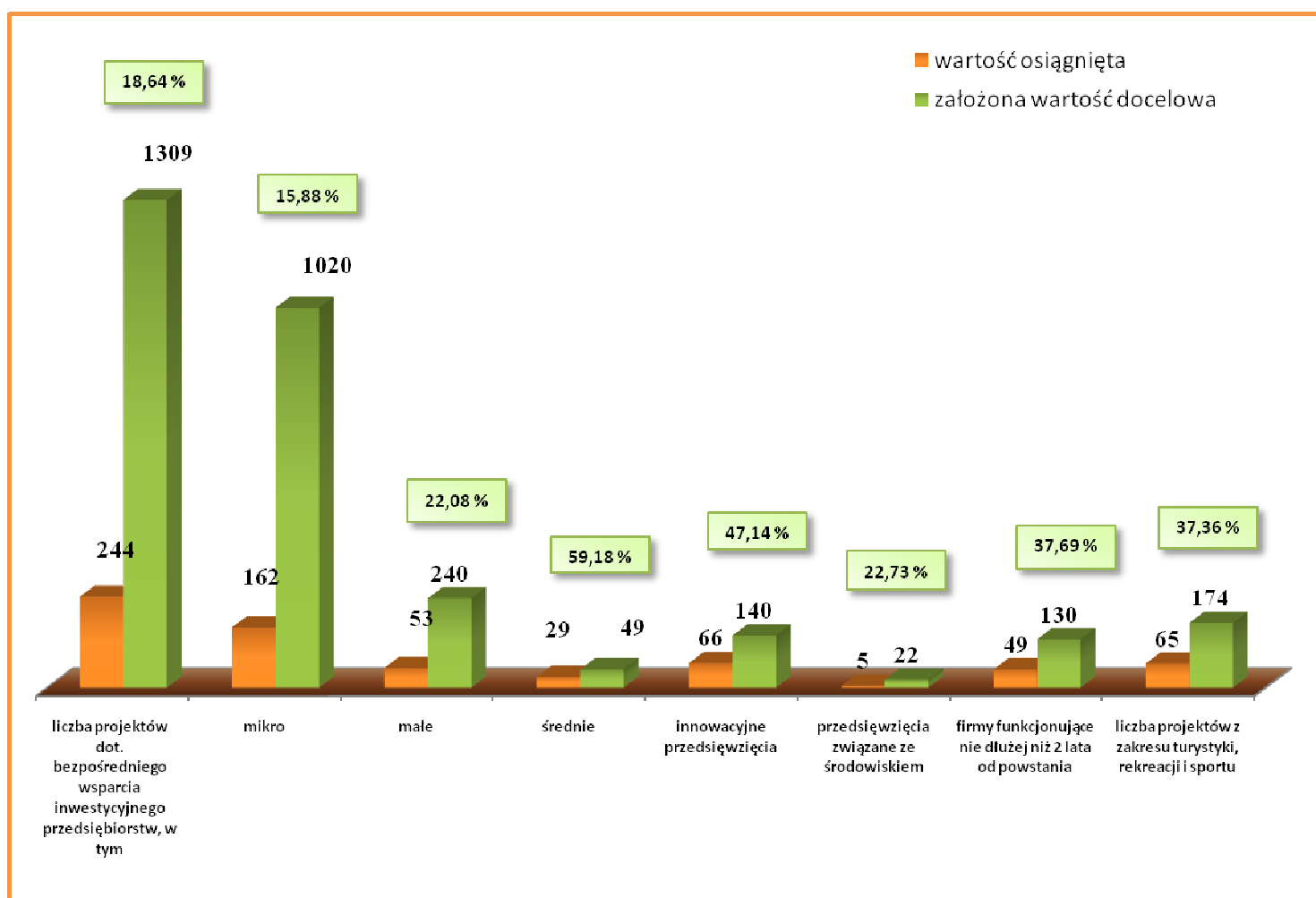
Z analizy postępu obecnie realizowanych wskaźników Osi priorytetowej 1 wynika, iż wskaźniki dotyczące liczby projektów (dot. bezpośredniego wsparcia inwestycyjnego przedsiębiorstw: *średnich, funkcjonujących nie dłużej niż 2 lata od powstania, innowacyjnych przedsięwzięć*, oraz z zakresu *turystyki, rekreacji i sportu*) zostały dotychczas osiągnięte na poziomie ok. 40-60% w odniesieniu do założonej wartości docelowej. Pozostałe wskaźniki dotyczące liczby projektów osiągnęły niższe wartości, tj. na poziomie ok. 15-25% założonej wartości docelowej. Należy jednak wziąć pod uwagę, iż dotychczas zostały podpisane umowy w ramach pierwszych naborów wniosków, zatem wartości wskaźników zwiększą się w przyszłym okresie sprawozdawczym. Ponadto we wszystkich działaniach dotyczących bezpośredniego wsparcia przedsiębiorstw w ramach Osi 1 planowane są kolejne nabory wniosków, w tym w ramach poddziałania

1.3.2 planowany nabór będzie ogłoszony na obszar związany z B+R oraz ochroną środowiska na kategorii interwencji 04 - *Wsparcie na rzecz rozwoju B+RT*, w szczególności w *MŚP* (w tym dostęp do usług związanych z B+RT w ośrodkach badawczych) oraz 06 - *Wsparcie na rzecz MŚP w zakresie promocji produktów i procesów przyjaznych dla środowiska* (wdrożenie efektywnych systemów zarządzania środowiskiem, wdrożenie i stosowanie/użytkowanie technologii zapobiegania zanieczyszczeniom, wdrożenie czystych technologii do działalności produkcyjnej przedsiębiorstw).

Poziom realizacji wskaźnika wartość środków przekazanych na wsparcie przedsiębiorstw w formie pożyczek i gwarancji w działaniu 1.2 został określony na podstawie podpisanych umów, co wynika ze specyfiki przedmiotowego działania i założonego systemu realizacji oraz rozliczania projektów. Wskaźnik osiągnął wartość 13,58 mln Euro, co stanowi 135,8% wartości docelowej założonej na etapie programowania. Na przekroczenie wartości wskaźnika miała wpływ decyzja IZ RPO WO 2007-2013 o zwiększeniu alokacji na działanie 1.2.

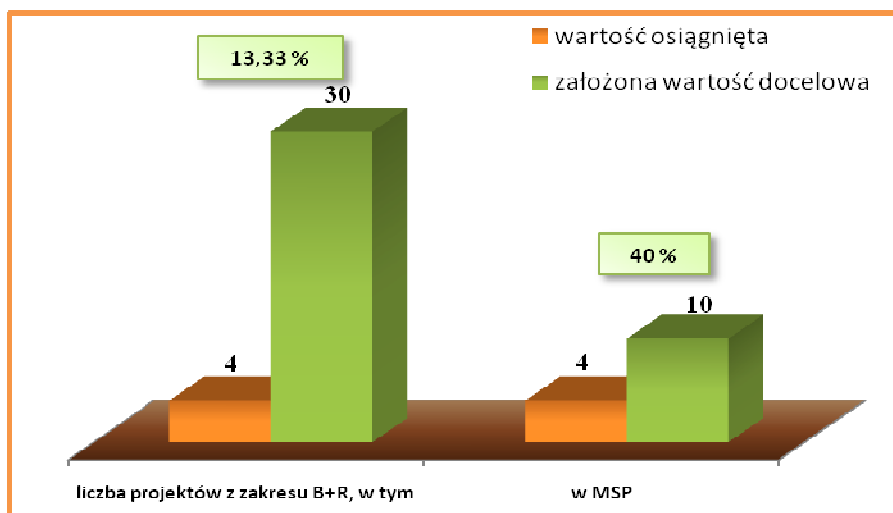
Na Wykresach 16-17 zaprezentowano poziom realizacji wskaźników dotyczących liczby projektów.

Wykres 16. Liczba projektów dotyczących bezpośredniego wsparcia inwestycyjnego z zakresu przedsiębiorczości oraz turystyki, rekreacji, sportu od uruchomienia Programu.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13).

Wykres 17. Liczba projektów z zakresu B+R od uruchomienia Programu.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13).

Pozostałe 4 wskaźniki produktu w okresie sprawozdawczym wykazały zerowe wartości:

- *liczba powstałych firm w wyniku wsparcia oraz liczba powstałych firm w wyniku wsparcia, w tym funkcjonujące przez pierwsze dwa lata po powstaniu* – wskaźniki zostały przewidziane do realizacji w poddziałaniu 1.1.2 w ramach projektów realizowanych przez podmioty zamierzające rozpocząć działalność gospodarczą (StartUp). Z uwagi na to, iż nabór wniosków na projekty dot. StartUp zaplanowany został na 2010 r., realizacja wskaźników do końca okresu sprawozdawczego nie rozpoczęła się.
- *liczba projektów współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a jednostkami badawczymi* – realizację wskaźnika założono w poddziałaniu 1.3.1, w ramach którego nabór wniosków przesunięto na 2010 r. z uwagi na brak *Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury badawczo-rozwojowej, lecznictwa uzdrowiskowego w ramach regionalnych programów operacyjnych*, stąd realizacja wskaźnika jeszcze się nie rozpoczęła.
- *wartość inwestycji przedsiębiorstw w czyste technologie* został założony do realizacji w poddziałaniu 1.3.2. Przyczyną nieosiągnięcia wartości wskaźnika jest to, iż do końca okresu sprawozdawczego nie złożono wniosków o płatność końcową dla projektów, które zakładały realizację ww. wskaźnika. Z analizy podpisanych umów wynika, iż beneficjenci realizują projekty w tym obszarze, zatem wartość wskaźnika zwiększy się, co zostało zaprezentowane w wierszu *Szacowana realizacja w Tabeli 1a w Załączniku I*.

W ramach Osi priorytetowej założono realizację 13 wskaźników rezultatu. W okresie sprawozdawczym żaden z nich nie został osiągnięty, dlatego w *Tabeli 1a w Załączniku I* zostały zaprezentowane zerowe wartości. Zgodnie ze sposobem prezentowania wskaźników rezultatu⁹, wartości będą przedstawione w roku ich faktycznego osiągnięcia.

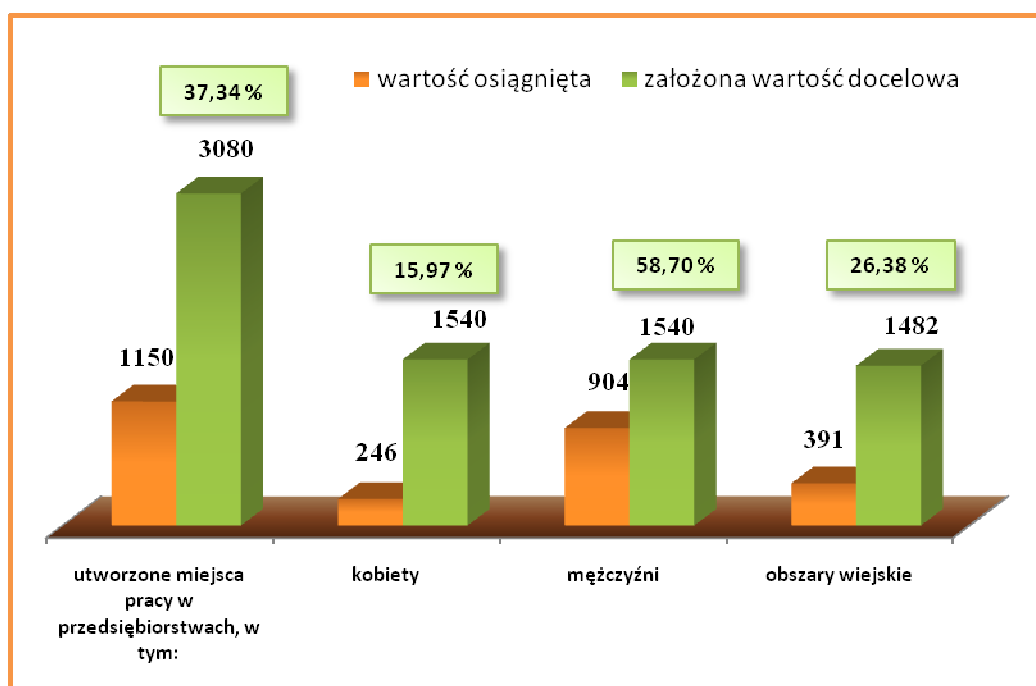
Z analizy planowanych do osiągnięcia wskaźników rezultatu w ramach dotychczas podpisanych umów wynika, iż najwyższe wartości wskaźników dotyczących utworzonych miejsc pracy zostaną osiągnięte w projektach z zakresu *turystyki, rekreacji i sportu*. W zakresie wskaźnika *Dodatkowo wprowadzone inwestycje* przewiduje się, iż w wyniku dotychczas podpisanych umów wartość wskaźnika wyniesie 40,15 mln Euro, co stanowi 23,45% założonej wartości docelowej.

Wartości wskaźników ulegną zwiększeniu, z uwagi na to, iż w ramach naborów przeprowadzonych w okresie sprawozdawczym będą jeszcze podpisywane umowy, a także planuje się przeprowadzić 6 naborów wniosków.

Planowane do realizacji wskaźniki rezultatu dla Osi priorytetowej 1 prezentują Wykresy 18-19.

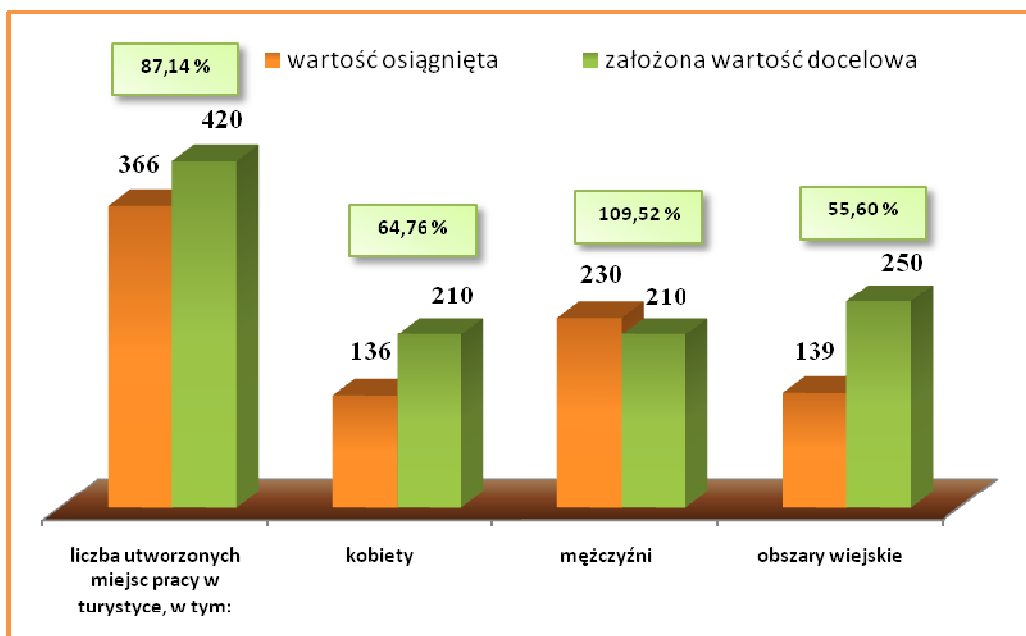
⁹ Wyjaśnienie sposobu prezentowania wskaźników rezultatu zostało opisane w *Załączniku I* do sprawozdania.

Wykres 18. Poziom realizacji wskaźników Osi priorytetowej 1 planowanych do realizacji na podstawie podpisanych umów od uruchomienia Programu.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM).

Wykres 19. Poziom realizacji wskaźników Osi priorytetowej 1 planowanych do realizacji na podstawie podpisanych umów od uruchomienia Programu, c.d.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM).

3.1.1 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

W okresie sprawozdawczym problemem jaki stanowił przeszkodę w realizacji założeń Osi 1 był brak *Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury badawczo-rozwojowej, lecznictwa uzdrowiskowego w ramach regionalnych programów operacyjnych*. W związku z powyższym przesunięto termin ogłoszenia naboru w ramach poddziałania 1.3.1 *Wsparcie sektora B+R oraz innowacji na rzecz przedsiębiorstw* z czerwca 2009 r. ostatecznie na marzec 2010 r. Więcej informacji nt. problemów we wdrażaniu RPO WO 2007-2013 przedstawiono w punkcie 2.3 sprawozdania.

3.2 OŚ PRIORYTETOWA 2 *Spółeczeństwo informacyjne*

- ⇒ **8,52 mln Euro** z EFRR – kwota przeznaczona na nabór, co stanowi około **33%** alokacji EFRR na Oś
- ⇒ **2,02 mln Euro** z EFRR – kwota podpisanej umowy, co stanowi **7,89%** alokacji EFRR na Oś
- ⇒ spośród 2 wskaźników produktu założonych na poziomie Osi realizowany jest 1

3.2.1 Postęp w realizacji celów Osi priorytetowej wraz z analizą postępów

Celami Osi priorytetowej 2 *Spółeczeństwo informacyjne* są:

- tworzenie technicznych warunków do powszechnego wykorzystania narzędzi ICT
- promowanie społeczeństwa informacyjnego poprzez rozwój modułów informacyjnych, w tym e-usług na rzecz podniesienia konkurencyjności regionu.

Za wdrażanie Osi priorytetowej 2 w całości odpowiedzialna jest IZ RPO WO 2007-2013. Na realizację Osi przeznaczono **25 628 689 Euro** w ramach EFRR, co stanowi **6%** środków Programu. W ramach Osi podejmowane są działania na rzecz rozwoju w województwie opolskim infrastruktury społeczeństwa informacyjnego, upowszechniania i podnoszenia poziomu umiejętności stosowania technologii informacyjnych i komunikacyjnych, a także rozszerzania usług publicznych w tym zakresie. Cele Osi w całości realizują założenia Strategii Lizbońskiej. W ramach Osi priorytetowej 2 realizowane będą przedsięwzięcia polegające m.in. na: budowie, rozbudowie szerokopasmowych sieci, centrów zarządzania sieciami, budowie i rozwoju portali tematycznych oraz platform e-usług. Pomoc kierowana będzie m. in. do jednostek samorządu terytorialnego, szkół wyższych, jednostek ochrony zdrowia.

• Informacja nt. fizycznych i finansowych postępów Osi priorytetowej

Postęp fizyczny

Informacje nt. wskaźników postępu fizycznego Osi priorytetowej 2 przedstawiono w *Tabeli 1c. Postęp fizyczny Osi priorytetowej 2 Spółeczeństwo informacyjne*, w *Załączniku I*.

Szczegółowe informacje nt. postępu realizacji wskaźników na poziomie Osi priorytetowej 2 zostały zaprezentowane w *Analizie jakościowej*.

Stan wdrażania Osi priorytetowej 2 od uruchomienia Programu

Nabory wniosków

- ⇒ przeprowadzono **1 nabór wniosków w ramach procedury konkursowej** w zakresie modułów informacyjnych, platform e-usług i baz danych
- ⇒ całkowita kwota alokacji EFRR przeznaczona na nabór wyniosła **8,52 mln Euro** [35,16 mln PLN]

Wnioski złożone

- ⇒ złożono **23 wnioski** o dofinansowanie w ramach procedury konkursowej
- ⇒ całkowita wartość wniosków wyniosła **16,03 mln Euro** [66,14 mln PLN], w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR **13,60 mln Euro** [56,09 mln PLN]
- ⇒ pozytywną ocenę formalną otrzymało **21 wniosków** o całkowitej wartości **15,54 mln Euro** [64,12 mln PLN], w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR **13,16 mln Euro** [54,27 mln PLN]

Wnioski zaakceptowane

- ⇒ decyzją Zarządu Województwa Opolskiego zostało zaakceptowanych do realizacji **11 projektów** o całkowitej wartości **9,92 mln Euro** [40,94 mln PLN], w tym dofinansowanie z EFRR **8,40 mln Euro** [34,65 mln PLN]

Podpisane umowy

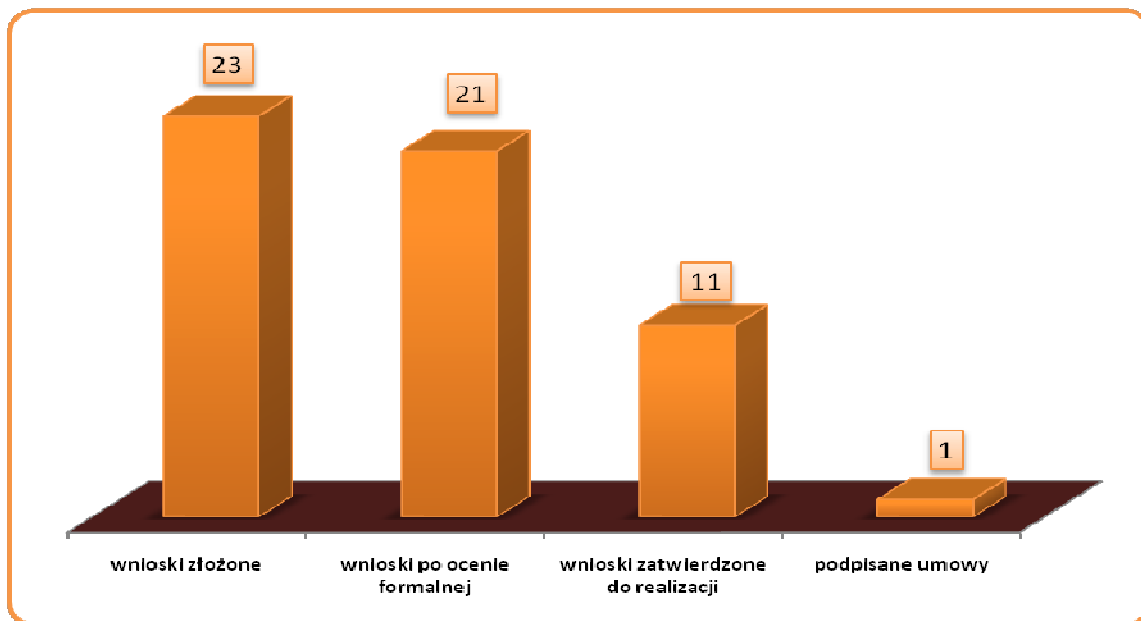
- ⇒ zawarto **1 umowę** o całkowitej wartości **2,41 mln Euro** [9,96 mln PLN], w tym dofinansowanie z EFRR **2,02 mln Euro** [8,34 mln PLN]
- ⇒ zakontraktowanie w ramach Osi wyniosło **7,89%**

Wnioski o płatność

- ⇒ beneficjenci nie wykazali wydatków we wnioskach o płatność.

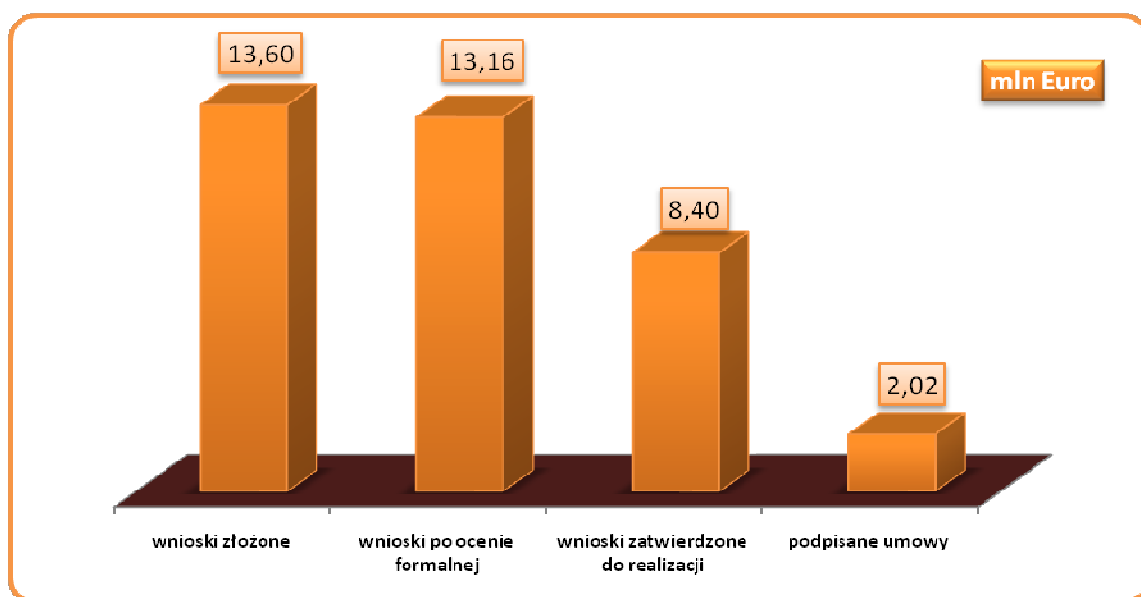
Informacje ogólne nt. stanu wdrażania Osi od uruchomienia Programu przedstawiono na *Wykresach 20-21*.

Wykres 20. Liczba wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 2 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Wykres 21. Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 2 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Planowane nabory

W kwietniu 2010 r. zgodnie z *Ramowym harmonogramem naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z 22 grudnia 2009 r.* w ramach Osi priorytetowej 2 zaplanowano **1 nabór** w procedurze konkursowej w ramach działania 2.1 *Infrastruktura dla wykorzystania narzędzi ICT*. Całkowita kwota alokacji przeznaczona na nabór wynosi **11,76 mln Euro** [48,53 mln PLN], w tym dofinansowanie EFRR **10 mln Euro** [41,25 mln PLN].

- **Analiza jakościowa**

Postęp rzeczowy

W obecnej perspektywie finansowej w ramach Osi priorytetowej 2 realizowany jest **1 projekt** z zakresu *społeczeństwa informacyjnego*. Jednak województwo opolskie pierwsze działania służące budowie społeczeństwa informacyjnego podjęło już w ramach ZPORR 2004-2006. Realizowany przez 57 jednostek samorządu terytorialnego w tym: Samorząd Województwa Opolskiego, 7 powiatów i 49 gmin z terenu województwa opolskiego projekt *eUrząd dla mieszkańca Opolszczyzny*, przyczynił się do budowy społeczeństwa informacyjnego w regionie poprzez zwiększenie dostępu do usług publicznych on-line, upowszechnienie wykorzystania nowych technologii w pracy administracji samorządowej oraz zmniejszenie różnic w zakresie dostępu i wykorzystania Internetu w codziennym życiu społeczno-gospodarczym mieszkańców województwa opolskiego. Zadaniem realizowanego projektu była pełna obsługa klienta na odległość za pomocą Internetu w jednostkach samorządu terytorialnego Opolszczyzny, usprawnienie wewnętrznego i zewnętrznego obiegu dokumentów oraz dostępu do informacji poprzez stworzenie serwisów informacyjnych i komunikacyjnych, umożliwiających zainicjowanie i załatwienie sprawy oraz udostępnianie i publikowanie informacji.

Realizowany w ramach RPO WO 2007-2013 projekt *Opolskie w Internecie – system informacji przestrzennej i portal informacyjno-promocyjny Województwa Opolskiego* poprzez budowę regionalnej infrastruktury informacyjnej wykorzystującej Opolski System Informacji Przestrzennej i uruchomienie e-usług administracji kontynuuje działania podjęte w perspektywie finansowej 2004-2006 i jest komplementarny z projektem realizowanym w ramach ZPORR 2004-2006.

Obecnie realizowany projekt swoim zasięgiem będzie obejmował cały teren województwa opolskiego – **1 223 miejscowości**, także obszary wiejskie, czyli tereny gdzie dostęp do infrastruktury teleinformatycznej jest utrudniony i ograniczony. Wspierane w ramach projektu zadania z zakresu zwiększania dostępu do informacji tematycznych oraz baz danych przyczyniają się do stwarzania warunków rozwoju przedsiębiorczości w regionie oraz sprzyjają integracji i poprawie jakości życia mieszkańców Opolszczyzny.

W ramach projektu zostanie zbudowany regionalny system informacji geograficznej, który przyczyni się m.in. do wymiany danych pomiędzy poszczególnymi urzędami i instytucjami na różnych poziomach oraz ułatwi dostęp do nich wielu użytkownikom i instytucjom. Ponadto, zapewni sprawną i profesjonalną obsługę inwestorów i spójny przekaz informacji o regionie przy zachowaniu różnorodności tematycznej za pomocą utworzonego portalu informacyjno-promocyjnego.

Projekt realizowany w ramach Osi priorytetowej 2 wpisuje się w *Krajowy Program Reform na lata 2008-2011*, w Priorytety *Aktywne Społeczeństwo* oraz *Innowacyjna Gospodarka*.

Ponadto w ramach Osi priorytetowej 2 wybrano do dofinansowania projekty, których beneficjentami są jednostki samorządu terytorialnego wszystkich szczebli i ich jednostki organizacyjne, w tym m.in. zespoły opieki zdrowotnej, a także Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Opolu. Projekty placówek opieki zdrowotnej dotyczą zakupu wyposażenia wraz z oprogramowaniem pozwalającego na tworzenie cyfrowych obrazów badań radiologicznych i archiwizację wyników w postaci cyfrowej, a także utworzenia systemu elektronicznej rejestracji pacjentów czy udostępniania wyników za pomocą Internetu. W wyniku realizacji projektów jednostek samorządu terytorialnego/jednostek organizacyjnych zostanie poszerzony zakres oraz dostępność usług świadczonych drogą elektroniczną na rzecz klientów oraz utworzenie Internetowego Biura Obsługi Klienta. W ramach projektu straży pożarnej zostanie stworzona wojewódzka sieć teleinformatyczna, stanowiąca uniwersalną platformę komunikacyjną straży z funkcją e-usług dla mieszkańców województwa opolskiego. Poprzez zastosowanie nowoczesnych rozwiązań przyczyni się ona do ułatwienia wymiany informacji pomiędzy strażą pożarną a mieszkańcami, wdrożona zostanie e-usługa, dzięki której zgłoszeń będą mogły dokonywać również osoby głuchonieme, a także zostanie utworzona nowoczesna sieć łączności pomiędzy jednostkami straży pożarnej w województwie, ułatwiająca szybką wymianę informacji, niezbędną w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia ludzi.

Analiza wskaźników

Analiza została sporządzona na podstawie wskaźników programowych tj. na poziomie Osi priorytetowej.

W związku z tym iż niektóre wskaźniki mają charakter złożony (dzielą się na podwskaźniki), przyjęto zasadę, iż do obliczenia ogólnej liczby wskaźników realizowanych na poziomie Osi priorytetowej, sumowane są zarówno wskaźniki główne oraz ich elementy składowe.

Z dwóch założonych na poziomie Osi priorytetowej wskaźników produktu, obecnie realizowany jest wyłącznie jeden pn. *Liczba projektów z zakresu społeczeństwa informacyjnego*. Wartość wskaźnika odpowiada liczbie podpisanych umów i osiągnęła poziom 20% w odniesieniu do założonej na etapie programowania wartości docelowej. Jego wartość wzrośnie ze względu na zaplanowane nabory wniosków o dofinansowanie w ramach działania 2.1 *Infrastruktura dla wykorzystania narzędzi ICT*.

Drugim wskaźnikiem produktu założonym do realizacji w ramach Osi priorytetowej 2 jest wskaźnik pn. *Długość sieci Internetu Szerokopasmowego*. Realizację wskaźnika założono w działaniu 2.1 *Infrastruktura dla wykorzystania narzędzi ICT*, w ramach którego nabór wniosków przesunięto na 2010 r. z uwagi na brak *Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury badawczo-rozwojowej, lecznictwa uzdrowiskowego w ramach regionalnych programów operacyjnych*. Zerowa wartość wskaźnika wynika z tego, iż jego realizacja się jeszcze nie rozpoczęła.

W ramach Osi priorytetowej założono realizację 8 wskaźników rezultatu. W okresie sprawozdawczym żaden z nich nie został osiągnięty, dlatego w Tabeli 1c w Załączniku I zostały zaprezentowane zerowe wartości. Zgodnie ze sposobem prezentowania wskaźników rezultatu¹⁰, wartości będą przedstawione w roku ich faktycznego osiągnięcia.

3.2.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

W przypadku realizacji założeń określonych dla Osi priorytetowej 2, problemem był brak *Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury badawczo-rozwojowej, lecznictwa uzdrowiskowego w ramach regionalnych programów operacyjnych*.

W związku z powyższym przesunięto termin ogłoszenia naboru w ramach działania 2.1 *Infrastruktura dla wykorzystania narzędzi ICT* z listopada 2009 r. na kwiecień 2010 r.

Więcej informacji nt. problemów we wdrażaniu RPO WO 2007-2013 przedstawiono w punkcie 2.3 sprawozdania.

¹⁰ Wyjaśnienie sposobu prezentowania wskaźników rezultatu zostało opisane w Załączniku I do sprawozdania.

3.3 OŚ PRIORYTETOWA 3 *Transport*

- ⇒ **47,32 mln Euro** z EFRR – kwota przeznaczona na nabór, co stanowi około **43%** alokacji EFRR na Oś
- ⇒ **41,75 mln Euro** – kwota podpisanych umów, co stanowi **37,5%** alokacji EFRR na Oś
- ⇒ **25,24 mln Euro** z EFRR – kwota wydatków wykazana przez beneficjentów w zaakceptowanych wnioskach o płatność, co stanowi **22,72%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi spośród 8 wskaźników produktu założonych na poziomie Osi realizowanych jest 5

3.3.1 Postęp w realizacji celów Osi priorytetowej wraz z analizą postępów

Celami Osi priorytetowej 3 *Transport* są:

- polepszenie dostępu do obszarów, obiektów kluczowych dla rozwoju gospodarczego województwa, krajowych i międzynarodowych układów komunikacyjnych oraz zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników dróg;
- zwiększenie mobilności mieszkańców regionu poprzez rozbudowę systemu transportu publicznego.

Oś priorytetowa 3 wdrażana jest w całości przez IZ RPO WO 2007-2013. Na realizację zadań z zakresu transportu przeznaczono **111 057 652 Euro** w ramach EFRR, co stanowi **26%** środków Programu. W ramach Osi priorytetowej 3 realizowane będą głównie roboty budowlane dotyczące dróg regionalnych i lokalnych, obiektów mostowych, wiaduktów, wymiany taboru autobusowego i kolejowego na nowy przyjazny środowisku oraz budowy, przebudowy infrastruktury lotniskowej. Pomoc w ramach Osi Priorytetowej 3 będzie kierowana przede wszystkim do jednostek samorządu terytorialnego.

• Informacja nt. fizycznych i finansowych postępów Osi priorytetowej

Postęp fizyczny

Informacje nt. wskaźników postępu fizycznego Osi priorytetowej 3 przedstawiono w *Tabeli 1d. Postęp fizyczny Osi priorytetowej 3 Transport*, oraz w *Tabeli 1e. Postęp fizyczny na poziomie działań/poddziałów dla Osi priorytetowej 3 Transport*, w Załączniku I.

Szczegółowe informacje nt. postępu realizacji wskaźników na poziomie Osi priorytetowej 3 zostały zaprezentowane w *Analizie jakościowej*.

Stan wdrażania Osi priorytetowej 3 od uruchomienia Programu

Nabory wniosków

- ⇒ przeprowadzono **2 nabory wniosków w ramach procedury konkursowej** oraz **2 nabory w ramach procedury pozakonkursowej** (beneficjenci 4 projektów kluczowych złożyli pełną dokumentację projektową)
- ⇒ całkowita kwota alokacji EFRR na przeprowadzone nabory wyniosła **47,32 mln Euro** [195,20 mln PLN] w tym:
 - na nabory w ramach procedury konkursowej **17,77 mln Euro** [73,30 mln PLN]
 - na projekty w ramach procedury pozakonkursowej obejmującej indywidualne projekty kluczowe **29,55 mln Euro** [121,90 mln PLN]

Wnioski złożone

- ⇒ złożono **41 wniosków** o dofinansowanie w ramach procedury konkursowej oraz pozakonkursowej
- ⇒ całkowita wartość złożonych wniosków wyniosła **67,93 mln Euro** [280,19 mln PLN], w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR **53,59 mln Euro** [221,04 mln PLN]
- ⇒ pozytywną ocenę formalną otrzymało **40 wniosków** o całkowitej wartości **68,44 mln Euro** [282,31 mln PLN], w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR **51,14 mln Euro** [210,96 mln PLN]

Wnioski zaakceptowane

⇒ decyzją Zarządu Województwa Opolskiego zostało zaakceptowanych do realizacji **40 projektów** o całkowitej wartości wyniosła **68,44 mln Euro** [282,31 mln PLN], w tym dofinansowanie z EFRR **51,14 mln Euro** [210,96 mln PLN]

Podpisane umowy

⇒ zawarto **39 umów o dofinansowanie** o całkowitej wartości **59,55 mln Euro** [245,64 mln PLN], w tym dofinansowanie EFRR wyniosło **41,75 mln Euro** [172,22 mln PLN]

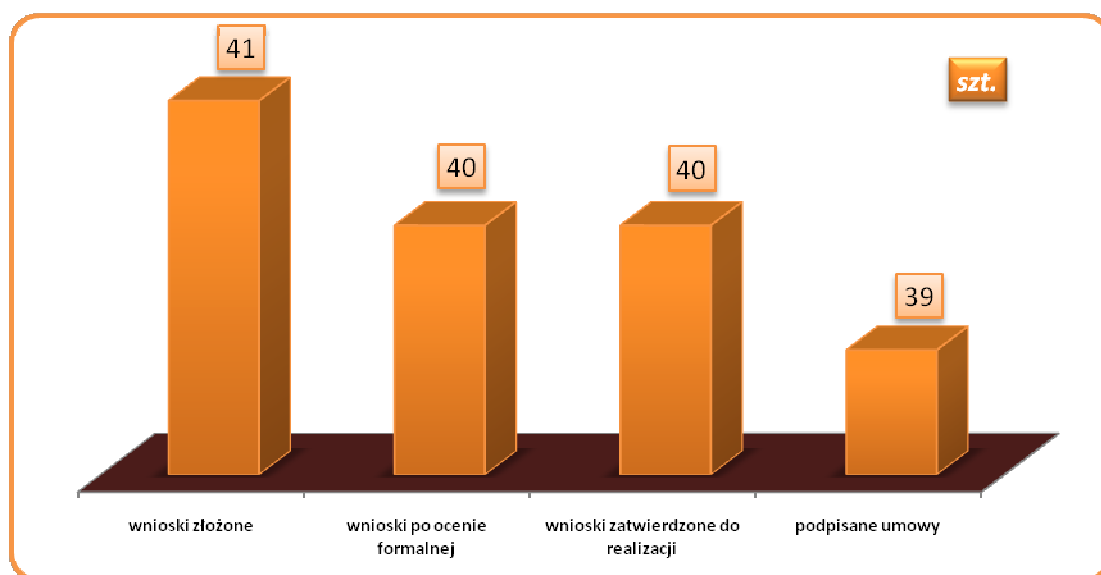
⇒ zakontraktowanie w ramach Osi wyniosło nieco ponad 37,5%

Wnioski o płatność

⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **25,24 mln Euro** [104,10 mln PLN], co stanowi **22,72%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi.

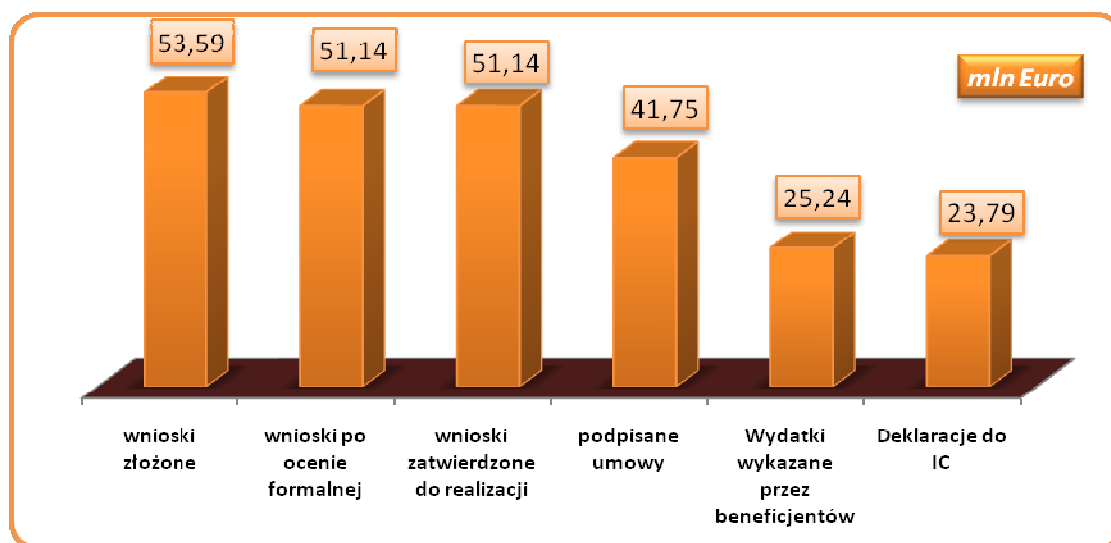
Informacje nt. stanu wdrażania Osi od uruchomienia Programu przedstawiono na Wykresach 22-23.

Wykres 22. Liczba wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 3 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Wykres 23. Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 3 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Stan wdrażania Osi priorytetowej 3 w okresie sprawozdawczym

Nabory wniosków

- ⇒ przeprowadzono **1 nabór wniosków w ramach procedury konkursowej** w zakresie infrastruktury drogowej
- ⇒ całkowita kwota alokacji EFRR przeznaczona na nabór wyniosła **2,87 mln Euro** [11,84 mln PLN]

Wnioski złożone

- ⇒ złożono **3 wnioski** o dofinansowanie w ramach procedury konkursowej
- ⇒ całkowita wartość wyniosła **5,45 mln Euro** [22,5 mln PLN], w tym dofinansowanie z EFRR **4,47 mln Euro** [18,45 mln PLN]
- ⇒ pozytywną ocenę formalną otrzymało **36 projektów** o całkowitej wartości **29,68 mln Euro** [122,44 mln PLN], w tym dofinansowanie z EFRR **23,11 mln Euro** [95,32 mln PLN]

Wnioski zaakceptowane

- ⇒ decyzją Zarządu Województwa Opolskiego zostało zaakceptowanych **36 projektów** o całkowitej wartości **29,68 mln Euro** [122,44 mln PLN], w tym dofinansowanie z EFRR **23,11 mln Euro** [95,32 mln PLN]

Podpisane umowy

- ⇒ podpisano **35 umów** o całkowitej wartości **22,67 mln Euro** (93,51 PLN), w tym dofinansowanie z EFRR ponad **17,78 mln Euro** (73,34 mln PLN), w tym:
- poddziałanie 3.1.1 *Drogi regionalne* - podpisano **3 umowy** na kwotę dofinansowania EFRR prawie **2,91 mln Euro** (12 mln PLN), w ramach I naboru procedury konkursowej;
 - poddziałanie 3.1.2 *Drogi lokalne* – podpisano **32 umowy** z beneficjentami na kwotę dofinansowania EFRR **14,87 mln Euro** (61,34 mln PLN), w ramach I naboru procedury konkursowej;

Wnioski o płatność

- ⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **24,97 mln Euro** [102,98 mln PLN], co stanowi **22,48%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi.

Informacje nt. stanu wdrażania Osi w okresie sprawozdawczym przedstawiono w Tabeli 28.

Tabela 28. Stan wdrażania Osi priorytetowej 3 w okresie sprawozdawczym.

mln Euro

Nr i termin naboru	Złożone		Zaakceptowane		Podpisane umowy	
	Liczba	Dofinansowanie EFRR	Liczba	Dofinansowanie EFRR	Liczba	Dofinansowanie EFRR
3.1.1 Drogi regionalne						
II nabór (23.02-9.03. 2009)	3	4,47	3	4,47	3	2,91
3.1.2 Drogi lokalne						
I nabór (10.12-30.12. 2008)	<i>nie złożono wniosków</i>		33	18,64	32	14,87
Razem 3.1	3	4,47	36	23,11	35	17,78
OGÓŁEM	3	4,47	36	23,11	35	17,78

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Planowane nabory

W 2010 r. zgodnie z *Ramowym harmonogramem naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z 22 grudnia 2009 r.* w ramach Osi Priorytetowej 3 zaplanowano 4 nabory wniosków w ramach procedury konkursowej oraz 2 nabory w ramach procedury indywidualnych projektów kluczowych (*Tabela 29*).

Tabela 29. Planowane nabory wniosków w ramach Osi priorytetowej 3 w 2010 r.

Nr i nazwa działania/poddziałania	Termin i nr naboru	mln Euro Alokacja na nabór	
		EFRR	BP
3.1.1 Drogi regionalne	styczeń (II nabór)	7,04	0,00
3.1.1 Drogi regionalne	marzec (III nabór)	0,28	0,00
3.1.1 Drogi regionalne	marzec (IPI - Obwodnica m. Grodkowa w ciągu dróg wojewódzkich nr 401 i 385 w km 21+850 - 28+337,17; Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 414 na odcinku Smolarnia-Krobusz)	18,46	0,00
3.1.1 Drogi regionalne	lipiec (IPI - Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 401 na odcinku Grodków-Chróścina)	7,20	0,00
3.1.2 Drogi lokalne	luty (II nabór)	5,57	0,00
3.2 Transport publiczny	15.02-01.03 (I nabór)	4,80	0,00
SUMA		43,35	0,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Ramowego harmonogramu naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z 22 grudnia 2009 r.*

• Analiza jakościowa

Postęp rzeczowy

W ramach Osi priorytetowej 3 realizowanych jest **39 projektów z zakresu transportu**: 6 dotyczących budowy/przebudowy dróg regionalnych, 32 dotyczących dróg lokalnych i 1 projekt z zakresu transportu publicznego. W okresie sprawozdawczym zakończyła się realizacja **12 projektów**, w tym 11 z zakresu infrastruktury drogowej i 1 z zakresu transportu publicznego.

Projekty realizowane w ramach Osi priorytetowej wpisują się w *Krajowy Program Reform na lata 2008-2011*, w Priorytet *Innowacyjna Gospodarka*.

Poniżej przedstawiono analizę jakościową w podziale na działania Osi priorytetowej 3.

➤ **Działanie 3.1 Infrastruktura drogowa**

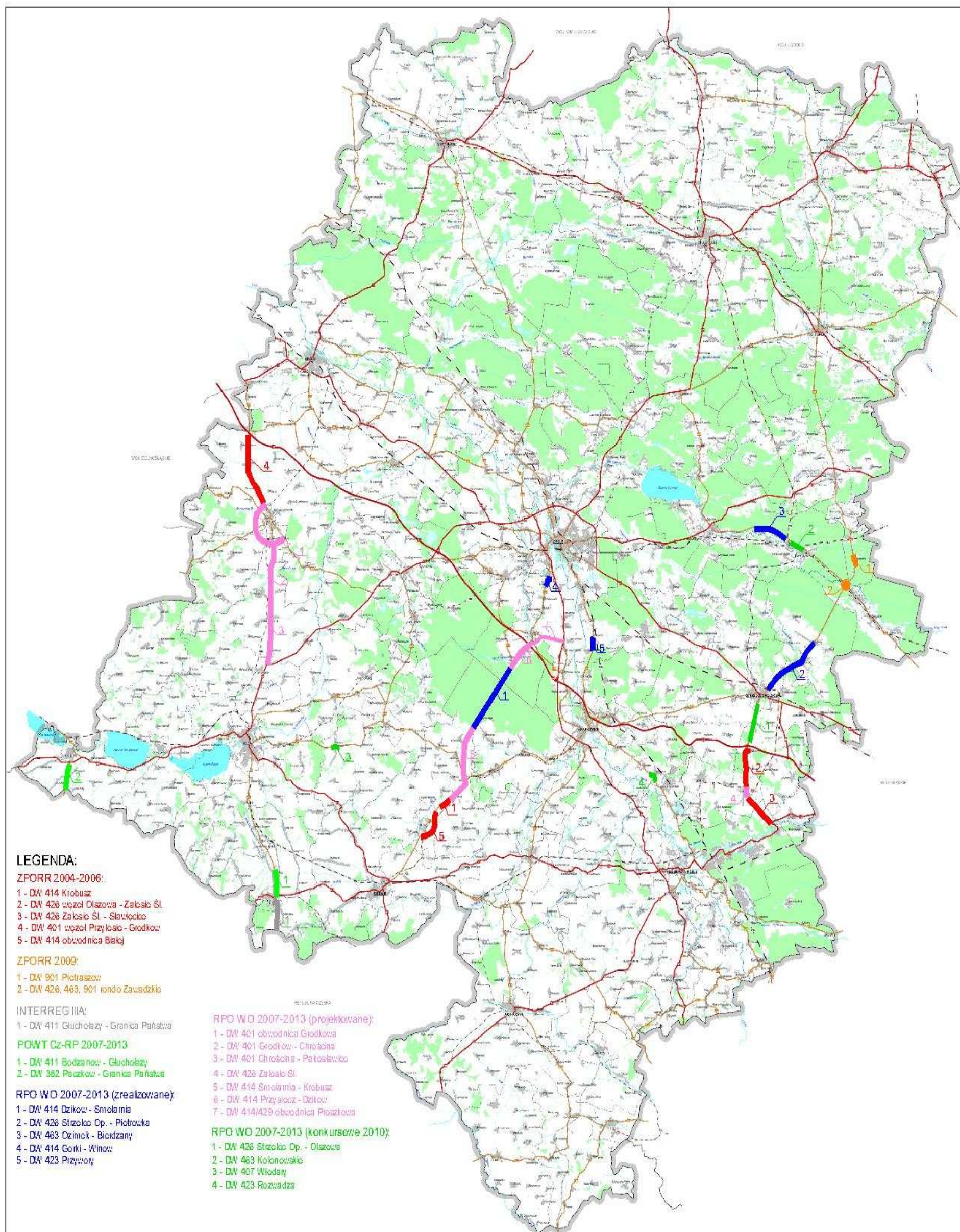
Realizowanych jest **38 projektów z zakresu infrastruktury drogowej**. W okresie sprawozdawczym zakończyła się realizacja **11 projektów**, w wyniku których zrekonstruowano 23,34 km dróg w województwie opolskim ze środków RPO WO 2007-2013, w tym:

- **16,34 km dróg lokalnych** (w tym: 9,65 km powiatowych i 6,69 km gminnych),
- **7 km dróg wojewódzkich**.

Na etapie programowania założono, iż w ramach Osi Priorytetowej 3 realizowane będą m.in. inwestycje drogowe dotyczące wzmocnienia połączeń do autostrady A4 (przebudowa dróg wojewódzkich nr 401, 414, 426) oraz strategicznych krajowych korytarzy komunikacyjnych, co zostało zaprezentowane w Załączniku 4 do RPO WO 2007-2013.

Od uruchomienia Programu część z tych inwestycji została już zrealizowana, a pozostała część zostanie zrealizowana do roku 2013 (*Mapa 2*).

Mapa 2. Inwestycje drogowe w zakresie dróg regionalnych w województwie opolskim.

Źródło: Opracowanie własne.

W wyniku realizacji projektów w ramach Osi priorytetowej 3 nastąpiła poprawa bezpieczeństwa ruchu kołowego, zwiększenie przepustowości szlaków komunikacyjnych i komfortu jazdy dla podróżnych, dostosowanie szlaków komunikacyjnych pod względem parametrów do standardów unijnych, poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych, wzrost mobilności mieszkańców i zwiększenie dostępności rynków pracy poprzez skrócenie czasu przejazdu.

Część projektów jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach ZPORR 2004-2006 oraz INTERREG III A Czechy-Polska w obszarze infrastruktury drogowej, zapewniając ukończenie kompleksowego planu przebudowy wybranych odcinków dróg.

Od uruchomienia Programu przebudowany został m.in. odcinek drogi wojewódzkiej nr 414 Dzików-Smolarnia. Ponadto w ramach RPO WO 2007-2013 planuje się przeprowadzić kolejne inwestycje drogowe związane z przebudową drogi wojewódzkiej nr 414 tj. przebudowa na odcinku Smolarnia-Krobusz, Przysiecz-Dzików oraz budowa obwodnicy miasta Prószków.

Droga wojewódzka nr 414 stanowi dostęp do terenów o ogromnym znaczeniu turystyczno-rekreacyjnym regionu do Gór Opawskich oraz planowanych terenów inwestycyjnych zlokalizowanych na terenie gminy Biała. Łatwiejszy dostęp do stolicy regionu oznacza możliwość rozwoju gospodarczo-społecznego terenu przygranicza, stanowiącego obszar o bardzo dużych możliwościach.

Inwestycja w dalszej przyszłości przyczyni się ponadto do powstania oszczędności w przewozach pasażerskich jak i towarowych, a także do poprawy bezpieczeństwa podróżujących, wzrostu komfortu jazdy, poprawy płynności jazdy.

W ramach Programu zaplanowano także przebudowę drogi wojewódzkiej nr 401 oraz 426, które są kontynuacją inwestycji podjętych w ramach ZPORR 2004-2006. Na 2010 rok zaplanowano przebudowę drogi wojewódzkiej nr 426 przy węźle autostradowym „Olszowa” na odcinku Strzelce Opolskie-Olszowa. Dotychczas w ramach tej inwestycji przebudowano odcinek Strzelce Opolskie-Piotrówka.

Analizując projekty w zakresie infrastruktury dróg lokalnych na szczególną uwagę zasługuje projekt gminy Wołczyn, która w ramach ZPORR 2004-2006 zmodernizowała drogę wraz z budową chodników, przejść dla pieszych i miejsc parkingowych, a w ramach RPO WO 2007-2013 pozyskała środki na dalszą modernizację szlaków komunikacyjnych, dzięki czemu przyczynia się do systematycznej poprawy stanu infrastruktury drogowej na swoim terenie.

Przebudowane drogi jako ważne elementy regionalnego i lokalnego systemu transportowego łączą województwo opolskie z obszarami, obiektami kluczowymi dla rozwoju gospodarczego województwa, krajowymi i międzynarodowymi układami komunikacyjnymi, tj. autostradą A4, przejściami granicznymi z Republiką Czeską, terenami inwestycyjnymi (np. ze Specjalną Wałbrzyską Strefą Ekonomiczną Podstrefa Kluczbork). Ponadto umożliwiają/poprawiają dojazd do terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe i inwestycyjne.

➤ **Działanie 3.2 Transport publiczny**

W okresie sprawozdawczym zakończono realizację **1 projektu kluczowego** z zakresu transportu publicznego.

W wyniku jego realizacji zostało zakupionych **5 szynobusów** na potrzeby regionalnych przewozów kolejowych do obsługi pasażerów na niezelektryfikowanych liniach kolejowych na terenie województwa opolskiego.

Pojazdy te spełniają europejskie normy techniczne i ekologiczne. Ich zakup umożliwił całkowite wyeliminowanie starego i nieekonomicznego taboru (lokomotywy spalinowe), dzięki czemu znacznie zmniejszyła się emisja spalin, a tym samym CO₂ do atmosfery. Parametry techniczne pojazdów (systemy drzwi odskokowo-przesuwne, obniżone poziomy wejść, rampy wjazdowe, systemy mocowań), umożliwiają komfortowe warunki podróżowania dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Analiza wskaźników

Analiza została sporządzona na podstawie wskaźników programowych tj. na poziomie Osi priorytetowej.

W związku z tym iż niektóre wskaźniki mają charakter złożony (dzielą się na podwskaźniki), przyjęto zasadę, iż do obliczenia ogólnej liczby wskaźników realizowanych na poziomie Osi priorytetowej, sumowane są zarówno wskaźniki główne oraz ich elementy składowe.

Wartości wskaźników produktu zostały przedstawione w oparciu o zatwierdzone wnioski o płatność końcową, za wyjątkiem wskaźników dotyczących „liczby projektów ...”, których wartości odpowiadają liczbie podpisanych umów. Według stanu na koniec 2009 r., stwierdza się, że realizacja celów Osi priorytetowej 3 wyznaczonych za pomocą wskaźników przebiega prawidłowo.

W ramach Osi priorytetowej 3 założono realizację 8 wskaźników produktu. Obecnie realizowanych jest 5 wskaźników. Z analizy ich postępu wynika, iż wartość wskaźnika:

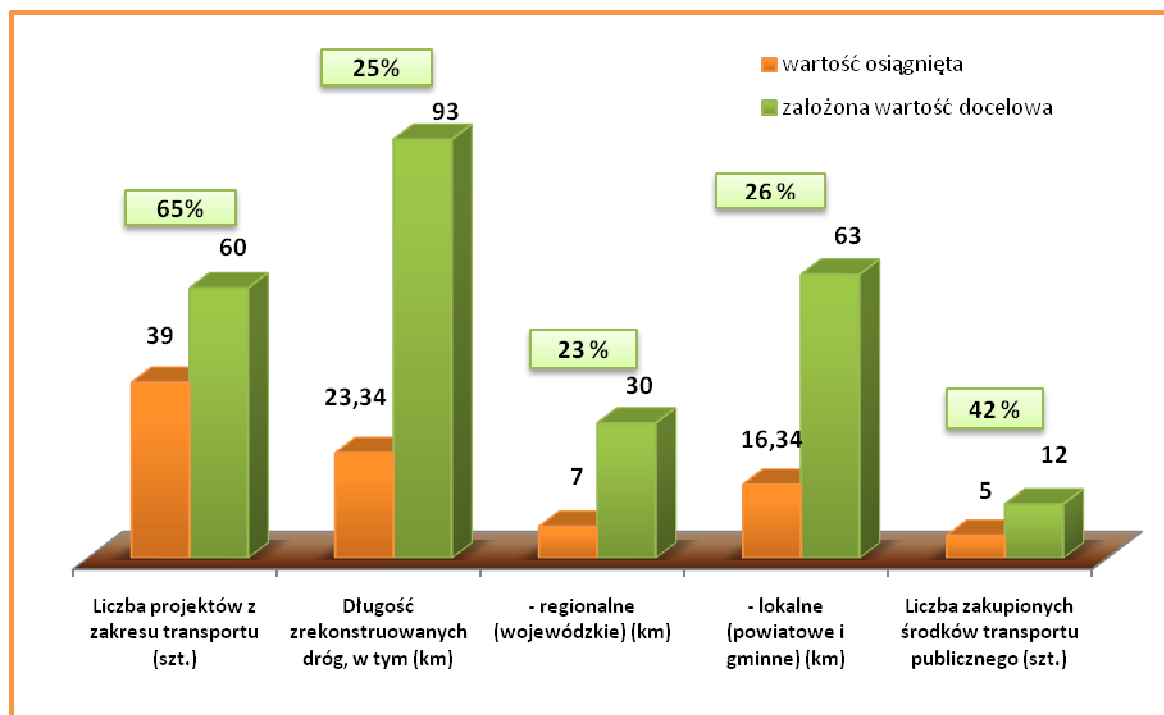
- *liczba projektów z zakresu transportu* została osiągnięta na poziomie 65% w odniesieniu do założonej na etapie programowania wartości docelowej. Wartość wskaźnika wzrosła ze względu na zaplanowane nabory wniosków o dofinansowanie w ramach Osi priorytetowej
- *długość zrekonstruowanych dróg* wynosi 23,34 km, co stanowi 25% w odniesieniu do założonej na etapie programowania wartości docelowej. Ponadto biorąc pod uwagę projekty, dla których zostały podpisane umowy zakłada się, iż zrekonstruowanych zostanie łącznie 73,5 km, co stanowi blisko 80% założonej wartości docelowej
- *długość zrekonstruowanych dróg, w tym regionalne (wojewódzkie)* została osiągnięta na poziomie 23% w stosunku do wartości docelowej. Jednak biorąc pod uwagę wartości wskaźników w ramach podpisanych umów w poddziałaniu 3.1.1 *Drogi regionalne*, zrekonstruowanych zostanie około 23,5 km dróg regionalnych, co stanowi około 78% założonej na etapie programowania wartości docelowej
- *długość zrekonstruowanych dróg, w tym lokalne (powiatowe i gminne)* wynosi 16,34 km, co stanowi 26 % realizacji wskaźnika w stosunku do założonej wartości docelowej. Analizując projekty, dla których zostały podpisane umowy w ramach poddziałania 3.1.2 *Drogi lokalne* zakłada się, iż wartość wskaźnika zostanie osiągnięta na poziomie prawie 80% w stosunku do założonej wartości docelowej
- *liczba zakupionych środków transportu publicznego* została osiągnięta na poziomie 42% w stosunku do założonej wartości docelowej. Wartość wskaźnika wzrosła ze względu na zaplanowany na 2010 r. nabór wniosków o dofinansowanie w ramach działania 3.2 *Transport publiczny*.

Poziom realizacji ww. wskaźników w ramach Osi priorytetowej 3 został zaprezentowany na Wykresie 24.

Pozostałe 3 wskaźniki produktu w okresie sprawozdawczym wykazały zerowe wartości:

- *długość nowych dróg lokalnych (powiatowych i gminnych)* - przyczyną nieosiągnięcia wartości wskaźnika jest to, iż do końca 2009 r. nie zakończyła się realizacja projektów z zakresu budowy nowych dróg w ramach poddziałania 3.1.2 *Drogi lokalne*. Z analizy podpisanych umów wynika, iż beneficjenci realizują projekty w tym obszarze, zatem wartość zwiększy się, co zostało zaprezentowane w wierszu *Szacowana realizacja w Tabeli 1d w Załączniku I*
- *długość nowych dróg regionalnych (wojewódzkich)* - realizację wskaźnika założono w poddziałaniu 3.1.1 *Drogi regionalne*. Wartość zerowa spowodowana jest tym, iż w ramach przeprowadzonych do końca 2009 r. naborów wniosków beneficjenci deklarowali realizację projektów wyłącznie z zakresu przebudowy/modernizacji dróg regionalnych. Biorąc pod uwagę zaplanowany nabór wniosków w procedurze konkursowej oraz złożenie projektów kluczowych, których realizacja dotyczy budowy dróg regionalnych (w tym budowa obwodnicy Grodkowa i Prószkowa) wartość wskaźnika zwiększy się
- *długość nowych dróg* – z uwagi na to, iż wskaźnik realizowany jest w ramach poddziałań 3.1.1 oraz 3.1.2, wartość jego zostanie zwiększona w wyniku realizacji wskaźników *długość nowych dróg lokalnych (powiatowych i gminnych)* oraz *długość nowych dróg regionalnych (wojewódzkich)*.

Wykres 24. Poziom realizacji wskaźników Osi priorytetowej 3 od uruchomienia Programu.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13).

W ramach Osi priorytetowej założono realizację 4 wskaźników rezultatu. W okresie sprawozdawczym żaden z nich nie został osiągnięty, dlatego w Tabeli 1d w Załączniku I zostały zaprezentowane zerowe wartości. Zgodnie ze sposobem prezentowania wskaźników rezultatu¹¹, wartości będą przedstawione w roku ich faktycznego osiągnięcia.

Analiza wskaźników rezultatu planowanych do osiągnięcia w zakresie Osi priorytetowej 3 została przeprowadzona na podstawie dotychczas podpisanych umów o dofinansowanie, według stanu na koniec 2009 r. i wygląda następująco:

- *oszczędność czasu w euro na nowych i zrekonstruowanych drogach w przewozach pasażerskich i towarowych* - w wyniku realizacji projektów założono, że w 2012 r. oszczędność czasu wyniesie 11 993 056 Euro. Z uwagi na brak określonej wartości docelowej, która będzie oszacowana równolegle z procesem wdrażania rekomendacji z badania ewaluacyjnego pn. *Ocena systemu wskaźników produktu i rezultatu RPO WO 2007-2013*, nie ma możliwości na obecnym etapie wdrażania zaprezentowania odniesienia do założonej dla wskaźnika wartości docelowej
- *potencjalna liczba miejsc w środkach komunikacji publicznej, jaka powstanie w wyniku realizacji projektu* - w ramach podpisanych umów w działaniu 3.2 *Transport publiczny* liczba miejsc w środkach komunikacji w roku 2010 wyniesie 680 szt., co stanowi ponad 50% realizacji wartości wskaźnika w stosunku do założonej na etapie programowania wartości docelowej.

3.3.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

W okresie sprawozdawczym, problemem na jaki napotkała IZ RPO WO 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 3 była konieczność przesunięcia naboru w ramach projektu kluczowego *Utworzenie Lokalnego Portu Lotniczego w Kamieniu Śląskim* ze względu na opinię ekspertów Inicjatywy Jaspers oraz złą koniunkturę gospodarczą w regionie.

Więcej informacji nt. problemów we wdrażaniu RPO WO 2007-2013 przedstawiono w punkcie 2.3 sprawozdania.

¹¹ Wyjaśnienie sposobu prezentowania wskaźników rezultatu zostało opisane w Załączniku I do sprawozdania.

3.4 OŚ PRIORYTETOWA 4 *Ochrona środowiska*

- **26,48 mln Euro** z EFRR - kwota przeznaczona na nabory, co stanowi **62%** alokacji EFRR na Oś
- **22,16 mln Euro** z EFRR - kwota podpisanych umów, co stanowi około **52%** alokacji EFRR na Oś
- **2,8 mln Euro** z EFRR – kwota wydatków wykazana przez beneficjentów w zaakceptowanych wnioskach o płatność, co stanowi **6%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi
- **najwięcej środków** przeznaczono na realizację projektów w zakresie *gospodarki wodno-ściekowej*
- spośród 5 wskaźników produktu założonych na poziomie Osi realizowane są 2

3.4.1 Postęp w realizacji celów Osi priorytetowej wraz z analizą postępów

Celami Osi priorytetowej 4 *Ochrona środowiska* są:

- poprawa jakości środowiska naturalnego poprzez unowocześnienie gospodarki wodno-ściekowej oraz zmniejszenie zagrożenia powodziowego
- zwiększenie stopnia segregacji oraz ponownego wykorzystania odpadów
- poprawa jakości powietrza oraz zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych
- zachowanie i ochrona różnorodności biologicznej oraz walorów przyrodniczych i krajobrazowych województwa opolskiego.

Za wdrażanie Osi priorytetowej 4 odpowiada w całości IZ RPO WO 2007-2013.

Na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska przeznaczono **42 714 481 Euro** w ramach EFRR, co stanowi **10%** środków Programu z EFRR. W ramach Osi priorytetowej 4 realizowane są przedsięwzięcia polegające m.in. na: budowie, przebudowie systemów wodno-kanalizacyjnych, budowie, rekultywacji składowisk odpadów, zakupie urządzeń i wyposażenia dla systemów segregacji odpadów, budowie, przebudowie lub remoncie obiektów przeciwpowodziowych, budowie, przebudowie obiektów, zakupie urządzeń służących do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, ochronie bioróżnorodności. Pomoc w ramach Osi priorytetowej 4 kierowana jest m. in. do jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych, parków krajobrazowych.

- **Informacja nt. fizycznych i finansowych postępów Osi priorytetowej**

Postęp fizyczny

Informacje nt. wskaźników postępu fizycznego Osi priorytetowej 4 przedstawiono w *Tabeli 1f. Postęp fizyczny Osi priorytetowej 4 Ochrona środowiska*, w *Załączniku 1*. Szczegółowe informacje nt. postępu realizacji wskaźników na poziomie Osi priorytetowej zostały zaprezentowane w *Analizie jakościowej*.

Stan wdrażania Osi priorytetowej 4 od uruchomienia Programu

Nabory wniosków

- ⇒ przeprowadzono **3 nabory w ramach procedury konkursowej** oraz złożono pełną dokumentację projektową dla **jednego projektu kluczowego** w ramach działania 4.2 *Zabezpieczenie przeciwpowodziowe*
- ⇒ całkowita kwota alokacji EFRR przeznaczona na przeprowadzone nabory wyniosła **26,48 mln Euro** [109,21 mln PLN], w tym: na nabory w ramach procedury konkursowej **22,68 mln Euro** [93,54 mln PLN], na projekt w ramach procedury pozakonkursowej pn. *Budowa zbiornika retencyjnego „Kluczbork” na rzece Stobrawie* **3,8 mln Euro** [15,67 mln PLN]

Wnioski złożone

- ⇒ złożono **34 wnioski** o dofinansowanie w ramach procedury konkursowej i pozakonkursowej
- ⇒ całkowita wartość złożonych wniosków wyniosła **72,79 mln Euro** [300,27 mln PLN], w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR **39,83 mln Euro** [164,31 mln PLN]
- ⇒ pozytywną ocenę formalną otrzymało **30 wniosków** o całkowitej wartości **69,9 mln Euro** [288,32 mln PLN], w tym wnioskowane dofinansowania z EFRR **36,73 mln Euro** [151,53 mln PLN]

Wnioski zaakceptowane

- ⇒ decyzją Zarządu Województwa Opolskiego zostało zaakceptowanych do realizacji **25 projektów** o całkowitej wartości **58,62 mln Euro** [241,79 mln PLN], w tym kwota dofinansowania z EFRR wyniosła **30,37 mln Euro** [125,29 mln PLN]
- ⇒ jednym z ww. projektów jest projekt kluczowy *Budowa zbiornika retencyjnego „Kluczbork” na rzece Stobrawie*, którego wartość całkowita wynosi **6,93 mln Euro** [28,57 mln PLN], w tym dofinansowanie z EFRR **3,82 mln Euro** [15,75 mln PLN]

Podpisane umowy

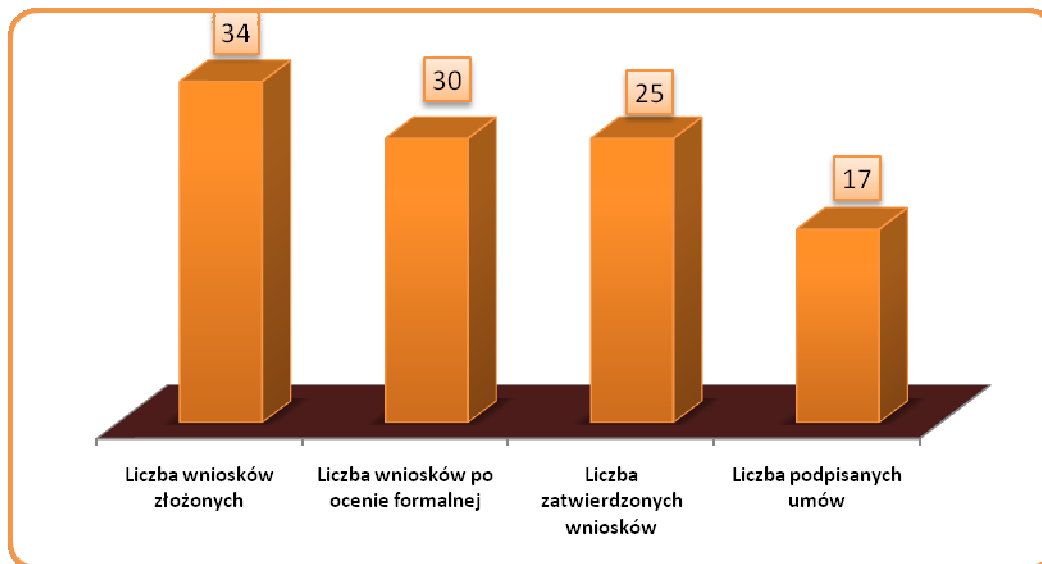
- ⇒ zawarto **17 umów** o całkowitej wartości **37,26 mln Euro** [153,68 mln PLN], w tym wartość dofinansowania z EFRR ponad **22,16 mln Euro** [91,43 mln PLN]
- ⇒ poziom kontraktacji w ramach Osi priorytetowej 4 wyniósł blisko **52%**

Wnioski o płatność

- ⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność w ramach działania 4.1 na kwotę EFRR przekraczającą **2,8 mln Euro** [11,56 mln PLN], co stanowi ponad **6%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach przedmiotowej Osi. Zatwierdzone wnioski o płatność stanowią ponad **11%** zobowiązań w ramach działania 4.1 *Infrastruktura wodno-ściekowa i gospodarka odpadami*

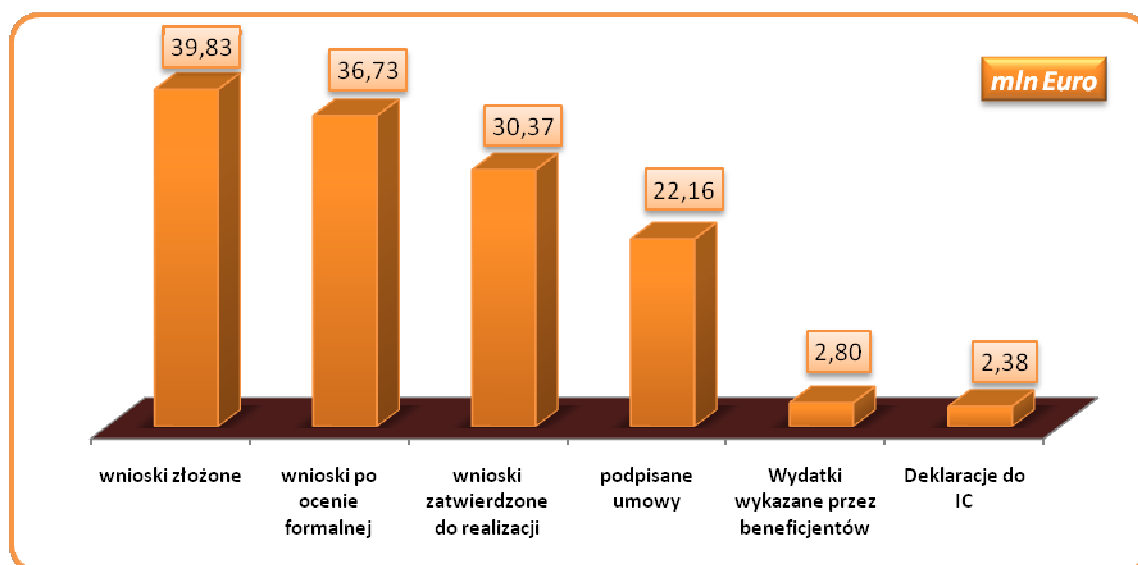
Informacje ogólne nt. stanu wdrażania Osi przedstawiono na Wykresach 25-26.

Wykres 25. Liczba wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 4 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Wykres 26. Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 4 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Stan wdrażania Osi priorytetowej 4 w okresie sprawozdawczym

Nabory wniosków

- ⇒ zostały przeprowadzone **2 nabory w ramach procedury konkursowej** oraz złożono **1 projekt kluczowy** w ramach działania 4.2 *Zabezpieczenie przeciwpowodziowe*
- ⇒ całkowita kwota alokacji z EFRR przeznaczona na przeprowadzone nabory wyniosła **10,35 mln Euro** [42,71 mln PLN]

Wnioski złożone

- ⇒ złożono **15 wniosków** o dofinansowanie projektów w ramach procedury konkursowej i pozakonkursowej
- ⇒ całkowita wartość złożonych wniosków wyniosła **24,29 mln Euro** [100,19 mln PLN], w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR **13,89 mln Euro** [57,31 mln PLN]
- ⇒ pozytywną ocenę formalną otrzymało **13 wniosków** o całkowitej wartości **23,01 mln Euro** [94,90 mln PLN], w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR **11,78 mln Euro** [48,59 mln PLN]

Wnioski zaakceptowane

- ⇒ decyzją Zarządu Województwa Opolskiego zostało zaakceptowanych do realizacji **25 projektów**, o całkowitej wartości **58,62 mln Euro** [241,79 mln PLN], w tym kwota dofinansowania z EFRR **30,37 mln Euro** [125,29 mln PLN]

Podpisane umowy

- ⇒ podpisano **17 umów** o całkowitej wartości ponad **37,26 mln Euro** [153,68 mln PLN], w tym kwota dofinansowania z EFRR wyniosła **22,16 mln Euro** [91,43 mln PLN]

Wnioski o płatność

- ⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność w ramach działania 4.1 na kwotę EFRR przekraczającą **2,8 mln Euro** [11,56 mln PLN], co stanowi ponad **6%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach przedmiotowej Osi. Zatwierdzone wnioski o płatność stanowią ponad **11%** zobowiązań w ramach działania 4.1 *Infrastruktura wodno-ściekowa i gospodarka odpadami*.

Informacje nt. stanu wdrażania Osi w okresie sprawozdawczym przedstawiono w Tabeli 30.

Tabela 30. Stan wdrażania Osi priorytetowej 4 w okresie sprawozdawczym.

mln Euro

Nr i termin naboru	Złożone		Zaakceptowane		Podpisane umowy	
	Liczba	Dofinansowanie EFRR	Liczba	Dofinansowanie EFRR	Liczba	Dofinansowanie EFRR
4.1 Infrastruktura wodno-ściekowa i gospodarka odpadami						
I nabór (3-17.11.2008 r.)	nie złożono wniosków		15	20,6	15	17,74
II nabór (3-17.08.2009 r.)	9	8,31	5	5,65	nie podpisano umów	
4.2 Zabezpieczenie przeciwpowodziowe						
IPI (5-20.01.2009 r.)	1	5,21	1	3,82	1	4,32
4.4 Ochrona bioróżnorodności Opolszczyzny						
I nabór (1-15.09.2009 r.)	5	0,37	4	0,3	1	0,1
OGÓŁEM	15	13,89	25	30,37	17	22,16

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Planowane nabory

W 2010 r. zgodnie z *Ramowym harmonogramem naboru wniosków z 22 grudnia 2009 r.* w ramach Osi Priorytetowej 4 zaplanowano 1 nabór w ramach procedury konkursowej oraz 1 nabór w ramach procedury pozakonkursowej co przedstawia Tabela 31.

Tabela 31. Planowane nabory wniosków w ramach Osi priorytetowej 4 w 2010 r.

mln Euro

Nr i nazwa działania	Termin/nr naboru	Alokacja na nabór	
		EFRR	BP
4.2 Zabezpieczenie przeciwpowodziowe	styczeń-luty (IPI – Budowa lewostronnego wału rzeki Odry pn. „Cisek-Dzielniczka” zadanie 1,6,7)	4,20	0,00
4.3 Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii	luty (I nabór)	9,61	1,70
SUMA		13,81	1,70

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Ramowego harmonogramu naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z 22 grudnia 2009 r.*

- Analiza jakościowa**

Postęp rzeczowy

W ramach Osi priorytetowej 4 realizowanych jest **17 projektów**, w tym 15 z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, 1 projekt z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego oraz 1 projekt z zakresu zachowania bioróżnorodności regionu.

Projekty realizowane w ramach Osi priorytetowej wpisują się w *Krajowy Program Reform na lata 2008-2011*, w Priorytet *Innowacyjna Gospodarka*.

W okresie sprawozdawczym zakończyła się realizacja **1 projektu** z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, którego beneficjentem była Gmina Ujazd. W ramach projektu wybudowano **8,69 km** sieci kanalizacji sanitarnej oraz zmodernizowano **7,98 km** sieci wodociągowej. W związku z metodą prezentowania

wskaźników rezultatu w rok po zakończeniu rzeczowej realizacji projektu, w wyniku zrealizowanego projektu do sieci kanalizacji sanitarnej przyłączonych będzie **1 923 osoby**.

Realizacja **15** projektów z zakresu *gospodarki wodno-kanalizacyjnej* w ramach działania **4.1 Infrastruktura wodno-ściekowa i gospodarka odpadami** umożliwi poprawę środowiska naturalnego poprzez unowocześnianie gospodarki wodno-ściekowej, w tym m.in.:

- powstanie oczyszczalni ścieków na terenie gminy Lubsza
- zostanie rozbudowana i zmodernizowana funkcjonująca oczyszczalnia ścieków na terenie gminy Murów
- wymieniona zostanie sieć wodociągowa długości 16,6 km na terenie gmin Izbicko i Popielów.

IZ RPO WO 2007-2013 na etapie tworzenia kryteriów wyboru projektów (wyboru finansowanych operacji) określiła, iż wysoko punktowane będą projekty, których realizacja przewidziana jest w zlewniach powyżej istniejących, budowanych i przyjętych do realizacji zbiorników retencyjnych oraz na obszarach Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Spośród wszystkich projektów aż osiem zlokalizowanych jest na terenach GZWP. Budowa kanalizacji na terenach gmin Paczków, Praszka, Radłów i Gorzów Śląski przyczyni się do zmniejszenia zagrożenia dla GZWP nr 338 Subzbiornik Paczków – Namysłów, nr 311 Dolina Kopalna Prosnicy oraz nr 325 Zbiornik Częstochowa. Ponadto realizowane są projekty dotyczące ochrony zasobów wód podziemnych zlokalizowane na terenach gmin:

- Leśnica (GZWP nr 332 Subniecka Kędzierzyńsko – Głubczycka)
- Lubsza (GZWP nr 323 Subzbiornik rzeki Stobrawy)
- Ujazd (GZWP nr 333 Zbiornik Opole-Zawadzkie, GZWP nr 323 Subzbiornik rzeki Stobrawy, GZWP nr 335 Krapkowice-Strzelce Opolskie)
- Kolonowskie (GZWP nr 333 Zbiornik Opole-Zawadzkie, GZWP nr 335 Krapkowice-Strzelce Opolskie, GZWP nr 328 Dolina Kopalna Małej Panwi, GZWP nr 327 Zbiornik Lubliniec – Myszków)
- Popielów (GZWP nr 323 Subzbiornik rzeki Stobrawy)
- Wołczyn (GZWP nr 324 Dolina Kopalna Kluczborka).

Budowa sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni na ww. obszarach tj. obszarach wymagających najwyższej ochrony, wpłynie na polepszenie jakości wód gruntowych, co jest niezmiernie ważne do celów zaopatrzenia ludności w wodę do picia.

Na szczególną uwagę zasługuje Triasowy Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 333 Opole – Zawadzkie. Jest to zbiornik, w którego wodę zaopatrzeni są mieszkańcy prawie całej Opolszczyzny i jednocześnie jest jednym z największych w Polsce podziemnych jezior. Aby uchronić go przed zanieczyszczeniami gminy utworzyły w tym celu w 2001 r. *Międzygminny Związek „Trias Opolski”*.

Spośród gmin należących do *Związku* budowę kanalizacji sanitarnej założono również w ramach działania 4.1 RPO WO 2007-2013, w tym:

- w ramach I naboru w działaniu 4.1 otrzymały dofinansowanie z EFRR Gminy Leśnica i Kolonowskie
- w ramach II naboru w działaniu 4.1 zaakceptowany do dofinansowania został projekt gminy Zawadzkie.

Ponadto pozostałe gminy należące do *Związku* złożyły projekty do PO IiŚ 2007-2013 do działania 1.1 *Gospodarka wodno – ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM*, w tym:

- wg stanu na koniec roku 2009 na listach rankingowych znajdują się trzy projekty gmin Ozimek, Turawa, Zdzeszowice
- w trakcie oceny są dwa projekty gmin Walce, Krapkowice, Gogolin i Strzeleczy. Pozostałe dwa projekty gmin Strzelce Opolskie, Jemielnica, Opole, Tarnów Opolski, Izbicko i Prószków Ministerstwo Środowiska przesłało do oceny przez Inicjatywę Jaspers.

Większość projektów realizowanych jest na/w sąsiedztwie obszarów cennych przyrodniczo. Tym samym wsparcie tych przedsięwzięć zwiększy ich ochronę przed zanieczyszczeniami i zapobiegnie utracie ich atrakcyjności turystycznej i bioróżnorodności. Inwestycje w gminach Leśnica i Ujazd planowane są w bezpośrednim sąsiedztwie Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny”. Na obszarze Stobrowskiego Parku Krajobrazowego będą realizowane przedsięwzięcia w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej gmin Murów i Popielów. Teren gminy Wołczyn, gdzie będzie budowana sieć kanalizacyjna jest wpisany do

rejestr Obszarów Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie”. Ochronie jakości wód podziemnych i powierzchniowych Obszaru Chronionego krajobrazu „Bory Niemodlińskie” służy projekt budowy kanalizacji sanitarnej w Niemodlinie. Korzystny wpływ na zlewnię rzeki Nysa Kłodzka ma projekt miejskiej sieci kanalizacyjnej w gminie Paczków. W celu poprawy jakości wód spływających do rzeki Stobrawa (stanowiącej dopływ Odry) powstanie sieć kanalizacyjna w Oleśnie.

Analizując wybrane do dofinansowania projekty w ramach działania 4.1 *Infrastruktura wodno-ściekowa i gospodarka odpadami* RPO WO 2007-2013 można zauważyć, że projekty te stanowią uzupełnienie inwestycji prowadzonych w okresie programowania 2004-2006. Ze środków ZPORR 2004-2006 zbudowano przeciwpowodziowy zbiornik retencyjny Włodzienin na rzece Troi, natomiast ze środków RPO WO 2007-2013 realizowane są inwestycje dotyczące budowy zbiorczej kanalizacji sanitarnej w gminach Branice i Głubczyce. Realizacja przedsięwzięć zapewni kompleksową ochronę i jakość wód zbiornika retencyjnego Włodzienin. Inwestycja ta rozwiąże problem niekontrolowanych zrzutów ścieków do rzeki Troi stanowiącej główny dopływ do zbiornika.

Ponadto, aż siedem projektów obecnie dofinansowanych w ramach Osi Priorytetowej 4 jest komplementarnych z projektami realizowanymi w ramach ZPORR 2004- 2006. Przedmiotem projektów realizowanych przez gminy Izbicko, Paczków, Ujazd, Olesno, Niemodlin, Popielów i Głubczyce była:

- budowa sieci wodociągowej
- budowa stacji uzdatniania wody
- budowa ulic wraz z wykonaniem kanalizacji deszczowej
- budowa kanalizacji sanitarnej i kanalizacji tranzytowej Bogdanowice – Głubczyce.

Ponadto zauważalna jest kompleksowa realizacja projektów w ramach działania 4.1. Przykładem jest gmina Olesno, która w celu rozwiązania problemu jakim jest niedostateczna podstawowa infrastruktura kanalizacji sanitarnej, zrealizowała I etap projektu w ramach I naboru w działaniu 4.1. Następnie gmina Olesno złożyła do dofinansowania komplementarny projekt w ramach II naboru w działaniu 4.1 w celu konsekwentnej realizacji II etapu. Przedmiotowy projekt został zaakceptowany do realizacji.

Na zmniejszenie zagrożenia przeciwpowodziowego wpłynie projekt budowy zbiornika retencyjnego Kluczbork na rzece Stobrawie realizowanego w ramach działania **4.2 Zabezpieczenie przeciwpowodziowe**. W „Programie budowy zbiorników małej retencji w Województwie Opolskim” został zakwalifikowany do realizacji w pierwszej kolejności jako jedno z najpilniejszych zadań w zakresie ochrony przeciwpowodziowej. Po zakończeniu inwestycji zostanie rozwiązany problem ochrony przeciwpowodziowej 7 miejscowości w gminach Kluczbork, Lasowice Wielkie i Wołczyn. Łącznie przed powodzią zostanie zabezpieczonych ponad **46 tys. osób**. Ponadto w ramach działania 4.2 *Zabezpieczenie przeciwpowodziowe* miała miejsce rezygnacja beneficjenta z realizacji projektu kluczowego *Budowa lewostronnego wału rzeki Odry pn. Cisek-Dzielniczka zadanie 3,4,5*. Uwolnione środki w całości przeznaczono na zwiększenie alokacji w ramach działania 4.1 na projekty w zakresie infrastruktury wodno-ściekowej i gospodarkę odpadami.

Realizacja projektu w ramach działania **4.4 Ochrona bioróżnorodności Opolszczyzny** umożliwi osiągnięcie jednego z głównych celów Osi priorytetowej 4 *Ochrona środowiska* tj. zachowania i ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów przyrodniczych i krajobrazowych województwa opolskiego. Celem projektu jest przeciwdziałanie skutkom tzw. naturalnej sukcesji ekologicznej na terenie Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny”, która polega na zarastaniu traworoślami, drzewostanem, krzewami i gęstym samosiewem cennych przyrodniczo siedlisk przyrodniczych. Powoduje to radykalne pogorszenie warunków życia wielu cennych gatunków roślin. W związku z tym w ramach projektu podjęta zostanie m.in. wycinka drzew, krzewów i innych niepożądanych traworośli w celu zahamowania erozji i odsłonięcia najcenniejszych fragmentów wychodni.

Analiza wskaźników

Analiza została sporządzona na podstawie wskaźników programowych tj. na poziomie Osi priorytetowej.

Wartości wskaźników produktu zostały postawie przedstawione w oparciu o zatwierdzone wnioski o płatność końcową, za wyjątkiem wskaźników dotyczących „liczby projektów ...”, których wartości odpowiadają liczbie podpisanych umów. Według stanu na koniec 2009 r., stwierdza się, że realizacja celów Osi priorytetowej 4 wyznaczonych za pomocą wskaźników przebiega prawidłowo.

W ramach Osi priorytetowej 4 założono realizację 5 wskaźników produktu. Obecnie realizowane są 2 wskaźniki. Z analizy ich postępu wynika, iż wartość wskaźnika:

- *liczba projektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej* została przekroczona w 67% w odniesieniu do założonej na etapie programowania wartości docelowej. Jedną z przyczyn przekroczenia wartości wskaźnika była decyzja IZ RPO WO 2007-2013 o zwiększeniu alokacji na działanie, a tym samym dofinansowaniu większej liczby projektów złożonych w ramach działania 4.1. Powodem decyzji było duże zainteresowanie potencjalnych beneficjentów możliwością realizacji inwestycji w zakresie *infrastruktury wodno-ściekowej* w ramach RPO WO 2007-2013 oraz wysoka jakość projektów zgłoszonych do realizacji
- *liczba projektów z zakresu prewencji zagrożeń* została osiągnięta na poziomie 50% w odniesieniu do założonej na etapie programowania wartości docelowej. W ramach działania 4.2 założono realizację dwóch projektów kluczowych, których realizacja przyczyni się do skutecznego zabezpieczenia przeciwpowodziowego województwa opolskiego. Złożenie pełnej dokumentacji drugiego projektu kluczowego będzie miała miejsce w roku 2010 i pozwoli osiągnąć docelową wartość wskaźnika

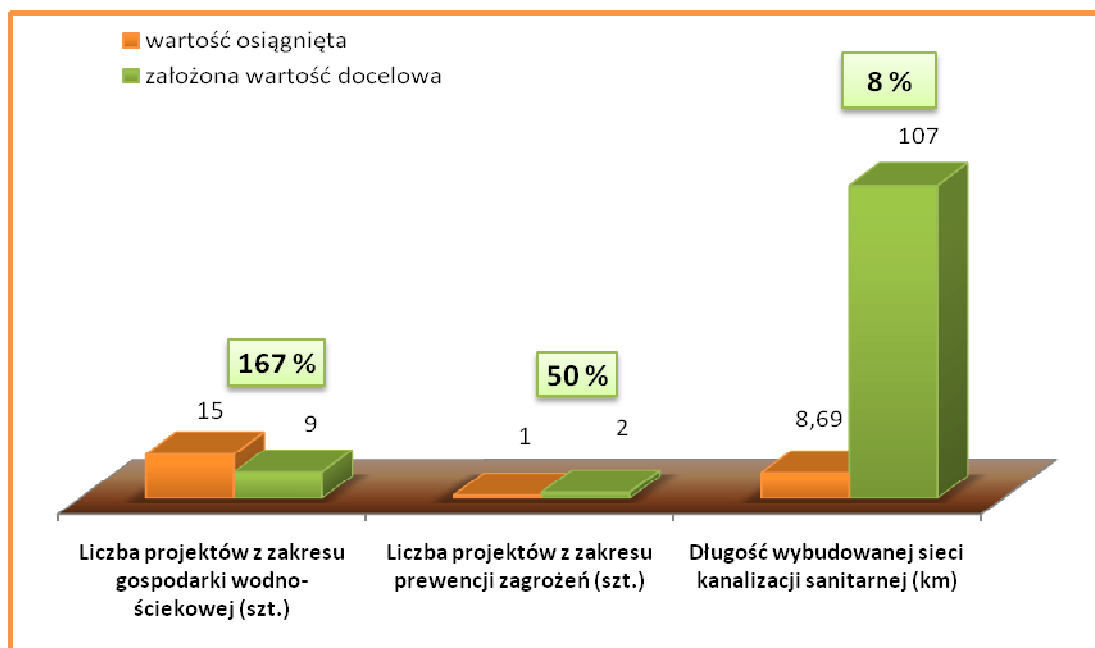
Dodatkowo w celu zaprezentowania postępu realizacji projektów w działaniu 4.1, analizie poddano wskaźnik produktu pn. *długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej*. W wyniku zakończonego projektu, wartość wskaźnika wynosi 8,69 km, co stanowi 8% założonej wartości docelowej. Ponadto biorąc po uwagę projekty, dla których zostały podpisane umowy wartość wskaźnika zostanie przekroczona (156 km, co stanowić będzie 146% założonej wartości docelowej) w wyniku decyzji IZ RPO WO 2007-2013 o zwiększeniu liczby projektów do dofinansowania w ramach działania 4.1.

Poziom realizacji wskaźników wyznaczonych jako mierniki celów Osi priorytetowej 4 prezentuje Wykres 27.

Pozostałe 3 wskaźniki produktu w okresie sprawozdawczym wykazały zerowe wartości:

- *liczba projektów z zakresu gospodarki odpadami* – realizację wskaźnika założono w działaniu 4.1. Od początku realizacji Programu IZ RPO WO 2007-2013 założyła, że nabór wniosków w zakresie gospodarki odpadami przeprowadzony będzie w roku 2011, dlatego realizacja wskaźnika jeszcze się nie rozpoczęła
- *liczba projektów mających na celu poprawę jakości powietrza oraz liczba projektów z zakresu energii odnawialnej* – wskaźniki zostały przewidziane do realizacji w działaniu 4.3, w ramach którego nabór wniosków przesunięto na 2010 r. z uwagi na brak *Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury badawczo-rozwojowej, lecznictwa uzdrowiskowego w ramach regionalnych programów operacyjnych*, dlatego realizacja wskaźnika jeszcze się nie rozpoczęła.

Wykres 27. Poziom realizacji wskaźników Osi priorytetowej 4 od uruchomienia Programu.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13).

W ramach Osi priorytetowej założono realizację 5 wskaźników rezultatu. W okresie sprawozdawczym żaden z nich nie został osiągnięty, dlatego w Tabeli 1f w Załączniku I zostały zaprezentowane zerowe wartości. Zgodnie ze sposobem prezentowania wskaźników rezultatu¹², wartości będą przedstawione w roku ich faktycznego osiągnięcia.

Analiza wskaźników rezultatu planowanych do osiągnięcia w zakresie Osi priorytetowej 4 została przeprowadzona na podstawie dotychczas podpisanych umów o dofinansowanie, według stanu na koniec 2009 r. i wygląda następująco:

- *liczba osób przyłączonych do sieci kanalizacyjnej w wyniku realizacji projektów* – w wyniku realizacji projektów założono, że w 2012 r. do sieci kanalizacyjnej zostanie przyłączonych 20 587 osób, co stanowić będzie 147% założonej wartości docelowej. W ramach działania 4.1 zakończyła się realizacja jednego projektu, w ramach którego wartość założona do osiągnięcia w 2010 r. wynosi 1 923 osoby
- *liczba osób zabezpieczonych przed powodzią w wyniku realizacji projektów* - w wyniku realizacji projektu kluczowego założono, że w 2012 r. przed powodzią zostanie zabezpieczonych 46 068 osób. Ponadto wartość wskaźnika zostanie zwiększona w wyniku założonej realizacji drugiego projektu kluczowego. Z uwagi na brak określonej wartości docelowej, która będzie oszacowana równolegle z procesem wdrażania rekomendacji z badania ewaluacyjnego pn. *Ocena systemu wskaźników produktu i rezultatu RPO WO 2007-2013*, nie ma możliwości na obecnym etapie wdrażania zaprezentowania odniesienia do założonej dla wskaźnika wartości docelowej.

3.4.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

Problemem na jaki napotkała IZ RPO WO 2007-2013 w okresie sprawozdawczym w ramach wdrażania Osi priorytetowej 4 był brak *Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury badawczo-rozwojowej, lecznictwa uzdrowiskowego w ramach regionalnych programów operacyjnych*.

W celu uniknięcia negatywnych skutków braku ww. *Rozporządzenia*, przesunięto termin ogłoszenia naboru w ramach działania 4.3 *Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii* z marca 2009 r. na luty 2010 r.

Więcej informacji nt. problemów we wdrażaniu RPO WO 2007-2013 przedstawiono w punkcie 2.3 sprawozdania.

¹² Wyjaśnienie sposobu prezentowania wskaźników rezultatu zostało opisane w Załączniku I do sprawozdania.

3.5 OŚ PRIORYTETOWA 5 *Infrastruktura społeczna i szkolnictwo wyższe*

- **39,56 mln Euro** z EFRR - kwota przeznaczona na nabory, co stanowi blisko **93%** alokacji EFRR na Oś
- **36,36 mln Euro** z EFRR - kwota podpisanych umów, co stanowi ponad **85%** alokacji EFRR na Oś
- **10,9 mln Euro** z EFRR – kwota wydatków wykazana przez beneficjentów w zaakceptowanych wnioskach o płatność, co stanowi **25%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi
- spośród 8 wskaźników produktu założonych na poziomie Osi realizowanych jest 7

3.5.1 Postęp w realizacji celów Osi priorytetowej wraz z analizą postępów

Celami Osi priorytetowej 5 *Infrastruktura społeczna i szkolnictwo wyższe* są:

- podniesienie konkurencyjności zasobów ludzkich na rynku pracy poprzez podniesienie poziomu i polepszenie warunków kształcenia w regionie
- wzmocnienie i poprawa bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców regionu, w szczególności osób aktywnych na rynku pracy
- ochrona obiektów dziedzictwa kulturowego oraz dziedzictwa naturalnego o znaczeniu regionalnym
- wzmocnienie roli kultury, jako czynnika wpływającego na kształtowanie atrakcyjnego wizerunku regionu.

Za wdrażanie Osi priorytetowej 5 odpowiada w całości IZ RPO WO 2007-2013.

Oś priorytetowa 5 jest najbardziej zróżnicowana pod względem obszarów wsparcia. Na realizację zadań z zakresu *edukacji, zdrowia i kultury* przeznaczono **42 714 481 Euro** w ramach EFRR, co stanowi **10%** alokacji na Program z EFRR. W ramach Osi realizowane są przedsięwzięcia polegające m.in. na: budowie, przebudowie, remoncie, zakupie wyposażenia w placówkach edukacyjnych i placówkach kultury, przebudowie placówek ochrony zdrowia oraz zakupie specjalistycznej aparatury i urządzeń medycznych, odbudowie i konserwacji obiektów kultury oraz dziedzictwa kulturowego. Pomoc w ramach Osi priorytetowej 5 kierowana jest m. in. do szkół wszystkich szczebli, zakładów opieki zdrowotnej działających w publicznym systemie ochrony zdrowia, jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych, instytucji kultury.

• Informacja nt. fizycznych i finansowych postępów Osi priorytetowej

Postęp fizyczny

Informacje nt. wskaźników postępu fizycznego Osi priorytetowej 5 przedstawiono w *Tabeli 1g. Postęp fizyczny Osi priorytetowej 5 Infrastruktura społeczna i szkolnictwo wyższe* oraz w *Tabeli 1h. Postęp fizyczny na poziomie działań/poddziałów dla Osi priorytetowej 5 Infrastruktura społeczna i szkolnictwo wyższe, w Załączniku I*.

Szczegółowe informacje nt. postępu realizacji wskaźników na poziomie Osi priorytetowej zostały zaprezentowane w *Analizie jakościowej*.

Stan wdrażania Osi priorytetowej 5 od uruchomienia Programu

Nabory wniosków

- ⇒ przeprowadzono **6 naborów wniosków w procedurze konkursowej** oraz złożono pełną dokumentacją konkursową **dla projektu kluczowego**
- ⇒ całkowita kwota alokacji EFRR przeznaczona na przeprowadzone nabory wyniosła **39,56 mln Euro** [163,23 mln PLN], w tym: na nabory w ramach procedury konkursowej **32,70 mln Euro** [134,89 mln PLN], na projekt w ramach procedury pozakonkursowej **6,87 mln Euro** [28,34 mln PLN]

Wnioski złożone

- ⇒ złożono **122 wnioski** o dofinansowanie w ramach procedury konkursowej i pozakonkursowej
- ⇒ całkowita wartość złożonych wniosków wyniosła **99,93 mln Euro** [412,19 mln PLN], w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR **64,61 mln Euro** [266,51 mln PLN]
- ⇒ pozytywną ocenę formalną otrzymało **78 wniosków** o całkowitej wartości **73,53 mln Euro** [303,29 mln PLN], w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR **48,29 mln Euro** [199,19 mln PLN]

Wnioski zaakceptowane

- ⇒ decyzją Zarządu Województwa Opolskiego zostało zaakceptowanych do realizacji **66 projektów** o całkowitej wartości **63,05 mln Euro** [260,07 mln PLN], w tym kwota dofinansowania z EFRR wyniosła **40,11 mln Euro** [165,44 mln PLN]

Podpisane umowy

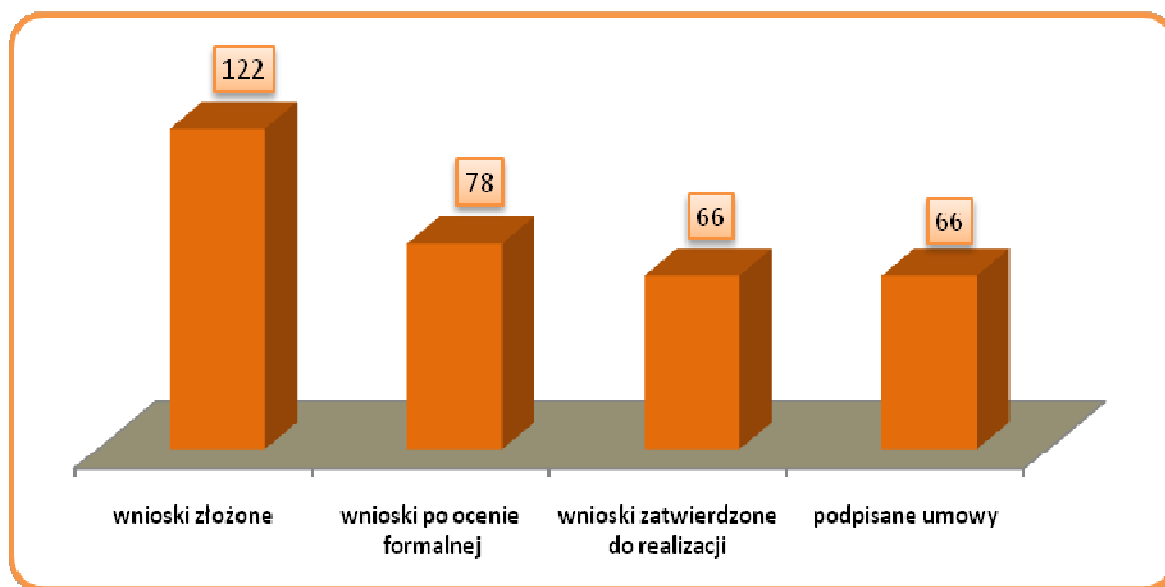
- ⇒ zawarto **66 umów** o całkowitej wartości **57,59 mln Euro** [237,55 mln PLN], w tym dofinansowanie z EFRR **36,36 mln Euro** [149,97 mln PLN]
- ⇒ poziom kontraktacji w ramach Osi priorytetowej przekroczył **85%**

Wnioski o płatność

- ⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **10,9 mln Euro** [44,95 mln PLN], co przekroczyło **25%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 5.

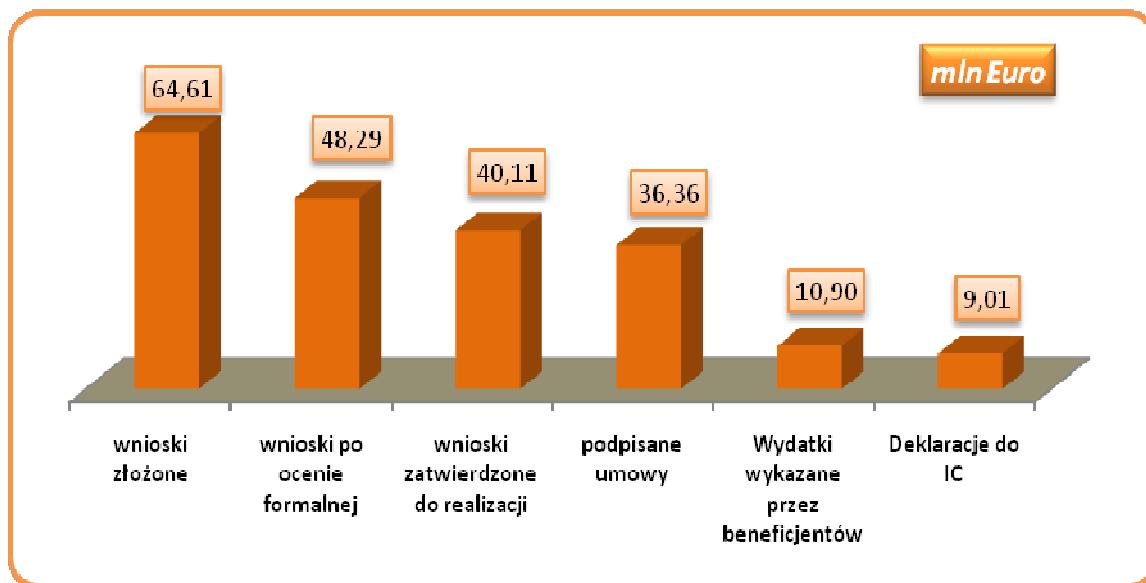
Informacje ogólne nt. stanu wdrażania Osi od uruchomienia Programu przedstawiono na *Wykresach 28-29*.

Wykres 28. Liczba wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 5 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Wykres 29. Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 5 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Stan wdrażania Osi priorytetowej 5 w okresie sprawozdawczym

Nabory wniosków

- ⇒ przeprowadzono **4 nabory wniosków w procedurze konkursowej**
- ⇒ całkowita kwota alokacji z EFRR przeznaczona na przeprowadzone nabory wyniosła **19,06 mln Euro** [78,61 mln PLN]

Wnioski złożone

- ⇒ złożono **96 wniosków** o dofinansowanie projektów w ramach procedury konkursowej i pozakonkursowej
- ⇒ całkowita wartość złożonych wniosków wyniosła **47,36 mln Euro** [195,34 mln PLN], w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR **32,88 mln Euro** [135,62 mln PLN]
- ⇒ pozytywną ocenę formalną otrzymały **53 wnioski** o całkowitej wartości **34,19 mln Euro** [141,04 mln PLN], w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR **24,31 mln Euro** [100,26 mln PLN]

Wnioski zaakceptowane

- ⇒ decyzją Zarządu Województwa Opolskiego zostało zaakceptowanych do realizacji **53 projekty** o całkowitej wartości **43,56 mln Euro** [179,68 mln PLN], w tym kwota dofinansowania z EFRR wyniosła **31,48 mln Euro** [129,85 mln PLN]

Podpisane umowy

- ⇒ zawarto **53 umowy** o całkowitej wartości **38,96 mln Euro** [160,7 mln PLN], w tym kwota dofinansowania z EFRR wyniosła **27,35 mln Euro** [112,8 mln PLN]

Wnioski o płatność

- ⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **10,9 mln Euro** [44,95 mln PLN], co przekroczyło **25%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 5.

Informacje nt. stanu wdrażania Osi w okresie sprawozdawczym przedstawiono w *Tabelach 32-33*.

Tabela 32. Stan wdrażania Osi priorytetowej 5 w okresie sprawozdawczym.

mln Euro

Nr i termin naboru	Złożone		Zaakceptowane		Podpisane umowy	
	Liczba	Dofinansowanie EFRR	Liczba	Dofinansowanie EFRR	Liczba	Dofinansowanie EFRR
5.1.1 Wsparcie regionalnej infrastruktury edukacyjnej						
I nabór (01.09-15.09. 2008)	nie złożono wniosków		12	15,36	12	11,30
II nabór (21.09-05.10. 2009)	4	1,14	2	0,91	2	0,9
5.1.2 Wsparcie lokalnej infrastruktury edukacyjnej						
I nabór (16.10-30.10. 2009)	38	5,24	nie zaakceptowano i nie podpisano umów			
Razem 5.1	42	6,38	14	16,27	14	12,2
5.2.2 Ambulatoryjna opieka medyczna						
I nabór (27.04-11.05. 2009)	18	2,14	16	1,99	16	1,99
5.3 Rozwój kultury oraz ochrona dziedzictwa kulturowego						
I nabór (02.02-16.02. 2009)	36	24,36	23	13,22	23	13,16
OGÓŁEM	96	32,88	53	31,48	53	27,35

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Tabela 33. Wartość wydatków we wnioskach o płatność w ramach Osi priorytetowej 5 w okresie sprawozdawczym.

mln Euro

Nr i nazwa działania/ poddziałania	Dofinansowanie EFRR	stopień realizacji zobowiązań w ramach działania/ poddziałania	stopień realizacji zobowiązań w ramach Osi priorytetowej
5.1.1 Wsparcie regionalnej infrastruktury edukacyjnej	2,07	14,28%	4,85%
5.2.1 Stacjonarna opieka medyczna	8,07	78,73%	18,9%
5.3 Rozwój kultury oraz ochrona dziedzictwa kulturowego	0,76	5,88%	1,76%
OGÓŁEM	10,9	-	25,51

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13).

Planowane nabory

W 2010 r. zgodnie z *Ramowym harmonogramem naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z 22 grudnia 2009 r.* zaplanowano złożenie wniosku przez Politechnikę Opolską na dofinansowanie *Budowy skrzydła dydaktycznego w budynku Wydziału Budownictwa (Tabela 34).*

Tabela 34. Planowane nabory wniosków w ramach Osi priorytetowej 5 w 2010 r.

mln Euro

Nr i nazwa działania/poddziałania	Termin/nr naboru	Alokacja na nabór	
		EFRR	BP
5.1.1 Wsparcie regionalnej infrastruktury edukacyjnej	luty (IPI – Budowa skrzydła dydaktycznego w budynku Wydziału Budownictwa)	3,13	0,00
SUMA		3,13	0,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Ramowego harmonogramu naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z 22 grudnia 2009 r.*

• Analiza jakościowa

Postęp rzeczowy

W ramach Osi priorytetowej 5 realizowanych jest **66** projektów, w tym 14 z zakresu edukacji, 29 projektów z zakresu ochrony zdrowia oraz 23 projekty w zakresie kultury i dziedzictwa kulturowego oraz naturalnego. W okresie sprawozdawczym zakończyła się realizacja **16** projektów, w tym: 4 projektów z zakresu edukacji, 10 projektów z zakresu ochrony zdrowia oraz 2 projektów z zakresu dziedzictwa kulturowego oraz naturalnego.

Poniżej przedstawiona została analiza jakościowa w podziale na działania Osi priorytetowej 5.

➤ **Działanie 5.1 Wsparcie infrastruktury edukacyjnej**

W okresie sprawozdawczym realizowanych jest **14** projektów z zakresu *edukacji na poziomie regionalnym*, a realizacja **4** z nich już się zakończyła.

W ramach zakończonych projektów:

- wsparciem objęto **7** placówek oświatowych o zasięgu regionalnym, w skład których wchodzi placówki w ramach kształcenia ustawicznego oraz placówki oświatowe na poziomie ponadgimnazjalnym
- **3** obiekty zostały dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych
- przebudowano ponad **2900 m²** powierzchni obiektów
- zakupiono **1383** zestawy komputerowe i oprogramowanie
- **4082** uczniów i słuchaczy korzystać będzie z zakupionego nowoczesnego sprzętu komputerowego i oprogramowania.

Dzięki zrealizowanym projektom placówki oświatowe (szkoły zawodowe, centra kształcenia ustawicznego - CKU) dysponują nowoczesną bazą dydaktyczną. Umożliwi ona unowocześnienie oferty edukacyjnej, stworzenie efektywnego systemu kształcenia, który zgodny jest z zapotrzebowaniem rynku pracy, co ma kluczowe znaczenie w procesach konkurencyjności regionalnej gospodarki.

Ponadto w wyniku podpisanych umów wsparciem zostaną objęte **22** placówki oświatowe, **8** z nich zostanie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, a **2** szkoły wyższe zostaną wyposażone w aparaturę naukowo-badawczą. Ze wsparcia korzystać będzie ponad **25 tys.** uczniów i słuchaczy oraz ponad 17 tys. studentów.

W ramach projektów z regionalnej infrastruktury edukacyjnej wsparcie otrzymają niemal wszystkie szkoły wyższe ulokowane w województwie opolskim, a kluczowe dla województwa i najstarsze uczelnie państwowe takie jak Politechnika Opolska i Uniwersytet Opolski, otrzymają dofinansowanie kilkakrotnie.

Ponadto projekty Uniwersytetu Opolskiego pn. *Przebudowa budynku Wydziału Chemii Uniwersytetu Opolskiego* oraz *Przebudowa budynku Wydziału Chemii Uniwersytetu Opolskiego – etap II, wyposażenie laboratoriów i pomieszczeń dydaktycznych*, a także planowany do złożenia w lutym 2010 r. przez Politechnikę Opolską projekt kluczowy pn. *Budowa skrzydła dydaktycznego budynku Wydziału*

Budownictwa Politechniki opolskiej w Opolu przy ulicy Katowickiej 48 wpłyną na poziom wykształcenia kadr w branżach wskazanych przez *Regionalny Foresight Województwa Opolskiego*.

Na uwagę zasługuje projekt Uniwersytetu Opolskiego pn. *Budowa Laboratorium Biotechnologii Uniwersytetu Opolskiego*, którego celem jest dostosowanie uczelni do wymogów i oczekiwań wobec tego typu jednostek dydaktyczno-badawczych działających w Europejskiej Przestrzeni Naukowej i Dydaktycznej. Edukacja biotechnologiczna prowadzona jest jedynie na 21 uczelniach w Polsce, a co roku kierunek ten kończy ponad 1500 absolwentów. Zważywszy na dynamiczny rozwój tego sektora gospodarki zarówno w Polsce, jak i w całej Europie liczba absolwentów kierunków związanych z biotechnologią jest niewielka. Głównym problemem polskiej nauki jest istniejąca infrastruktura, która uniemożliwia prowadzenie złożonych prac badawczych i laboratoryjnych.

➤ **Działanie 5.2 Rozwój bazy medycznej w regionie**

W okresie sprawozdawczym realizowanych jest **29** projektów z zakresu *ochrony zdrowia*, a realizacja **10** z nich już się zakończyła. Wszystkie zakończone projekty dotyczą stacjonarnej opieki medycznej.

W ramach ww. zakończonych projektów:

- wsparcie otrzymało **14** szpitali
- zakupiono **196** sztuk sprzętu medycznego (m.in. tomografy komputerowe, analogowe aparaty RTG, mammografy, elektroencefalografy)
- na zakupionym lub zmodernizowanym sprzęcie zostanie zrealizowanych ponad **89 tysięcy** specjalistycznych badań medycznych.

Ponadto w wyniku podpisanych umów wsparciem zostaną objęte **54** placówki medyczne zarówno w ramach stacjonarnej jak i ambulatoryjnej opieki medycznej, przebudowanych zostanie **8** instytucji ochrony zdrowia, zakupionych zostanie **257** sztuk sprzętu medycznego. Na zakupionym lub zmodernizowanym sprzęcie zostanie zrealizowanych ponad **290 tysięcy** specjalistycznych badań medycznych.

Dzięki zakupionemu nowoczesnemu sprzętowi medycznemu poprawiła się precyzja wykonywanych badań, liczba wykonywanych badań tomografii komputerowej, mammograficznych i EEG. Badania są obecnie przeprowadzane za pomocą nowoczesnej aparatury, dzięki czemu są bardziej bezpieczne dla pacjentów, a prowadzona z ich pomocą diagnostyka stanu zdrowia pacjentów przedstawia dokładniejszy i pełniejszy obraz.

Zakończone projekty zrealizowane zostały przez placówki, zajmujące się przede wszystkim leczeniem chorób nowotworowych i układu krążenia. Dzięki zakupionemu sprzętowi wzrosła wczesna wykrywalność w dziedzinie onkologii, kardiologii, hematologii i neurologii. Powyższe realizuje główne założenia Osi priorytetowej 5 w obszarze zdrowia, ujęte w RPO WO 2007-2013.

Zakupiony w ramach projektów nowoczesny sprzęt i podjęte działania przyczyniły się do podniesienia standardu opieki zdrowotnej: poprawy jakości i dostępności świadczonych usług medycznych w stacjonarnej opiece medycznej, poprawy dostępności do nowoczesnych technologii w zakresie diagnostyki, skrócenia czasu oczekiwania na badania i specjalistyczną diagnozę. To wszystko w perspektywie długoterminowej przełoży się na obniżenie śmiertelności i poprawę zdrowia mieszkańców regionu.

W ramach umów podpisanych w poddziałaniu 5.2.1 *Stacjonarna opieka medyczna*, 1 beneficjent skorzystał z instrumentu *cross-financing*. Zadeklarował przeprowadzenie szkolenia w zakresie obsługi tomografu komputerowego. W wyniku szkolenia zostaną przeszkolone wszystkie osoby, które będą obsługiwały tomograf komputerowy, tj. 2 lekarzy radiologów, 4 techników, a także personel szpitala. Koszty zrealizowania szkolenia stanowią 2,48% wydatków kwalifikowanych projektu.

W ramach realizowanych projektów wsparte zostały szpitale z wszystkich powiatów województwa opolskiego.

Podkreślić należy także, że dzięki realizacji projektu kluczowego *Szpitale Opolskie gwarancją bezpieczeństwa zdrowotnego regionu i bazą kształcenia kadry medycznej* wsparcie uzyskało 5 mieszczących się w Opolu szpitali. W ramach projektu w Publicznym Samodzielnym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Wojewódzkim Centrum Medycznym w Opolu realizowane były prace związane z przebudową i rozbudową infrastruktury związanej ze świadczeniem usług w zakresie kardiochirurgii, neurochirurgii, diagnostyki obrazowej i chirurgii urazowo – ortopedycznej. Część projektu dotycząca obiektów szpitalnych Szpitala Wojewódzkiego w Opolu oraz Opolskiego Centrum Onkologii im. Prof. T. Koszarowskiego obejmuje rozbudowę kompleksu zabiegowo-diagnostycznego wraz z łącznikami spinającymi je w jedną

całość oraz budowę pawilonu poradni dla przyjęć pierwszoplanowych wraz z łącznikiem i oddziałem dziennym chemioterapii, co wpłynie na poprawę diagnostyki i terapii w onkologii i hematologii. W Wojewódzkim Specjalistycznym Zespole Neuropsychiatrycznym im. Św. Jadwigi w Opolu w ramach opisywanego przedsięwzięcia tworzony jest ośrodek wczesnej interwencji inwazyjnej w ostrych zawałach mózgu wraz z rozbudową izby przyjęć, co pozwoli na wdrożenie nowoczesnych i skutecznych metod leczenia udarów mózgu. W Samodzielnym Specjalistycznym Zespole Opieki Zdrowotnej nad Matką i Dzieckiem w Opolu tworzone jest centrum aktywnego porodu i rodzicielstwa oraz leczenia niemowląt zagrożonych niepełnosprawnością.

➤ **Działanie 5.3 Rozwój kultury i ochrona dziedzictwa kulturowego**

W okresie sprawozdawczym realizowane są **23** projekty w ramach działania 5.3 *Rozwój kultury i ochrona dziedzictwa kulturowego*, w tym **16** projektów z zakresu *dziedzictwa kulturowego* oraz *naturalnego* i **7** z zakresu *kultury*. Realizacja **2** projektów z zakresu *dziedzictwa kulturowego* i *naturalnego* już się zakończyła. W ramach ww. zakończonych projektów wsparciem objęto **2** obiekty dziedzictwa kulturowego – zabytkowe kościoły wpisane do rejestru zabytków województwa opolskiego, tj. kościół parafialny pw. Trójcy Świętej w Bierawie oraz kościół oo. Franciszkanów w Głogówku. W wyniku realizacji ww. projektów **56 420** osób rocznie odwiedzi obydwie obiekty.

Poprzez wykonanie kompleksowego odwodnienia terenu wokół budynków oraz remont elewacji zahamowany został proces degradacji zabytków i poprawił się stan ich zachowania. Odrestaurowane i zabezpieczone wnętrza będzie można w pełny i bardziej komfortowy sposób wykorzystać do prowadzenia szerokiej działalności kulturalnej.

Kościół w Bierawie znajduje się na tzw. szlaku św. Jakuba, który ma ogromne znaczenie dla wspólnego dziedzictwa kulturowego Europy. Jego renowacja umożliwi wyeksponowanie w pełni jego walorów i przystosowanie do celów kultury sakralnej oraz turystyki. Ponadto, po zakończeniu realizacji projektu zaplanowano realizację dwóch ścieżek edukacyjnych: *Bierawa na szlaku św. Jakuba* oraz *Bierawa na szlaku Powstań Śląskich*.

Kościół oo. Franciszkanów w Głogówku w swoich murach zawiera bezcenny skarb jakim jest Kaplica Domku Loretańskiego – kościół w kościele, przez co jest miejscem licznie odwiedzanym przez turystów i pielgrzymów. Na terenie kościoła odbywa się także wiele uroczystości i imprez kulturalnych, w tym najbardziej znany Głogówecki Festiwal im. Ludwiga van Beethovena.

Ponadto w wyniku podpisanych umów:

- wsparciem zostanie objętych 6 instytucji kultury,
- w 7 obiektach instytucji kultury oraz 7 obiektach dziedzictwa kulturowego zostanie zapewniony dostęp dla osób niepełnosprawnych,
- 40 obiektów/zbiorów zostanie poddanych konserwacji, a 13 zostanie zabezpieczonych,
- prawie 350 tys. osób rocznie odwiedzi obiekty dziedzictwa kulturowego objęte wsparciem.

Analiza wskaźników

Analiza została sporządzona na podstawie wskaźników programowych tj. na poziomie Osi priorytetowej.

W związku z tym iż niektóre wskaźniki mają charakter złożony (dzielą się na podwskaźniki), przyjęto zasadę, iż do obliczenia ogólnej liczby wskaźników realizowanych na poziomie Osi priorytetowej, sumowane są zarówno wskaźniki główne oraz ich elementy składowe.

Wartości wskaźników produktu zostały przedstawione w oparciu o zatwierdzone wnioski o płatność końcową, za wyjątkiem wskaźników dotyczących „liczby projektów ...”, których wartości odpowiadają liczbie podpisanych umów. Przeprowadzając ocenę w postępie realizacji wskaźników Osi priorytetowej 5 wg stanu na koniec 2009 r. zauważa się, że realizacja większości wskaźników już na obecnym etapie jest przekroczona. Ponadto biorąc pod uwagę projekty, dla których zostały podpisane umowy wartości wszystkich wskaźników zostaną zwiększone, a niektórych znacznie przekroczone.

W ramach Osi priorytetowej 5 założono realizację 8 wskaźników produktu. Obecnie realizowanych jest 7 wskaźników.

Wśród wskaźników produktu najbardziej przekroczonym wskaźnikiem jest wskaźnik pn. *Liczba zakupionego sprzętu medycznego*. Już na obecnym etapie wdrażania wskaźnik ponad dwudziestokrotnie przekroczył planowaną do osiągnięcia wartość docelową, a analizując podpisane umowy planowane jest

podwojenie jego obecnej wartości. Na etapie programowania RPO WO 2007-2013 założono, iż na ww. wskaźnik będzie składał się sprzęt o znacznej wartości, tj. m.in. tomografy oraz specjalistyczne przyrządy medyczne. Na etapie wdrażania nie zawężono beneficjentom katalogu sprzętu możliwego do wykazania za pomocą przedmiotowego wskaźnika, co umożliwiło wykazanie przez beneficjentów rzeczywistej liczby zakupionej przez nich różnego rodzaju sprzętu.

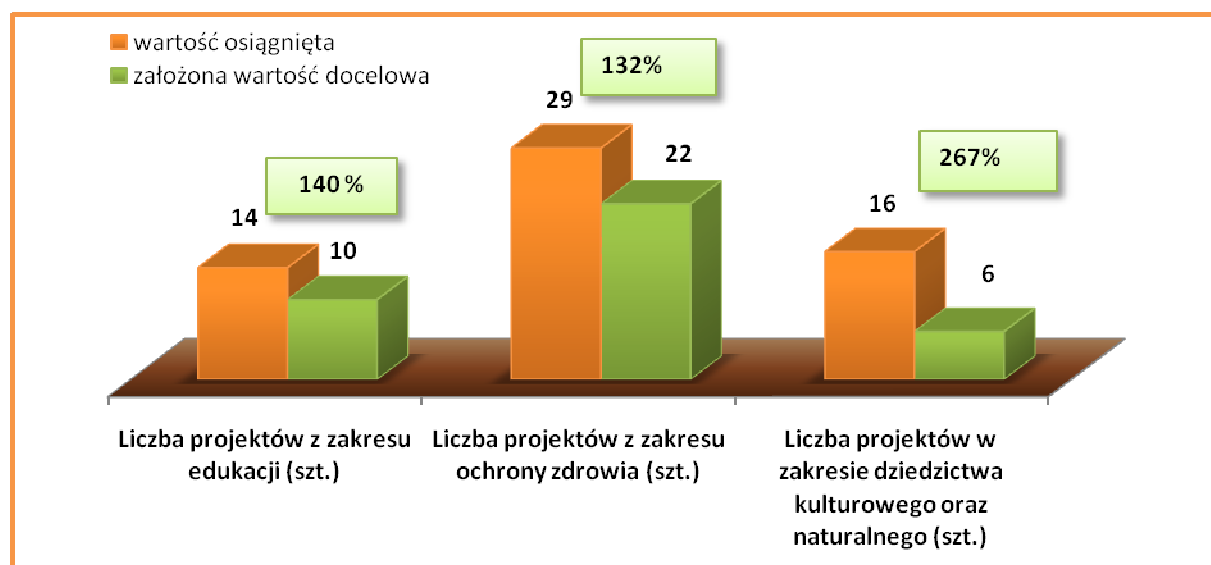
Wskaźniki pn. *Liczba projektów z zakresu edukacji* oraz *Liczba projektów z zakresu ochrony zdrowia* zostały przekroczone w niewielkim stopniu, natomiast wskaźnik *Liczba projektów w zakresie dziedzictwa kulturowego i naturalnego* został przekroczony niemal trzykrotnie. Szacując wartości wskaźników spodziewano się, iż złożonych zostanie mniej projektów o większej wartości dofinansowania. Przekroczenie wskaźników wydaje się jednak korzystne, bowiem dofinansowanie większej liczby projektów w ramach Osi priorytetowej 5 spowoduje większą wartość dodaną dla województwa opolskiego. Z uwagi na to, iż dotychczas podpisane zostały wszystkie umowy i nie planuje się kolejnych naborów wniosków (oprócz planowanego do złożenia w 2010 r. w ramach regionalnej infrastruktury edukacyjnej projektu kluczowego), nie przewiduje się dalszego wzrostu wartości ww. wskaźników.

Pozostałe wskaźniki produktu nie zostały przekroczone na obecnym etapie wdrażania, jednak na podstawie podpisanych umów można stwierdzić, iż wkrótce zostaną przekroczone, nawet kilkukrotnie.

Poziom realizacji wskaźników produktu wyznaczonych jako mierniki celów Osi priorytetowej 5 zostały zaprezentowane na Wykresach 30-31.

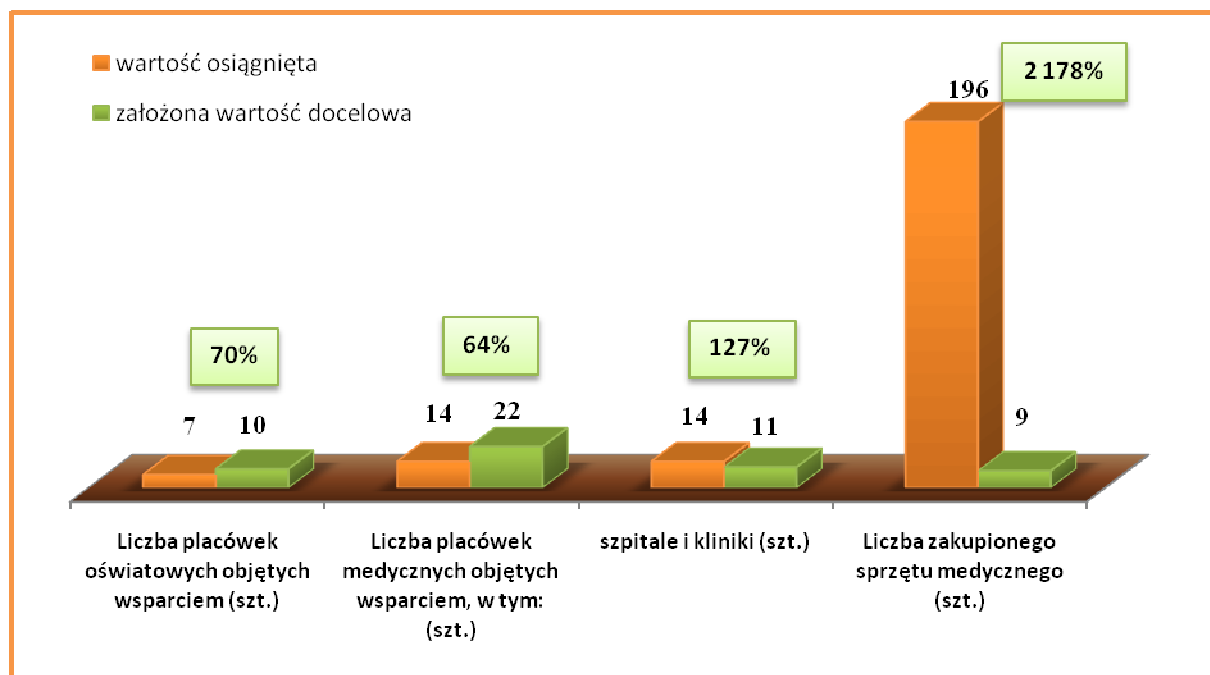
Wartość zerową w okresie sprawozdawczym wykazał wskaźnik produktu pn. *Liczba instytucji kultury objętych wsparciem*, który został założony w działaniu 5.3. Przyczyną nieosiągnięcia wartości wskaźnika jest to, iż do końca 2009 r. nie zakończyła się realizacja projektów z zakresu dziedzictwa kulturowego i infrastruktury kultury. Z analizy podpisanych umów wynika, iż beneficjenci realizują projekty w tym obszarze, zatem wartość zwiększy się, co zostało zaprezentowane w wierszu *Szacowana realizacja w Tabeli 1g w Załączniku I*.

Wykres 30. Poziom realizacji wskaźników Osi priorytetowej 5 od uruchomienia Programu.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13).

Wykres 31. Poziom realizacji wskaźników Osi priorytetowej 5 od uruchomienia Programu, c.d.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13).

W ramach Osi priorytetowej założono realizację 5 wskaźników rezultatu. W okresie sprawozdawczym żaden z nich nie został osiągnięty, dlatego w *Tabeli 1g* w *Załączniku I* zostały zaprezentowane zerowe wartości. Zgodnie ze sposobem prezentowania wskaźników rezultatu¹³, wartości będą przedstawione w roku ich faktycznego osiągnięcia.

Analiza wskaźników rezultatu planowanych do osiągnięcia w zakresie Osi priorytetowej 5 została przeprowadzona na podstawie podpisanych umów, według stanu na koniec 2009 r. Z analizy wynika, że wszystkie wskaźniki przekroczyły zakładaną wartość docelową kilku, a nawet kilkunastokrotnie.

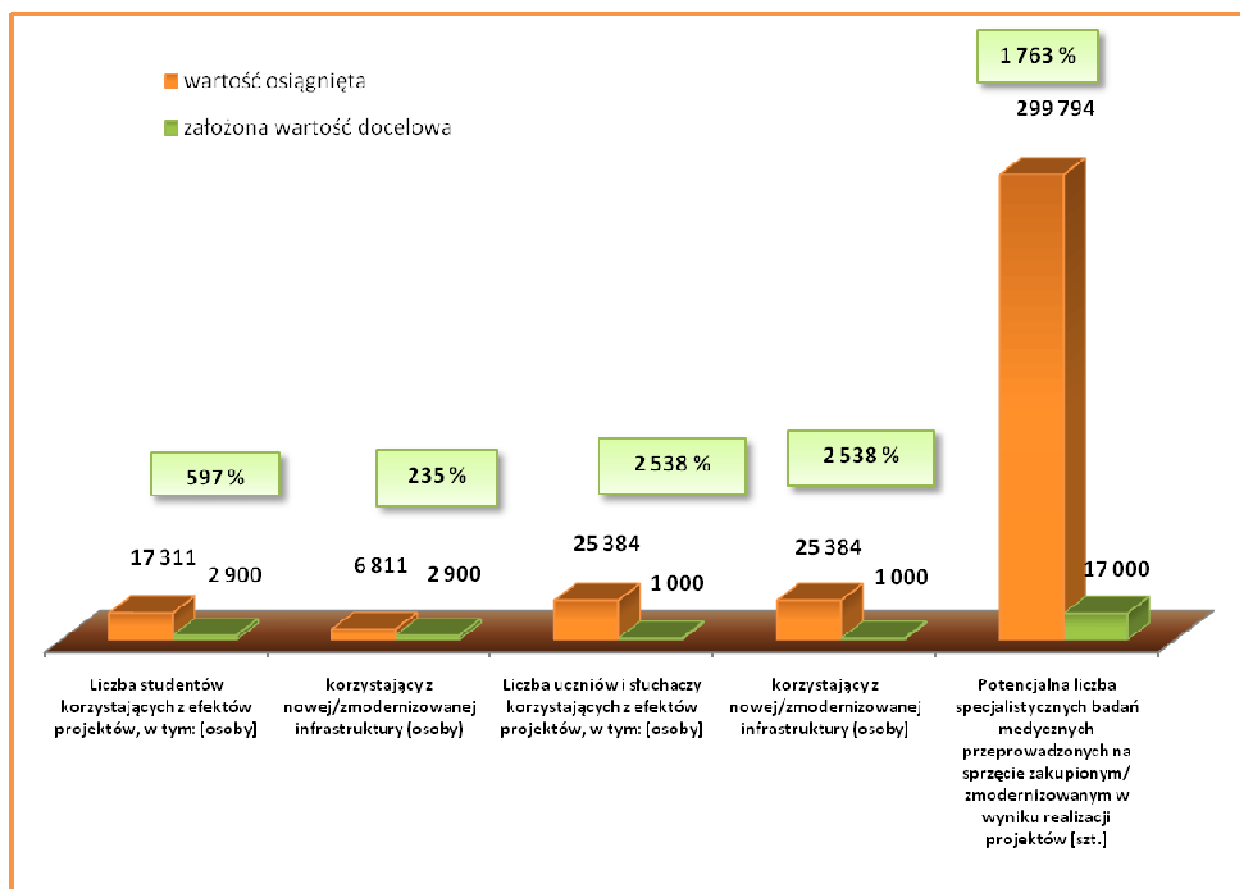
W zakresie wskaźników obrazujących liczbę uczniów i słuchaczy oraz studentów na etapie programowania RPO WO 2007-2013 założono, iż realizowane projekty nie będą obejmowały swoim zasięgiem całych placówek, tylko ich części. Na etapie wdrażania okazało się natomiast, iż niejednokrotnie projekty obejmują swoim zasięgiem wszystkich studentów (uczniów, słuchaczy) uczęszczających do danej placówki, co spowodowało znaczne przekroczenie wartości ww. wskaźników.

Wskaźnik *Potencjalna liczba specjalistycznych badań medycznych przeprowadzonych na sprzęcie zakupionym/ zmodernizowanym* w wyniku realizacji projektów wiąże się ściśle ze wskaźnikiem *Liczba zakupionego sprzętu medycznego*, w związku z czym wzrost wskaźnika dotyczącego liczby zakupionego sprzętu medycznego spowodował automatycznie wzrost wskaźnika dotyczącego liczby badań przeprowadzonych na zakupionym sprzęcie.

Planowane do realizacji wskaźniki rezultatu dla Osi priorytetowej 5 prezentuje Wykres 32.

¹³ Wyjaśnienie sposobu prezentowania wskaźników rezultatu zostało opisane w *Załączniku I* do sprawozdania.

Wykres 32. Poziom realizacji wskaźników Osi priorytetowej 5 planowanych do realizacji na podstawie podpisanych umów od uruchomienia Programu.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

3.5.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

W ramach Osi priorytetowej 5 IZ RPO WO 2007-2013 nie napotkała na problemy związane z wdrażaniem.

3.6 OŚ PRIORYTETOWA 6 *Aktywizacja obszarów miejskich i zdegradowanych*

- ⇒ **10,65 mln Euro** z EFRR – kwota przeznaczona na nabory, co stanowi **31%** alokacji EFRR na Oś
- ⇒ **6,67 mln Euro** – kwota podpisanych umów, co stanowi **19%** alokacji EFRR na Oś
- ⇒ **1,06 mln Euro** z EFRR – kwota wydatków wykazana przez beneficjentów w zaakceptowanych wnioskach o płatność, co stanowi ponad **3%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi
- ⇒ spośród 3 wskaźników produktu założonych na poziomie Osi realizowane są 2

3.6.1 Postęp w realizacji celów Osi priorytetowej wraz z analizą postępów

Celem Osi priorytetowej 6 *Aktywizacja obszarów miejskich i zdegradowanych* jest nadanie nowych funkcji społeczno-gospodarczych oraz ożywienie obszarów miejskich i zdegradowanych dla zwiększenia ich atrakcyjności przestrzennej i gospodarczej oraz stworzenia warunków do wzrostu zatrudnienia na tych terenach.

Za wdrażanie Osi priorytetowej 6 odpowiedzialna jest IZ RPO WO 2007-2013.

Na realizację Osi priorytetowej przeznaczono **34 171 585 Euro** w ramach EFRR, co stanowi **8%** alokacji na Program. W ramach Osi 6 realizowane są przedsięwzięcia polegające na: zagospodarowaniu i uporządkowaniu zdegradowanych przestrzeni miejskich, porządkowaniu historycznych centrów miast oraz przywróceniu lub nadaniu nowych funkcji zdegradowanym terenom (w tym poprzemysłowym i powojkowym). Pomoc w ramach Osi priorytetowej 6 kierowana jest m. in. do jednostek samorządu terytorialnego, szkół wyższych, organizacji pozarządowych, spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych.

• Informacja nt. fizycznych i finansowych postępów osi priorytetowej

Postęp fizyczny

Informacje nt. wskaźników postępu fizycznego Osi priorytetowej 6 przedstawiono w *Tabeli 1i. Postęp fizyczny Osi priorytetowej 6 Aktywizacja obszarów miejskich i zdegradowanych w Załączniku I.*

Szczegółowe informacje nt. postępu realizacji wskaźników na poziomie Osi priorytetowej zostały zaprezentowane w *Analizie jakościowej.*

Stan wdrażania osi priorytetowej 6 od uruchomienia Programu

Nabory wniosków

- ⇒ przeprowadzono **1 nabór wniosków w ramach procedury konkursowej** oraz złożono pełną dokumentację konkursową dla **1 projektu kluczowego**
- ⇒ całkowita kwota alokacji na przeprowadzone nabory wyniosła **10,65 mln Euro** [43,96 mln PLN], w tym: na nabór w procedurze konkursowej **5,83 mln Euro** [24,06 mln PLN], na w ramach procedury pozakonkursowej obejmujący indywidualny projekt kluczowy *Budowa II Kampusu PO. Zadanie 1A. Adaptacja budynku nr 9 przy ulicy Prószkowskiej na cele dydaktyczne i badawcze WWFiF* **4,82 mln Euro** [19,90 mln PLN]
- ⇒ w ramach Osi przeprowadzono konkurs LPR, w wyniku którego wybrano do realizacji **15 LPR**

Wnioski złożone

- ⇒ złożono **9 wniosków** o dofinansowanie w ramach procedury konkursowej oraz pozakonkursowej
- ⇒ całkowita wartość złożonych wniosków wyniosła **19,80 mln Euro** [81,66 mln PLN], w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR **12,08 mln Euro** [49,84 mln PLN]
- ⇒ pozytywną ocenę formalną otrzymały wszystkie złożone wnioski

Wnioski zaakceptowane

⇒ decyzją Zarządu Województwa Opolskiego zostały zaakceptowane do realizacji **3 projekty** o całkowitej wartości **11,86 mln Euro** [48,92 mln PLN], w tym kwota dofinansowania z EFRR wynosi **7,44 mln Euro** [30,67mln PLN]

Podpisane umowy

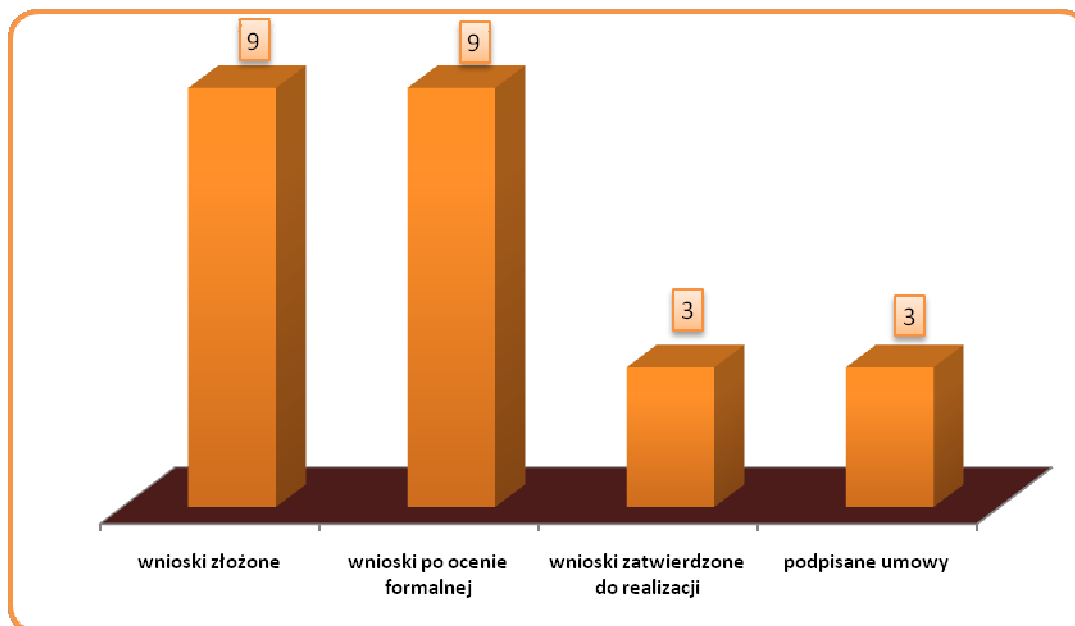
⇒ zawarto **3 umowy** o całkowitej wartości **10,19 mln Euro** [42,02 mln PLN], w tym kwota dofinansowania z EFRR wynosi **6,67 mln Euro** [27,5 mln PLN]
⇒ poziom kontraktacji w ramach Osi priorytetowej wyniósł ponad **19%**

Wnioski o płatność

⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność na kwotę EFRR **1,06 mln Euro** [4,38 mln PLN], co stanowi ponad **3%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 6. Zatwierdzone wnioski o płatność stanowią blisko **8%** zobowiązań w ramach działania 6.2 *Zagospodarowanie terenów zdegradowanych*

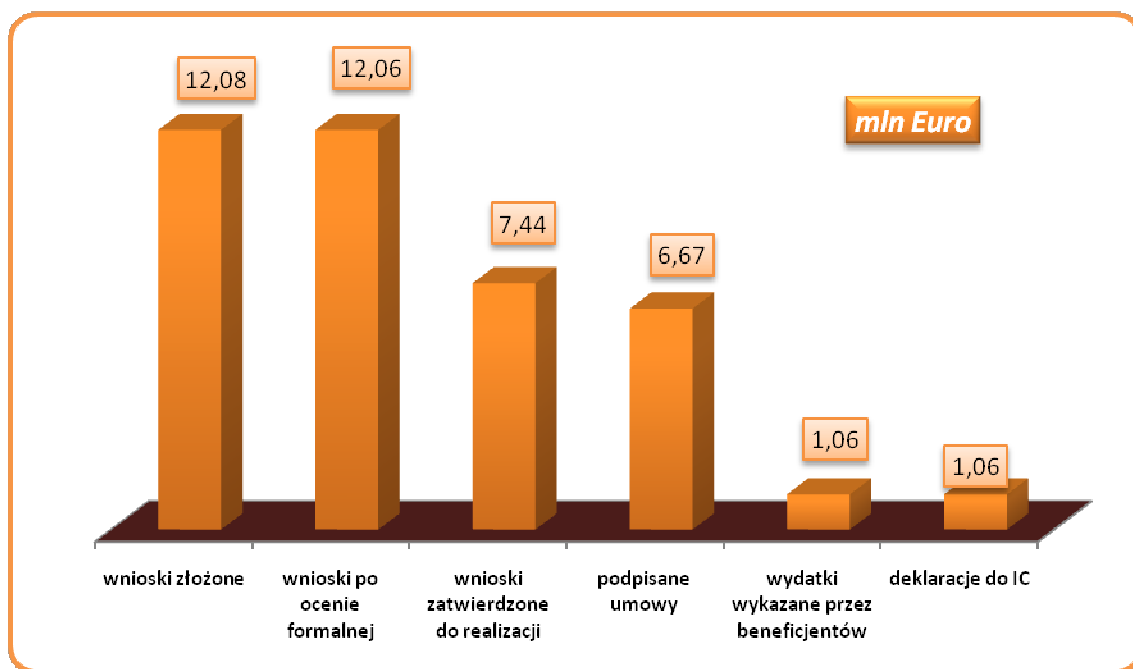
Informacje ogólne nt. stanu wdrażania Osi od uruchomienia Programu przedstawiono na *Wykresach 33-34*.

Wykres 33. Liczba wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 6 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Wykres 34. Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 6 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Stan wdrażania Osi priorytetowej 6 w okresie sprawozdawczym

Nabory wniosków

- ⇒ przeprowadzono konkurs LPR, w wyniku którego wybrano do realizacji **10 LPR** oraz przeprowadzono ocenę techniczną **5 LPR** z miast wpisanych w RPO WO 2007-2013 (tj. Opole, Brzeg, Kędzierzyn-Koźle, Kluczbork, Nysa)
- ⇒ przeprowadzono **1 nabór wniosków w ramach procedury konkursowej**

Wnioski złożone

- ⇒ złożono **8 wniosków** o dofinansowanie w ramach procedury konkursowej
- ⇒ całkowita wartość wszystkich złożonych wniosków wyniosła **12,93 mln Euro** [53,35 mln PLN], w tym wnioskowane dofinansowanie z EFRR stanowiło **7,42 mln Euro** [30,59 mln PLN]
- ⇒ pozytywną ocenę formalną otrzymały wszystkie złożone wnioski

Wnioski zaakceptowane

- ⇒ decyzją Zarządu Województwa Opolskiego zostały zaakceptowane do realizacji **3 projekty**, w tym projekt kluczowy w działaniu 6.2
- ⇒ całkowita wartość projektów wyniosła **11,86 mln Euro** [48,92 mln PLN], a dofinansowanie EFRR **7,44 mln Euro** [30,67 mln PLN]

Podpisane umowy

- ⇒ podpisano **3 umowy** o dofinansowanie o całkowitej wartości **10,19 mln Euro** [42,02 mln PLN], w tym kwota dofinansowania z EFRR wyniosła **6,67 mln Euro** [27,5 mln PLN]

Wnioski o płatność

- ⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność w ramach działania 6.2 *Zagospodarowanie terenów zdegradowanych* na kwotę EFRR **1,06 mln Euro** [4,38 mln PLN], co stanowi ponad **3%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi priorytetowej 6. Zatwierdzone wnioski o płatność stanowią blisko **8%** zobowiązań w ramach działania 6.2.

Informacje nt. stanu wdrażania Osi w okresie sprawozdawczym przedstawiono w Tabeli 35.

Tabela 35. Stan wdrażania Osi priorytetowej 6 w okresie sprawozdawczym.

mln Euro

Nr i termin naboru	Złożone		Zakceptowane		Podpisane umowy	
	Liczba	Dofinansowanie EFRR	Liczba	Dofinansowanie EFRR	Liczba	Dofinansowanie EFRR
6.1 Rewitalizacja obszarów miejskich						
I nabór (29.10-12.11.2009 r.)	8	7,42	2	2,77	2	2,26
6.2 Zagospodarowanie terenów zdegradowanych						
IPI (17-21.03.2008 r.)	nie złożono wniosków		1	4,67	1	4,41
OGÓŁEM	8	7,42	3	7,44	3	6,67

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

Przeprowadzony w okresie sprawozdawczym nabór, mimo ograniczeń (projekty wyłącznie z wybranych LPR, dodatkowe warunki dot. występowania pomocy publicznej w projekcie), cieszył się zainteresowaniem beneficjentów, gdyż wnioskowane w naborze dofinansowanie wyniosło 127% dostępnej alokacji.

Nabory planowane

W ramach Osi Priorytetowej 6 w 2010 r. zgodnie z *Ramowym harmonogramem naboru wniosków* zaplanowano 1 nabór w ramach procedury konkursowej oraz 1 nabór w ramach procedury pozakonkursowej co przedstawia *Tabela 36*.

Tabela 36. Planowane nabory wniosków w ramach Osi priorytetowej 6 w 2010 r.

mln Euro

Lp.	Nr i nazwa działania/poddziałania Nr naboru	Termin naboru	Alokacja na nabór	
			EFRR	BP
1.	6.1 Rewitalizacja obszarów miejskich II nabór	12.03-26.03	14,67	2,17
2.	6.2 Zagospodarowanie terenów zdegradowanych I nabór	01.03-15.03	8,69	1,53
SUMA			23,36	3,70

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Ramowego harmonogramu naboru wniosków w ramach RPO WO 2007-2013 z 22 grudnia 2009 r.*

- **Analiza jakościowa**

Postęp rzeczowy

W ramach Osi priorytetowej 6 od uruchomienia Programu przeprowadzono nabór LPR dla miast kwalifikujących się do objęcia wsparciem w ramach działania 6.1, tj. liczących ponad 5 tys. mieszkańców.

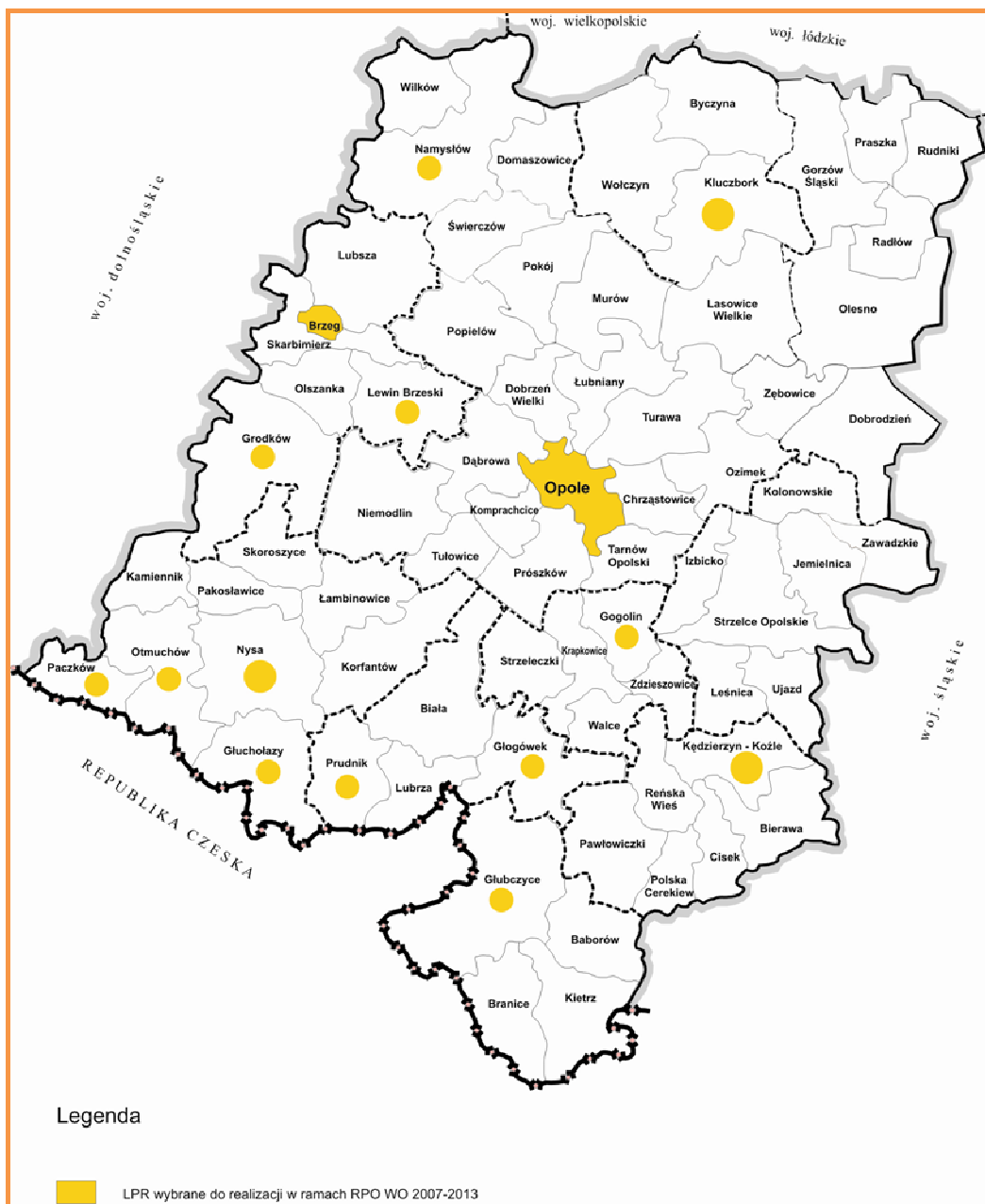
W naborze zostało złożonych 21 LPR, w tym 5 podlegających wyłącznie ocenie technicznej z miast wpisanych w RPO WO 2007-2013, tj. Opole, Brzeg, Kędzierzyn-Koźle, Kluczbork, Nysa. Zgodnie z zasadami przyjętymi na etapie programowania, LPR ww. 5 miast zostają przyjęte do realizacji po spełnieniu wymogów formalnych określonych przez IZ RPO WO 2007-2013. Wszystkie LPR ww. 5 miast przeszły pozytywnie ocenę techniczną i tym samym zostały zatwierdzone do realizacji.

Pozostałe 16 LPR zostały poddane ocenie merytorycznej, w wyniku której do realizacji wybrano 10 LPR.

Zgodnie z zasadami przyjętymi przez IZ RPO WO 2007-2013 wsparcie w ramach działania 6.1 zostanie skierowane wyłącznie do beneficjentów z obszarów objętych wybranymi LPR.

Na *Mapie 3* przedstawiono 15 miast, których LPR zostały wybrane do realizacji w ramach RPO WO 2007-2013.

Mapa 3. Miasta, których LPR zostały zatwierdzone do realizacji w ramach RPO WO 2007-2013.

Źródło: Opracowanie własne.

W ramach Osi priorytetowej 6 rozpoczęła się realizacja **3 projektów** przyczyniających się do nadania nowych funkcji społeczno-gospodarczych oraz ożywienia obszarów miejskich i zdegradowanych dla zwiększenia ich atrakcyjności przestrzennej i gospodarczej oraz stworzenia warunków do wzrostu zatrudnienia na tych terenach.

W ramach działania dotyczącego rewitalizacji obszarów miejskich realizowane są **2 projekty** na terenie miasta Nysa. Przedmiotem pierwszego jest rewitalizacja historycznej części miasta – Śródmieścia, poprzez dobudowę nowego bloku łóżkowego wraz z łącznikiem do istniejącego budynku głównego Szpitala w Nysie

oraz zagospodarowanie przyległego terenu. Drugi projekt obejmuje utworzenie na bazie istniejącego obiektu Gminnego Centrum Pomocy Społecznej oraz kompleksowe zagospodarowanie otaczającego terenu.

Przebudowa pomieszczeń szpitalnych oraz rewitalizacja i zagospodarowanie nieużytkowanego budynku na cele opieki społecznej realizowane w ramach działania 6.1 przyczynią się do zwiększenia funkcjonalności terenu poprzez wprowadzenie nowej funkcji użyteczności publicznej. Poprawa estetyki otoczenia i przywrócenia ładu przestrzennego obszarów projektów spowoduje wyeliminowanie koncentracji środowisk patologicznych, a tym samym wyeliminowanie zjawiska degradacji przestrzeni publicznej. Realizacja projektów wpłynie zatem na odnowę przestrzenną, społeczną i gospodarczą obszaru.

W działaniu skierowanym na zagospodarowanie terenów zdegradowanych realizowany jest projekt kluczowy Politechniki Opolskiej, którego celem zagospodarowanie jest obiektu pokoszarowego znajdującego się na terenie II Kampusu tej uczelni na cele dydaktyczne i badawcze Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii. Realizacja projektu w rezultacie przyczyni się do ogólnej poprawy zagospodarowania przestrzennego stolicy regionu i jednocześnie wspomagać będzie rozwój społeczno-gospodarczy Opolszczyzny akcentując jego walory w postaci silnych ośrodków naukowo-badawczych stanowiących o potencjale konkurencyjnym województwa.

Planuje się, że po przeprowadzeniu planowanej inwestycji nastąpi nie tylko rozwój własnych zasobów infrastrukturalnych uczelni, ale przede wszystkim spodziewane jest ożywienie gospodarcze i społeczne miasta Opola, szczególnie jego zachodniej części (dotychczas związanej wyłącznie z jednostką wojskową). Efektem projektu będzie zatem eliminacja negatywnych zjawisk ze sfery ekonomicznej i społecznej, które wywołują dysproporcje wewnątrzregionalne i hamują zrównoważony rozwój całego regionu.

Należy podkreślić ponadto, że projekt jest kolejnym etapem kompleksowego przedsięwzięcia rewitalizacji terenu po byłej jednostce wojskowej i kontynuacją zrealizowanych dwóch projektów dofinansowanych ze środków ZPORR 2004-2006, w ramach których zbudowano halę sportową i zaplecze dydaktyczne dla potrzeb Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii oraz oddano do użytku łącznik pomiędzy halą sportową a budynkiem dydaktycznym, a także wykonano wszystkie niezbędne przyłącza.

Analiza wskaźników

Analiza została sporządzona na podstawie wskaźników programowych tj. na poziomie Osi priorytetowej.

W związku z tym iż niektóre wskaźniki mają charakter złożony (dzielą się na podwskaźniki), przyjęto zasadę, iż do obliczenia ogólnej liczby wskaźników realizowanych na poziomie Osi priorytetowej, sumowane są zarówno wskaźniki główne oraz ich elementy składowe.

Wartości wskaźników produktu w ramach Osi priorytetowej odpowiadają liczbie podpisanych umów. Według stanu na koniec 2009 r., stwierdza się, że realizacja celów Osi priorytetowej 6 wyznaczonych za pomocą wskaźników przebiega prawidłowo.

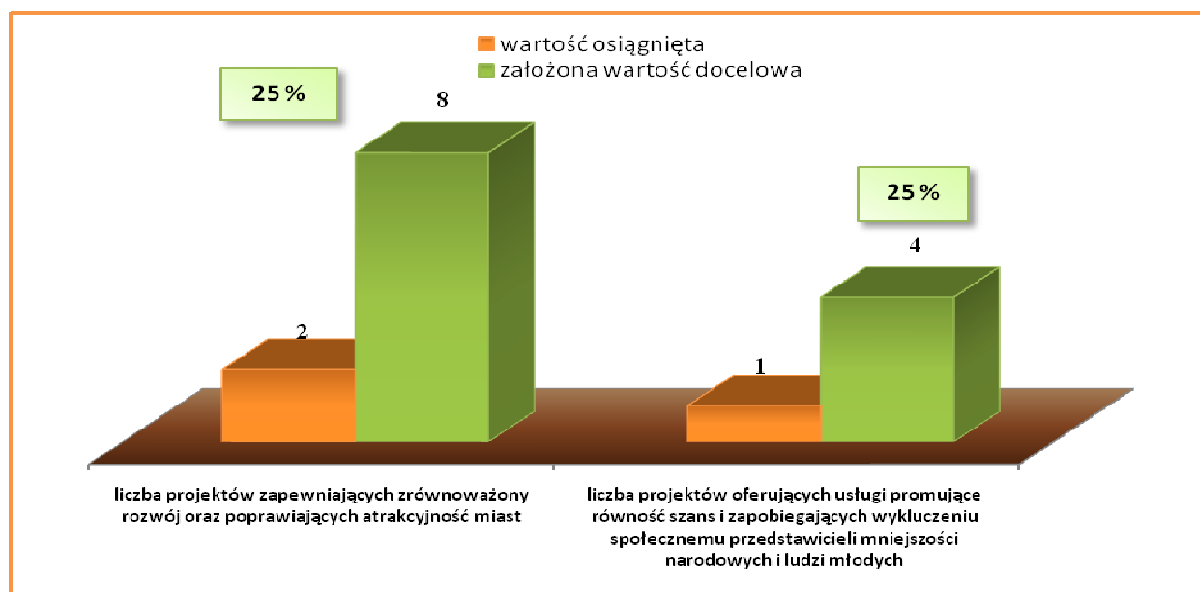
W ramach Osi priorytetowej 6 założono realizację 3 wskaźników produktu. Obecnie realizowane są 2 wskaźniki. Z analizy ich postępu wynika, iż wartość wskaźnika:

- *liczba projektów zapewniających zrównoważony rozwój oraz poprawiających atrakcyjność miast* – wskaźnik osiągnięty w 25%
- *liczba projektów oferujących usługi promujące równość szans i zapobiegających wykluczeniu społecznemu przedstawicieli mniejszości narodowych i ludzi młodych* – wskaźnik osiągnięty w 25%.

Poziom realizacji wskaźników produktu wyznaczonych jako mierniki celów Osi priorytetowej 6 został zaprezentowany na Wykresie 35.

Wartość zerową w okresie sprawozdawczym wykazał wskaźnik produktu pn. *liczba projektów promujących przedsiębiorczość i zastosowanie nowych technologii*, który został przewidziany do realizacji poprzez przedsięwzięcia objęte pomocą publiczną, dla których nabory wniosków przesunięto na 2010 r. z uwagi na brak *Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy na rewitalizację w ramach regionalnych programów operacyjnych* oraz *Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury badawczo-rozwojowej, lecznictwa uzdrowiskowego w ramach regionalnych programów operacyjnych*, dlatego realizacja wskaźnika jeszcze się nie rozpoczęła.

Wykres 35. Poziom realizacji wskaźników Osi priorytetowej 6 od uruchomienia Programu.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13) oraz LSI (SEZaM RPO WO 2007-2013).

W ramach Osi priorytetowej założono realizację 4 wskaźników rezultatu. W okresie sprawozdawczym żaden z nich nie został osiągnięty, dlatego w Tabeli 1i w Załączniku I zostały zaprezentowane zerowe wartości. Zgodnie ze sposobem prezentowania wskaźników rezultatu¹⁴, wartości będą przedstawione w roku ich faktycznego osiągnięcia.

Analiza wskaźników rezultatu planowanych do osiągnięcia w zakresie Osi priorytetowej 6 została przeprowadzona na podstawie podpisanych umów, według stanu na koniec 2009 r. i wygląda następująco:

- *powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji i zagospodarowaniu, w tym miejskich* – w wyniku realizacji projektów założono, że w 2013 r. 0,03 km² powierzchni terenów miejskich zostanie zrewitalizowanych, co stanowić będzie 24% założonej na etapie programowania wartości docelowej. Ponadto, wartość wskaźnika zostanie zwiększona z uwagi na to, iż w ramach naboru przeprowadzonego w okresie sprawozdawczym będą jeszcze podpisywane umowy, a także zaplanowany na 2010 r. kolejny nabór wniosków
- *powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji i zagospodarowaniu, w tym zdegradowanych* – w wyniku realizacji projektu kluczowego założono, że w 2012 r. 0,01 km² powierzchni terenów zdegradowanych zostanie poddanych zagospodarowaniu, co stanowić będzie 14% założonej na etapie programowania wartości docelowej. Ponadto, wartość wskaźnika zostanie zwiększona z uwagi na zaplanowany na 2010 r. nabór wniosków w procedurze konkursowej
- *powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji i zagospodarowaniu* – w wyniku realizacji projektów założono, że w 2013 r. wskaźnik osiągnie wartość 0,04 km², co stanowić będzie 20% założonej na etapie programowania wartości docelowej. Wartość wskaźnika ulegnie zwiększeniu z uwagi na planowane w 2010 r. nabory wniosków
- *liczba miejsc pracy wykreowanych na obszarach zdegradowanych* – wskaźnik do realizacji zaplanowano w ramach działania 6.2 poprzez przedsięwzięcia objęte pomocą publiczną, dla których nabór wniosków przesunięto na 2010 r. z uwagi na brak Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury badawczo-rozwojowej, lecznictwa uzdrowiskowego w ramach regionalnych programów operacyjnych. Ponadto dla wskaźnika nie określono wartości docelowej, która będzie oszacowana równoległe z procesem wdrażania rekomendacji z badania ewaluacyjnego pn. Ocena systemu wskaźników produktu i rezultatu RPO WO 2007-2013.

¹⁴ Wyjaśnienie sposobu prezentowania wskaźników rezultatu zostało opisane w Załączniku I do sprawozdania.

3.6.2 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz podjętymi środkami zaradczymi

W ramach wdrażania Osi priorytetowej 6, IZ RPO WO 2007-2013 napotkała w okresie sprawozdawczym na problem braku *Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy na rewitalizację w ramach regionalnych programów operacyjnych*, a także *Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie pomocy na inwestycje w zakresie energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury badawczo - rozwojowej, lecznictwa uzdrowiskowego w ramach regionalnych programów operacyjnych*.

W związku z powyższym podzielono na 2 etapy nabór wniosków do działania 6.1 *Rewitalizacja obszarów miejskich*. Pierwszy nabór wniosków w tym działaniu dotyczył projektów nieobjętych pomocą publiczną. Nabór na projekty objęte pomocą publiczną został przesunięty na marzec 2010 r. Ponadto, przesunięto termin ogłoszenia naboru w ramach działania 6.2 *Zagospodarowanie terenów zdegradowanych* z sierpnia 2009 r. na marzec 2010 r.

Więcej informacji nt. problemów we wdrażaniu RPO WO 2007-2013 przedstawiono w punkcie 2.3 sprawozdania.

3.7 OŚ PRIORYTETOWA 7 *Pomoc techniczna*

- **6,04 mln Euro** - kwota dofinansowania EFRR złożonych 6 RPDzPT, co stanowi **47%** alokacji EFRR dostępnej na Oś
- **5,76 mln Euro** – kwota podpisanych umów, co stanowi blisko **45%** alokacji EFRR dostępnej na Oś
- **3,13 mln Euro** z EFRR – kwota wydatków wykazana przez beneficjentów w zaakceptowanych wnioskach o płatność, co stanowi ponad **24%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi
- w ramach Osi realizowane są wszystkie wskaźniki

3.7.1 Postęp w realizacji celów Osi priorytetowej wraz z analizą postępów

Ze środków Osi priorytetowej 7 realizowane są zadania, których celem jest wsparcie administracji odpowiedzialnej za zarządzanie i realizację Programu, tj. IZ RPO WO 2007-2013 oraz IP II stopnia, na realizację której przeznaczono **12 814 344 Euro** w ramach EFRR, co stanowi **3%** środków Programu. Od uruchomienia Programu złożono 6 RPDzPT na kwotę dofinansowania EFRR wykorzystującą **47%** alokacji dostępnej na Oś.

W ramach Osi priorytetowej 7 realizowane będą przedsięwzięcia w celu wsparcia IZ RPO WO 2007-2013 oraz IP II stopnia, tj. zapewniające m.in. wzrost i stabilność zatrudnienia oraz podnoszenie jakości zasobów ludzkich zaangażowanych w realizację Programu, sprawny przebieg procesu zarządzania i kontroli RPO WO 2007-2013 oraz realizację działań informacyjnych i promocyjnych.

Szczegółowe informacje nt. wydatków poniesionych w ramach Osi przedstawiono w punkcie 6 sprawozdania.

- **Informacja nt. fizycznych i finansowych postępów Osi priorytetowej**

Postęp fizyczny

Informacje nt. wskaźników postępu fizycznego Osi priorytetowej 7 przedstawiono w *Tabeli 1j. Postęp fizyczny Osi priorytetowej 7 Pomoc techniczna*, w *Załączniku I*. Szczegółowe informacje nt. postępu realizacji wskaźników na poziomie Osi priorytetowej zostały zaprezentowane w *Analizie jakościowej*.

Stan wdrażania Osi priorytetowej 7 od uruchomienia Programu

Wnioski złożone

- ⇒ złożono **6 RPDzPT**
- ⇒ całkowita wartość wyniosła **7,1 mln Euro** [29,29 mln PLN], w tym dofinansowanie z EFRR **6,04 mln Euro** [24,90 mln PLN]

Podpisane umowy

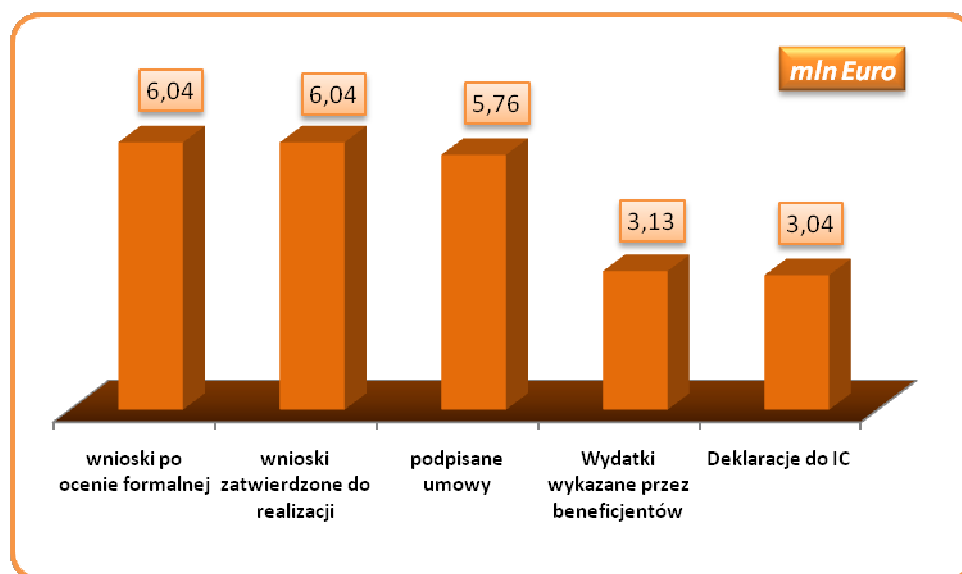
- ⇒ zawarto **3 umowy o dofinansowanie** oraz podjęto **3 decyzje o dofinansowaniu** projektów w ramach pomocy technicznej o całkowitej wartości **6,77 mln Euro** [27,94 mln PLN], w tym dofinansowanie z EFRR **5,76 mln Euro** [23,75 mln PLN]
- ⇒ poziom kontraktacji w ramach Osi priorytetowej wyniósł blisko **45%**

Wnioski o płatność

- ⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność na kwotę dofinansowania z EFRR **3,13 mln Euro** [12,91 mln PLN], co przekroczyło **24%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi.

Informacje ogólne nt. stanu wdrażania Osi od uruchomienia Programu przedstawiono na *Wykresie 36*.

Wykres 36. Kwota dofinansowania z EFRR wniosków złożonych w ramach Osi priorytetowej 7 na poszczególnych etapach oceny i wdrażania projektów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KSI (SIMIK 07-13).

Stan wdrażania Osi priorytetowej 7 w okresie sprawozdawczym

Wnioski złożone

- ⇒ złożono **2 RPDzPT**
- ⇒ całkowita wartość wyniosła **2,33 mln Euro** [9,61 mln PLN], w tym dofinansowanie z EFRR **1,98 mln Euro** [8,16 mln PLN]

Podpisane umowy

- ⇒ zawarto **1 umowę** oraz podjęto **1 decyzję o dofinansowaniu** projektów w ramach pomocy technicznej o całkowitej wartości **2,33 mln Euro** [9,61 mln PLN], w tym dofinansowanie EFRR **1,98 mln Euro** [8,16 mln PLN]
- ⇒ poziom kontraktacji w ramach Osi priorytetowej wyniósł ponad **15%**

Wnioski o płatność

- ⇒ beneficjenci wykazali wydatki we wnioskach o płatność na kwotę dofinansowania z EFRR **1,73 mln Euro** [7,13 mln PLN], co przekroczyło **13%** realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi.

• **Analiza jakościowa**

Postęp rzeczowy

W ramach Osi priorytetowej 7 realizowane są łącznie **4 RPDzPT**. Do końca 2009 r. zakończyła się realizacja 2 RPDzPT na lata 2007-2008.

Analiza została sporządzona na podstawie wskaźników programowych tj. na poziomie Osi priorytetowej.

W związku z tym iż niektóre wskaźniki mają charakter złożony (dzielą się na podwskaźniki), przyjęto zasadę, iż do obliczenia ogólnej liczby wskaźników realizowanych na poziomie Osi priorytetowej, sumowane są zarówno wskaźniki główne oraz ich elementy składowe.

W ramach Osi priorytetowej 7 założono realizację 6 wskaźników produktu oraz 4 wskaźniki rezultatu. Wszystkie wskaźniki są obecnie realizowane. Analiza wskaźników została przeprowadzona na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność końcową. Według stanu na koniec 2009 r., stwierdza się, że realizacja celów Osi priorytetowej 7 wyznaczonych za pomocą wskaźników przebiega prawidłowo, w tym:

- na potrzeby obsługi RPO WO 2007-2013 zatrudniono **90 osób**, w tym **70 kobiet i 20 mężczyzn**, co pozwoliło na uzyskanie trwałego zatrudnienia zaangażowanego w poszczególne procesy wdrażania

Programu. Ponadto biorąc po uwagę obecną realizację kolejnych RPDzPT wartość wskaźnika zostanie przekroczona (113 osób, co stanowi będzie 108% założonej wartości docelowej)

- zakupiono **85 sztuk** zestawów komputerowych, co zapewniło odpowiednie przygotowanie stanowisk pracy niezbędnych do prawidłowej obsługi procesu wdrażania Programu. W wyniku tworzenia nowych miejsc pracy do obsługi RPO WO 2007-2013 w kolejnych latach wdrażania wartość wskaźnika będzie sukcesywnie wzrastać
- przeprowadzono **151** szkoleń, konferencji i seminariów, w tym dla pracowników zaangażowanych we wdrażanie Programu, w celu skutecznej realizacji zadań wynikających z wdrażania RPO WO 2007-2013. Ponadto IZ RPO WO 2007-2013 zapewnia finansowanie udziału pracowników w różnych formach kształcenia zawodowego w obszarze wdrażania funduszy strukturalnych, m.in. w studiach podyplomowych, kursach językowych
- opracowano **17** specjalistycznych ekspertyz i analiz¹⁵ w celu sprawnej i efektywnej realizacji Programu. Wykonane ekspertyzy i analizy były odpowiedzią na problemy pojawiające się w trakcie wdrażania RPO WO 2007-2013 w obszarach wymagających dodatkowej specjalistycznej wiedzy, m.in. w zakresie stanu i potrzeb oferowanych usług medycznych, bioróżnorodności, liczenia efektywności kosztowej. Ponadto podkreślić należy znaczenie ekspertyzy „Ocena efektywności systemu zarządzania i wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013”, w wyniku której zmodyfikowano system i strukturę organizacyjną Departamentu Koordynacji Programów Operacyjnych, który w imieniu Zarządu Województwa Opolskiego pełni funkcję IZ RPO WO 2007-2013.

Realizacja działań informacyjno-promocyjnych w ramach Osi priorytetowej 7 umożliwia rozpowszechnianie informacji nt. możliwości wykorzystania środków funduszy strukturalnych w celu podniesienia poziomu wiedzy potencjalnych beneficjentów w zakresie korzystania z dofinansowania EFRR dostępnego dla województwa opolskiego. W zakresie działań informacyjno-promocyjnych od uruchomienia Programu zrealizowano następujące zadania:

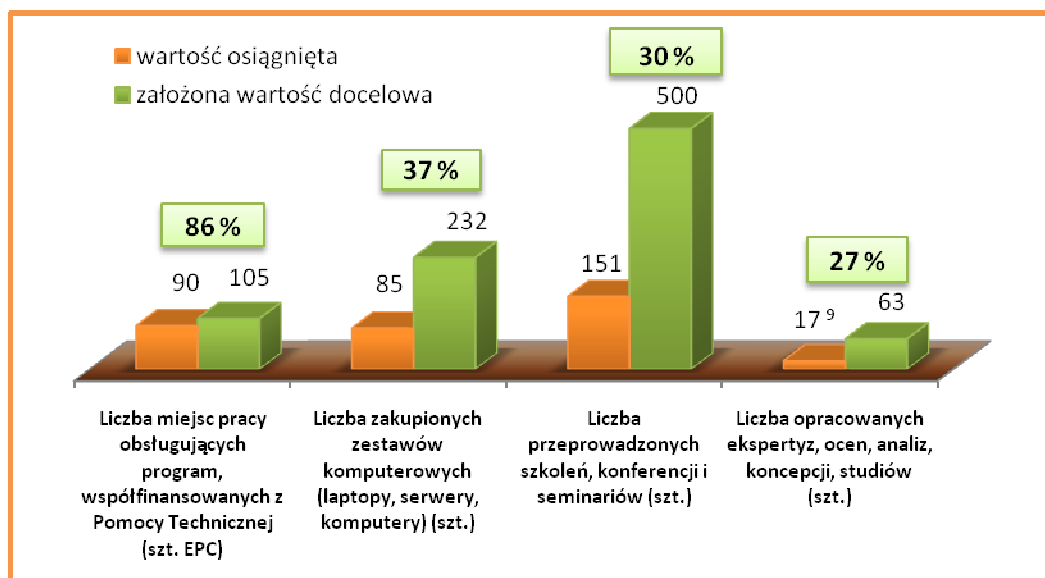
- przygotowano materiały informacyjne, które znalazły ponad **16 tysięcy** odbiorców
- w przeprowadzonych szkoleniach, konferencjach i spotkaniach informacyjnych udział wzięły **3307 osoby**. Organizacja różnego rodzaju seminariów zwiększyła dostęp do informacji nt. możliwości ubiegania się o dofinansowanie a także przybliżyła zasady realizacji i rozliczania projektów dostępnych w ramach RPO WO 2007-2013
- strony internetowe IZ RPO WO 2007-2013 (www.rpo.opolskie.pl) oraz IP II stopnia (www.ocrg.opolskie.pl) odwiedziło ponad **200 tysięcy osób**, co przyczyniło się do osiągnięcia **111%** wartości docelowej. Przekroczenia wartości wskaźnika jest wartością dodaną realizowanych działań promocyjnych i wpływa korzystnie na efekty realizacji Programu.

Na podstawie przeprowadzonych do końca 2009 r. monitoringów złożonych w ramach RPO WO 2007-2013 wniosków, odsetek wniosków złożonych poprawnych pod względem formalnym utrzymuje się na wysokim poziomie, co oznacza iż dotychczas prowadzone działania informacyjno-promocyjne są skuteczne i zostały przeprowadzone w sposób adekwatny do wdrażania Programu.

Poziom realizacji wskaźników wyznaczonych jako mierniki celów Osi priorytetowej 7 prezentują Wykresy 37-38.

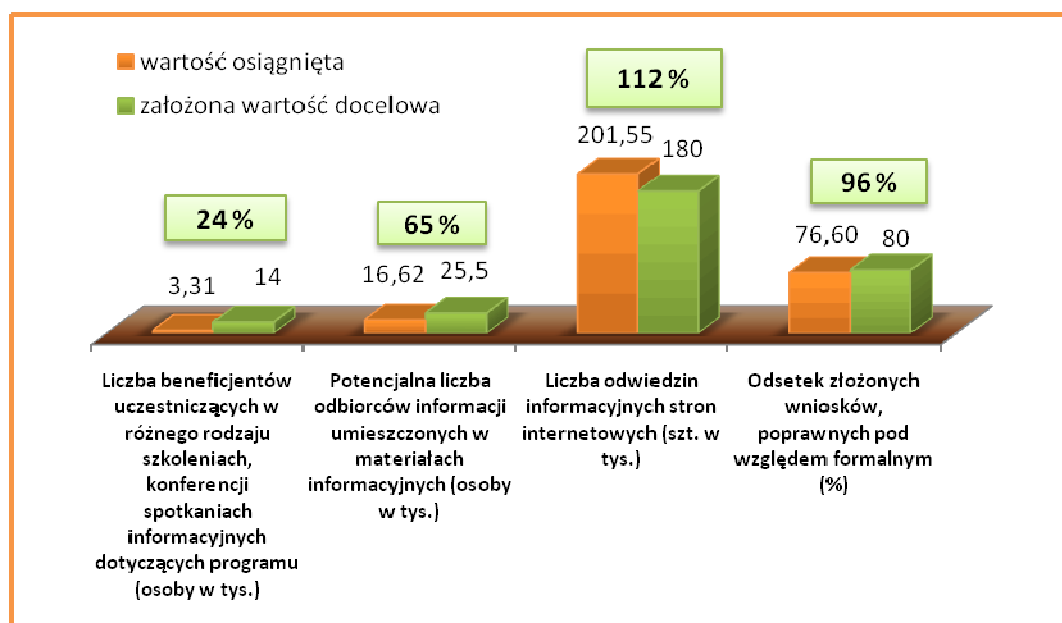
¹⁵ Zgodnie z zakończoną realizacją RPDzPT na lata 2007-2008 opracowano łącznie 17 ekspertyz/analiz, jednakże wskaźnik omyłkowo nie został wprowadzony do KSI (SIMIK 07-13). Po uzyskaniu zgody MRR na korektę końcowych wniosków o płatność wartości zostaną poprawione w KSI (SIMIK 07-13) oraz w kolejnym sprawozdaniu.

Wykres 37. Poziom realizacji wskaźników Osi priorytetowej 7 od uruchomienia Programu.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie RPDzPT na lata 2007-2008.

Wykres 38. Poziom realizacji wskaźników Osi priorytetowej 7 od uruchomienia Programu, c.d.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie RPDzPT na lata 2007-2008.

3.7.1 Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

W ramach Osi priorytetowej 7, znaczącym problemem dla beneficjentów Pomocy Technicznej RPO WO 2007-2013 był system rozliczania otrzymanych zaliczek. W praktyce zaliczki przeznaczano na sfinansowanie konkretnych, już zaciągniętych zobowiązań, natomiast termin ich rozliczenia wynosił mniej niż 30 dni. W efekcie uniemożliwiło to sprawne zaciąganie nowych zobowiązań w ramach RPDzPT. Beneficjenci Pomocy Technicznej RPO WO 2007-2013, zamiast podejmować działania zmierzające do sprawnego wydatkowania środków, skupiali się na sporządzaniu wniosków o płatność, które w III kwartale 2009 r. były przedkładane co 2-3 tygodnie.

Ponadto, ze względu na specyficzny charakter pracy beneficjentów Pomocy Technicznej RPO WO 2007-2013, istniała konieczność zapewnienia stałego dostępu do środków finansowych (przynajmniej na podstawową działalność). Jednocześnie przez większą część II połowy 2009 r. konieczne było prefinansowanie zaplanowanych wcześniej wydatków ze środków ogólnych budżetu województwa. W takim

systemie, po wpływie środków w ramach zaliczki na konto beneficjenta, niezbędny był zwrot na rachunek budżetu ogólnego „pożyczonych” środków. W związku z powyższym, mimo iż zaliczka fizycznie została przekazana, beneficjent nadal pozostawał bez środków na działalność.

Opóźnienie w rozliczeniu zaliczek przekazywanych w ramach RPDzPT, IZ RPO WO 2007-2013 oraz IP II RPO WO 2007-2013, blokowało możliwość rozliczenia zaliczek, wypłaconych w ramach danej transzy pozostałym beneficjentom Programu.

4. Programy współfinansowane z EFS – spójność i koncentracja wsparcia

Punkt ten nie ma zastosowania w odniesieniu do RPO WO 2007-2013.

5. EFRR/FS – Duże projekty

Zgodnie z RPO WO 2007-2013 nie przewiduje się finansowania wydatków związanych z realizacją dużych projektów.

6. Pomoc techniczna

Działania realizowane na poczet Osi Priorytetowej 7 finansowane były ze środków IZ RPO WO 2007-2013 (85% dofinansowania z EFRR i 15% wkładu ze środków budżetu województwa opolskiego) oraz ze środków IP II stopnia w ramach RPDzPT na lata 2007-2008 i RPDzPT na 2009 rok. Wartość wydatków ujętych we wnioskach o płatność według stanu na koniec 2009 przedstawia *Tabelach 37-38*.

Tabela 37. Wartość wszystkich wydatków kwalifikowalnych, ujętych we wnioskach o płatność złożonych w okresie sprawozdawczym, dokonanych w ramach Programu według głównych kategorii zgodnie z danymi z KSI.

Kategoria interwencji: 85 - <u>Przygotowanie, realizacja, monitorowanie i kontrola</u>			
Lp.	Planowane działanie/rodzaj wydatku	Wydatki kwalifikowalne (w PLN)	Wydatki kwalifikowalne (w Euro)
1	Zatrudnienie/wynagrodzenia pracowników zaangażowanych w proces realizacji RPO WO 2007-2013	4 899 771,51	1 187 852,19
2	Podnoszenie kwalifikacji pracowników zaangażowanych w proces realizacji RPO WO 2007-2013	270 187,67	65 501,63
3	Stworzenie i doposażenie odpowiedniego zaplecza techniczno-organizacyjnego dla wdrażania Programu	1 364 614,72	330 823,71
4	Organizacja i obsługa procesu oceny projektów, Komitetu Monitorującego oraz innych ciał działających na rzecz Programu, w tym obsługa procesu kontroli projektów	405 773,84	98 371,80
5	Tłumaczenia, wsparcie eksperckie, doradztwo specjalistyczne, negocjacje Programu	31 165,44	7 555,44
Koszt całkowity dla kategorii interwencji: 85		6 971 513,18	1 690 104,77
Kategoria interwencji: 86 - <u>Ocena, badania/ekspertyzy, informacja i komunikacja</u>			
Lp.	Planowane działanie/rodzaj wydatku	Wydatki kwalifikowalne (w PLN)	Wydatki kwalifikowalne (w Euro)
1	Działania informacyjno-promocyjne (publikacja ogłoszeń w mediach, materiały informacyjno-promocyjne, powielanie, druk materiałów informacyjnych, realizacja innych akcji promocyjnych)	852 266,70	206 615,12
2	Ewaluacje, analizy, ekspertyzy	167 895,80	40 703,00
3	Spotkania informacyjne, szkolenia, konferencje, warsztaty dla beneficjentów RPO WO 2007-2013	394 499,38	95 638,53
Koszt całkowity dla kategorii interwencji: 86		1 414 661,88	342 956,65
Całkowita wartość RPDzPT		8 386 175,06	2 033 061,42

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

Tabela 38. Wartość wszystkich wydatków kwalifikowalnych, zrealizowanych od uruchomienia Programu według głównych kategorii.

Kategoria interwencji: 85						
Lp.	Planowane działanie/rodzaj wydatku	Wydatki kwalifikowalne (w PLN)	Wydatki kwalifikowalne (w Euro)	RPDzPT na 2007-2008 (w PLN)	RPDzPT na 2009 (w PLN)	Stan realizacji
1	Zatrudnienie/wynagrodzenia pracowników zaangażowanych w proces realizacji RPO WO 2007-2013	9 216 550,99	2 234 369,56	4 017 423,13	5 326 544,04	98,64%
2	Podnoszenie kwalifikacji pracowników zaangażowanych w proces realizacji RPO WO 2007-2013	787 531,26	190 921,30	668 103,43	164 342,54	94,60%
3	Stworzenie i doposażenie odpowiedniego zaplecza techniczno-organizacyjnego dla wdrażania Programu	3 352 818,54	812 824,20	2 563 328,11	877 960,83	97,43%
4	Organizacja i obsługa procesu oceny projektów, Komitetu Monitorującego oraz innych ciał działających na rzecz Programu	655 871,24	159 002,94	360 521,06	312 204,29	97,49%
5	Obsługa procesu kontroli projektów	2 155,31	522,51	2 000,00	3 417,71	39,78%
6	Tłumaczenia, wsparcie eksperckie, doradztwo specjalistyczne, negocjacje Programu	167 482,11	40 602,71	167 482,11	0,00	100,00%
Koszt całkowity dla kategorii interwencji: 85		14 182 409,45	3 438 243,22	7 778 857,84	6 684 469,41	98,37%
Kategoria interwencji: 86						
Lp.	Planowane działanie/rodzaj wydatku	Wydatki kwalifikowalne (w PLN)	Wydatki kwalifikowalne (w Euro)	RPDzPT na 2007-2008 (w PLN)	RPDzPT na 2009 (w PLN)	Stan realizacji
1	Działania informacyjno-promocyjne (publikacja ogłoszeń w mediach, materiały informacyjno-promocyjne, powielanie, druk materiałów informacyjnych, realizacja innych akcji promocyjnych)	2 373 907,83	575 506,76	1 338 523,93	1 113 179,23	96,83%
2	Ewaluacje, analizy, ekspertyzy	486 975,80	118 057,60	294 822,00	210 000,80	96,46%
3	Spotkania informacyjne, szkolenia, konferencje, warsztaty dla beneficjentów RPO WO 2007-2013	892 155,01	216 285,25	486 870,30	430 105,65	97,29%
Koszt całkowity dla kategorii interwencji: 86		3 753 038,64	909 849,61	2 120 216,23	1 753 285,68	97,25%
Całkowita wartość dla obydwu kategorii		17 935 448,09	4 348 092,83	9 899 074,07	8 437 755,09	98,13%

Źródło: Opracowanie własne.

Wszystkie wydatki dokonywane w ramach pomocy technicznej są zgodne z RPDzPT na lata 2007-2008 oraz RPDzPT na 2009 rok.

Powyższe kwoty stanowią 100% wydatków zrealizowanych na poczet Osi Priorytetowej 7. Jednocześnie nie wyczerpują one całej alokacji przewidzianej na ww. Oś Priorytetową na lata 2007-2009.

Wydatki zrealizowane w latach 2007-2009 w ramach Osi Priorytetowej 7 umożliwiły sprawne funkcjonowanie procesów zarządzania i wdrażania Programem poprzez: zagwarantowanie odpowiednio przygotowanego i wykwalifikowanego zespołu pracowników zaangażowanych we wdrażania Programu, ustawiczne doszkącanie personelu, zapewnienie odpowiedniego zaplecza technicznego, umożliwiającego sprawną i efektywną pracę, obsługę procesu oceny projektów, KM RPO WO 2007-2013 oraz innych ciał działających na rzecz Programu, tłumaczeniami, wsparciem eksperckim, doradztwem specjalistycznym, analizami, ekspertyzami. Środki te pozwoliły również na promowanie Programu oraz skuteczne informowanie społeczeństwa o możliwościach ubiegania się o dofinansowanie, zasadach realizacji i rozliczania projektów finansowanych w ramach RPO WO 2007-2013.

Tabela 39. Projekty zatwierdzone do realizacji w ramach Pomocy Technicznej RPO WO 2007-2013 w okresie sprawozdawczym.

Tytuł projektu	Data podpisania umowy/ decyzji	Nazwa Beneficjenta	Wartość projektu ogółem (w PLN)	Wartość projektu ogółem (w Euro)*	Dofinansowanie z EFRR (w PLN)	Dofinansowanie z EFRR (w Euro)*
<i>Roczny Plan Działań Pomocy Technicznej RPO WO 2007-2013 na 2010</i> (RPOP.07.01.00-16-001/09-00)	22.12.2009 r.	UMWO	6 570 148,00	1 578 034,83	5 584 625,80	1 341 329,60
<i>Roczny Plan Działań Pomocy Technicznej RPO WO 2007-2013 na 2010</i> (RPOP.07.01.00-16-002/09-00)	16.12.2009 r.	OCRG	3 035 477,00**	729 068,57**	2 580 155,45**	619 708,29**
RAZEM			9 605 625,00	2 307 103,40	8 164 781,25	1 961 037,89

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z KSI (SIMIK 07-13).

* wartość danego projektu w Euro ustalana jest po kursie obowiązującym w miesiącu, poprzedzającym podpisanie decyzji/umowy. Dla projektów realizowanych w ramach Pomocy technicznej, dla których umowę/decyzję podpisano w grudniu 2009 r. do obliczeń został wykorzystany kurs z listopada 2009 roku, a więc 4,1635.

** w dniu 14.01.2010 r. Beneficjent - OCRG złożył do IZ RPO WO 2007-2013 wniosek o wprowadzenie zmian do realizowanego na podstawie umowy o dofinansowanie nr RPOP.07.01.00-16-002/09-00 z dnia 16.12.2009 projektu RPDzPT na 2010 rok. W dniu 22.02.2010 r. Zarząd Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze wszystkimi zmianami, o które wnioskował Beneficjent – OCRG postanowił zwiększyć RPDzPT na 2010 rok o kwotę **1 531 997,00 PLN** (100% wartości projektu) poprzez przesunięcie środków w ramach dostępnej alokacji dla OCRG. Wartość całkowita projektu po zmianach wynosi **1 097 027,50 Euro** [4 567 474,00 PLN], natomiast wartość dofinansowania z EFRR **932 473,38 EUR** [3 882 352,90 PLN].

7. Promocja i informacja

Dane dotyczące promocji i informacji zostały zawarte w *Załączniku VI* do sprawozdania. Ponadto przykłady dobrych praktyk z zakresu informacji i promocji stanowią *Załącznik VII*.